

رۆمان

بهرست بی تو

ئەو دەمەی خەیاڵ و راستی
یەکتەری لە ئامیژ دەگرن

نووسینی: محسین ئەمین

بہشت بی تو

بەهەشت بۆ تۆ
 نووسینی: موحسین ئەمین
 تەخەسە سازی ناوێوە و بەرگ : زەرەدەشت کاوانی

کتێبخانەی حاجی قادری کۆبی

بەرێوەبەری گشتی: محمد خەزر احمد ٠٧٨٢٤٦٧١٣٩٤ - ٠٧٥٠٤٦٧١٣٩٤

بەرێوەبەری هونەری: موستەفا موحەممەد خەزر

فەیسبۆک: کتێبخانەی حاجی قادری کۆبی / m.ktebxana

ئەنێستگرام: کتێبخانەی حاجی قادری کۆبی / m.ktebxana

لە یەکەم: بەرامبەر دەرگای قەلا - بازاری پۆشنیری

لە دووهم: چوار پێانی شێخ محمود - بەرامبەر مزگەوتی محمود علافی

ئەمیل: mdmaktaba@gmail.com

پێوانە: ١٤٠٢١
 چاپی یەکەم: ٢٠٢٣ ز - ١٤٤٤ ک
 تیراژ: ١٠٠٠
 لێرخ: ٥٠٠٠
 لاپەرە: ٢٨٦

لە بەرێوەبەرایی گشتی کتێبخانە گشتییەکان / هەریمی کوردستان،
 ژمارە سپاردنی (٢٤٧) ی سالی (٢٠٢٣) ی پێدراوە.

بهشت بی تو

ئەو دەمەی خەیاڵ و راستی یەكتری لە ئامیز دەگرن

نووسینی

موحسین ئەمین

عالم شريف

بسم الله الرحمن الرحيم

ٲهم ګټیبه پیښکه شه

• به هه موو ٲهو ژنانه ی وه کوو دایکمان خاتوو خه دیجه بوونه
پالپشتی پیاوه کانیاں.

• به هه موو ٲهو ژنانه ی وه کوو دایکمان خاتوو عاښشه به غیره یه کی
زوره وه هاوسه ره کانیاں خوش ده ویت.

• به هه موو ٲهو کچانه ی مریه م ٲاسا پاکیزه یی خو یان پاراستووه.

• به هه موو ٲهو کچانه ی وه کوو فاطمه ی زه هرا بوونه ګول و ګولازار
بو باوکه کانیاں.

• به هه موو ٲهو ژنانه ی وه کوو ٲاسیا خاتوون بیده نگ نه بوون له
ٲاست خراپه ی هاوسه ره کانیاں.

• به هه موو ٲهو کچانه ی وه کوو خوشکه که ی موسا پیغه مبه ر
به خه من بو برا کانیاں.

• به هه موو ٲهو پیاوانه ی خو یان به شوینکه وته ی پیغه مبه ر محمد
(ﷺ) ده زانن و وه کوو چو ن ٲهو مامه له ی کردووه له ګه ل ژنان،
نه وانیش چاو له و ده که ن و مامه له یه کی باش ده که ن له ګه لیان.

• به سی له باشتړین کچی ٲهو دونیا یه، خوشکه کانم (زه یتوون و
ګه ردوون و سوسن).

خوای گه وره ده فەر مویت؟

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا
وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾

الروم (۲۱)

واتا: یه کیك له نیشانه و به لگه کانی تری ئه وهیه که هەر له
خۆتان هاوسه ری بۆ دروست کردوون بۆ ئه وهی ئارام بگرن له لایدا
و له نیوانتاندا خۆشه ویستی و سۆز و میهره بانیی فه راهه م هیناوه،
به راستی ئا له و دیاردانه دا نیشانه و به لگه هه یه بۆ که سانیک که
بیر ده که نه وه و تیده فکرن.

بهرشت بی تق

به هار بوو، نیشتمان بونی گوله نیرگری گرتبوو، شنه ی شه مال
 گژوگیای قه دپاله کانی هینابوویه سه ما کردن، به فر هه ر وه کوو نه وه ی
 زور بیری چیاکانی کرد بیت توند توند چیاکانی له نامیز گرتبوو،
 چریکه ی مه لان و قاسپه قاسپی که و جوانترین ناوازیك بوو که
 مروقی ناوخته ی نه و سروشته جوانه ده کرد. ناوخته ی نه و تابلویه جوانه
 بوو بووم که په روه ردگار به گه وره یی خوی کیشابووی، له نه کاو
 زهنگی موبایله که م لیدا، کاتیک سه یرم کرد وا دکتور نارامه، کاتیک
 موبایله که م هه لگرت بو نه وه ی وه لامی بده مه وه، من هیشتا هیچم
 نه گوتبوو که دکتور نارام گوتی: نه ری کاکه، نه وه تو له کویت؟

منیش گوتم: سه ره تا سه لام، پاشان که لام. به ده نگیدا دیار بوو
 پیده که نی، پاشان گوتی: السلام علیکم، باشیت نه ندازیار گیان،
 نه گه ر نه رک نه بیت پیمان بلیت ئیستا به ریزتان له چ شوینیکن؟

منیش وه لامم دایه وه: وعلیکم السلام، نافه رین پوله ناوا، برا
 گیان نه وه خه ریکم ده گه مه چۆمان، به هاوریان بلی، یان سه یر
 بکه بزانه له هیچمان که م نییه له گه ل خۆم بیه ینم؟ گویم لی بوو له
 دووره وه که سیک هاواری ده کرد لیمۆمان که م هیناوه، کیلویه ک یان
 دوو کیلۆ لیمۆ بیته.

وتم: نه وه کییه؟

دکتور نارام: مایکرو فونه که م کردو وه ته وه، هه مووان گوئیان
 لیته، نه وه ش هۆشه نگ بوو.

- باشه به‌سەر چاو، هیچی ترمان ناوێت؟

- با.

- چ ماوه، بیلێن تا دەر نه‌چووم.

- تو به‌سه‌لامه‌تی بگه‌يته لای ئێمه.

ئەوێ به‌و پەری گرن‌گه‌پێدانه‌وه پێ و تم، منیش و تم؛ پشتیان به‌ خوا سه‌لامه‌تی ده‌بێت و نیوسه‌عاتی تر نابات من لای ئێوه‌م، نه‌وه‌م گوت و خوا حافیزیم لێ کردن.

له‌ گه‌ل هاورپێانم کاتێک خۆتندنی زانکۆمان ته‌واو کرد، بێرمان دا که نابێت له‌ یه‌کتری دا بپه‌ڕین و گه‌ر نه‌توانین هه‌فته‌یه‌ش کۆ بپه‌ینه‌وه، لانی که‌م مانگی جارێک یه‌کتری بپه‌ڕین و گه‌شتیک بکه‌ین. راست بوو که به‌شه‌کانمان جیاواز بوو و ته‌نانه‌ت کۆلیژه‌کانمان به‌لام دله‌مان یه‌ک بوو، ئەو چهند ساله‌ به‌ جۆریک ناوێته‌ی یه‌کتری بوو بووین، گه‌ر که‌ستێک ئێمه‌ی نه‌ناسیایه، ده‌یگوت ئەو کۆری یه‌ک کۆلان بوون و پێکه‌وه گه‌وره‌ بوون. هاورپێکانم له‌ ئێواره‌ی رۆژی سێشه‌مه‌وه چوو بوون بۆ گۆمی (فیللاو)، به‌لام من به‌هۆی کاری زۆری ئەو کۆمپانیایه‌ی که‌ لێی نه‌ندازیار بووم نه‌متوانی ئەو کات له‌ گه‌لیان بچم، بۆیه‌ له‌ رۆژی پێنجشه‌مه‌وه پاشنیوه‌رۆکه‌ی رۆیشتم بۆ لایان، پاش ئەوێ له‌ دوکانێکی سه‌ر جاده‌ که‌ لام دا هه‌ندیک میوه‌ و دوو کیلوو لیمۆم کۆری و به‌ره‌و گۆمی فیللاو ملی رینگاکه‌م گرته‌ به‌ر. کاتێک گه‌یشتم چاویکم گه‌ڕا، پەری

بوو له خیمه‌ی خه‌لکی که هاتبوون بو گه‌شتکردن و پیاده‌ره‌وی،
 له‌به‌رامبه‌ر کانیه‌که له‌سه‌ر گرده‌که‌وه نه‌و شوینه‌ی ئیستا ئالای
 جوانی نیشتمانیان لێ هه‌لکردوو هاوریکانم خیمه‌یان هه‌لداوو.
 کاتیک گه‌یشتمه‌ لایان، پاش چاکمی و چونی و یه‌کترله‌باوه‌شکردن،
 مه‌حوی وتی: تووخوا ده‌ره‌جه‌ یه‌ک شوینم نه‌گرتوو. وه‌لامم دایه‌وه.

- نافه‌رین، به‌راستی جوانترین و خوشترین و نارامترین جیگات
 گرتوو. هه‌م گۆمه‌که به‌ته‌واوته‌ی لیان دیاره‌ و کانێ و داره‌کانیش
 به‌رامبه‌رمانن و خه‌لکیش زۆر لیان نزیک نیی!

- نه‌ی چۆن، باوه‌ر که به‌ته‌مای نه‌و ده‌ست و پێ سپییانه‌ بای،
 ئیستا شوین نه‌بوو لێ دانیشین.

به‌موومان دامانه‌ قاقای پێکه‌نین.

به‌لێن، که مامۆستای فیزیا بوو، له‌ولاوه‌ به‌ تیه‌چاوێک وتی:
 به‌لێ به‌لێ، گه‌ر ئیستا تو نه‌بایت، ده‌بوو له‌سه‌ر بۆنیتی سه‌یاره‌ی
 خیمه‌مان هه‌لدا بایه‌.

دوو باره‌ هه‌موومان دامانه‌وه‌ له‌ قاقای پێکه‌نین.

خۆر رێگا که‌ی شۆر کردبوو یه‌وه‌ به‌ره‌و ئاوابوون و دوو که‌لی
 نه‌و ئاگرانیه‌ی که خه‌لکی بو ئاماده‌کردنی خوانی ئیواره‌ هه‌لیان
 کردبوو په‌له‌هه‌و رێکی ده‌ستکردی له‌سه‌ر سه‌رمان دروست کردبوو.
 بۆنی گوشتی برژاو ته‌واوی ناوچه‌که‌ی پر کردبوو، هه‌ستم ده‌کرد

زۆرم برسپیه، ناخر له بهر نیره نیوه‌پۆش له کۆمپانیا شتیکی وام
نه خوارد.

۱۰

پیم وتن: کورینه، زۆرم برسپیه!
هۆشه‌نگ: خاره ئەمن گه‌له‌ک له توو برسپترم، خۆم کوشت
هیندی له کاتی زه‌لاته‌کردنیدا خه‌یار و ته‌ماته‌ی بخۆم.
مه‌حوی: دکتۆر نارام نه‌و چیلکه‌دارانه ورد بکه‌ بۆ ناگره‌که‌ی.
ئه‌وه‌ نه‌منیش گوشته‌که‌م ورد کردووه‌ بۆ به‌رسیلی، ده‌بیت شتیکنان
بده‌می ده‌ست و پتی خۆتانی له‌ گه‌ل بخۆن.

به‌لین: کاکه‌ ئەمن هیچ ناخۆم.

هه‌موومان سه‌یریکمان کرد، گوتمان: بۆچی؟

به‌لین: کاکه‌ به‌ ساغ و سه‌لامه‌تی هاتووم بۆ ئیره‌کانه، ئیستا
نامه‌وێت به‌ هۆی شیونکی به‌ریزیان خۆم بێ ده‌ست و قاچ بکه‌م.
که‌ ئه‌وه‌ی نه‌گوت، مه‌حوی دارینکی به‌ ده‌سته‌وه‌ گرت و به‌دوای
به‌لین که‌وت و ئیمه‌ش توندتوند سکی خۆمان گرتبوو له‌به‌ر
پیکه‌نینی زۆر.

ماوه‌یه‌ک بوو به‌بێده‌نگی ڕووه‌و خۆرئاوا دانیشتبووین، هه‌یچمان
هیچی نه‌ده‌وت، به‌لام چێژمان وه‌رده‌گرت له‌و دیمه‌نه، کاتیک
سه‌یری چیاکانت ده‌کرد، هه‌ستت ده‌کرد ئه‌وان کۆتا شتیکن بۆ ئه‌و

بهرشت بی تو

رۆژه مالتاواایی له ئاوابوونی خۆر ده کهن و پاش ماوهیه که مه حوی
ئه و بیده نگییه ی شکاند و گوتی:

- خواردن زۆری نه ماوه، با پرۆین بۆ سه ر کانیه که و ده ستنوێژ
بگرین و به کۆمه ل نوێژه کانمان بکهین، پاشانیش دوو ده به ئاو
له گه ل خۆمان بهینینه وه بۆ شه و.

هه موومان له گه ل ئه و قسه یه ی ئه و هاوړا بووین، بۆیه ریگای
کانیمان گرت بهر و ده ستمان کرد به ده ستنوێژشۆردن، پاش ئه وه ی
ته و او بووین له ده ستنوێژشۆردن و زانیان کاتی بانگه، به به لێنم
گوت:

- به لێن گیان، بانگ ده.

ئه ویش به و ده نگه خۆشه ی بانگیکی بۆ داین که ئاو پرژینی
دله کانمانی کرد، الحمدالله ئه وانه ی له ده ورو بهرمان بوون کاتی که
زانیان وا خه ریکه نوێژی به کۆمه ل ده کهین، خیرا ده ستنوێژیان
شۆرد و هاتن بۆ لای ئیمه و ته نانه ت ئه وانه ی نوێژی شیان نه ده کرد و
ده نگه گۆرانییه کانیا بهرز بوو، خیرا گۆرانییه کانیا کوژانده وه،
یان ده نگیان که متر کرد، پاشان خۆم پێشنوێژیم بۆ کردن، کاتی که له
کردنی هه ردوو نوێژ، واتا نوێژی شیوان و خه وتنان بوومه وه، کاتی که
بۆ لای راست و چه پی خۆم سه لامم داوه، چ دیمه نیکم بین، وا
نوێژخوێنان دوو ریزیان له پشته وه ته و او کردووه. خه لکی ورده ورده
ده گه رانه وه شوینه کانی خۆیان و هه ندیکیشیان ده ستخۆشیان

لئى دە کردىن و پاشان دە پوڭىشتىن، لە رېڭگەى گەرانە وەمان بۆ لاي
قۇناغە كەمان بە ھاوړىيانم گوت: برا كانم، لە ھەر شوئىنك بوون يان
چوون بۆ ھەر شوئىنك، ھەول بىدەن بىنە ماىەى خىر بۆ ئەو شوئىنە،
ئىمە رەنگە پوڭىنایى مۆمىك بە كەم سەىر بىكەىن، بەلام كاتىك
لە ژوورىكى تارىك دای دە گىرسىنن، دە بىنن تەواوى ژوورە كە
پووناك دە كاتەو، ئىمەش زۆر جار كارە كانمان بە بچووكى دە بىنن،
بەلام نازانىن كە چ كارىگەرىيە كى گەورە لە سەر دلى دەوور بەرمان
دروست دە كات.

كاتىك گەيشتىنەو، جىگای خۆمان، خواردنە كەش ئامادە
بووبوو، ھەرىە كىكمان كارىكى دە كرد، بەلین و ھۆشەنگ
سفرە كەيان رادە خست، مە حوى خواردنە كەى تىدە كرد، ئەمن قاپ و
كەوچكم لەناو زەرفە كە دەردە ھىنان و دكتور ئارامىش خەرىك بوو
كترى و قۆرىيە كەى ئامادە دە كرد بۆ چالینان. لە سەر سفرە كاتىكى
زۆر خوشمان بەرى كرد، مە حوى و بەلین ئەو ئىوارەى بە قەد سالىك
ئىمەيان خستە پىكەنىن.

دواتر بە دەم چا خواردنەو و چەرە زات خواردن دەستمان كرد بە
گفتوگو كردن لە سەر يە كىك لە گرىنگرىن شتە كان بۆ ژيانى مرووف،
ئەویش ژيانى خىزاندارى و پىكەنىنانى ژيانى ھاوبەش بوو.

ھۆشەنگ پرووى كرده من و گوتى:

- ئى خارە وەختە؟

بهره‌شست‌جی تو

- بۆچی؟

۱۳

- خۆت پرزگار بکه‌یت له‌و بێژنییه‌ی و کچێک بدۆزیته‌وه و
هه‌یکه‌یه‌ هاوبه‌شی ژيانته‌؟

دکتۆر نارام نه‌یه‌شت من وه‌لام بده‌مه‌وه و گوته‌ی:

- ده‌ کاکه‌ لێی گه‌ڕێ، وا بۆخۆی ژيانته‌کی نارام و بێسه‌رئیشه
به‌ڕێ ده‌کات، چیه‌ی داوه‌ له‌وه‌ی کچی عاله‌مه‌ی به‌خێو به‌کات.

به‌لێن: یه‌عنی ئێستا تو کچی عاله‌مه‌ی به‌خێو ده‌که‌یت؟ وه‌لاهی
ژن خێر و به‌ره‌که‌ته‌ و نارامکه‌رده‌وه‌ی روح و دله‌ و په‌رژینیکیشه
بۆ گه‌ڕانه‌وه‌ت له‌ گوناوه‌ و تاوان و نیوه‌ی ئیمانه‌، به‌لام ئیمه‌ قه‌دری
نه‌و شتانه‌ نازانین که‌ هه‌مانه‌، مرقوف هه‌وونه‌وه‌ریکی سه‌یره‌، کاتیک
شتیکه‌ی نییه‌ هه‌موو هه‌ولێک ده‌دات تاوه‌کوو نه‌و شته‌ به‌ده‌ست
ده‌هێنیت، به‌لام هه‌ر نه‌وه‌نده‌ی پێی گه‌شت، خێرا فه‌رامۆشی
ده‌کات، هه‌ر وه‌کوو نه‌وه‌ی به‌لێت نه‌و که‌سه‌ نه‌بووه‌ که‌ به‌دوای نه‌و
شته‌دا پرای ده‌کرد.

دکتۆر نارام: نه‌و فه‌لسه‌فانه‌ت هه‌لگره‌ بۆ دوای هاوسه‌رگیریت،
نه‌وه‌ی تو له‌ خه‌پاڵت داتناوه‌، له‌ گه‌ل نه‌وه‌ی تێیدا ده‌ژیت، زۆر لێک
دوورن.

هاوه‌یه‌ک که‌س هه‌یچی نه‌گوت، منیش به‌ مه‌حویم وت بۆ تاوا
به‌نده‌نگی، پنه‌مان به‌لێ مه‌حویه‌ی شاعیر چی ده‌لێت له‌و باره‌یه‌وه‌، نه‌ها

بهرشت بی تو

۱۴

بیرم چوو مه حوی ناوی راسته قینهی (محمد) بوو، به لام چوونکه
زور شهیدای شیعره کانی مه حوی بوو، هر به مه حوی بانگمان
ده کرد. سدریکی کردم، به بزه یه کده گوتی:

— به سدرچاو، به لام له جیاتی شهیدی شیعی مه حوی بیت، هر
ده کهم شیعیکی موفتی پینجو نیتان بو بلیم که زور به جوانی
هم باسی ژنی باش و هم باسی ژنی خراپ ده کات، سهره تا با له
ده سفی ژنی باشه ده دست پی بکه م:

که ر خوا پیدا به چاکی ده وله تی شاهانه ژن
نیعمه تیکه وهك به هشت و هاوده می پیاوانه ژن
بو دلکی بن خه م و شه خینی بن دهر د و نه لم
که وه ریکی شه و چراغی ژور و به ره یوانه ژن
که ر که موکووریت له مالیشا هه بن باکت نه بی
بو که موکووری تراووی کومه لی خیزانه ژن
ژن لای پیاوی نه زان و سهره ری نرخی نیه
بو ژانی کومه لی باشر له میر و خانه ژن
بو سوپاسی باسی چاکی به یان بکه م هر که مه
جووت و ناش و نان و به رگ و باخچه و بیستانه ژن
باعیسی نارامی قهلب و مهره می دهر د و برین
بو هه موو دهر دنی ده وابه خشیکه، وهك لوقمانه ژن
دوله تیکی پر له شه ووق و زه وقه دایم بو به شهر
نیعمه تیکی خوشه ویستی و بن سهر و سامانه ژن

که ی گوّل و گولزاری باخاتی ئیره م وه کوو نه و نه بی
 باخی ساحیب زینه ت و پر لوتلوئی مه رجانیه ژن
 بو که سیک نووری سوله یمانی له قهلبا بی یه قین
 پایه مه حکه م کردنی هه م دین و هه م ئیمانه ژن
 زور تری عهیشی به هه شتی حوری العینن کچن
 له ززه ت و خوشی به یاناتی له ناو قورئانه ژن
 بیت و گهر مولکی که مال و گهنجی حوسنی یه که هوئی
 گهر دوو سه د گهنجی له سه ر دانئی ئه لیم هه رزانه ژن

پاشان به رده وام بوو و دهستی کرد به به شی دووهم له شیعره که،
 که وه سفی ژنی خراپ ده کات:

گهر خوا نهیدا به چاکی دوژمنی ئینسانه ژن
 مار و دوو پشک و پلنگی شاخی هه ورامانه ژن
 گهر گلۆپی دوو سه دیش هه لکه ی له مال و مه ته بقا
 دوو که لی هه وش و هه سار و ژوور و بهر هه یوانه ژن
 هه ر خه ریکی قاوچ و قووچ بردن و تالانه ژن
 گهر نه خوشینت نه بی سیلداری و دل پر له خه م
 چۆته ناو جه رگت به دایم ئیش و دهرد و ژانه ژن
 گهر له گه ل ئه ودا به هه شت پی بدهن لی پائه که ی
 تاوه کوو مردن عه زیزم دهردی بی ده رمانه ژن
 گهرچی شیوه ی شوخه شه نگ و دوو کوژو پر عیشه بی
 تو له بهر چاو و دلت شیوه ی وه کوو شه یتانه ژن
 بو خراپی ئه و قه له م ئه شک و زمانیش کوّل ئه بی

تەنیا حاجى

Tanya Haji | تەنیا حاجى

public channel

Description

بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ

♥ چەنالىك تايىبەت بە كتيپ و بابەتى جياواز ♥

ئەم كتيپە لەلايەن ئازيزىكى چەنال
كراوہ بە ديارى بۇ خوینەران

چەنال

<https://t.me/tanyahaji7>

بۇ راوبۆچون و پسار بۇ كتيپ مەينيرە ↓
[@tanyahaji22](https://t.me/tanyahaji22)

ئەكاونت ↓

<https://linktr.ee/tanyahaji22>

t.me/tanyahaji7

Invite Link

قابیزیش رازی نه بن هر تیشی گیانکیشانه ژن
هر بڑی موفتی که وا دایم له ریتی راستی نه رۆی
هر بلتی تا مردنت دهر د و به لای ئینسانه ژن

هه موومان به چه پله لیدان و نافه رین ده ستخوشیمان کرد له مه حوی
بو نهو شیعره جوانه و نهو خویندنه وه جوانه. پاشان پرووم کرده
هوشه نگ و پیم گوت:

- خاره نه توو بو تا ئیستا سینگلی؟

- خاره جا کوا کچی ئیستا به که لکی مالداری و خیزانداری دیت،
له بهر خوتیف تیفه دان و خو جوان کردن و سنات چات و ئینستا گرام
کوا ده توان ئاگاداری مال و حالیان بن.

- بهو شیوه یه ش نییه برا گیان، بیگومان کچی باشمان گه لیک
زوره و کچانیکی زورمان هه یه که نه سلنه نه وه ی به لایانه وه
گرنگ نه بیت، نهو شتانه یه که باست کرد.

- ئی راست ده که یت، رهنگه کچ زور بیت و باشیش بن و بینه
ژنی باشیش بو تو، به لام ئایه ده توان بینه دایکیکی باشیش بو
منداله کانت؟

- نه وه ش ده گه ریته وه سهر خوت و نهو هه لبرارده یه که هه لی
ده بریریت.

بهرشت بى تو

۱۷

- كاكه ئەسلەن واز لە من بىنە، باسە كە لەسەر تو بوو، لەسەر خۆتى لا مەدە، مادام ئەو قسانە دەزانىت، بۆچى تا ئىستا بوخۆت ھەر سىنگلىت؟

مەھوى و دكتور ئارامىش گوتيان:

- ھۆشەنگ راست دەكات، ئەتوو بۆ خەمىك لە خۆت ناخۆيت، الحمدالله كورپىكى قوزيت، سەيارەت ھەيە، ئىش و كارە باشتىن ئىشت ھەيە، بۆ تا ئىستا خەمىكت لە خۆت نەخواردوو، يان دەلىيت چى ئىمە خەمىكت لى بخۆين؟

سەيرىكم كردن و بە بزەيە كەوگەوتم:

- راستى، ئەو قوناغە بۆ من گرىنگرىن قوناغى ژيانە، ھەرگىز نەمويستوو بەبى ئامادەكارى بچمە ناو ئەو قوناغە. ئەو كاتەى زانكۆم تەواو كرد، ماوەيەكى زۆر لەنيوان دوو رېگادۆش دامابووم كامەيان ھەلبىژىرم، داھاتووم بنىات بنىم يان ھاوسەرگىرى بكەم، ئەو ھەش لەبەر شتىك بوو ئەو كاتەى خويندكار بووم، كاتىك لەناو شار بە پاس ھاتوچۆم دەكرد، دەزانى چ شتىك زۆر ئازارى دەدام، ئەو ھەى كە ژن و پياويك دەھاتنە ناو پاسە كە و پاسە كە پر بوو بوو، پياوھە كە چاوى دەگىرا، ئى كەسيك، گەنجىك ھەلبىستىت جىگايان بكات لە شوينى ئەو دابنىشن، ھەر ھىچ نەبىت جىگايەك ھەبىت ژنەكەى دابنىشتىت و بەپىوھ رانەوھستىت. يان بەو گەرمایەى ھاوین ژنىك لەپشتى پياوھەكەيەوھ سواری ماتۆرىك بوون يان

له ناو سیته گهریک دانیشتبیت و بیباته وه بو مالی خه زووری بلیت
 ناتوانین چیت پیکه وه بژین له بهر نه بوونی. هه میشه ههزم کردوه
 نه گهر بهرام بهر هه موو عالم چاوشور بم کیسه نییه، به لام
 چاوشوری خه زوورم نه بم، سبهی نه لیت: کاکه نه مه کچی خومان
 لی زیاد نه بوو، گهر ده ترانی مال و حالت پی رانا گیریت، بوچی کچی
 منت سهر گهر دان ده کرد، نه و کات من چی وه لامی باوکی بده مه وه،
 بویه باوه رم وا بووه که یه کیك له هوکاره گرنگه کانی سهرکه وتنی
 ژانی هاوسه رگیری بریتیه له جیگیری له پرووی ماددیه وه، رده نگه
 هه بوونی پاره بهس نه بیت بو هاوسه رگیریه کی سهرکه وتوو، به لام
 دلنیم له وهی یه کیك له هه ره کیسه گه ورده و دیاره کانی نیوان
 ژن و میرد و تالبوونی ژیانان و تا گه یشتن به و ئاسته ی بریاری
 لیکجیا بوونه وه بدهن، به هو ی بیپاره یی و جیگیرنه بوونی باری
 نابووریه وه. کاتیکیش گه نج له پرووی نابووریه وه ههستی به
 جوریک له دلنیا یی کرد، ئینجا نوره ی شتیکی تره...

به لنین قسه کانی پی بریم، گوتی:

- ببوره خاره، نه مه یشت قسه کانت ته واو بکهیت، به لام وه کوو
 نه وهی تو ده لیت گه نجی قور به سهر ته مه نی ده گاته سی سال و
 هیشتا نه وهی تو باسی ده کهیت پیتی نه گه یشتوو، گه نجی زورمان
 هه بووه رده نگه پاره یه کی وایان نه بوو بیت و هاوسه رگیریان کردوو
 و خوا به گه وره یی خو ی خیری خستوته ژانی هاوسه رگیریانه وه و
 ده و له مه ند بوونه وه و ژیانیکی به خته وه ژیاون، نه ی نه تبیستوو

بهره‌شست بی تو

له مامۆستایانی نایینی که هه‌میشه نه‌وه‌مان بیر ده‌هیننه‌وه که
خوا هه‌میشه له وه‌حیدا بۆ پیغه‌مبه‌رمان هانی خه‌لکی داوه بۆ
١٩ هاوسه‌رگیری و نه‌گه‌ر هه‌ژاریش بن، نه‌وا خوا‌ی گه‌وره‌به‌گه‌وره‌یی
خۆی ده‌وله‌مه‌ندیان ده‌کات و خوا یارمه‌تیده‌ری نه‌و که‌سانه‌یه که
هاوسه‌رگیری ده‌که‌ن.

- بێگومان برا گیان، نه‌وه‌ی ده‌یلێت سه‌د له سه‌د ته‌واوه و خوا
یارمه‌تیده‌ری هه‌ر که‌سه‌یکه که بیه‌وێت خێرێک نه‌نجام بدات و له
خراپه‌ دوور بکه‌وێته‌وه، به‌لام بێگومان بۆ هه‌ر شتێکیش کۆمه‌لێک
هۆکار هه‌نه پێویسته‌ مروّف بیانگریته به‌ر، من نالیم ده‌بێت گه‌نج
خاوه‌نی سه‌یاره و مال و پارهی زۆر بێت ئینجا هاوسه‌رگیری بکات،
نه‌وه‌ په‌نگه‌ شتێکی نه‌سته‌م بێت بۆ زۆرێک له گه‌نجانی نه‌مرو، به‌لام
باوه‌ری ته‌واویشم به‌وه هه‌یه ده‌بێت هه‌ر هیچ نه‌بێت گه‌نج خاوه‌نی
ئیشێک، شتێک بێت یان شتێکی که‌می کۆ کردبێته‌وه ئینجا بریار
بدات بۆ هاوسه‌رگیری، پیغه‌مبه‌ریش کاتیێک باسی هاوسه‌رگیری
کردووه، که نه‌ی کۆمه‌لی گه‌نجان، هاوسه‌رگیری بکه‌ن نه‌گه‌ر
تواناتان هه‌بوو، جا نه‌و توانایه‌ لایه‌نی ماددی ده‌گریته‌وه، عه‌قل و
پێگه‌یشته‌ویی هزری گه‌نج ده‌گریته‌وه، توانای جه‌سته‌یی و جنسی
گه‌نج ده‌گریته‌وه، هه‌ر وه‌کوو ده‌فه‌رمووێت: ((یا معشر الشباب،
من استطاع منکم الباءة فلیتزوج))، له‌به‌ر نه‌وه‌ی گه‌رنه‌ گه‌نج
زه‌مینه‌سازی بکات بۆ نه‌و قوناغه‌ی ژیا‌نی. ئینجا خاله‌ گه‌رنه‌ که‌ی
تر که نه‌ته‌یشت ته‌وا‌ی بکه‌م، بریتییه له‌وه‌ی گه‌نج بکه‌رپێت به‌دوا‌ی

هاوسه رین و هاوده میکی گونجاو، به پروای من نه وه گرن گترین
 خالی که بو سه رکه وتنی هه ر هاوسه رگریه ک، نه ویش هوشیاری له
 هه لبراردنی که سی گونجاو، سه یر که ن نه من ده میکه نه و قسه یه م
 کردو ته یاسای ژیانم، نه ویش نه وه یه مروف پیویسته عاقلانه
 هاوسه رگری بکات بو نه وه ی عاشقانه ژیان بکات، نه ک گه مژانه
 هاوسه رگری بکات و شیتانه ژیان بکات. به پروای من به هه شت
 و دوزه خی هه ریه کی که له ئیمه له و دونیا یه بریتییه له و ژنه ی که
 بریار ده ده ین بیکه ینه هاوسه ری خو مان و دایکی منداله کانمان،
 کاتی که مروف له گه ل ژنیکی ژیر هاوسه گری ده کات، نه و ژنه
 ژیانیکی به هه شتاسا ده کاته دیاری بو میرده که ی و منداله کانی،
 به لام نه گه ر له گه ل ژنی که که هیچ ده رباره ی ژیان و نه رکه کانی
 نه زانیته هاوسه رگری بکه یت، هه موو نه وه ی بیه ینیته ناو ژیانته
 بریتییه له ژیانیکی پر له دهرد و به لا، نه و کاتیش مروف وا هه ست
 ده کات ژیانیکی جه هه نه مئاسا ده ژییته.

مه حوی که خه ریک بوو چه ره زاته که ی ده هی نایه ناوه راستی
 مه جلیسه که گوتی:

- بیگومان نه ندازیار گیان قسه کانت هه مووی ته واوه، ئیمه ش
 ئومیده وارین به زووترین کات ببینین نه و قسانه ت کردبیت به
 کردار و کچیکی باش بدوزیته وه و بیکه یته هاوبه شی ژیانته.

هه مووان بزه یه کیان کرد و منیش گوتم:

- زۆر سوپاس برا جوانه كه م، خوا ئاسانی بكات بۆ هه موو كچ و كورپك و گشتان بگهین به دلخوازی خۆمان.

قسه كانمان بهردهوام بوون و هه ریه كێكمان چێژی وهرده گرت لهو كهشوههوا ئارام و ساف و سارده، مانگ له ئاسمان دیار نه بوو، بهلام ئاسمان رۆشن بوو، ئهستیرهكان و پرپهوی كاکیشان به تهواوهتی دیار بوون، هۆشهنگ سه رهپای ئهوهی مامۆستای کیمیا بوو، بهلام وینه گرێکی به تواناش بوو، ئهوه هه رگیز کامیرا کهی له خۆی دانه ده بری و بۆ گشت شوینێك هاو پرپی بوو، کامیرا کهی ده رهینا بۆ ئهوهی لهو بهرزاییهوه وینهی ئهستیرهکانی ئاسمان بگریت، به راستی لێزان بوو له وینه گرتندا، مرووف چێژی وهرده گرت له ته ماشا کردنی ئهوه وینهی که گرتبوونی، پیشتریش هه ندیک له وینهکانی بوو بوونه براوهی پیشبرکی جیا جیا له بواری وینه گریدا. کاتیك ته ماشای کاترمیره کهم کرد، بینیم وا خه ریکه ده بیته سه عات یازده، ههزم نه ده کرد بخه وم و لهو كهشوههوا خۆشهی له گه ل هاو پرپکانم دروستم کردووه دابپریم، بهلام پیویست بوو سبهی زوو پرۆمهوه بۆ مال بۆ لای پوورم، چونکه ته ندروستی زۆر باش نه بوو، بۆیه به مه حویم گوت:

- مه حوی گیان، سبهی بۆ نوێژ خه بهرم بکه وه.

- به سه ر چاو، بهس جاری زووه، تۆزیکێ تریش دانیشته بایت.

- ته واو، چیتر توانام نه ما. شه وتان شاد.

رؤیشتم به تانى و سهرینه كه‌م له‌ناو سه‌ياره‌م هیناو و پویشتمه
سهر جى، له‌سهر راست به‌ره‌و پرووى هاورپىكانم نوستم، نازانم
سه‌عات چه‌ند بوو، به‌لام كاتيك چاوم كرده‌وه هاورپىكانم هینستا
هر به‌خه‌به‌ر بوون، بویه منیش ته‌ماشایه‌كى موبایله‌كه‌م كرد،
نزىكه‌ى سه‌عاتىكى مابوو بۆ نوژنى به‌يانى، بویه هه‌لستام بۆ
ئه‌وه‌ى شه‌ونوژى بكه‌م و به‌ هاورپىكانم گوت:

- ئه‌وه هینستا ئیوه نه‌خه‌وتوون؟

به‌لین وه‌لامى داوه و گوتى:

- تازه مه‌جلیس گه‌رم ده‌بیت.

منیش بزده‌كه‌م بۆ كردن و پیم گوتن:

- شه‌ونوژتان كرده‌وه؟

دكتور نارام گوتى:

- نه‌ه، به‌لام باش بوو له‌ كاتى خۆیدا هه‌لستای، ئیمه‌ش نیستا
هه‌لده‌ستین.

پاش ئه‌وه‌ى شه‌ونوژمان ته‌واو كرد، گشتیان له‌ده‌ورى ناگره‌كه
كۆبووینه‌وه، چاوه‌پێ بووین تا كاتى بانگى به‌یانى دیت، بویه ئه‌و
كاتم به‌ ده‌رفه‌ت زانى و پروم كرده‌ هاورپىكانم، پیم گوتن:

- بربایان، ئیمه‌ پێهوارین، پێهواریش زۆر دلێ خۆی به‌و جیگایه‌وه
خۆش ناكات كه‌ بۆ سائێك لای داوه بۆ پشوودان، به‌لكوو هه‌موو

بهشت بی تو

۲۲ خه می نه و جیگایه و نه و نامانجهیه که له پیناوی به ری که وتوو و هاتوو، رۆژیک دادیت گه شته که مان کوتایی دیت له م دونیایه، ده گه ریینه وه بو لای پهروه ردگارمان، پهروه ردگارمان بو نامانجیک نیمه ی هیناوده ته بوون، نه ویش نه وهیه نه و به ته نها به خوی حق بزاین و هه ر نه ویش به رستین، ترس و ئومیدیشان هه ر به نه و بیت، مرقی ژیر هه موو چرکه و ساتیک له و دونیایه به کار ده هینیت بو رازیکردنی خوی خوی، سهیر بکه ن هه موو دانیشتنی نه مشه وتان، هه موو نه و قسانه ی نه مشه و کردتان ناگاته گه وره یی دلۆپیک ناوی نه و ده ستنویژه ی که له پینا و خوا که وتۆته سه ر زه وییه که، مه گه ر زیکریک یان قسه یه کی خیرتان کردبیت گه وره تر بیت له وه، باوه رتان هه بیت هیچ قسه یه ک، هیچ دانیشتنیک خوشتر و جوانتر و پیروتر نییه له و مونا جاته ی که به نده له تاریکی شه و هه لده ستیت و ده ستنویژیکی پاک ده گریت و له گه ل خالق خویدا ده دویت، سهیر که ن (به زه یی و رهمه تی خوا) گشت شه ویک له سی-یه کی شه وه که دا داده به زیته ناسمانی دنیا و به گه وره یی و به خشنده یی خوی ده لیت: ﴿هل من سائلٍ فأعطیه هل من داعی فأستجیب له هل من تائبٍ فأتوبَ علیه هل من مستغفرٍ فأغفر له﴾. {ئایه که سیك هه یه داوای شتیک بکات پیی بده م، ئایه که سیك هه یه دوعا بکات و منیش وه لامی بده مه وه، ئایه که سیك هه یه گونا هیکی کردبیت و تۆبه بکات و په یشان بیت و منیش تۆبه که ی وه ربگرم}. سهیر که ن، باوه ر که من هه میشه ده لیم به راستی نه و

که سه زور خوشبهخته شهوان بهشيکی شهوه کهي بو خوی و
 خوی خوی داناوه، وهرن هاوريان، با بهلين به خومان و خواش
 بدهين که لهو کهسانه بين که شهومان بو رزايکردنی پهروهردگار
 به کار بهينين، بهداخهوه بو کچان و کورانی ثم سهردهمه هه موو
 شهو خهريکی نامه گورينهوه و دانيشتن و گويگرتن له شتانيک
 که خوا ههز ناکات نه بيسترين و نه بگوترين تا کاتی بهربهيان،
 دواي شهوش شهونده بيتاقت و خهوالوون، نويزی بهيانيشيان
 پي ناکريت، ثم ن دهليم با ههريه کيکمان پرسيارک بکهين له
 خومان، نايه لهو شهوه دريژانه، لهو شهوانه ی که داده نيشين تا
 بانگی بهيانی و خهريکی شتانيکين که خوا ههزی ليان نييه، نايه
 ناتوانين کاترميرک يان هيچ نه بيت نيوکاترميرک تهرخان بکهين
 بو خوی گهوره و قورثانه کهي، من ناليم دامه نيشن و قسه مه کهن،
 بهلام دهليم با خواش له بير نه کهين، ناخر شهو له بيرمان بکات، نيمه
 سهرگردان دهبين.

سه يريکی کاترميره کهم کرد، کاتی بانگی بهيانی بوو، له گهل
 هاوريکانم نويزی بهيانيمان کرد و کاتيک تهواو بووين، پروم کرده
 هاوريکانم و پيم گوتن:

- پلانی چيتان ههيه، چی ده کهن شه مرؤ؟ ثم ن دهبيت برومهوه بو
 چومان بو مالی، سهریک بدهم له پوورم بزائم تهنروستی چونه و
 نيواره کهش بگهريمهوه ههولير.

مەخسۇس ۋە ئاممىۋە دىۋان، گوتى؛

۲۵ - ئىمە نىيازىمان ۋاپە دۋاى نۆتىۋى ھەينى بىرۋىن بۇ شاخەۋانى ۋە
شەۋەكەى بىگەرۋىنەۋە بۇ ھەۋلىر.

- زۆر باشە، بەس ئاگادارى خۇتان بىن.

ئاسەۋات دە لای ھاۋرىئانم مامەۋە، كاتىك ۋىستىم بىرۋم، بىنىم
ۋاسەياردىيەكى مۆدىل بەرز دىت، كاتىك دابەزىن، دىار بوۋ سى
كچ بوۋن، بە جۆرىك رەفتارىيان دەكرد ۋە جۆرىك ھاۋارىيان دەكرد،
دەتگوت ئەۋ دۇنيايە ۋ ئەۋ شۆتىنە كەسى تىرى لى نىيە جگە لەۋان،
خەلكى ھەمۋى تەماشاي ئەۋانى دەكرد، بەلەن گوتى؛

- دىكتور محمد راتب نابلسى جوانى فەرموۋ كاتىك ۋتى؛ جوانترىن
شىتەك لە ئافرەتدا بىرىتىيە لە شەرم ۋ ھەيا.

دىكتور ئارام پالى دابوۋ بە سەياردە كەمەۋە، گوتى؛

- ھەتمەن دەبىت جەمەۋاتى مۆدىلەكان بىن، سەير بىكەن چ
ئوتومبىلىتىكىيان پىيە.

ھۆشەنگ كە خەرىك بوۋ شتەكانى منى دەخستە دۋاۋەى
سەياردەكەم، گوتى؛

- كاكە ۋازىيان لى بەيىن، باۋەر بىكە باشتىن شتەك كە بىكەيت
بەرامبەر بە ئەۋانە ئەۋەيە ئىھمالىيان بىكەيت.

منیش له گەل قسە کەى ھۆشەنگدا بووم، بۆیە گوتم:
 - ھۆشەنگ راست دەکات، وازیان لى بهینن، جەمەعات ئەمن
 رویشتم، إن شاء الله له ھەولیر دەتانبینمەوہ.
 دواى ئەوہى مائئاوايىم لى کردن، بەرى کەوتم بەرەو مالهوہ.
 ھەر وەکوو چۆن ھەوریک بەخیرایی دیت و دەروات و سیبەری
 ون دەبیّت، منیش ئاوا زوو بیبەش بووم له سیبەری دایک و باوکم
 لەسەر سەرم، چوونکە من مندالیکی بچووک بووم کاتیک دایک
 و باوکم کوچیان کرد لەو ژیانە لەبنهاتووہ بۆ ژیانى لەبنهاتوو
 بارگەیان پیچایەوہ. ئیستا لەگەل پوورم، واتا خوشکی دایکم و
 ھاوسەرەکەى ژیان دەکەم، راستى ستەمیکی گەورەیه گەر بلیم
 ئەوان کەمتەرخەمیان کردووہ لە پەرورەردەکردن و گەورەکردنى
 من، بەلام ھا قسەیهك ھەیه دەلیت: خوڤەویستیى دایە و بابە لە
 لایەك و خوڤەویستیى ھەموو عالەم لە لاکەى تر. پوورم ھەمیشە
 ھەولى دەدا من ھەست بە نەبوونی ھیچ بۆشاییەك نەکەم و وا
 ھەست نەکەم دایک و باوکی راستەقینەم نەماون، لەوہش زۆر
 باش سەرکەوتوو بووبوو، دلنیام بینووتە و ھەستت پى کردووہ ئەو
 کاتەى باران دەباریت خاك و خۆل چ بۆنیکی ھەیه، پووریش ئاوايه،
 بۆنى دایک دەدات، بۆیە پیغەمبەر گیان (دروودی خواى لەسەر
 بیّت) لە فەرموودەیه کدا دەفەرموویت: (پوور لە جیگای دایکە).
 پوورم ھەرچەندە بە نو سال لە دایکم گەورەتر بوو و زوو تریش

هاوسه‌رگیری کردبوو، به‌لام خوا هیچ مندالیک پی نه‌به‌خشیبوون،
 هر بویه من به هوی نه‌وانه‌وه نازاری نه‌بوونی دایک و باو کم له‌بیر
 چووبوویه‌وه و نه‌وانیش به هوی منه‌وه نازاری نه‌بوونی مندالیان
 له‌بیر خویان بردبوویه‌وه، راستی کاتیک له‌گه‌ل خزمانی می‌ردی
 پوورم داده‌نیستم، نه‌وان به‌ناراسته‌خوی باسی نه‌وه‌یان ده‌کرد که
 هوکاری نه‌وه‌ی پوورم و می‌ردی پوورم مندالیان نه‌بووه هوکاره‌که‌ی
 می‌ردی پوورمه و پی‌م و بی‌ت هر نه‌وه‌ش هوکار بوو بو نه‌وه‌ی
 می‌ردی پوورم ژنی دووهم نه‌هیننی و بی‌ده‌نگ لینی دابنیشیت،
 نازانم، سه‌یره کاتیک پی‌او یک هوکاری نه‌وه‌یه مندالیان نه‌بی‌ت،
 ده‌بی‌ت ژنه‌که بی‌ده‌نگ دابنیشیت و به‌و ژیانی بی‌مندالییه رازی
 بی‌ت و قسه نه‌کات و گهر قسه بکات و داوای حقی خوی بکات،
 نه‌وا خه‌لکی به بی‌شهرم و هزار شتی تر ناوی ده‌به‌ن، به‌لام گهر
 کیشه‌که ژن بی‌ت، نه‌وا پی‌او مافی خویه‌تی و شهرع ریگه‌ی داوه
 نه‌ک ژنی دووهم، بگره سییه‌م و چواره‌میش به‌ینیت، به‌لی، منیش
 ده‌لیم خوای گه‌وره به‌دانایی و زانایی خوی ریگه‌ی داوه پی‌او گهر
 توانای هه‌بوو و توانی له‌نیوان ژنه‌کانی مهرجی دادپه‌روه‌ری و
 یه‌کسانی په‌یره و بکات، نه‌وه بو‌ی هه‌یه ژنی دووهم و سییه‌م و
 چواره‌م به‌ینیت، به‌لام ئایه ده‌کریت خوایه‌ک به‌و گه‌وره‌یه و به‌و
 میهره‌بانی و زانایی و داناییه‌ی ریگری کردبی‌ت له‌ژن کاتیک
 ده‌بینیت پی‌اوه‌که‌ی ناتوانیت و هوکاری‌که بو نه‌وه‌ی مندالیان
 نه‌بی‌ت داوای ماف و حقی خوی بکات که نه‌ویش جیابوونه‌وه‌یه؟!

راستی هه موو نه وهی من ده مه ویت بیلیم نه وهیه ژنه کانیش مافی
خویانه، هه ره وه کوو چۆن پیاوان چه ز ده کهن منداله کانیان له باوهش
بگرن و له نیو خه لک شانازیان پیوه بکهن و له پیریدا بینه گوچانی
دهستیان، ئاوها ژنه کانیش چه ز ده کهن مندالیان هه بیته و به دایه
بانگیان بکهن و له ئامیزی خویان به لایلاه بیانخه وینن و کچیان
هه بیته قژه کانیان بو بکهن به کهزیی دریژ و کوریان هه بیته بو
نه وهی ژووره ناریک و شته په رته وازه کانیان بو کو بکه نه وه.

له و بیر کردنه وه نه دا بووم به دهم ریگاوه تاوه کوو گه یستمه وه ماله وه،
له به ردهم ده رگا وه ستاوم، زهنگه که لیده دهم، به و هیوایه م به لکوو پوورم
یان میردی پوورم بیت و ده رگا که بکاته وه، خه ریکه دهنگی خشه خشی
پیلاوه کان دیت و که سیک به ره و ده رگا که دیت، ده رگا که ده کاته وه،
کاتیک ته ماشا ده کهم ده بینم پوورییه. به و په ری خوشحالییه وه خیرا
به ره و پرووی یه کتری ده رۆین و توند یه کتری له باوهش ده گرین، پوورم
ماچبارانم ده کات، نه وه ئیشی هه موو جاریکیه تی، ده ستم توند ده گریت
و رام ده کیشت به ره و ژووره وه و پیم ده لیت:

- وه ره ژووره وه رۆله ی شیرینی پووری، هه موو که سوکاری
پووری.

- پووری نه ی کوا حاجی؟

له و کاته وهی پوورم و میردی پوورم له چه ج گه راونه وه ته وه،
من هه ره به حاجی بانگی میردی پوورم ده کرد.

بهرشت بی تو

۲۹

پوورم وه لّام ده داته وه، ده لّیت:

- مه گهر نایناسیت، ئه وه همیشه رۆژانی ههینی زوو ده چیت بۆ مزگهوت.

له هۆله که داده نیشم، پوورم خیرا چای دینیت، دواتر ده پروات کیکێ به خورما دینیت، ده زانیت چهنده حهزم لّیه تی، به دهنگیکێ تۆزیک بهرز بانگی ده کهم و ده لّیم:

- پووری، قوربانت بم وه ره دانیشه، ئه وهنده خۆت ماندوو مه که؟
پوورم قاپیکێ پر له کیکێ به خورمای گرتوو به دهسته وه و به ره و لای من دیت و به زهرده خه نه پیم ده لّیت:

- تۆ ئه وهنده گهر خه می پوورت بایه، ئیستا بوو کیکت بۆ ده دۆزییه وه. کوری خۆم، سه یر که پیشینان جوانیان فهرمووه: {مال تا زووتر بگاته واری باشره}. ئه وه دراوسییانه مان زۆربه یان کچی باش و جوانیان هه یه، هه رچیی تۆ دهستی له سه ر دانیت، نالیت نا.

دهستم برد بۆ کیکه کان و دانه یه کم خوارد، پیم گوت:

- کیکه کانێ ئه و جاره له هه یی گشت جاره کانێ تر خۆشتره.

ته ماشایه کی کردم، به تو وره ییه وه گوتی:

- ده وه ره ده ی، ئه من باسی چیی بۆ ده کهم و ئه ویش باسی چیم بۆ ده کات.

سه یزکی یه کتریمان کرد و پیکه وه دامانه قاقای پیکه نین. پیم
گوت؛

- دوای خیرم بو بکه، خوا بومی ناسان بکات.

سه یزکی کردم و به خه مباریه وه گوتی؛

- مه گهر ئه من لهو دوو دوایه زیاترم ماوه بیکه لهو ژیانه،
ئه وه دیش ئه وانن که کاتیک ده مرین خوا لیان رازی بیت و توش
بینم به خته وه و ئاسووده بیت و بگهیت به دلخوازی خوت.

سه یزکی یه کتریمان کرد و هیچمان نهوت، کاتیک سه یز
ئهو روخساره پر له چرچ و لۆچییه ی پوورم ده کرد، به زه ییم پیدا
ده هاته وه، ئاخر هر چالیکه روخساری ده تگوت دۆلیکه و پریه تی
له خه و خه فته. پاشانیش پوورم ته ماشایه کی سه عاته که ی کرد
و گوتی؛

- پۆله تو به نیاز نیت بیچت بو مزگهوت؟ هه لسه ئاویک بکه به
خوتدا و برۆ بو مزگهوت، با منیش برۆم به لای خواردنه که مه وه بو
ئه وه ی دواتر نه لیت ئه و پیره ژنه هر خواردنی سووتاو ده رخواردی
من ده دات.

بزیه کم بو کرد و پۆشتم ئاویکم کرد به خۆمدا و ده ستنویژم شۆرد
و به پری که وتم به ره و ئه و مزگه و ته بچوو که ی سه ری کۆلانه که مان.
راست بوو مزگه و ته که مان بچووک بوو، به لام مزگه و تیک بوو دلی

مرؤقی ئاسووده ده کرد و مامۆستایه کی باشمان هه بوو که گشت ههینییه که وه کوو چۆن باخه وانیک باخه تینووه که ی ئاو ده دات، ئه ویش ئاوها ئاوپرژینی دله کانمانی ده کرد. هیشتا مامۆستا دهستی نه کرد بوو به وتاره که ی، منیش رویشتم بو لای راستی مزگه وته که دابنیشتم، بینیم وا میردی پوورم له نزیک مامۆستاوه دانیشتووه، کاتییک منی بینی، زهرده خه نه یه کی کرد و دهستی بهرز کرده وه به شیوه ی سلاو کردن، منیش دهستم بو ی بهرز کرده وه، مامۆستا دهستی کرد به خویندنه وه ی وتاره که ی، پاش ئه وه ی سوپاس و ستایشی خوی کرد گوتی:

- موسلمانانی ئازیز، سلاوی خواتان لی بیت، له وتاری ئه مپروماندا باسی چیرۆکی دوو مرؤقی پیروژ ده که یین، ئه ویش باوه گه وره و دایه گه وره ی هه موومان ئاده م و حه وا، لای هه موومان پروون و ئاشکرایه که یه که مین مرؤف که خوا دروستی کرد پیغه مبه ر ئاده م بوو، له به هه شتیش، به هه شتییک که زوبان ناتوانیت ده رباره ی بدویت و وه سفی بکات و نه چاو یکیش تا ئیستا دیمه نیکی ئاوها جوانی بینوه، نه به خه یال و ئه ندیشه ی هیچ مرؤقییکدا هاتووه، به لی برایان و خوشکان، له و شوینه پیروژه و له و شوینه ی که ان شاء الله گشتمان به سه ربه رزی بو ی ده گه ریینه وه، حه زه تی ئاده م که له نیو گشت ئه و نازونیمه تانه ی که ئاواتی گشت مرؤقییکه هه بین هه یبوو، چیی حه ز لی بایه له به رده ستی ئاماده بوو و هاوړیکانی باشتترین فریشته کانی خوا بوون، به لام له دلیدا هه ستی به شتییک

ده کرد که نییه، شتیك كه ههستی نارامیی زیاتری پی بدات، تانهوه
 بوو رۆژیکیان ئادهم خه و دهیاتهوه و له خه و رادهبیته، دههینیته
 وا كه سیک له بهرامبهری وهستاوه، نهویش دهپرسیته تو کیت؟
 نهوهیش دهلیته: من ههوام. ئادهم و ههوا دهبن به هاوهل و هاودهمی
 یه کتری و خوشهویستی یه کتری، خواش پییان دهفهرموویت نهو
 بهههسته بو ئیوهیه، ههزتان له چیه بیخون ههزتان له چیه بیکه،
 بهس داریک ههیه نزیکی نه کهون، شهیتان که ئاماده نه بوو سوجدی
 ریز بیات بو ئادهم، کهوته پلانگیان بو نهو دوو خوشهویسته تازه
 بهیه کگهیشتهوه، به جوریک خوی لی نزیك خستنهوه و وای خو
 نیشان دهدا که نهو باشتین و دلسۆزترین هاورییه بویان، بویه پی
 گوتن گهر دهتانهویت بو ههیشه بمین و لهو بهههسته ژیان بکه
 ئا لهو داره بخون، نهوانیش که تازه پیک گهیشتهوون و بوو بوون به
 خوشهویستی یه کتری و ههوینی نارامی بو یه کتری، لهو دارهیان
 خوارد و دواتر بویان دهکوت که سه ریچی فهرمانی خویان
 کردوو و پاشان داوای لیخوشبوونیان کرد و خوا لییان خوش بوو و
 ناردنی بو سه رهوی. به لی برایان و خوشکان، نهم قسانه م به تایه تی
 پرووی له تازه پیگهیشتهوو و تیگهیشتهوو کانه، خوا ههر خوی تاک
 و ته نهایی، ههزیش دهکات ههر نهو به تاک و ته نهایی بمینیته و
 بههستریته، ته نهایی ههر بو خوا باشه، باوه ریشتان هه بیته لهو
 دونیایه عهزاییک گه وره تر نییه له ته نهایی بو مروث، گهر ته نهایی
 سهخت نه بایه، گهر ناره ههتکه و بیزارکه نه بایه، سزای زیندانی

تا که که سی قورسسترین سزا نه ده بوو، مادام ریگه به کیش هه به بو
دو رباز بوون و هاتنه ده ره له و زیندانه تاریک و تهنک و ناخوشه، نایه
سته م ناکه یین له خومان به وهی خومان له و زیندانه دا زیندانی بکه یین.

دوای نه وهی ماموستا له وتاره که ی ته و او بوو، له حه وشی
مزگه وت له گهل میردی پوورم به کتریمان بیینی، دوای نه وهی
سلاومان له یه کتری کرد، پیی گوتم که ده روات بو به شداری کردن
له ژنماره کردنی کوری یه کیک له دوسته کانی له گوند، بویه منیش
به ته نها به ره و مال گه رامه وه، له ریگا بیرم له قسه کانی ماموستا
ده کرده وه، کاتییک گه یشتمه وه مال، پوورم سفره که ی راخستبوو و
ئه و خواردنه ی لینابوو که من زورم حه ز لییه، نه ویش گفته بوو،
پوورم گوئیستی وتاره که ی ماموستا بوو بوو، چونکه مالی ئیمه
له مزگه وت نزیکترینه، بویه پوورم گوتمی:

- ئاگات لی بوو کورم ماموستاش باسی بیژنیی توی ده کرد.

- پووری، خو تو پییت نه گوتبوو ئه و وتاره بدات؟

هر دوو کمان پیکه وه دامانه قاقای پیکه نین، دوای نه وهی
نانه که مان خوارد، نازانم چۆن بوو، به لام دلم حه زی ده کرد ئه و
شته بزانییت که تائیستا نایزانییت و لیی بیخه به ره، نه وهیش دایک
و باو کم بوو، ده مویت بزانم چ جوره که سیک بوون، چۆن چۆنی
هاوسه رگرییان کردووه و چۆن چۆنی مردوون. بویه پرسیارم له
پوورم کرد و گوتم:

- پوورى گيان، دەتوانى باسنىكى دايك و باوكم بۇ بگەم؟

- باسى چىت بۇ بگەم؟

۲۴

- نازانم، ھەرشتىك دەر بارەى ئەوان دەيزانىت.

پورم پالى دا بە ديوارە كەوۋە قاچە كانى پاكىشا و تەسبيحە كەى
گرت بە دەستەوۋە و بە ھەلكىشانى ئاھىكى قوول دەستى كىرە بە
قسە كىردن و گوتى:

- سى سال بوو من ھاوسەرگىرىم كىردبوو لە گەل كوپى بە كىك
لە دوستە كانى باوكم و بە نۆ سال لە بنەوشى دايكت گەورە تر بووم.
سال و نيويك دواى ھاوسەرگىرىى من، باوكم بە جەلتەى مىشك
كۆچى دواىى كىرد، ئىتر بنەوشى خوشكم و دايكم بە تەنھا مانەو.
بنەوشى خوشكم ھەم دەبوو ئاگاي لە دايكم بىت، ھەمىش ناگادارى
ئەو مەرپانە بىت كە دواى مردنى باوكى پەحمە تىم كە بۇ بۆيۈى ژيان
بە خىوى دە كىردن وە كوو ھەر مالىكى تىرى گوند، بنەوشى خوشكم
كچىكى جوان و بالابەرزى قۇرپەشى پوخسار سىپى تەمەن شازدە
سالان بوو، كىژىكى ئازا و توندوتۆل بوو، ئىواران پاش ئەوۋى
كوپرە مامە كانم مەرپە كانىان دەھىنانەو، بۇخۆى خەرىكىان دەبوو
و دەيدۆشىن و ئاگاي لى دەبوون، لە گەل ئەوۋى كىچ بوو، بەلام
پىاوانە پەفتارى دە كىرد و ھەر وە كوو پىاوان شەروالى ھەلدە كىشا
و دەرۆىشت بۇ ناو مەرپە كان. بە جۆرىك لە جۆرە كان بەو ژيانە
سەختە راھاتبوو، ماندوو دەبوو، بەلام دلخۆش بوو كە ھەستى

ده کرد هم ده توانیت ناگاداری دایکمان بیت و همیش مهره‌گان
 به‌خیو بکات، تا نه‌وه‌ی رۆژیکیان به‌کینک له کوره مامه‌گانمان
 له‌گه‌ل خه‌لکی گونده‌که‌ی خوار خۆمان له‌سه‌ر پاوانیکه‌ی پووش
 ده‌که‌ن به‌ شه‌ره‌ قسه‌ و دواتریش شه‌ره‌ تفه‌نگ، کوره مامه‌که‌مان
 تفه‌نگیک ده‌ته‌قیینیت و به‌ر شانی پیاویکی نه‌و گونده‌ ده‌که‌ویت،
 دواتر کوره مامه‌که‌مان ده‌ترسیت و به‌راکردن به‌ره‌و مانی دیته‌وه
 و پروداوه‌که‌ بۆ مام و براکانی باس ده‌کات، نه‌وانیش خیرا
 تفه‌نگ هه‌لده‌گرن و ده‌رۆن له‌نیو به‌کینک له‌ شاخه‌کانی خوار گوند
 خۆیان حه‌شار ده‌ده‌ن و که‌مین داده‌نین، دواتر ده‌بیته‌ شه‌ر له‌گه‌ل
 خه‌لکی گوندی خوار خۆمان، نه‌و پیاوه‌ی گولله‌که‌شی به‌ر شان
 که‌وتبوو، خیرا بردبوویان بۆ شار بۆ نه‌خۆشخانه، به‌لام چوونکه
 خوینی زۆری له‌به‌ر رۆیشتبوو، له‌ نیوه‌ی ریگا گیانی له‌داست
 دابوو، بۆیه‌ نه‌وانیش تهرمه‌که‌ی ده‌گه‌رینه‌وه‌ بۆ گوند و ده‌لین
 تاوه‌کوو تۆله‌ی خوینی نه‌و نه‌که‌ینه‌وه، نایشارینه‌وه و نا‌بخه‌ینه
 ناو گۆره‌وه، شه‌ره‌ تفه‌نگ هه‌ر به‌رده‌وام بوو، به‌لام خۆشبه‌خاته
 که‌ کۆمه‌لیک مامۆستای ئایینی و پیاوچاک هاتنه‌ نیوه‌ندگیریه‌که
 و تۆزیک بارودۆخه‌که‌ ئارام بوویه‌وه و شه‌ره‌ تفه‌نگه‌که‌ کۆتایی
 پی هات و مامۆستایانی ئایینی، که‌ هه‌میشه‌ مایه‌ی خیر بوون بۆ
 نه‌و کۆمه‌لگایه‌ و خه‌لکه‌که‌ی، دانیشتن و داوایان له‌ که‌سوکاری
 کوژراوه‌که‌ کرد نه‌و که‌سه‌ی که‌ مردوو به‌شارنه‌وه، چوونکه
 مردوو تا زووتر به‌شاردریته‌وه‌ باشته‌ره. دوا‌ی نه‌وه‌ی مردوو‌ه‌که‌

شاردرایه وه، ههردوو لا به نیوه ندگیری ماموستایان و خه لکی تر
 کو بوونه وه بزائن مالی کوژراوه که داوای چی ده کهن، نهوانیش
 گوتبوویان داوای هیچ ناکهین تهنهئا نهو کوره مان رادهست بکهن
 بیکوژینه وه و تهواو، تو له به تو له، لهویدا ماموستایه کی ئایینی
 هه لده ستیته سهر پی و پیان ده لیت بیگومان لهو تو له کردنه وه یه
 باستر و خیرتر هه یه، نهویش لیخو شبوونه و داوای شتیکی تر
 بکهن، نهوانیش وتبوویان تهنهئا تو له کردنه وه و کوشته وه ی نهو
 کوره، کیسه که پینج رۆژ بهو شیوه یه مایه وه، تاوه کوو نه وه بوو
 له کوتاییدا مالی کوژراوه که رازی بوو بوون به وه ی له به رامبه ر
 بره پاره یه کی زور و کچیک له خوینی کوژراوه که یان خوش بن،
 که سیك خیرا نهو هه والهی بو مامم هیئا، مامم پیاویکی ده وله مه ند
 بوو، به لام کچه کانی هه موویان شوویان کردبوو، بویه پیی گوتن
 پیان بلای چهن دیان پاره ده ویت با داوای بکهن، به لام هیچ کچیکم
 نییه پیان بدهم، زوو هه وال هاته وه و گوتیان با کچی برا که یان
 پی بدات، هه رچه نده ماموستایانی ئایینی پیان گوتبوون نهو جو ره
 کارانه شهرعی نین و کچ به زور به شوودان و له بریی خوینبایی
 نابیت، به لام نهوان تهنهئا بهو شیوه یه رازی بوون، کاتیک دایکم
 نهو هه والهی زانی، له سهری خو ی ده دا و ده گریا و ده یگوت شتی
 و نابیت، تا نه وه بوو مامم هات له گه ل کوره کانی، مامم پیاویکی
 باش و زوریش که سیکی ژیر بوو، له به رامبه ر دایکم که وته سهر
 چوک و ده گریا، ده یگوت: بنه وشم به قه د نهو چاوانه ی خوم خوش

ده‌ویت، وه‌لاهی ئه‌وه‌ی گویم لی نییه مالی دونیایه، چه‌ندیان ده‌ویت
 پییان ده‌دهم، به‌لام ئه‌وان رازی نابن، ده‌زانم کورم هه‌له‌یه کی زور
 گه‌وره‌ی کردووه، به‌رگری له‌و کاره خراپه‌ی ئه‌و ناکه‌م، به‌لام نیستا
 ژیا‌نی کوری من به‌نده به‌بریا‌ری تو و کچه‌گه‌ت، دایکم رازی
 نه‌ده‌بوو، تا ئه‌وه‌ی بنه‌وش هاته ژووره‌وه و به‌گریانه‌وه پرووی کرده
 دایکم و مامم و پیی گوتن: گهر ئه‌و کی‌شه‌یه به‌من چاره ده‌بیت
 و من ئه‌و ئاوهم ئه‌و ئاگره ده‌کوژینه‌وه، رازیم. دایکم تووشی
 سه‌رسوورمان بوو به‌و قسه‌یه‌ی خوشکه‌که‌م، نه‌یده‌زانی چی بلیت،
 مامیشم به‌گریانه‌وه به‌ره‌و پرووی بنه‌وش هات و له‌ئامیزی گرت و
 سه‌ری ماچ کرد و زور سوپاسی کرد، مامم خیرا هه‌والی نارد که ئیمه
 رازین به‌و مه‌رجانه، بو‌رۆژی دواتر هاتن بو‌ئوه‌ی بنه‌وش ماره
 بکه‌ن و له‌گه‌ل خوشیان بیبه‌ن، کاتی‌ک هاتن، ئه‌و کوره‌ی که بریار
 بوو بیته‌میدی بنه‌وش، گوتی: ده‌مه‌ویت به‌ته‌نها له‌گه‌ل بنه‌وش و
 دایکی قسه‌بکه‌م، کوریکی بالابه‌رزی ئه‌سمه‌ری چوارشانه بوو، ده
 سالی‌ک له‌بنه‌وش گه‌وره‌تر بوو، پیده‌چوو که سی‌کی خراپ نه‌بیت،
 ناوی (ئه‌مین) بوو، دوا‌ی ئه‌وه‌ی له‌گه‌ل دایکم و بنه‌وش قسه‌ی کرد،
 له‌ژووره‌که‌هاتنه‌ده‌ر، خیرا ماره‌یان کرد و ئیمه به‌فرمیس‌ک‌رشتن
 مالتا‌وا‌ییان کرد له‌بنه‌وش، ئه‌وانیش بنه‌وشیان برد، دوا‌ی ئه‌وه‌ی
 ئه‌وان رۆ‌یشتن، دایکم له‌گریان به‌رده‌وام بوو، رۆ‌یشتم بو‌لای بو
 ئه‌وه‌ی دلی بده‌مه‌وه و پیم گوت: دایه ئه‌و کوره‌چی پی گوتی:
 فرمیس‌که‌کانی س‌ری و گوتی: کاتی‌ک هاته ژوور، پرووی کرده

بههشت بى تو

۲۸

بنهوش و پى گوت: دهزانم وا خهريكه باجى ههلهى كهسيكى تر
دهدهيت و دهبيته دهرمان بو برينيك كه كهسيكى تر هوكاريهتى،
ئهمن ههركيز بهو شيوه هاوسهريگيركرده رازى نهبووم، بهوه نا كه
بليم توم بهدل نيه، بيگومان ئيوه يه كيكن له جوانترين كچه كانى
دهقهره كه، بهلام ههركيز رازى نيم و حهز ناكهم هيچ كچيك بهبى
حهزى خوى و بهزور بدرت به پياويك كه نهيهويت، ئيستا گهر
ناتهويت يان زوريان ليت كردوه، دهروم و پييان دهليم.

بنهوش تهماشايه كى كرد و گوتى: من خوم پيم وتوون رازيم،
دواى ئهوه پرووى له من كرد و وتى: وهلاهى من بهو كاره رازى
نهبووم، حهزم نه كرد ههر وهكوو چون مالى ئيمه ويړان بوو مالى
كهسى تر ويړان بيت، بهلام مامه كانم ههپرهشيان لى كردم و زوريان
لى كردم و منيش رزاي بووم، بهلام بهلنت پيى ددهم وهكوو نوري
چاوم ئاگادارى بنهوشى كچت بم و ئاگام لى بيت و خوشم بويت.
دواى ئهوه روښتن.

شهو ههمومان گويمان له دهنگى تهقه بوو له گوندى خواروو،
ههموشان دهمان زانى ئهو تهقهيه واتاي چيه.

ليره دا قسه كانم به پوورم برى و ويستم پشويهك بدات، بويه گوتم:

- ئهو تهقانه واتاي چى بوون؟

- كورم له كوڻدايه كيكن له عاداته ناشيرين و خراپه كان ئهوه بوو
كاتيك بووك و زاوا شهو بهيهك دهگهشتن، خزمان و كهسوكارى

زاوا په پرځه کې سپیږي ده دا به زاوا تاوه کوو بیسه لښت که ټوک
کچه و نه ویش نیره و پیاوه، دواتریش زاوا نه و پرځ به خوښه ی
نیشانی خزمان و که سوکاری ده دا و نه وانیس ته قه ی خوښیان
ده کرد، شتیکی سهیر بووه، وا نییه؟ هر وه کوو نه و ی هم موو
پیاوه تی نه و که سه له و ده دا بیت بگات به جهسته ی کچه که، نه ک
دلی کچه که.

- چ نه فامییه ک بووه.

- نیتړ نیمه له نیو نه و جوړه نه فامیانه گه وړه بووین.

- نه ی دواپی چی پرووی دا، دایکم بارودوخی چوڼ بوو، مالی
باوکم مامه له یان چوڼ بوو له گه ل دایکم، نه ی دایه گه وړم چوڼ
به ته نها بهرگه ی نه و نازاره ی ده گرت؟

- پاش پازده پوژ ئینجا بنه وش هاته وه بو مالی دایکم و کاک
نه مینیش، واتا باوکی توشی له گه ل بوو، له ماوه ی نه و پازده پوژه
من هم موو پوژیک ده پویشتم بو لای دایکم و له لای ده بووم و ناگام
لی ده بوو و کاروباری ناو مالم بو ده کرد، کاتیک بنه وش هاته وه،
زور دلخوش دیار بوو، هرگیز له و کچانه نه ده چوو که له جیاتیی
خوښیای و توله درابیت به شوو، کاک نه مین تاوه کوو پاشنیوه پو
له مالی دایکم مایه وه و کاتیکیش ویستی پروات، به دایکتی
گوت: تا کاتیک دلت حمز ده کات لیره به و هرکاتیکیش ویستت
بیته وه، مندالیک بنیره خوم دیم به دواتا. نه و ی گوت و مالئاوایی

له هه مووان کرد و رۆیشت، دایکم کاتیك بینی بنهوش دلخۆشه
له گهڵ باوكت و باوكت به باشی مامه له ی له گهڵ ده کات، تۆزیک
دلی ئارام بوویهوه، دواتر من و بنهوش دووقۆلی لێی دانیشترین.

لێره دا قسه کانم به پوورم بری و پیم گوت:

- باسی چیتان کرد؟

پوورم به زهرده خه نه یه کهوه گوتی:

- کورم، دوو خوشک ماوه یه که کتریان نه دیتبیت ده بیت باسی
چی بکه، وه لاهی باسی دار و بهردمان کرد.

- هه ز ده کهم بزانی باسی چیتان کردووه، بیگومان نهوه ی که
پێویسته من بزانم.

- کورم په له مه که، هه موویت بو باس ده کهم.

- باشه به سه ر چاو، نه وه گویم گرتووه.

- رۆیشتین بو ژیر سیبه ری داره گه و ره که ی هه وشه ی مالی
دایکم و پیم گوت: ئیستا باسی کاک ئه مینم بو بکه. زه رده خه نه یه کی
کرد و گوتی: باشه، ئه مین زور له گه لم باشه، دایکیشی زور له گه لم
باشه، ده زانی چ شتیکی زور وای لێ کردم بکه و یته ناو دلم، یه کهم
شه و کاتیك رۆیشتین بو ژووری خۆمان، ئه مین ده زانی هیشتا
بارودۆخه که بو من نامویه و کاتی ده ویت تاوه کوو من له گه ل

ټه و ټه و بارودوخه راډيم، ماوه يه ك تيپه ري ههردو و كمان بيدهنگ
 ۴۱ وه ستابووين، دواتر دهستی منی گرت و له سهر كورسييه ك منی
 دانيشاند و رويشت بولای ميژه كه، به شتيك يه كنيك له په نجه كانی
 خوی بريندار كرد و په رۆ سپييه كه ی به خوین كرد و دايه وه به خزم و
 كه سوکاری، ټه و انیش دهستیان كرد به تهقه كردن و خوشيده رپرین.
 منیش به سهر سوورمانه وه به ره و لای چووم و پيم گوت: ټه وه چیت
 كرد؟ وه لامي داوه شتی له وه گرنتر ههیه باسی بکهین. دهستی
 گرم و رويشتين له سهر جيگا كه دانيشتين و پرووی كرده من و
 گوتی: تا كاتيک تو نه تهویت و ئاماده نه بیت ټه و شته ی ټه وان وا
 دهزان تهواو بووه و ټه نجامان داوه، دلنیا به ټه نجامی نادهین، به لام
 كومه ليك شت ههیه چه ز ده كه م بيانزانی، دايكم بو من هه موو
 شتيكه و زورم خوش دهویت، ههرشتيک ټه و دلخوش بکات منیش
 دلخوش ده کات و ههرشتيک ټه و بيزار و نيگه ران بکات بيگومان
 منیش نيگه ران و بيزار ده کات. ههرکه سيك دايکی منی خوش
 بویت، به ټه رکی خومی دهزانم خوشم بویت و ريزی بگرم. خوت
 ئاگاداری دايكم به ته مه ندا چووه، بويه رهنگه تۆزيك ټه رکی له رنی
 تر قورستر بیت، به لام ژنيکی دونياديتيه و دينداره، دلنيام به وه
 زور نيگه رانه كه باو كمان كوچی دوايي كرده وه و گهر ته ماشای
 رۆخساريشی بکهیت، ټه وه به پروونی دياره، به لام دلنيام دلخوشيش
 دهبيت به وهی كه ده بينيت كچيکی ژيري وه كوو تو بووه به بووکی،
 ټه من داوات لی ناکه م به دايکه بانگی بکهیت، خو ټه گهر بانگت

کرد به و ناوه، من زور خوشحال ده بم، به لام داوات لى ده که م وه کوو
 دایکى خوت مامه له لى له گهل بکه يت، دلنيام نه وه يش وه کوو کهى
 خوى مامه له لى له گهل ده کات، په نگه خزمه کانم وا هه ست بکه م
 تو له جياتى خوينبايى وهر گيراويت، به لام دلنيا به نه من وا هه ست
 ناکه م. دواتر ده سته کانى توند گوشيم و گوتى: نى نه من زورم قسه
 کرد، نيوه هيچ نالين؟ منيش وه لامم دايه وه و وتم: وه لاهى لای نيمه
 وا باوه پياو قسه ده کات و ژن گوى ده گريت و هه رچيى پياو بيليت
 هه ر نه وه يه. وه لامى دامه وه، وتى: به لام لای من وا نيمه، بيگومان
 چون قسه لى من گرنگى هه يه، ناوهاش قسه لى تو گرنگى خوى
 هه يه، هه رشتيك په يوه ندى به تووه هه بيت، مافى خوته قسه لى
 تيدا بکه يت. کاتيك گوييستي نه و قسانه بووم و بينيم چهند
 به جوانى مامه له م له گهل ده کات و هه رشتيك ده کات بو نه وه لى
 من هه ست به ئاسوده يى بکه م. چاوم برييه چاوه کانى و پيم گوت:
 وا خه ريکه ده بيته دوو سال من باو کم نه ماوه، ده زانى بو من باو کم
 گه وره ترين په ناگه بوو، راسته باو کم پياويكى زور به سوز نه بوو،
 به لام هه رکاتيك شتي کم کردبايه و داي کم يان خوشکه گه وره که م
 ويستبايان ليم بدن، خيرا ده رويشتمه لای نه و، له ئامي زى نه ودا
 خوم ده شارده وه، ده زانى کاتيك به ره و ئامي زى نه و رام ده کرد و
 نه و يش ده سته کانى والا ده کرد بوم، هه ستم به چى ده کرد؟ هه ستم
 به وه ده کرد ده رگا کانى به هيترين قه لام بو کراونه وه و به س بگه مه
 ناو قه لاکه، ته واو، دواتر بي باکم له هه رچيى هي زى نه و دونيا يه يه،

ھەممەتكە لەناو بەھىزىتىن قەلادام، ئەۋىش ئامىزى باۋكە، بەلام
 دىۋى مەردىنى ئەۋىتىپ قەلەكە ھەممەنى نەما و بىيەناگە مەمەۋە، بۇيە
 ئاچار دەۋەۋە لەمەۋدەۋا خۇم بەرگىرى بىكەم لە خۇم و بەھىزىم و كار
 بىكەم بۇ ئەۋەى ھەم ئاگادارى خۇم بىم، ھەمىش ئاگادارى دايىك
 بىم. ئاگادارى خۇم ئەۋەۋم كە و خەرىكە بەگىرەنەۋە ئەۋ قىسانە بۇ
 ئەمىن دەكەم، كاتىك ھەستەم بەۋە كە دەستى ئەمىن لەسەر
 رومەتە كانم بىنى و و خەرىكە فرمىسكە كانم دەسرىت، كاتىك
 سەيرم كە دەستە كانى و لا كە و تى: ئىستە دووبارە تۇ خاۋەنى
 ئەۋ قەلە بەھىزەى و بەلىنت پى دەدەم ھەمىشە پارىزراۋ و دلخۇش
 بىت لەناو ئەۋ قەلەيە. مەنىش رۆيشتەمە ناو ئامىزى. سەبەى بىنىم و
 ئەمىن زوۋ ھەلستەۋە و رۆيشتەۋە بۇ ھەمەم بۇ ئەۋەى و نىشانى
 بەدات شەۋ شىك روى داۋە، دواتر ھاتە ژوۋرەۋە و بە خاۋلىيە كەى
 سەرى خۇى و شك دە كەدەۋە و بە ئىشارەت پى گوتەم ھەلستە تۇش
 بىرۇ. مەنىش ھەلستەم و رۆيشتەم و دىۋى ھاتنەدەرەۋەم خىرا رۆيشتەم
 بۇ ئەۋەى نانى بەيەنى ئامادە بىكەم، ھىشتە خەلكى و بەتايىبەتى ژنان
 دەھاتن بۇ لای ئەمىن و دايىكى بۇ پەرسە و سەرەخۇشى، بەشىكى
 زۇرىان بە شىۋەيە كى خراپ مەمەلەيان لەگەل دە كەدەم، بەلام ئەمىن
 گوتى: ھەر ماۋەيە كى ترە و ھەمەۋ شىك لەبىر دە كەن، ئىتر بەۋ
 شىۋەيە رۆژەكان تىدەپەرىن تاۋەكوۋ ئەۋ پازدە رۆژە تەۋاۋ بوۋ،
 ئىستاش ئەۋە لای تۆم خوشكە ئازىزە كەم. مەنىش ۋەلامم دايەۋە و
 وتم: ئەى قوربانى خوشكە ژىر و عاقلە كەى خۇم بىم. لەۋ كاتەدا

دایکم بانگی کردم و وتی: ئه ری کچم، ئه توو مال و میردت نییه و
لیره دانیشتووی، ههسته برۆوه شتیك بو ئه و پیاوه بهسته زمانهت
ناماده بکه و با ئه و کچهش بیت ئیش و کاری ئه و مالهی بکات.
دایکم تهواو تهواو دلخوش بوو که زانیی بنهوش له گه ل میرد
و خه سووه که ی ئاسووده یه. ئیتر من بو مالی خوم پویشتم و
بنه ویشیش بو ئیش و کار و مالخواینکردنه وه ی مالی دایکم.

دواتر ههستم کرد پوورم قورگی وشک بووه، هه لستام و پویشتم
په رداخیك ئاوم بو هیئا، کاتیك ئاوه که ی خوارده وه، پیم گوت:

- ئی پووره جوانه که م، گه یشتینه کوی؟

- دواتر هه لستاین و پویشتین و پاش پینج پوژ، بنهوش به
دایکمی گوت: دایه ده بیت برۆمه وه، دلنیام هیشتاش خه لک هه ر
دیت بو مالمان، دایکیشم گوتی: کچم چونت پی باشه ئه وها بکه،
مندالیک بنیره با کاک ئه مین بیت به دواتا بو ئه وه ی له گه لی بچیته وه.
ئیواره کاک ئه مین هات و شه و لای مالی دایکم مایه وه و سبه ی زوو
پویشتنه وه. به و شیوه یه پوژ و مانگه کان پویشتن تاوه کوو ئه وه ی
هه وال هات که بنهوش دوو گیانه، هه موومان به و هه واله دلخوش
بووین، ئه و پوژهی هه واله که هات مامیشم هاتبوو سه ردانی دایکم
بکات بزانیت هیچی پیویست نییه، کاتیك ئه و هه واله ی زانی،
گوتی: خیرا برۆن دوو مانگا سه ر بپرن و گوشته که ی بکه نه خیر
و له نیتو خه لکی به شی بکه ن. دایکم به و هه واله زور دلخوش بوو.

ئىتر ۋە كوو چارانشىش ئەو كىشەيە نە مابوو ۋ خەلكى وردە وردە
 لەبىرى دە كرد، بۆيە دايكم رۇژىك گوتى؛ كچم بە مىردە كەت بلى
 ۋ مۆلەتلى لى ۋەر بگرە، ۋەرە با پىكەۋە برۆين بۆ دىدەنى بىنەوش ۋ
 مالى مىردى. كاتىك رۆيشتىن، كاك ئەمىن ۋ دايكى پىشوازيە كى
 زۆر گەرميان لىكردىن، ئىتر دايكى ئىمە ۋ دايكى كاك ئەمىن
 پىكەۋە دايشتىن ۋ ئىمەش ئەو سىيانە مان پىكەۋە دايشتىن،
 كاتىك تە ماشاى دايكى خۆم ۋ دايكى كاك ئەمىنم دە كرد، دە مگوت
 ئەو دوو ژنە دە لىيت سەد سالا يە كترى دە ناسن، بە جۆرىك لە گەل
 يە كترى تىكەل بووبوون، كە ھەندىك چار دە تىبىنى ۋا خەرىكە
 فرمىسكە كانيان دەسترن، بووبوون بە دوو ھاۋدلى زۆر باشى
 يە كترى، ئاخىر ئەوان ھەردووكيان لە خالىكى زۆر گرنگدا ھاۋبەش
 بوون، ئەۋىش نە مانى ھاۋسەرە كانيان بوو، بۆيە ھەر ئەۋەش
 ھۆكار بوو بۆ ئەو زوو تىكەلىيەيان، چوونكە ئەوان باش دە يانزانى
 ھەرىە كىكيان توۋشى چ ئازارىك بوۋە ۋ باشتىر لە دەردى يە كترى
 تىدە گەيشتىن. تا ئىۋارە لە مالى ئەوان ماينەۋە، ھەرچەندە دايكى
 كاك ئەمىن زۆر داۋاى كرد شەۋ لەۋى بىمىننەۋە، بە لام ھاتىنەۋە،
 ھەفتەيەك داۋاى ئەۋە كاك ئەمىن خۆى ھات ۋ دايكى ئىمەى لە گەل
 خۆى برد بۆ مالى خۆيان، بەۋ شىۋەيە بۆ ھەرچۈاريان باش بوو، ئىتر
 بەۋ شىۋەيە رۆژەكان ۋ مانگەكان رۆيشتىن تاۋە كوو تۆ لە دايك
 بوۋىت، ئەو رۆژەى تۆ لە دايك بوۋىت، مامم لە خۆشىي ئەۋە سى
 سەر مەرى كرد بە خىر، داۋاى ھەفتەيە كىش باوكت، كاك ئەمىن

بانگىستنامه يه گى ناردبوو بۇ مالى ئېمە و مامم و ناسياوہ کانم
 بۇ ئەوہى بېچىن بۇ نانخواردن بۇ گوندەكەى ئەوان، لەدايىكبوونى
 تۆ بوو بە ھۆكارىك بۇ ئەوہى دووبارە دوو گوندەكە وەگوو برا
 لەدەورى يەكتىرى كۆ بېنەوہ، ھەموو شتېك بەخۆشى تېدەپەپرى،
 تا ئەوہ بوو دواى سالىك لە لەدايىكبوونى تۆ دايەگەورەت، وانا
 دايكى باوكت شەويكىان نوست و بۇ ھەمىشە ھەلنەستايەوہ، خوا
 لىي خوش بىت، بەراستى ژنىكى باش بوو، پاش ئەوہى دايكى كاك
 ئەمىن كۆچى دوايى كرد، كاك ئەمىن داواى لە دايكم كرد پروات
 لە گەل ئەوان بژىت، دايكىشم پازى بوو، ئىتر بە ھۆى چوونى دايكم
 بۇ لاي ئەوان وردەوردە برىنى نەمانى دايكى كاك ئەمىن خەرىك
 بوو سارپژ دەبوو، دايكم ھەستى بە خۆشحالى دە كرد لە گەل بنەوش
 و كاك ئەمىن و تودا، دايكم تۆى زۆر خوش دەويست، كاك ئەمىن
 ژياتىكى خوشى بۇ خوشكە كەم و دايكم و تۆ دروست كردبوو، كە
 گشت خەلكى ئىرەيى پى دەبردن، پۆژگار پۆيشت و تۆ وردەوردە
 دەتوانى پى بکەيت، تا وات لى ھات بوويتە نزيكەى چوار سال،
 كاك ئەمىن پياويك بوو ھەمىشە ھەزى لى بوو بەھاران پروات
 بۇ چيا و بۇ كردنى سوراخە و ەندريشكە و كوزەلە و ئەو جۆرە
 گژوگيايانە، پۆژىكىان بنەويشيش دەلېت: منيش ھەز دەم لە گەل
 بىم و ئەو شاخوداخە بىنم. تۆ لاي دايكم جى دەھيلن و بە سوارى
 دوو ھىستر دەپۆن بۇ چياى كۆدۆ، پيش ەسر ھەوالىك دىت كە
 ھىچكەس ھەزى بە بىستنى ئەو ھەوالە نەبوو.

پوورم دهستی کرد به گریان.

۴۷

- چ هه والیک بوو؟

- له مالی خوومان دانیشتبووم له گه ل میرده که م، کاتیک گه نجیک به پراکردن هات و دای له ده رگای ماله که مان، به په شوکاوی گوتی: تهرمی کاک نه مین و بنه وشی خوشکت له مزگه وتی گوندی خواروو. من باوه ریم به گوئیکانی خوم نه ده کرد که چیم بیست، به خیرایی وه کوو هه وره بروسکه به پراکردن پویشتین بو گونده که ی باوکت، کاتیک گه یشتین، واده بینم لای مزگه وت پریه تی له خه لک، کاتیک گه یشتین، دایکم به کول ده گریا و ئارامیی نه مابوو، که سیکی لی بوو دیار بوو شوان بوو، نه و تهرمه کانی هینابوو یه وه، خه لک ده وره یان لی دابوو، نه و ئاگاداری نه وه بوو بوو چۆن نه لغام پیاندا ته قیبه وه، بو خه لکه که ی باس ده کرد و ده یگوت: من له چیا که ی به رامبه ر نه وان بووم کاتیک گوئیستی دهنگی ته قینه وه ی نه لغام بووم، کاتیک ته ماشام کرد، ته نها ته پوتۆزم بینی به ره و ئاسمان به رز ده بوو یه وه، له و کاته دا بینیم که سیک به پراکردنه وه هاوار ده کات و به ره و شوینی ته قینه وه که ده روات، منیش ده ستم کرد به پراکردن به ره و لای نه وان، زوری پی نه چوو دهنگی ته قینه وه یه کی تریش هات له نزیک ته قینه وه ی پیستر، مه ودا ی من توژیک دوورتر بوو له وان، کاتیک گه یستمه نزیکیان به هیواشی و وریایی ریم ده کرد، له ترسی نه وه ی نه وه کوو نه لغامی تری لی بیت، نه و شوینه پیستر نه لغامی لی نه بوو، به لام به هو ی باران و خزینی زه و بییه وه له سه ره وه به ره و خواره وه هاتبوون، کاتیک گه یستم،

سهره تارۆیشتم بۆ لای پیاوه که، بینیم وا خهریکه گیانی دهر ده چیت،
 نهیتوانی هیچ بلیت، من پیشتتر نهوم بینیبوو، بۆیه ناسیمه وه، گیانی
 دهر چوو و دواتر رۆیشتم بۆ لای نه وهی تریان، بینیم ژنه، نه ویش
 جهستهی شیوابوو به هۆی نه لغامه که، خیرا رۆیشتم و داوای یارمه تیم
 کرد و به سواری ولاخ هیئامانه وه بۆ ئیره.

۴۸

ساتیکی نامۆ بوو، پوورم به جوریک ده گریا، ههروه کوو نه وهی
 دیمه نه کهی له بهرچاو بیت، منیش چیتتر بهرگه م نه گرت و له گه ل
 پوورم دهستم کرد به گریان. پوورم گوتی: مه گری کوپی خۆم، نه وه
 دونیایه، کهس تا سهر له سهری به زیندوویی نامینیت.

دواتر پرسیم: نهی دواي کوچی دایک و باوکم، داپیره م چیی
 کرد؟ چۆن ژيانی ده کرد؟

پوورم ئاهیکی هه لکیشا و گوتی:

- دایکم ته نها به جهسته هه ستت ده کرد زیندووه، نه گینا هیچ
 شتیکی له زیندووه کان نه ده کرد، نه قسه ی ده کرد، نه نانی ده خوارد،
 هه رچه ندی پیمان ده گوت، هیچ سوودیکی نه بوو، هه ر نه وهش وای
 لی کرد دواي سی مانگ نه وهیش وه کوو نه وانی تر بروات و نه و
 دونیایه جی بهیلت. ئیتتر ئیمه ته نها ماینه وه، من و میرده که شم هه ر
 پاش مردنی دایک و باوکت تۆمان هیئایه لای خۆمان و به کوپی
 خۆمان دامان نای، دواي مردنی دایکیشم بریارمان دا گوند جی
 بهیلتین و بیینه چۆمان. له و کاته وه ده ستمان کرد به ژيانیکی نوئ،

تو مالی ئیمه ت کرد به مالیکی ناوه دان، ئاخر پیم بلی مالیک تیدا
گویت له گریان و هاوار و پیکه نینی مندال نه بیت، کویتی له مال
ده چیت، مه گهر دیوار و ده رگا کانی، مندال بو مال خیر و به ره که ته،
دلنیاام خوا خوی باشتر ده زانیت و خیریکی تیدا بووه ئیمه نه بووینه
خاوه نی مندال. به لام وه لاهی گهر خاوه نی مندالیش بام، ههر
نه وه ندهی ئیستای تو خوشم ده ویست گهر خوشیشم ویستبایه.

له پوورم نزیك كه وتمه وه و سه رم ماچ كرد، راستی من بو
رؤژیکیش ههستم نه کرد دایک و باوكم نه مابیت یان کورپکی
بی دایک و باوک بم، پوورم و میرده کهی خوشه ویستی و گرنگی
ته واویان پی ده دام.

سهیریکی کاترمیره کهم کرد، بینیم وا خه ریکه بانگی عه سر
ده بیت، رۆیشتم و ده ستنویژم شۆرد و رۆیشتم بو مزگه وت، دواي
ئه وهی نوژمان کرد، گه رامه وه و کاتیک گه یشتمه وه مالی، بینیم
میردی پووریشم گه راوه ته وه، پیکه وه دانیشتین و پوورم چای هینا
بو ههردوو کمان، میردی پوورم رووی کرده من و گوتی:

- کوپم، کاتی ئه وه نه هاتووه بیریک له ژيانی خۆت بکه یته وه و
بو خۆت مالو حالیک پیکه وه بنییت؟

پوورم وه لامی دایه وه، گوتی: کاتی چی؟ گه نجی له ته مه نی
ئه ودا ئیستا دوو-سی مندالیان له دوو ده رۆن، بلی زوو که، خه میک
له خۆت بخۆ، ده نا ئیمه خه میکت لی ده خوین.

هر سينگهان پيڪه وه ده ستهان كرده به پيڪه نين. ميڙدي پوورم كه سينگ
 بوو هيچكات له قسه خو شه كاني وه رهس نه ده بوويت، بهرده وام بووين
 له قسه كردني سيقولي تاوه كوو بوو به نزيكه ي سه عات پينج و نيو،
 نيتر كاتي نه وه بوو من بگه ريمه وه بو هه ولير، بويه مالئاوايسم كرد
 ليان و له و مووچه يه ي وهرم گرتبوو و شتيكم گيڙايه وه و نه وه ي ترم
 به پوورم داو و دواتر به ره و هه ولير به ري كه وتم.

له ريگا بيرم له دايك و باوكم ده كرده وه، راستي دلته نگ بووم بو
 رويشتنيان و نه و جوړه رويشتنه يان، به لام دلخوش بووم كه زانيم
 باوكم چ جوړه پياويك بووه و چهند ريزي له دايكم گرتووه و چهند
 يه كترين خوش ويستووه. بيرم له داپيره م ده كرده وه و به زه يسم پيدا
 ده هاته وه، ناخر هه بووني نازيزان له چوارد ه ورت وه كوو نه و رهنگه
 جوړاوجوران هيه، هر نازيزيكت رهنگيكي تايبه ته، ژيان ت جواتر
 ده كات، به نه بوون يان رويشتني نازيزيكت، رهنگيكت له تابلوي
 ژيان كه م ده بيته وه، تا واي لي ديټ روثيڪ داديت تاكه رهنگيكت
 نه ماوه و هه موويان ته واو بوون، نيتر له ويوه تاريكي بال ده كيشتيت
 به سهر ژياني مروڦدا. بيرم له پوورم ده كرده وه، نه و ژنيكي به هيز
 بوو، پياوه كه ي خوشي ده ويست، من نه وانم خوش ده ويست و
 نه وانيش زور منيان خوش ده ويست. له و بير كرده وانه دا بووم
 كاتيڪ ته ماشام كرد وا كچيڪ له ته نيشت ليوا ري جاده كه وه ستاوه،
 داواي يارمه تي ده كات و سه ياره كه يان خوي كيشاوه به گرده كه ي
 ته نيشت جاده كه، كاتيڪ سه ياره كه م هيواش كرده وه، بينيم نه و سي

کچهن که به یانییه که ی له گو می فیلاو بینیم، جامه که م هینایه
خواره وه و گوتم؛ فهرموو؟

دوای ئه وه ی سلاوی کرد، گو تی:

- سه یاره که مان ئیش ناکات، سو پاسی یارمه تیدانت ده که ین.

منیش خیرا دابه زیم، سه یرم کرد رادیته ره که ی ته قیوو، منیش
ته ماشایه کم کردن و گوتم:

- ئه وه رادیته ره که ی ته قیوه و پیویسته کرین بیت باری بکات
و بیباته لای فیتهر.

یه کیکیان گو تی: ئیستا ئیمه به و ئیواره یه کرین له کوی بینین؟

منیش وه لامم دایه وه: ئیوه بو کوی ده روون؟

هر ئه و کچه یان وه لامی دامه وه و گو تی: هه ولیر.

منیش وتم: زور باشه، منیش ده گه ریمه وه بو هه ولیر. ئیستا ته له فوون
بو هاورییه کم ده که م له چومان که باوکی کرینی هه یه، پیی ده لیم
کرینه که بهیئیت و سه یاره که بار ده که ین و به ری ده که وین بو هه ولیر.

یه کیکی تریان گو تی: ئاخ گیان، چه ند شتیکی باشه.

کاتیك براده ره که م گه یشته، توانیهمان به یارمه تی هه ندیک که سی
تر سه یاره که بار بکه ین، وارپک که وتین که کچه کان له گه ل من بین
و هاوریکه شم سه یاره که بهیئیت.

تا هه موو نه و کارانه مان کرد، بوو به مه غريب، بويه من و
هاورپکه م روښتین بو مزگه وتيک که له نزيك نه و شوينه بوو
و نوڙي مه غريب و عيشامان کرد، پاشان بهرې که وتين. له ناو
سه ياره که دا يه کيکيان له پيشه وه و دوويان له دواوه دانستن.
ماوه يه که روښتین، کهس هيچي نه گوت، تاوه کوو نه وه بوو
يه کيکيان له و کچانه ي دواوه گوتي:

۵۲

- ده لييت ئيمه ناناسي؟

منيش به سه رسو و پمانه وه گوتم: ببورن، بو ده بيټ بتاناسم!!

کچه ي تريان له وانه ي دواوه گوتي: ببورن بهرېز، خوشکه که م
مه به ستيکي خراپي نه بوو. چوونکه ئيمه ديارين له ناو سوښيال
ميديا، بويه خوشکه که م وا هه ستي کرد که ده بيټ بماناسي.

ده ستي کرد به خو ناساندن و گوتي: من (ياران) م، موديل و
مه يکه پ ئارتيستم و نه وهش خوشکه که مه (باران)، نه ويش
پيشکه شکاری ته له فزيونه و نه وه ي پيشه وهش (ميرا) يه، هاوه لي
دووه مي شاجواني ئاسيا.

منيش بزه يه کم بو کردن گوتم: خوشحال بووم.

ياران گوتي: هه ر نه وهنده خوشحال بووم و بهس، نه ي ئيوهش

خوتان ناناسينن!؟

منیش له ئاوینه کهوه ته ماشایه کم کرد و گوتم: بۆ نا، منیش خۆم ده ناسینم. من ناوم (موحسین)ه، ئه ندازیاری شارستانیم و خه لکی چۆمانم و له هه ولیر ئیش ده کهم.

هه رسیکیان پیکه وه گوتیان: ئیمه ش خۆشحال بووین به ناسینت.

میرا پرووی کرده من و گوتی: هه ر به راست ئیمه ناناسی، مه به ستم ئه وه یه ئیمه ئه و سییه مان ئیستا به ناوباگترین سی کچی سۆشیال میدیاین، له سناپچات و ئینستاگرام زۆرترین بینهر و فۆله وه رسهان هه یه، ده کریت نه مانناسی.

منیش وه لّام دایه وه: راستی من زۆر کهم سۆشیال میدیا به کار ده هیتم، گه ر به کاریشی به یتم، ئه واهه یسبووک و جارجاریش ئینستاگرام به کار ده هیتم و تا ئیستا سناپچاتم به کار نه هیناوه. دوا ی ئه وه پرسیم:

- خاتوونینه، ئه وه چۆن چۆنی بوو تووشی ئه و پرووداوه بوون؟

میرا وه لّامی داوه و گوتی:

- من شۆفیریم ده کرد و یاران له ته نیستم دانیشتبوو، خه ریکی سناپکردن بووین، هه ر ئه وه نده مان زانی سه یاره یه ک به ره و پروومان هات، منیش خیرا ویستم بچمه وه سه ر سایدی خۆمان، به لّام چوونکه خیرا سوکانم شکانده وه، خۆمان کیشا به و گرده ی ته نیشت جاده که.

ماۋەيەك لى ترسان نەماندەتۋانى لى سەييارەكەش بېيىنە دەردە،
تاۋەكۈۋ باران لى دواۋەۋە پىرسىيى؛
- ئىۋە سەلامەتن؟

ئىمەش ۋەلامان دايەۋە: بەلى، سەلامەتىن.
دواى ئەۋە باران گوتى؛
- با داۋاى يارمەتى بىكەين و بزائىن كەسىك نايەت يارمەتىمان
بدات.

ئەۋە بوو تۆھاتى.

منىش گوتىم: سەيرە!

باران بەسەرسامىيەۋە گوتى: چ شتىك سەيرە!

منىش ۋەلامان دايەۋە و گوتىم: بە جۆرىك تىكەلى ئەۋ تۆرە
كۆمەلەيەتتىيەنە بوۋىن، لەبىرمان كىدوۋە كە لە ژيانى راستەقىنەي
خۆمان چۆن دەژىن، وامان لى ھاتوۋە ژيانىكى ساختەمان بۆ
خۆمان دروست كىدوۋە، ژيانىك گەر كەسانىك لە نىزىكەۋە
نەمانناسن، وا گومان دەبەن ژيانى ئىمە پىرەتى لە جوانى، پىرەتى
لە خۆشى، دوۋرىن لە ھەرچىي خەم و ئازار و ناخۆشى و كىشەي
ئەم دونىايە، ماۋەيەك لەمەۋبەر كورتە قىدىۋىيە كم بىنى، كەسىك
باسى لەۋە دەكرد كە ئەۋ تۆرە كۆمەلەيەتتىيەنە درۆن، مەۋقەكان

۵۵

جوانترین ساته كانیان له وى بـلاو ده كه نه وه و جوانترین وینه كانیان
نهو كاته داده نین كه به باشتین شیوه دهر كه وتوون، هیچكه سنیك
شكسته كانی، ناخوشییه كانی، كیشه كانی له وى بـلاو ناكه ته وه،
چوونكه نایه ویت كهس بیینییت. دلیام ههر ئیوه نه مرق زۆرتین
فیدیۆتان بـلاو كردۆته وه له نیستگرام و سناپچات، به لام دلیام
له وى كه سه یاره كه تان تووشی كیشه هاتووه و زۆریش ترساون،
ههرگیز نه وه بـلاو ناكه نه وه.

له قسه كردن بهردهوام بووم تا نه وه بوو هاوړنكه م ته له فۆنى
كرد، گوتی:

- ئه رى كاكه له شوئینك ناو دهستن، من خهريكه له برسان ده مرم.

منیش پرووم كرده كچه كان و پیم گوتن:

- نهو هاوړنیه م برسپیه تی، ئیوه ده لاین چی له خواردنگه یه ك
بو ده ستین و شتیك بخوین و پاشان برۆین.

دیار بوو ههرسینکیان رازی بوون، بۆیه گوتیان با دابه زین.
پاش نه وى بۆ ماوه یه ك پشوومان دا و نان و چامان خوارد، سواری
سه یاره كانمان بووینه وه و به رى كه وتین. پاش ماوه یه ك بیدهنگی
باران له پشته وه گوتی:

- نه ندازیار، پرساریك بكه م ئاساییه؟

منیش به بزه یه كه وه وه لامم دایه وه: له خزمه تتدام فهرموو.

- هاوسه‌رگیریتان کردوووه؟

- نه‌خیر.

۵۶

میرا که له کوشنه‌که‌ی پیشه‌وه دانیشتبوو، گوتی:

- چۆنه کورپکی باش و سه‌رکه‌وتوو و قۆزی وه‌کوو ئیوه
تاوه‌کوو ئیستا هاوسه‌رگیریی نه‌کردوووه؟

یارانیش ده‌ستی کرد به‌قسه‌کردن و گوتی:

- میرا راست ده‌لێت ئه‌وه، بۆچی تا ئیستا هاوسه‌رگیریت نه‌کردوووه،
ئه‌ی خۆشه‌ویست و براده‌ری کچ، مه‌لێ ئه‌ویشم نییه.

زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کم کرد و گوتم: ئه‌ویشم نییه.

یاران گوتی: بۆچی؟

- راستی، هه‌رگیز هه‌زم نه‌کردوووه پیش هاوسه‌رگیری په‌یوه‌ندیی
سۆزداریم هه‌بیته‌که‌ل کچیک، هه‌زم کرد ئه‌گه‌ر هه‌بوو، پاش ئه‌وه‌ی
زانیم که‌سی گونجاوین بۆیه‌کتری، راسته‌وخۆ هاوسه‌رگیری بکه‌م.

میرا گوتی: ئایه‌ دلخۆشی به‌و شیوه‌یه، مه‌به‌ستم ئه‌وه‌یه‌گه‌ر
خۆشه‌ویستیکت هه‌بایه، پیکه‌وه‌نامه‌تان گۆرپاوه‌ و جارجار
پیکه‌وه‌رۆیشته‌بانه‌ده‌ر باشت‌ر نه‌بوو.

- الحمدالله دلخۆشم به‌و شیوه‌یه، راسته‌گه‌ر هاوبه‌شیکی
راسته‌قینه‌م هه‌بایه‌ بێگومان خۆشییه‌که‌ زیاتر ده‌بوو، به‌لام

ۋە ڪوو ئەۋەى تۆ دەيلىيت كچىك برادەرم بىت تەنھا بۆ رابواردن و
كاتبەسەربردن، سوپاس بۆ خوا ئىمە لەو جۆرە گەنجانە نىن و بەو
شىۋەيە پەرۋەردە نە ڪراۋىن، ھەرگىز ھەزم نە ڪردوۋە ھىچ كچىك
بىكەمە ئامرازىك بۆ كاتبەسەربردن و ھەركاتىكىش ھەزم ڪرد لىي
دوور بىكەومەۋە...

باران قسە ڪانى پى برىم و گوتى:

- ھەر بەراست ئىۋە ڪورپكى ئاۋان، بەو شىۋەيە بىر دەكەنەۋە،
يان تەنھا لە بەرچاۋى ئىمە وا خوتان بە باشە نىشان دەدەن؟

- راستى، پىم وا نىيە شتىك ھەبىت وام لى بىكات خۆم بەو
شىۋەيە دەرېخەم و ناچارىش نىم. بەلام تەنھا ئەۋە نەبىت لاي ئىمە
و لە دىنى ئىمەدا ئافرەت زۆر پىرۆزە و زۆر لەۋە گەۋرەترە تەنھا
ۋە ڪوو ڪالايەك يان شتىك سەير بىكرىت بۆ تىركردنى ھەزە ڪانى
پىاۋ، يان بەس بۆ كاتبەپىكردن بىت.

دۋاى ئەۋەى ئەو قسانەم ڪرد، وىستىم بزانم ئەۋانىش
ھاۋسەرگىرييان ڪردوۋە يان نا، بۆيە پىرسىم:

- ئى ۋاز لە من بىنن، ئەى ئىۋە چى؟

مىرا يەكەم جار ۋەلامى داىەۋە، گوتى: من ھىشتا شووم
نە ڪردوۋە، ڪورى زۆرىش داۋايان ڪردووم، بەلام رازى نەبووم.

دواى نه و ياران گوتى: من جاريك هاوسه رگيرم كردوو، به لام
پيکه وه نه گونجاين، بويه دواى ساليك له يه کتري جيا بووينه وه.

بارانيش وتى: منيش به هوى نه وه ي پيشکه شکارم داواى زورم
لى ده کريت، به لام تا ئيستا هزم له نه جامداني هاوسه رگيري
نه بووه.

کاتيک نه وان له قسه کاني خويان ته واو بوون، ليم پرسين: نايه
دلخوشن به و ژيانه ي ئيستا تييدا ده ژين.

سه ره تا هه رسيکيان بيدهنگ بوون، دواى نه وه ياران وه لامى
دايه وه، گوتى:

- بوچى ده بيت دلخوش نه بين له کاتيکدا پاره، سه ياره، ناوبانگ،
شوقه ي بهرز و جوان، هه موو نه و شتانه مان هه يه که دلخوشان
ده کات، بويه به لى، ئيمه دلخوشين.

منيش وه لامم دايه وه: نه وانه ته نها هوکار يکن بو نه وه ي مروؤ
هه ست به دلخوشى بکات و باوه ريشم وايه هوکارى گرنگ، به لام
دلخوشى راسته قينه ده بيت سه رچاوه که ي دل بيت. دلش هه ست
به دلخوشى راسته قينه ناکات تاوه کوو خاوه نه که ي په يوه ندييه کى
باشى نه بيت له گه ل خوا. بويه باوه رم وايه ئيوه ته نها واخوتان نشان
ده دن که دلخوشن، نه ک دلخوش بن، نه و دوو شته ش جياوازي
زوريان هه يه له گه ل يه کتري.

ياران گوتى؛ ببورە ئەندازىار، بەلام تۇ چۈن رىگە بە خوت
دەدەيت لە جياتىي ئىمە برىار بدەيت كە ئاخۇ ئىمە دلخوشىن يان نا.
مىش وەلامم دايەو؛ راستى من بەتەنھا مەبەستم ئىو
نەبوو، مەبەستم ئەوانەيە كە ناو و ناوبانگىكى زۆريان ھەبوو،
شۇخوشەنگ و جوان و پارە و سەيارە و بگرە فروكەى تايەتەشيان
ھەبوو، وازىش لەو ەبىنە چەند ئىلا و شوقەى تايەتەيان ھەبوو،
بەلام كۆتايى زۆرىكىان ئەو ەبوو خۇيان كوشت يان ھەندىكىان
تووشى خەمۆكى و ماددەى ھۆشەر بوون، يان شەكستيان ھىنا
لە ژيانى ھاوسەرگىرى و پاش ماوہيەك لە ھاوبەشى ژيانىان
جيا بوونەو، نموونەشمان زۆرن، (مارلىنا مونرو، كە بە يەكك
لە جوانترىن ژنەكانى دونيا دادەنرەت، بە ھۆى زۆرىى ەەرگرتى
دەرمانى دژە خەمۆكى مرد، داليدا شاجوانى مىسەر بۆ سالى ۱۹۵۴
خۆى كوشت، براد پىت و ئەنجىلا جولى، كە باوہرم وايە گشت پىاو
و ژنىك ئاواتى پىيان خواستوو پاش ماوہيەك لە ھاوسەرگىرى لە
يەكترى جيا بوونەو) كە ئەوانە لە دونىاي ماددە پىويستيان بە ھىچ
نەبوو، لەسەر تەلەقزىونىش كاتىك دەرەكەوتن، بە دەنگى بەرز
پىدەكەنين و ھەموومان لە دلى خۆماندا وا گومانمان دەكرد كە
ناكرىت ھىچكەسىك ھەبىت لەوانە دلخوشتەر و بەختەوہتر بىت.
بگرە زۆربەمان ئاواتەخوازى ژيانى ئەوان بووين، بەلام كاتىك
كۆتايەكەمان دەبىنين، تووشى شۆك دەبووين، كە چۈن دەكرىت
كەسىك بەو ھەموو پارە و ناوبانگ و خۆشەيەى تىيدايە پەنا

بهریته بهر خو کوشتن و خوئی بکوژیت، یان بو ده بیټ له یه کتری
جیا ببنه وه و تووشی نه و هه موو کیشه یه ببن.

٦٠

میرا زور به باشی گوئی گرتبوو بو قسه کانم، هه ر بویه ش کاتیك
ته و او بووم پرسیی:

- نه ندازیار، تو گوتت كه دلخووشی راسته قینه مروف نه و
كاته ههستی پئی ده كات كه په یوه ندییه کی باشی هه بیټ له گه ل
خوای خوئی و دلی خوئی وابهسته كرد بیټ به نه وه وه، پرسیاره كه ی
من نه وه یه، ئایه ده كریټ له و حهوت ملیار كه سه ی له سه ر نه و
زه وییه ژیان ده كهن، ته نها نه وانه هه ست به دلخووشی بكهن كه
په یوه ندییه کی باشیان هه یه له گه ل خوای خوئی، له كاتیكدا ریژه ی
نه و كه سانه زور كه من له چاو نه و حهوت ملیار كه سه ی تر؟

- ئیمه دوو جوړ دلخووشی و هه ستركردن به به خته وه ریمان
هه یه، جوړیكیان له و كار و كردارانه وه سه رچاوه ده گرن كه ئیمه
رژانه نه نجامیان ده ده ین، نمونه ی گه یشتن به وه ی ده مانه ویټ و
هاوسه رگیري كردن له گه ل نه و كه سه ی ده مانه ویټ و به ده سته یینانی
ناوبانگ و كو كردنه وه ی پاره ی زور و رابواردن له گه ل ره گه زی
به رامبه ر و نه نجامدانی چالاكیی جوړا و جوړ و یارمه تیدانی
كه سیكی هه ژار و ده سترگرتنی كه سیكی نابینا و په راندنه وه ی
له و به ری شه قام بو ته و به ری شه قام و سه یران و گه شتو گوزار و
كو بو ونه وه له گه ل هاوړییان و گیرانه وه ی نو كته ی پیکه نیناوی

و به‌شدار بکردن له کاریکی خیرخوازیدا، گشت مروّقه‌کان نه و
 جوّره دلخوشییه یان هه‌یه و هه‌ستی پی ده‌که‌ن، به‌لام ماوه‌ی نه و
 جوّره دلخوشییه که‌مه و زوو ته‌واو ده‌بیّت، هه‌روه‌ها بوّ نه‌وه‌ی
 دووباره هه‌ست به دلخوشی بکاته‌وه، په‌نا ده‌باته‌وه به‌ر نه‌نجامدانی
 په‌کێک له و کارانه‌ی له سه‌ره‌وه باسه‌مان کرد، کاتیکیش بئزار
 ده‌بیّت له نه‌نجامدانی نه و کارانه‌ی پیشترباسه‌مان کرد، مروّقه‌که
 هه‌ست به بوّشاییه‌ک له ژیا‌نی ده‌کات، نه و بوّشاییه وای لی
 ده‌کات تووشی خه‌موکی و نائومی‌دی بیّت، بوّ پرکردنه‌وه‌ی نه و
 بوّشاییه‌ش، زۆربه‌ی کات مروّف یان په‌نا ده‌باته به‌ر خو‌کوشتن، یا
 مادده هۆشبه‌ره‌کان. له‌به‌رامبه‌ر نه‌وه‌دا دلخوشی و به‌خته‌وه‌ری و
 ئاسووده‌ییه‌کی هه‌میشه‌ییان هه‌یه، نه‌ویش نه و کاته به‌ده‌ست دیت
 که مروّف واتایه‌کی راسته‌قینه‌ی بوّ ژیا‌نی هه‌بیّت، بزانیّت کییه؟
 بزانیّت بوّچی دروست کراوه و چاره‌نووسی چییه؟ له هه‌مووی
 گرنه‌گر نه‌وه‌یه بزانیّت خوای کییه؟ کاتیکی مروّف زانیی خوای
 کییه و زانیی له‌به‌ر چی دروستی کردووه، چیی لی ده‌و‌یت؟ بوّ
 ده‌بیّت باشه بکات و دوور بیّت له خراپه؟ کاتیکی مروّف وه‌لامی
 نه و پرسیارانه‌ی زانی و نه و نه‌رکانه‌ی جییه‌جی کرد که خوا له
 به‌نده‌یه‌کی خوای ده‌یه‌و‌یت، ئیتر راسته‌وخو مروّقه‌که هه‌ست
 به ئارامی و دلخوشی و به‌خته‌وه‌ریی راسته‌قینه ده‌کات. راسته
 تووشی کیشه ده‌بیّت و زۆر جاریش سوپای خه‌م و دلته‌نگی
 هیرشی بوّ دینن، به‌لام نه و خاوه‌نی خوایه که هه‌میشه به‌ته‌نها جیی

ناهیلت و همیشه به دهم داوای به نده که یه وه یه تی، ئینجا سه ره پای
ئه و دلخووشی و به خته وه ریه راسته قینه یه ی که خاوه نیه تی،
چیزیش ده بینیت له و کار و کرده وانه ی که سیک نه جامی ده دا که
خاوه نی ته نها دلخووشی و به خته وه ریه کاتییه که بوو.

۶۲

میرا پرسیی: باشه مروؤف چۆن وه لّامی ئه و پرسیارانه ی ده ست
بکه ویت؟

منیش وه لّامم دایه وه وتم: وه لّامی هه موو ئه و پرسیارانه و سه دان
و هه زاران پرسیری تر له قورئان و فهرمووده کانی پیغه مبه ری
نازدارمان (ﷺ) دا هه یه؟

میرا دووباره پرسیی: باشه ئه ی ئه وانه ی باوه ریان به و شتانه
نییه که تو باست کردن؟

لیره دا یاران هاته قسه کردن و گوتی:

- ئه ندازیار، بو ئه وه ی شته که زیاتر پروون بیت لای به ریزتان،
میرا موسلمان نییه، مه سیحیه! ئیمه موسلمانین، به لّام به راشکاوی
بیلیم ته نها له سه ر ناسنامه که مان وا نوو سراوه، ئه گینا پابه ند نین
به دینه وه؟

منیش به سه رسامیه وه گوتم:

- ببورن خاتوونینه، راستی وام زانی میرا خانیش موسلمانانه و
ته نها ئه وه یه که پابه ندیتان به دینه وه که م بیت.

مىرا بىزەيە كى كىرد، وىستى شىك بلىت، لەو كاتەدا ھارپىكەم
تەلەفۇنى كىرد، گوتى؛

۶۲ - ئەندازىار گيان، وا خەرىكە دەگەينە ھەولير، چى لەو سەيارەيە
دەكەن؟ بۇ چ شۆيىكى دەبەن؟

منىش پروم كىردە كچەكان و پىم گوتن؛ ئەو ئەو ھارپىكەم
دەلىت؛ ئەو چى لەو سەيارەيە بكەم.

مىرا گوتى؛ بابەدوای ئىمەدايىت، دەرۆين بۇ پىشەسازى باكوور،
لەوئەستايەك ھەيە ھەركاتىك سەيارەكەم كىشەي ھەيىت دەيىم
بۇ لای ئەو.

منىش تەماشايەكى كاترۇمىرەكەم كىرد، گوتى؛ كاترۇمىر نۆيە
ئىستە، ئەو كەسە چى دەكات لەوئە؟

مىرا گوتى؛ ژمارە مۇبايلم پىيە، ئاگادارى دەكەمەو.

دوای ئەوئە مىرا تەلەفۇنى بۇ ئەو وەستايە كىرد، رۆيشتىن بۇ لای
ئەو، كاتىك گەيشتىن ئەويش تازە دىار بوو دەگەيشتە دوكانەكەي،
سەيارەكەمان داگرت و ھارپىكەم وتى؛ ئەندازىار گيان، خزمەتىك،
ئىشيك، كارىك.

منىش گوتى؛ بۇ كوى؟ ئەمشەو نارۆيت، پىكەوئە دەرۆين بۇ
كۆمپانىا، ئەمشەو پشووئەك بەدە، سبەي پرو.

گوته: نابیت، ده بیت برۆمه وه، باوكم سبهى به لىنى به كه سىك
داوه كارىان بو بكات.

٦٤

دواى ئه وه مىرا پارهى هاوړيكمى دا و هاوړيكم رويشت، مىرا
به شه رمه وه گوته: ئه ندازيار، له وه زياتر نابينه ئه رك به سه رته وه،
سو پاس بو هه موو شتيك، ئيتر ئيوه ش برۆن و ئيمه ش به ته كسيه ك
ده روين.

منيش گوتم: نابیت، تازه تاوه كوو نه تانگه يه نمه وه شويى
خوتان، له گه ل خوم ده بن.

دواى ئه وه رويشتين تاوه كوو ئه وهى گه يشتين به شارى
خه ونه كان، له وى دابه زين، منيش مائئاواييم لى كردن.

پيش ئه وهى برۆم، مىرا گوته: ببوره ئه ندازيار، ناوونيشانيك، ژماره
ته له فونيك، بو ئه وهى دوايى به خزمه تت بگه ين و سو پاست بگه ين.

منيش وتم: سو پاسى ناويت و ئه ركى سه رشانى خومان ئه نجام
داوه، به لام ئه وه ش ژماره ته له فونه كه م و له ده ره وهى سه د و بيستى
له كو مپانيا ده مينمه وه، كو مپانياى حاجى كه مال، وا خه ريكي
دروست كردنى يه كه ي نيشته جي بوونين، هه ركاتي ك پيوستيتان به
شتي ك بوو، من له خزمه تتدام.

دواى ئه وه مائئاواييم لى كردن و به ره و كو مپانيا هاتمه وه، له
ريگا هاوړيكانم بيركه وتنه وه، بويه موبايله كه م ده ره ينا و په يوه نديم

بهره‌ش بى تو

۶۵

کرد به به لینه وه، لیم پرسین له کوین؟ نه ویش گوتی: وا تازه خه ریکه ده گهینه وه هه ولیر، منیش گوتم: سلاوم بگهینه نه به هاوړیان، پاشان دامخسته وه.

سبه ی کاتیک چووم بو سهر ئیش، (حاجی که مال) و (نور) ی کچی له سهر ئیش بوون، حاجی که مال به زرده خه نه یه که وه دهستی هینا و گوتی:

- نه ندازیار، به خیر بیته وه، مالیتان چوون بوون؟

- سوپاس حاجی گیان، ریز و خوشه ویستیتان هه یه، الحمدالله نه وانیش باش بوون، سلاو و ریزیان هه بوو بو به ریزتان.

دوای نه ویش نور، که سالیك بوو نه ندازیاری ته واو کردبوو و وه کوو یاریده دهر لای من ئیشی ده کرد، به بزه یه که وه گوتی:

- به خیر بیته وه، باشیت نه ندازیار؟

- زور سوپاس، ئیوه چوون، باشن؟

دوای نه وه حاجی که مال گوتی:

- نه ندازیار، سوپاس بو خوا وا خه ریکه نه و پرۆژه یه ش ته واو ده بیئت، توژیک نه و ماوه یه ده ستوبرد بکه ن به لکوو بتوانین نه و پرۆژه یه وا خه ریکه بلاو ده کریته وه له وه زارته بتوانین کیبرکی بکه ن له سهری و پرۆژه که بو ئیمه یه کلای بیته وه.

منيش وه لآمم دايه: به سهر چاو حاجي گيان.

٦٦

دوای نه وه حاجی که مال نيمه ی جی هيشت و رويشته
ژووره که ی خوی و من و نوريش رويشتين بو لای کريکاره کان.

ده توانم بلیم حاجی که مال یه کیک بوو له و دهوله مه ندانه ی که
پاره و سامانی زور نه یانگورپیوو، نه و پیاویکی بالابه رز نه بوو،
به لآم ره وشت و نه خلایقی بالآ بوو، دلای والا بوو، که سیکی خاکی
بوو و زوريش دیندار بوو و خیزانه کهیشی (حاجی سبیعه) ژنیکی
تا بلایی باش بوو، تهنها خاوه نی یه ک کچ بوون، نه ویش (نور) بوو. له
قوناغی دووه می زانکو بووم کاتیکی حاجی که مال ناسی و لای نه و
دهستم به کارکردن کرد و به تاییه تی هاوینان و کاتی دهوامیش، پاش
نه وه ی له دهوام ته و او ده بووم، ده رويشتمه وه بو کومپانیا، چونکه
نه و کات حاجی که مال بوخوی پیشنیاری بو کردم له داخل ی زانکو
نه میئم، له کومپانیا وه هاتوچو بکه م بو زانکو. نه وه ش هه مووی
له ریگه ی یه کیک له دکتوره کانی زانکومانه وه که وانه ی پیمان
ده گوته وه، ناوی دکتور (ئیدریس) بوو، دکتور ئیدریس هاوړیی
میږدی پوورم بوو، چونکه نه ویش خه لکی چومان بوو، به لآم دواتر
هاتبوو بو هه ولیر، دوستایه تییه کی به هیژیشی هه بوو له گه ل حاجی
که مال، هه ر به هوی نه وه شه وه بوو که زور له گه ل من باش بوو و
بو من وه کوو ماموستایه کی تاییه ت وا بوو، هه میشه ئاموژگاریی
ده کردم و ده یگوت:

- موحسین كورم، ئەگەر دەتەوئەت لە ئىش و كاردا سەر كە وتەن بە دەست بەئىنى، ھەمىشە ھەول بەدە لایەنى كۆمەلایەتت بە ھەيز بىت، ھەول بەدە ھەمىشە دەمبەخەندە و كەسكى كراوە بىت، راستگۆ بىت، دلسۆز بىت، چوونكە مروڤى ژىر بە ھوى تىكەلوى و ناسىنى خەلكىيەو پەرە پەيدا دەكات و مروڤى گەمژەش بۆ پەرە خەلكى لە خوى دەتورىئەت.

رۆژەكانى ھەفتە بەخىرايى تىدەپەرىن، تا ئەوە بوو، رۆژى چوارشەممە نزىكى سەعات دە و نىو بوو، مام عەزىز كە ئىش و كارى پاكوخاوينى ناو ئوفىس و چاپچى كۆمپانىا بوو، ھات و گوتى:

- ئەندازىار، خاتوونىك وا ھاتووە بۆ لای تۆ.

- كىيە؟

- نازانم.

- بىبە بۆ ژوورە كەم، منىش ئىستا ئەو كارە تەواو دەكەم و دىم.

دواى ئەوەى رۆيشتمە ژوورە كەم، بىنىم وا (مىرا) يە بەتەنھا ھاتبوو، چەپكىك گولشى ھىنابوو، دواى ئەوەى بەخىرھاتنم كرد، مىرا گوتى:

- ببورە كە بەبى ئاگادارىي بەرپىزان ھاتووم، ھىوادارم ھىچ كىشەيە كتان بۆ دروست نەكەم.

ئەمە قىساقچى، زۇر خوشحال بووم، بە خىرھاتى، ئەمە كىران
ئەمە دوو خاتوونەمى تر، مەبەستىم (باران خان و باران خانە)؟

٦٨

- راستى بە تەنھا ھاتم و ئەوانم ئاگادار نە كىردەو، بىورە دەبووايە
زۇوتىر بىلم بۆ سوپاسكىردىنتان لە پاى ئەمە شەوۋەى بۆ ئىوۋە بووینە
بارگرانى، بە لام خەرىكى چاككىردنەوۋەى سەيارە كەم بووم. بۆيەش
ئىستى ھاتم تاوۋەكوو پىتتان بىلم ھەز دەكەم و گەر ئىوۋەش ھەز
دەكەن، ئىوارە مىوانى من بن و پىكەوۋە نانېك بخۆين.

- پىشتىرىش و تەم ھىچ پىتوۋىست بە سوپاس ناكات، تەنھا بە تەركى
خۇمان ھەستاوۋىن، بۆ بانگىشتەكەش، سوپاستان دەكەم و نابمە
مايەى زەحمەت بۆتان.

- زەحمەتى چى، خۆ من خواردن دروست ناكەم، دەپۆين بۆ
شۆينېك كە كەشۋەۋاكەى ئارام بىت و نانېك پىكەوۋە بخۆين
و ھەندېك قىسەش ھەيە ھەز دەكەم پىتتانى بىلم، بۆيە ھەز ناكەم
داواكەم رەت بىكەنەوۋە ھىوادارم قىبولى بىكەن.

- راستى سەرەتا ھەز نەدە كىرد بىرۆم، بە لام كاتېك وتى: ھەندېك
قىسە ھەيە ھەز دەكەم پىتتى بىلم، منىش رازى بووم و گوتىم:

- بەسەر چاۋ، ان شاء اللە ھىچ رۆو نەدات، ئىوارە لەو شۆينەى
ئىوۋە دىيارى دەكەن دىمە خىزمەتتان.

مىرا دىار بوو كاتېك زانى من بە بانگىشتەكەى رازى بووم،
خوشحال بوو، دواى ئەوۋەى ژمارە مۆبايلەكەى خۆى دانا و

مالئاۋايى كىرد و رۇيشت، دۋاي ئەۋەي مىرا رۇيشت، مەن خەرىكى
رېڭخستەۋەي ھەندېك شتى سەر مېزە كە بووم، لەو كاتەدا حاجى
كە مال و نوريش ھاتنە ژوورەۋە، حاجى كە مال گوتى:

- ئەندازىار، ئەو خاتوونە كى بوو؟ چ ئىشېك ئەۋى ھىنابوو بۇ ئىرە؟

- رۇزى شەممە كاتېك دەگەرەمەۋە بۇ ھەۋلىر، سەيەرە كەيان
توۋشى كېشە بووبوو، بۇيە مەنېش يارمەتېم دان و سەيەرە كەم بە
كەرتىكى ھاورېكەم و ئەۋانىشم بە سەيەرە كەي خۇم ھىنايەۋە بۇ
ھەۋلىر، ئەمپۇش ھاتبوو بۇ ئەۋەي لە پاي ئەو كارەي ئەو رۇزە
لەگەلم كەردبوون سوپاسم بىكەن.

سەرىكى لەقاند و گوتى:

- ئەھا، واتا بۇ سوپاسگوزارى ھاتبوو.

- بەلى، قوربان.

- كارىكى باشتان كەردوۋە و خوا پاداشتتان بداتەۋە، بەلام
ئاگادارى ئەو جۇرە كچانە بە، مەھىللە زۇر لىت نىك بىكەۋنەۋە.

- بەسەر چاۋ، حاجى گيان.

- ئەندازىار، نورى كچم پېشنىيازىكى ھەيە بۇ خانوۋە كانى
نەخشەي چۈارەم، بزانە چى دەلىت و پېكەۋە قسەي لەسەر بىكەن و
دواتر ئاگادارم بىكەنەۋە.

— باشه، به سهر چاو.

۷۰

دواى ئه‌وه‌ى حاجى كه مال رۆيشت، نور ويستى باسى
پيشنيازه كه‌ى بكات، به لام كاتيك گولى سهر ميژه كه‌ى بينى، وا
هه‌ستم كرد نيگه‌رانيى پتوه دياره، نازانم ره‌نگه غيره‌شى كرد بيت،
بويه به ئاھيكه‌وه گوتى:

— ده‌زاني من ئه‌و كچه ده‌ناسم، ئه‌وه ميرا بوو، هاوه‌لى دووه‌مى
شاجواني ئاسيا. به گويره‌ى قيدوكانى بيت له ئينستاگرام و
سناپچات، ژيانىكى شاهانه ده‌ژيت. ده‌زاني منيش ده‌توانم خوشتر
و باشتر له‌و بژيم و بگه‌رېم و ته‌خشانوپه‌خشان بكهم به‌و پاره‌يه‌ى
باوكم، به لام بو رۆژيكيش هه‌زم نه‌كردووه ئه‌و كاره بكهم، هه‌زم
كردووه هه‌ميشه كيژيكى باش بم بو باوكم و دايكم و ريزى ئه‌و
پارانه بگرم كه باوكم په‌يدايان ده‌كات.

— بېگومان ئتوه كچيكى ژيرن و ئه‌و جوهره‌ى كه بير ده‌كه‌نه‌وه
شايانى ريزه.

نور كچيكى تا بليت جوان بوو، هه‌ميشه‌ش سوور بوو له‌سهر
ئه‌وه‌ى كه به باشترين شيوه خوى دابپوشييت و پوشته بيت، دلنيا
بووم له‌وه‌ى هه‌موو كورپك هه‌زى ده‌كرد كچيكى تيگه‌يشتووى
وه‌كوو نور هاوسه‌رى بيت. دواى ئه‌وه نور پيشنيازه كه‌ى كرد، زور
به لامه‌وه جوان بوو، بويه پيم گوت:

۷۱ - ئەي ئافەرىن، شىتېكى جوانە، بىرۇ بچىن بۇ لای حاجىسى باوكت،
بزانىن ئەو چى دەلىت.

دوای ئەوۋەي رۆيشتىن بۇ لای حاجى كەمال و لەگەل ئەویش
دووبارە تاوتويمان کرد، ئەویش رزای بوو و گوتى: ئىشى لەسەر
بکەن، بزانىن چۆن دەبیت.

پاشنیوهرۇ کاترۇمیر یەك و چلوپینچ خولەك بوو، مەحویی ھاوړیم
تەلەفۆنى کرد، گوتى:

- ئەرى كاكە ئەوۋە تۆ بۇ وەلامى ئەو تەلەفۆنانە نادەیتەو؟
دەزانى لە كەییەوۋە خەرىكم بە ئىنتەرنیٹ و سیمكارتەوۋە تەلەفۆنت
بۇ دەكەم، وەلام نادەیتەو.

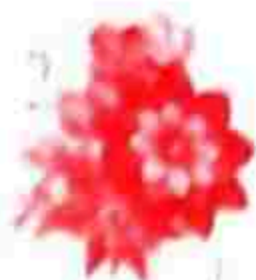
- ببورە لەلای حاجى كەمال بووم و مۆبايلە كەشم لە ژوورى
خۆم بیر چووبوو، تازه مام عزیز بوی هینام. چى بوو، بۇ وا
مشەوەشى.

- مێردى پوورت تەلەفۆنى بۇ من کرد و گوتى:

- موحسین وەلام ناداتەو، بزانە تۆ شتېك ناكەیت، پوورى
نەخۆشە، وا لە نەخۆشخانەین بزانە گەر مەجالى هەبیت نایەتەو.

- چى، پوورم لە نەخۆشخانەیه!؟

- ئارام بەو، هیچ نییە، پشتیوان بە خوا سەلامەت دەبیت، ئیستا
تەلەفۆنىك بکە بۇ مێردى پوورت، دلنایام زۆر نیگەرانه.

— زۇر باشە برا گيان، زۇر سوپاس بۇ تەلەفۇنە كەت.

دوای ئەو تەلەفۇنم كىرد بۇ مېردى پوورم، گوتى!

— ئىستانىيە چاودىرى چىرە، گەر بىتوانى بىيىتەو زۇر باش دەبىت.

مىنىش وىم: ھەر ئىستانىيە بەرى دە كەوم.

دوای ئەو رۆيىشتم بۇ لاي حاجى كەمال بۇ ئەو ئەوئەش
ئاگادار بىكەمەو لە بارودۇخى پوورم و مۆلەتى لى وەر بىگرم بۇ
چوونەو، مۆلەتى دا و دەستى بىرەو بۇ گىرفانى، بىرىك پارەى
دەرھىنا گوتى: بىگەرە.

گوتى: سوپاستان دە كەم، بەلام پىتويىستىم پى نىيە.

بەلام ئەو ھەر سوور بوو لەسەر ئەو، مىنىش لىم وەرگرت، دوای
ئەو خىرا بەرى كەوم بۇ چۆمان. كاتىك گەيىشتمەو بۇ چۆمان،
راستەوخو رۆيىشتم بۇ نەخۇشخانە. كاتىك گەيىشتمە نەخۇشخانە،
بىنىم وا خەرىكە مېردى پوورم لە گەل دىكتۇرە كە قسە دەكات،
پاش ئەو سىلاوم لى كردن، دىكتۇرە كە گوتى: شىتىكى وا نىيە،
جەلتەيەكى سووكە، داويەتى لە دەست و قاچى چەپى، بەلام دەبىت
ئاگادارى خۇى بىت و ئىوەش ئاگادارى بن. دواتر رۆيىشتىن بۇ لاي
پوورم، پوورم بە ھۆى ئەو دەرزيانەى بۆيان كىردبوو باشتىر بوو،
دىكتۇرە كە گوتى: تاو كوو شەو چاودىرى بىكەن، گەر باشتىر بوو،
دەتوانن بىيەنەو بۇ مالىەو.

دواتر دکتور نارام ته له فوونی کرد، گوئی: باشیت موحسین گیان،
پوورت چونه، باشتره ئیستا، نه وه به لاینیشم لایه، نه ویش له نه ندروستی
پوورت ده پر سیت.

منیش وه لأمم دایه وه: سوپاس بو ئیوه برا کانم، الحمدالله ئیستا
باشتره، سوپاس بو نه حوالپر سیتان.

دوای نه وه بیرم که و ته وه که من نه و ئیواره یه به لاینم به میرا
دابوو بو نانی ئیواره بچم بو لای نه و. خیرا ته له فوونه که م ده رهیناو
ژماره که ی نه وم لیدا.
— به لئی.

— باشیت خاتوو میرا، منم نه ندازیار موحسین.
— ده زانم، فهرموون.

— راستی ویستم داوای لیبوردن بکه م، نه م ئیواره یه ناتوانم بیمه
خزمه تتان.

— بو شتیک بو وه؟!

— پوورم جه لته لئی داوه، وا ئیستا له نه خوشخانه م.

— ئوی، به داخه وه م به راستی. هیوای سه لامه تی بو ده خوازم،
گهر شتیک به ئیمه ده کریت، له خزمه تتداین.

— ریزدارن، زور سوپاس، پشتیوان به خوا پوورم ته ندروستی
باش بیت و هاتمه وه بو هه ولیر ئاگادارتان ده که مه وه.

— زۆر باشه، بهراستى دووباره زۆر بهداخه وه.

دواى ئەوه رۆيشتمه وه لای پوورم، لای دانىشتم و توند
دهسته كانيم گرتبوو و ماچم ده كردن، نه ویش بزهيه كى كرد بۆم.
خەريك بوو پوورم شتيك بليت، كه دووباره زهنگى مۆبايله كه م
لييدايه وه. سهيرم كرد نوري كچى حاجى كه ماله.

— سلاو، باشيت ئەندازيار.

— زۆر سوپاس.

— پوورتان چۆنه؟ باشتەر بووه ئيستا؟

— الحمدالله باشه.

— ئەوه باوكم و دايكىشم له لان، ئەوانيش له تەندروستىي
پوورت دەپرسن.

— زۆر سوپاسيان ده كه م. گه وره ييان نواند.

— باوكم ده ليت خو پيوستى به هيچ نيه.

— نا، زۆر سوپاسى به پريزيان ده كه م، خوا لىيان رازى بيت و
هەميشه له شساع و تەندروست بن.

دواى ئەوه مالتاوايى كرد و منيش رۆيشتم بۆ لای پوورم.
الحمدالله تەندروستىي پوورم به رهو باشتربوون ده رۆيشت،
شهو دكتور گوتى: ئيستا ئەو زۆر باشتەر، ده توانن بيه نه وه بۆ

مال، به لّام ده بیټ هاتوچوى پى بگه‌ن و وەرزش بگات بۆ نه‌وه‌ی
باشتر بیټ. دواى نه‌وه‌ی برده‌مانه‌وه بۆ مال، دراوسپکان و خرمان
و دوستانى می‌ردى پوورم ورده‌ورده ده‌هاتن بۆ سهردانیکردنى
پوورم و ناگاداربوون له تهن‌دروستیى، رۆژبه‌رۆژ و ساتبه‌سات
ته‌ندروستیى پوورم باشتر ده‌بوو، بۆ رۆژى هه‌ینی سه‌عات یازده
ده‌خوله‌کى مابوو، له‌ ده‌رگا درا، کاتیك چووم بۆ نه‌وه‌ی ده‌رگا که
بکه‌مه‌وه، بینیم وا (مه‌حوى و دکتور نارام و به‌لین و هۆشه‌نگ)
بوون، به‌راستى زۆر دلخۆش بووم به‌وه‌ی که بینیم وا هاتوون
بۆ سهردانیکردنى پوورم، به‌سه‌رسامیه‌وه لیم پرسین: نه‌وه‌ بۆ وا
له‌ناکاو، بۆ ته‌له‌فۆنیك، شتیكتان نه‌ده‌کرد بۆ نه‌وه‌ی ناگادار بم.
هۆشه‌نگ وه‌لامى داوه و گوتى:

— ببوره‌خاره، به‌راستى خه‌جاله‌تم، به‌لام من شه‌وزانیم و دواتریش
هاورپیان وتیان با بچین بۆ سهردانیکردنیان، منیش به‌خۆم وت
که‌واته‌سه‌ی بچین، ته‌له‌فۆنه‌که‌ناکه‌م، با شته‌که‌بیټه‌له‌ناکاو.

— یا خوا به‌خیر بىن، چاو و دلم پیتان پروون. فه‌رموون، فه‌رموون،
وه‌رن با بچینه ژووره‌وه.

به‌لین وتى: وه‌لاه‌ی هه‌ز ده‌که‌ین هه‌ر لی‌ره‌رابه‌وستین.

گشتان ده‌ستمان کرد به‌پیکه‌نین.

دواى نه‌وه‌ی رۆیشتیینه ژووره‌وه و سلاوکردنیان له‌پوورم و
می‌ردى پوورم و دانیشتمان، پوورم گوتى:

– کورم برۆ بانگی یه کیڭ له کچی دراوسیڭان بکه با بیټ
خواردنیڭ، شتیڭمان بۆ ئاماده بکات.

۷۶

خهریک بوو هه‌لبستم برۆم، مه‌حوی گوتی: دانیشه کاکه،
پیوستیمان به کەس نییه، من خۆم خواردنیڭ ئاماده ده‌کەم.

منیش دانیشتمه‌وه، به‌لین به مه‌حویی گوت: باشه کاکه بۆ لینی
نه‌گه‌رای پروات، بۆ ئه‌وه‌ی بزانیڭ مو‌حسین دراوسیڭانی کچی
جوانیان هه‌یه یان نا.

هه‌ر به‌لین ئه‌و قسه‌یه‌ی کرد، هیچکامیڭمان خۆمان پی نه‌گیرا،
ده‌ستمان کرد به پیکه‌نین، ته‌نانه‌ت پوورم و می‌رده‌کەشی.

هاورپی دیارییه‌کی جوانه، باوه‌رم وایه خوا ئه‌و دیارییه‌ نادات
به هه‌موو کەس، هاورپی‌کانم له‌و دووره‌وه هاتبوون ته‌نها بۆ ئه‌وه‌ی
گه‌ر هیچ نه‌بیټ بۆ چه‌ند کاتر می‌ریڭ به قسه‌ خو‌شه‌کانیان ئه‌و
نازاره له‌سه‌ر جه‌سته‌ی پوورم لا بدەن و خه‌نده‌ بخه‌نه سه‌ر پرووی.

دوای ئه‌وه‌ی بانگی فهرموو، رۆیشتین بۆ مزگه‌وت، پاش ئه‌وه‌ی
هاتینه‌وه، مه‌حوی ده‌ستی کرد به خواردن ئاماده‌کردن و خواردنیڭی
به‌تامی بۆ ئاماده‌کردین، پیکه‌وه له‌سه‌ر سفره‌ نانمان خوارد و دوای
ئه‌وه‌ی ته‌واو بووین، من و هۆشه‌نگ سفره‌ که‌مان کۆ کرده‌وه و قاپ
و شته‌کانمان شۆرد و دوای ئه‌وه له‌ده‌وری یه‌کتری کۆ بووینه‌وه.
به‌لین گوتی:

— مو حسیین، به راستی می‌ردی پوورت پیاویکی تا بلیت باش و
به ریژ و قسه خو شه.

منیش وه لأمم دایه وه، گوتم؛

— زۆر راسته، نهو پیاویکی زۆر باشه، زۆریش میهره بانه،
هه می شه هه ولی داوه می‌ردیکی باش بیت بو پوورم، به لام نه وهی
زۆر سه رنجی راکیشام له ودا له ماوهی نهو دوو-سی رۆژهی که
پوورم نه خو شه مامه لهی له گه ل پوورم زۆر باشتربووه، زۆر له
جاران میهره بانتره له گه لی، ته نانه ت هه ندیک جار که پوورم تینووی
ده بیت یا شتیکی ده ویت، ناهیلیت من بچم، خوی خیرا هه لده ستیت
بوی دینیت. ده زانی نهو رفتارانهی نهو چیی بیر هی نامه وه، گفتوگوی
(مۆری و میچ) که مۆری له باسی خیزاندا به میچ ده لیت:

— ئیستا خیزان وه کوو شتیکی زۆر گرنگتر له جارن ده بینم،
ئه گهر راستیت ده ویت، جگه له خیزان هیچ بناغه و زه مینه یه کی
پته و نییه له مرۆدا مرۆف له سه ری بوه ستی، ئیستا که من نه خوش
که وتووم، به ئاشکرا نه وه م بو دهر که وتوووه. ئه گهر پشتگیری
و خوشه ویستی و گرنگی پیدانی خیزانه کت نه بی، هیچی وات
نییه، خوشه ویستی زۆر زۆر گرنگه... وای دابنی له ژنه که م جیا
بوومایه ته وه و ئیستا به ته نیا بژیامایه، یا مندا لم نه بو وایه، ده زانی
ئه م نه خوشییه چهند قورستر ده بوو بۆم! راستی دلیا نیم له وهی
به رگه م ده گرت یا نا، بیگومان خه لک ده هاتن و سه ردانی شیان

ده کردم، هاورئ و هاوریشه کانیشم ده هاتن، به لام هیچکام لهو
 که سانه وهك بوونی نهو که سه نین که ده زانی ناروات، که سیک که
 ده زانی گرنگی ته و او به داواکاریه کانت ده دات و به رده و ام چاوی
 له سهرت ده بی، خیزان به ته نهها خوشه ویستی نییه، خیزان نه وهیه
 که به رامبه رت دلنیا ده که یته وه له وهی که سیک ههیه ناگای لیته،
 نه وهی که خیزانه که ت به ده ورته وهن و چاویان لیته لای من ناوی
 پاریزراوی روحیی ه، جگه له خیزان، هیچ شتیکی تر نه وههستی
 پاریزراوییه له ناخدا دروست ناکات، نه پاره، نه ناوبانگ، نه هیچ،
 ته نانهت کاره که شت.

۷۸

دوای نه وهی باسی نهو گفتوگویه ی موری و میچم کرد، مه حوی

گوئی:

– منیش ده مه ویت ههر له سهر نهو بابه ته شتیکتان بو باس
 بکه م، نیمه خزمیکان هه بوو ته مه نیکی زوری هه بوو، هیشتا ژنی
 نه هینابوو، دوای نه وهی ژنی هینا، هیزی جارانی نه مابوو، ههر پاش
 ماوهیه كه له وه نه خوش کهوت، هیچ مندالیکیشیان نه بوو، نزیکه ی
 بیست سالتیک له سهر جیگا کهوت، نهو ژنه زور به باشی مامه له ی
 له گه ل پیاوه که ی ده کرد و زور به پاکی رای ده گرت، تا نه وه بوو له
 کوتاییدا پیاوه که مرد و ژنه که ی به ته نهها جی هیشت، ئیواره یه کیان
 نهو ژنه هاتوو بو لای دایکم، باسی بارودوخی خوی ده کرد،
 ده گریا و ده یگوت: بیپه نا مامه وه، بیکهس بووم، مالم لی ویران
 بوو. ده زانی که نهو ژنه نهو قسانه ی ده کرد بیرم له چی ده کرده وه؟

بېرىم لەۋە دە كىردەۋە كە رەنگە ئەۋ پىرە پىاۋە بۇ رۇژىكىش بەۋى
 نە گوتىپت خۇش دەۋىت، بەلام بۇ رۇزىشتى ئەۋ دە گىرە، ناخى
 ئەۋ بە ھەۋونى ئەۋ ھەستى دە كىرد پىاۋىك ھەيە، ھەرچەندە ئەۋ
 پىاۋە نە خۇش بوۋ، ئەۋ ناگى لەۋ بوۋ، بەلام بۇ ئەۋ ھەر ھەستىكى
 دۇنيانى دەدا كە كەسىك لە ژيانىدا ھەيە ۋ پەناگەيە بۇي.

ھاۋرىكانم تاۋە كوۋ ئىۋارە لام مانەۋە، پىش ئەۋەي بىرۇن، دىكتور
 ئارام وتى: موحسىن تۆ نايەيتەۋە.

مىش ۋە لام دايەۋە: نا ھەر لىرە دەبىم، پىشتىۋان بە خوا سبەي
 زوۋ بەرى دە كەۋم ۋ دىمەۋە.

دۋاى ئەۋەي خواخافىزىيان لە پوۋرم ۋ مىردى پوۋرم كىرد،
 ھاۋرىكانم رۇزىشتىن. مىش تاۋە كوۋ بەيانى رۇژى شەممە مامەۋە،
 پوۋرم باشتىر بوۋبوۋ، دەيتۋانى بەبى ھىچ ئازارىك دەستەكەي
 بجوۋلىنىت ۋ لەسەر قاچەكانى خۇشى بىۋات. دۋاى ئەۋەي
 گەشىتمەۋە بۇ كۆمپانىا، نور ھاتبوۋ، بەلام ھىشتا حاجى كەمال
 نە ھاتبوۋ، نور دەربارەي تەندروستى پوۋرم پىرىيەرى كىرد ۋ مىش
 ۋە لام دايەۋە ۋ دۋاى ئەۋەي نىۋەرۇ بوۋ كاتىك حاجى كەمال
 ھات ۋ گوتى:

— بېۋرە ئەندازىار، نەھاتىن بۇ سەردانىكىردى پوۋرت ۋ
 ئەھۋال پىرىنى، دۋعاكارم لە خوا شىفای بەخىر ۋ خىراي بۇ بىرىت.

— زۆر سوپاس حاجی گیان، بیگومان ئیوه نه شهاتین، هەر به هاتوو نه ژمار کراون. ۸۰

دوای ئه وه دهستمان کرده وه به کاره کانمان، کاتیك بو ئیواره مۆبایله کهم ده رهینا بو ئه وه ی په یوه ندی بکه م به میراوه، به لام مۆبایله که ی داخرا بو، رۆژانی دواتریش دوو جار هه ولّم دا، به لام هەر داخرا بو. ئیتر منیش هیچی تر هه ولّم نه داوه په یوه ندیی پیوه بکه م.

رۆژی پینجشه ممه بوو پاش عه سر، به لّین ته له فۆنی کرد، پاش سلاو کردن گوتی: ئه ندازیار گیان زۆر خوشحال ده بم سبه ی ئاماده بن له شه کراو خواردنه وه که م له مزگه وتی مه لا قادری خوشناو دوای نوێژی عه سر.

منیش به سه رسامییه وه گوتم:

— ئه وه به راسته، هه ی فیلزان، ئه ی بو ئیمه ئاگاداری هیچ نین.

— چی بکه ین کاکه، بارودۆخه که ئاوايه، هه ندیک کاری خیر هه یه ده بیّت سه ره تا که ی به نه یینی بیّت تاوه کوو ناحه زی بو په یدا نه بیّت.

— برا گیان، خوا به خیر و خوشی به یه کتان بگه یه نیّت، به راستی پیم خوش بوو، ئه من له ئیستا وه له خزمه تتدام، هەر ئیشیک، کاریک به ئیمه ده کریّت، له خزمه تتداین.

— برای نه زیزن، بهس نه وهی سبهی پاش عه سره که ی ته شریف بهینن، نه وه بو من هه موو شتیکه.

دوای نه وه خوا حافیزیمان له یه کتری کرد، پاش نه وهی ته له فونه که م له گه ل به لاین ته واو بوو، خیرا په یوه ندیم کرد به پوورمه وه، پیم گوت: — پووری گیان، باشیت ته ندروستیت چونه؟ کاک حاجی چونه؟

پوورم وه لامی دایه وه، گوتی: زور سوپاس کوری خوم، نه توو چونی، باشیت؟ نه من زور باشم، جار جاره قاچم سر ده بیت، به لام جه نابی حاجی به گه وره یی خویان بوم ده شیلن، نازاره که ی نامینیت. چی بکه یین، دهردی پیرییه، نه ی نه یانگوتووه پیری و هه زار دهرد.

— پووری گیان، خوا سه لامه تت بکات و هه میشه بو ئیمه بمینن. پووری گیان؟

— گیانی پووری، بلئی.

— نه وهی راستی بیت سبهی ناتوانم بیمه وه، به لاین بانگیشتی کردوین بو شه کراو خوادنه وه، بویه ناتوانم بیمه وه.

— به راست، پیروزی بیت و به دلی خوش بیت، له جیاتیی من پیروزیایی لی بکه.

— به سه ر چاو، قوربانی نه و پووره نازداره م بم، سلاوم بگه یه نه به حاجی.

دوای ئەوێ له تەلەفۆنە کەم تەواو بووم لە گەڵ پوورم،
 راستەوخۆ تەلەفۆنم کرد بۆ هاوڕێکانم، مەحوی و دکتۆر نارام و
 هۆشەنگ، بریارمان دا سبە ی هەر چوارمان پێکەوه بچین. پێم گوشت
 پێویست ناکات هیچ کامی کتان سەیارە کە ی خۆی بهێنیت، من دێم
 بەدواتاندا. پۆژی هەینی رویشتم بەدوای هاوڕێکانمدا و پێکەوه
 لە مالى دکتۆر نارام نوێژمان بەکۆمەڵ کرد و بەرێ کەوتین بۆ
 مزگەوتی مەلا قادری خوشناو. کاتی ک گەشتین، رویشتینه ناو
 مزگەوتە کە، پری بوو لە خەلکی، دیار بوو هەندیکیان لە خزمانی
 بوو کە خان بوون، ئەوانی تریش خزم و دوستی کاک بەلێن بوون.
 کاتی ک سەیری لای مێهرە کەم کرد، کەسیک لە سەر کورسییە ک
 دانیشتبوو، چاو بە بینینی روون و دل بە بیستنی قسەکانی نارام
 دەبوو یەو. جلیکی سپی جوانی لەبەر بوو. کەسیک بوو زۆر
 دەمیک بوو خەزم دەکرد لە نزیکەو بە خەمەتی بگەم، لەبەر مەهری
 لە سەر چۆک دابنیشم، سوود لەو زانست و زانیارییە وەر بگرم کە
 پێی گەشتوو، ئەو کەسیکە کە لە ناومان بە شیخی وتاریژان
 ناسراو، من تا ئیستا کوردیک یان مامۆستایە کەم نەبینووە لەو
 زمانپاراو تر و پەرەوانی تر بیت، ئەو کەسە دکتۆر سید احمد پێنجوینی
 بوو. بەلێنیش لە دەستەچەپی ئەو لە سەر زەوییه کە دانیشتبوو،
 قاتیکی جوانی کوردی خاکی لەبەر کردبوو. دوای ئەو ئیمە لە
 گۆشەیه کی مزگەوتە کە دانیشتین، دکتۆر سید احمد دەستی کرد
 بە وتاردان و گوتی: مزگەوت پیش ئەوێ شوینی شیوەن بیت،

شۈيىنى شادىيە، ھۆلى پرسە دەبووايە ناۋى ھۆلى بۆنەكان بايە،
لەجياتىيى ئەۋەى خەلكى پروات و ھۆلىك بگرىت بە پارەيەكى زۆر
و لەجياتىيى ئەۋەى سەرەتاي ژيانيان بەخىر دەست پى بىكەن، بە
شەر و دژايەتیی خوا دەست پى دەكەن، شتانىك دەكەن كە خوا
خەز بە كردنى ناكات. پاش ئەۋەى لە وتارەكەى تەواۋ بوو، لە گەل
كاك بەلین رۆيشتن بۆ مالى بوو كە خان بۆ ئەۋەى مارەكردنە كە
ئەنجام بدەن. پاش ئەۋەى مارەبرىنە كە ئەنجام درا، لە باخچەى پىش
مالى بوو كە خان وىنەيەكى بە كۆمەلەمان گرت لە گەل كاك بەلین و
بوو كە خان، پاشان رۆيشتىن، ئىمە بۆ بازار بۆ لای قەلا، لەۋى بە
ھاورىكانم گوت:

— شتىكان پى دەلیم نەيكەنە ھاتوھاۋار.

مەھوى گوتى: جارى تۆ بىلى، پاشانىش ئىمە برىار لەسەر ئەۋە
دەدەين.

— ھائەو رۆژدى چووين بۆ فىلاۋ.

ھۆشەنگ: ئى.

مىش وىم: دە كاكە راۋەستە با ئەمن قسەى خۆم تەواۋ بىكەم.

ھۆشەنگ: باشە.

مىش وىم: پىش ئەۋەى مەن پىرۆم سى كىچ ھاتن.

دکتور نارام: ئی.

۸۴

منیش وه لآمم دایه وه: به خوا ئاوا بکه ن قسه تان بو ناکه م، کاکه
واز بینن. نه سلنه نه من هه له م کرد دهرده دل و قسه بو ئیوه بکه م.

مه حوی گوتی: کاکه به لئین بیت نه و جاره هیچ نه لئین.

منیش به رده وام بووم و گوتم: هه ر نه و سی کچه ئیواره، کاتیک
گه رامه وه بو هه ولیر، بینیم سه یاره که یان خوی کیشابوو به
گرده که ی ته نیش جاده که، دوا ی نه وه داوا ی یارمه تی یان له من کرد.

پاش نه وه هه موو رووداوه که م بو هاوړیکانم باس کرد.

مه حوی گوتی: نه وه بویه ده لئیم مو حسین ماوه یه که ئاگای له
ئیمه نه ماوه، نه وه هوکاره که یه تی.

منیش گوتم: نا بابه، وای لی مه که ن.

هوشه نگ گوتی: خاره جا ئیستا نه وه که ی ته له فون ده کات،
ئیمه ش بین له گه لت.

منیش گوتم: چی ده لئیت.

گوتی: هه ر نه وه ی که بیست.

دوا ی نه وه پیکه وه ده ستمان کرد به پیکه نین.

دکتور نارام گوتی: به راستی هه ر نه و کاره جوانانه له جوامیری
وه کوو ئیوه چاوه ری ده کریت، به لام من داوا یه کی برایانه م هه یه

بەرھەشتى بى تۇ

۸۵

لە تۇ، ھەر چەندە لەوۋە زۇرىش دۇنيام تۇ زۇر لەوۋە ھۇشيارترى
بىكەۋىتە داۋى ئەو جۇرە كەسانە، بەلام ھەر ئاگادارى خۇشت
بىت باشە، ھەول مەدە زۇر لىت نىزىك بىكەۋنەۋە يان لىيان نىزىك
بىكەۋىتەۋە. ھەندىك شتە ھەيە ۋە كوۋ لىتاۋىك ۋايە، ھەر ئەۋەندەي
خۇشە تاۋە كوۋ دە كەۋىتە ناۋى، بەلام داۋى ئەۋە بە ھەرچۈر پەلت
ھەول دەدەيت لىي بىيىتە دەرەۋە، ناتۋانى، بىگرە تاۋە كوۋ ھەۋلى
زىاتر بدەيت، زىاتر نوقم دەبىت.

منىش گوتىم: سوپاست دە كەم، بەلام شتە كە ھىندە گەۋرە مە كەن،
دەۋەتە كە تەنھا بۇ سوپاسكردنە ۋ تەۋاۋ، باۋەر ناكەم داۋى ئەۋە
شتىك بىمىنىت يان ھۇكارىك ھەبىت بۇ بىننەۋەيان.

پاشان لە گەل ھاۋرپىيانم تا درەنگ لە دەرەۋە بوۋىن، پاش
ئەۋەي نانى ئىۋارەمان خۋارد ۋ پاشان گشتىيانم گەياندەۋە بۇ
مالەكانى خۇيان، بۇخۇشم پۇشىتمە بۇ كۆمپانیا. شەۋ ھەرچەندە
تۈزىك درەنگى كردبوۋ، بەلام تەلەفۇنە كەم بە دەستەۋە گرت ۋ
تەلەفۇنىكەم كرد بۇ پوۋرم ۋ ويستم لە تەندروستىي ئاگادار بىم،
سوپاس بۇ خوا پوۋرم ساتبەسات باشتەر دەبوۋ، منىش داۋى دۇنيايى
لە تەندروستىي ئەۋ ۋ پىسيار كىردن لە تەندروستىي حاجىي مىردى،
مۇبايلە كەم خستە سەر شەحن ۋ لىي نوستىم.

ھەۋالىك ھەيە ھىچكامىكىمان ھەز ناكەين بىبىستىن، دىمەنىك
ھەيە ھەز ناكەين بىبىنن، شوئىنىك ھەيە ھەز ناكەين بۇي بىرۋىن،

به لام هم هه والّه که ده بیستین و هم دیمه نه کهش ده بینین و هم
ههنگاویش ده هاویرین بو شوینه که، نه ویش بیستنی هه والی مهرگی
نازیزانه، دیمه نی ساردوسری جهسته ی بیگیانیانه، ههنگاونان و
رویشتنه به دواي تهرمه که یان بو گورستان.

زهنگی موبایله کهم لیده دات، ته ماشا ده کهم سه عات جه و ته و
ژماره کهش نه ناسراوه، ده ست ده نیم به دوگمه ی وه لامدانه وه:

— به لی.

— باشیت موحسین، مام قادرم، قادری جیرانتان، خیرا وهره وه بز
چۆمان.

— چی بووه، پوورم شتیکی لی هاتووه.

— نا هیچ نه بووه، بهس بیته وه باشته.

— مام قادر، توو خوا پیم بللی پوورم شتیکی لی هاتووه.

— کوپم نارامت هه بیته، پیت ده لیم بهس توژیك هیور به ره وه،
گوئی بگره کوپم، پوورت رویشته به و ریگایه ی له پیش هه موومانه،
دلیا به نیمه ش ده مرین، مردنی نازیزانیش تاقیکردنه وه یه بو کهسانی
دواي خویان، توش سه بر بگره، دلیا به خوا پاداشتی نارامگران و
ناکات.

خۆم راناگرم به پیوه، موبایله کهم له ده ستم ده که ویتته خوار.

مام قادر: ئەلوو، ئەلوو، مو حسین، ئەلووو.

۸۷

دواتر مۆبايلە كەي داخستەو، نزيكەي نيو كاتژمير بوو نەمدە تواني
تەنانەت بشجووليم، پاشان تۆزىك خۆم كۆ كردهو و فرميسكە كانم
سرین و مۆبايلە كەم ھەلگرتەو، پەيوەندىم كرد بە مەحويەو، پىم
گوت كە پوورم مردوو، ناتوانم سەيارە كەم لىبخورم، گەر بتواني
بمگەيە نیتەو مال سوپاست دەكەم، نيو سەعات شتىكى زياترى
ويست تاو كوو مەحوى و دكتور نارام و بەلین و ھۆشەنگ بە
سەيارە كەي مەحوى گەيشتە بەر دەر كى كۆمپانيا. كاتىك دابەزىن،
بە گریانەو بەرەو رووم هاتن، منيان لە باوەش گرت و پىيان دەگوتم
نارام بىمەو. دواي ئەو ھۆشەنگ سەيارە كەي مەحويى لىبخورى
و بەلنىشى لە گەل سەر كەوت، مەحوى و دكتور ناراميش لە گەل
من بوون. لە رىگا مەحوى و دكتور نارام ھەموو شتىكيان دەكرد،
ھەموو قسەيە كيان دەكرد تەنھا لە پىناو ئەو ھى من نە گرىم، جار جار
ئەوانيش نەيان دەتواني خۆيان بگرن و فرميسك چاوانى پر دەكردن.
كاتىك گەيشتىنەو، تازە تەرمى پوورمىيان لە نەخوشخانە دەھىنايەو،
برديان بەرەو مزگەوت بۆ ئەو ھى بيشۆن، مێردى پوورم لە مزگەوت
لە تەنىشت مامۆستاي مزگەوت دانىشتبوو، ھەولى دەدا نە گرىت،
بەلام كاتىك منى بىنى كە دە گرىم، نەيتواني خۆى بگريت و دەستى
كرد بە گریان، يەكتريمان توند توند لە باوەش گرت، دەستمان لەناو
دەستى يەكتريدا بوو تاو كوو تەرمە كەيان شۆرد، پاشان ھىنايە ناو
مزگەوت و نوژمان لەسەر كرد و بەرى كەوتىن بەرەو گۆرستان،

وای دودوی دودود که مان شاره دود، ماموستای مزگوت له سهر
گوری پورم و تاریکی کورتی دایو ناماده پوران، وتی؛

خودی بود (۱) - خودای گه وره ده فەرموویت: **﴿كُلْ نَفْسٍ ذَاقَةُ الْمَوْتِ﴾** ده بیئت
هه موومان تالای مردن بچیرین. نازیزان، ئیمه رۆژانه نازیزانمان
ده هینین بۆ ئیره، پاشان ده رۆین و پاش ماوه یه که له بیریان ده کهین،
به خته وره ئه و که سه یه که خۆی له بیر نه کات، له بیوری نه کات بۆچی
هاتۆته بوون، ئیمه وا ده زانین که سه که مرد و ته وا، له کاتی که
گه شتی راسته قینه له مه و دوا ده ست پی ده کات، تا ئیره تو بوویت
بریارت ده دا چی بکه ی و چی نه کهیت، به لام له مه و دوا کاره کانت
بریارت ده دن چیت بۆ ده کهن و چیت بۆ ناکهن، خوا به گه وره یی
خۆی ئه م مردوو و ئیمه ش بخاته بهر به خشنده یی خۆی.

دوای ئەوێ مامۆستا وتارە کە ی تەواو کرد، گۆرستانمان جێ
هێشت و بەرەو مزگەوت پڕۆیشتینەو، خەڵکی زۆر دەهاتن بۆ
پرسە و سەرەخۆشی، هاوڕێکانیشم هەمیشە لە نزیکی من بوون،
زوو زوو دەیانگوت هیچت ناوێت. هاوڕێکانم هەموو کار و شتیکی
خۆیان واز لێ هێنابوو و لە گەڵ من هاتبوون، تەنانەت بە لێنیش
کە دوێنی ژنمارە کردنی بوو، وازی لە هەموو کاریکی هێنابوو و
هاتبوو. حاجی کە مالیش لە گەڵ کۆمە لێک لە کارمەندی کۆمپانیا
هاتبوو، دکتۆر ئیدریسیش هاتبوو.

دەزانی چەند گرنگە کە ئازیزیکت دەمریّت، کۆمەلە کەسانیک
هەبەن دڵت بدەنەو، کەسانیک ریگری بکەن لە فرمیسکە کانت، ئەمە

ۋا بووم، نازانم خەلگى تىرىش چۈنن، ھەركاتىك كەسىك دەھات
بۇ سەرەخۇشىكردن و دلدانەوہم، كاتىك دەرۋىسى ۋا ھەستم دەگرد
بەشىكى نازار و خەمەكانم لەگەل خۇى دەبات. ئاخىر زۆر قورسە
نازىزىكت بىرىت و سەيرى چواردەورت بىكەيت كەسىك نەبىت دلت
بداتەوہ و بتلاوئىتتەوہ. بىگرىت و كەسىك نەبىت پىت بلىت مەگرى.

دوو رۆژ زۆر بەقورسى رۆشىت، ھاورىكانم بانگ كرد و پىم
وتن بەراستى نازانم چۈن سوپاستان بىكەم، راستى ھەز ناكەم
برۆن، بەلام دەزانم وازتان لەئىش و كار و مال و مندالتان ھىناوہ و
ئەو دوو رۆژە لای من بوون، خوا بىكاتە توئىشووى قىامەت بۆتان
إن شاء الله.

مەھوى گوتى: ئەو قسانە مەكە براكەم، ھاورىيەتتەك بۆ
رۆژىكى ئەوا نەبىت، ھەر نەبىت باشتە.

دوای ئەوہ ھاورىكانم رۆشىتن بۆلای مىردى پوورم و سەرەخۇشى
كۆتايان لى كرد و رۆشىتن، من و مىردى پوورم ماینەوہ، خزمەكانى
مىردى پوورىشم مابوون، ميوانەكان كەم بووبوون، جارجارە گەر
كەسىك دەر كەوتبايە. دە رۆژ زۆر بەقورسى تىپەرى، كە تەماشای
مىردى پوورم دەگرد، ۋا ھەستم دەگرد ئەو دە رۆژە بە جۆرىك گورابوو،
باودەرت نەدەگرد ئەوہ ئەو كەسەى پىشتىر بىت.

ئىۋاردى رۆژى دەيەم، كە دەيكرە دووشەممە، سى-چواريك لە
پىشسپى و خزمانى مىردى پوورم ھاتن بۆ مالمان، مام خدر، كە

مامی میردی پوورم بوو، پرووی کرده من و گوتی؛ کوورم ده زمان
دلّان برینداره و خهفه تبارن، به لام شتیك ههیه نه مه له گه ل خزمان
باسمان کردووه و پیمان باش نییه نه و ماله له وهی زیاتر بیژن بیت،
بویه ده مانه ویت ژنیکی بو (حاجی صالح) ی بینین، میردی پوورم
ناوی (صالح) بوو، پاش نه وهی چوون بو حه ج له گه ل پوورم، پیمان
ده گوت حاجی صالح.

منیش پرووم کرده مام خدر و پیم گوت: مامه ئیوه گه وره و
ریشسپی ئیمه ن، چۆنتان پی باشه نه وه بکه ن.

مام خدریش زه رده خه نه یه کی کرد و گوتی: هه ر نه وه م لی
چاوه ری ده کردی کوپی خۆم.

دواتر به رده وام بوو، گوتی: مائی ره زای ئامۆزام، کچیکیان هه یه
ناوی (زهینه ب) ه، کچیکی جوانی به ره وشته، تا ئیستا دیاره قسمه ت
نه بووه میردی بکات، بویه ته مه نی نزیکه له حاجی صالحی و پیم
وا بیت بویه کتری زۆر گونجاون، پیشتتر قسه مان له گه ل کردووه،
ئه ویش رازی بووه. بویه تا زووتر نه و ئیشه خیره بگریت باشته،
قه ره بالغی ناویت و دوو-سی پیاو له گه ل حاجی صالح و مامۆستا
ده نیڕین بو نه وهی ماره ی بکه ن و حاجی صالحیش ده ستی بگریت
و بیهیئیته وه بو مائی، بو نه وهی چیتر نه و ماله بی ژن نه بیت. مائی
بی ژن وه کوو مائی بی پرووناکی وایه.

دوای ئەوه ئەوان رویشتن، میردی پوورم پرووی کرده من و گوتی؛

— کورم موحسین، گوی بگره با شتیکت پی بلیم، شتیکه گه تا نیستا تهنها خوا و من و که سیکی تر ده یزانین.

منیش گوتم: فەرموو حاجی گیان، گویم بو راگرتوویت.

حاجی به‌رده‌وام بوو و گوتی: باوکی من که (حاجی محمد)ی ناو بوو له گه‌ل باپیری تو که ناوی (په‌سول) بوو، پیکه‌وه هاوپی بوون، هاوپی گیانیبه‌گیانی، ته‌نانه‌ت ناماده بوون له‌سه‌ریه‌کتری خۆشیان به‌کوشتن بدهن، بو ئەوه‌ی ئەو هاوپی‌یه‌تییه‌یان هەر وا به‌به‌هیزی بمینیت و بگره به‌هیزتری بکه‌ن، باوکم داوای له‌باپیرت کردبوو که کچه‌گه‌وره‌ی خۆی که ناوی (شیرین بوو) بداته‌من. پوورت واتا (شیرین) کچیکی خرپنی بالا مامناوه‌ندی جوان بوو، باپیریش بێ ئەوه‌ی پرسیک به‌(شیرین) بکات پرزای بووبوو به‌داواکاریه‌که‌ی باوکم. باپیرت رویشتبوو یه‌وه‌ بو مال و به‌دایره‌ت و شیرینی وتبوو، خۆتان ناماده بکه‌ن په‌نگه‌ ئەمشه‌و یا سبه‌ی مالی حاجی محمدی بینه‌ داخوازیی شیرینی بو صالحی کوریان، ئەمن به‌و داواکارییه‌ی رازی بووم و چه‌زیش ناکه‌م که‌س به‌ره‌ه‌لستی ئیشه‌که‌م بکات، دایره‌ت پرووی کردبوو یه‌ باپیرت و پی گوتبوو: ده‌زانم ئیوه‌ له‌گه‌ل حاجی محمد دوو هاوپی زور نزیکی یه‌کترن، به‌س نه‌ده‌بوو پرسیک بکه‌ی به‌ کچه‌که‌شت ئینجا ئەو کاره‌ت

۹۲
 کردبایه، باپیرت به داپیره تی گوتبوو: ئەمن کچی خۆم دەناسم،
 ئەمن چ بلیم ئەو نالیت نا. ئیتەر پووریشت زانیبووی قسه کردن
 بیسووده، رازی بووبوو. ئەوه بوو ئیمه سبهی پاش نیوه پۆکهی
 هاتین بۆ مالی باپیرت و ماره برینه که مان کرد و ئەو کات وا بوو،
 هەر ئەو کات ژنیان به سواری و لاخیک دههینا بۆ مالی زاوا.
 پوورت کچیکی فهقیر بوو، چییان پێ بوتبایه جیبه جیی ده کرد،
 زۆر قسهی نه ده کرد، بهو شیوهیه ژیانی هاوسه رگیرمان دهست
 پێ کرد، راستی سه ره تا مامه لهی من له گهڵ پوورت باش نه بوو،
 چونکه فیڕ نه بوو بووم مامه لهیه کی دروست بکه م له گهڵ ژنان،
 به لام ورده ورده خوا یارمه تی دای و توانیم خۆم له دلی پوورت
 شیرین بکه م و ژیانیک ئارام بژین، سالیك به سه ر هاوسه رگیرماندا
 رۆیشت و هیچ هه والیک نه بوو له مندالبوون، خزمه کان و هه ندیک
 جار مالیشمان ده یانگوت ئەوه بۆ هیچ دیار نییه، تا ئەوه بوو باوکم
 کۆچی دوایی کرد، باپیرت به کۆچی باوکم زۆر خهفه تبار بوو،
 رهنه هه ر ئەوهش هۆکار بووبیئت که نه یه توانیبیئت له دووری
 هاوڕیکه ی زۆر ئارام بگریئت، دوا ی شهش-حهوت مانگ ئەویش
 کۆچی دوایی کرد، به هۆی مردنی باوکم و باپیرته وه، ماوه یه ک کهس
 باسی ئەوهی نه ده کرد بۆچی مندالتان نابیئت، به لام پاش ماوه یه ک
 دووباره پرسیاره کان دهستیان پێ کرده وه، هه ندیکیان ده یانگوت
 ده بیئت کیشه له کامیان بیئت، هه ندیکه تریش ده یانگوت صالح
 بۆچی ژنیکی تر ناهینی. راستی ئەوه نه ده ی پرسیاره کانی ئەوان

نازاریان ده‌دام، مندالنه‌بوونه که‌مان نازاری نه‌ده‌دام، هرچونیک
 بیت دوو سال و نیومان به‌و شیوه‌یه به‌ری کرد، تا نه‌وه بوو به‌کینک
 له براده‌ره‌کانی براکه‌م رۆژیکیان گوتی؛ صالح و نابیت، بو ناچی
 بو شار له‌گه‌ل خیزانت، سهردانیکی دکتور بکه‌ن بزانی کیشه له
 کامتانه، نه‌وه بوو چهند جاریک له‌گه‌ل شیرین رۆیشتین، تا نه‌وه
 بوو رۆژیکیان دکتوره‌که بانگی کردم و گوتی؛ کاک صالح، به
 گویره‌ی هه‌موو نه‌و پشکینانه بیت که نیمه بو تو و خیزانه که‌تمان
 کرد، پشکینه‌کان و ده‌ری ده‌خه‌ن که گرفته که له خیزانته و ئیوه
 هیچ کیشه‌یه کتان نییه. سهره‌تا که دکتور نه‌و قسانه‌ی کرد، راستی
 دلم خوش بوو که زانیم گرفته که له من نییه، به‌لام دواتر بیرم له
 شیرین کرده‌وه، بیرم له‌وه کرده‌وه گهر بیت و خزمه‌کانم و مالیان
 بزانی، ناهیلن بگاته سبه‌ی کچیکی ترم بو ده‌دۆزنه‌وه و پیم ده‌لین
 ده‌بیت ژنی دووهم به‌یینی، بیرم له‌وه کرده‌وه شیرین چهند دل‌به‌خه‌مه
 به‌هۆی مردنی باوکیه‌وه، گهر ئیستا بزانی که کیشه که له‌وه و من
 ژنیکی تری به‌سهر ده‌هینم، ده‌بیت چهنده رقی له من و له باوکی
 بیت. به‌لام گهر بلیم کیشه که له منه، نه‌و کات بو هه‌میشه ده‌می
 مالیان و خزمه‌کانیشم ده‌به‌ستم، نه‌ چیترباسی مندالبوون ده‌که‌ن
 و نه‌ چیترباسی ژنه‌یان ده‌که‌ن، راستی بریاری دووهم بو من زور
 قورس بوو، به‌لام هه‌موو بیرم لای نه‌وه بوو چۆن دلی شیرین رابگرم
 و نازاری نه‌ده‌م. بویه به‌دکتوره‌که‌م گوت؛ تکایه به‌لینم پی بده که
 هیچکه‌سیک و شیرین به‌تایبه‌تی نه‌زانی که کیشه که له نه‌وه‌وه‌یه،
 دوا‌ی نه‌وه هاتمه‌ده‌ره‌وه لای دکتوره‌که.

شېرىن گوتى: چى بوو؟

مىنىش گوتى: ھېچ شىئەك.

شېرىن گوتى: چۈن دەپت، پاش ئەو ھەمۇر پىشكىنە، ھېچ شىئەك دەر نە كە وتبىت.

مىنىش گوتى: بۇ ھىندە بەلاتەو گىرگە نە نجامى پىشكىنە كان.

شېرىن پرووى كىردە من و گوتى: بوچى، تۆ بەلاتەو گىرگ نىيە؟

گوتى: نە خىر.

شېرىن بەسەرسامىيەو گوتى: مادام بەلاتەو گىرگ نە بوو، بوچى ھاتى.

وہ لآمم دايەوہ: نازنم. دواتر گوتى: شتىك بلىم؟

شېرىن وەستا لە پویشتن و گوتى: دەتەوئ چى بلىت؟

وآمم دايەوہ: پىشكىنە كان دەريان خستووہ كىشە كە لە مەوہ، واتا منم ھۆكارى منداآنە بوونمانم.

شېرىن كە ئەو قسەيەى گوى لى بوو، بزەيە كى كرد گوتى: صالح، نازانم تۆ چۈن تىم دەگەيت، بەلام دەزانى خۇشخالم بەو، من دلىيام لە خۇم كە بەتەنھا جىت ناھىل، بەلام دلىيا نىم لەوہى ناخۇ تۆ بەتەنھا بەجىم دەھىلى يا نا. دلىيا نىم لەوہى پرويت و زىكى تۆ بەينى و ئەو كات لەبەر ئەو من لەبىر بكەيت.

کاتیک ئەو قسانەم لە شیرین بێست، زایم چەلەدی خوش دەویم،
بۆیە دلخۆش بووم بەوێی کە پێم گوت کێشە کە لە منەووە بە ئەک
ئەو، کاتیک گەشتیلەووە گوندیش، وام بە خزان گوت کە کێشە کە
لە منەووە، ئەوانیش نا ئەمرۆی لە گەڵدا بێت بەلای ئەو بابەتەدا
نەچوونەو، هۆکارێکی تریش کە وای لێ کردم زیاتر دلخۆش
بم بە برپارە کەم، هاتنی تۆ بوو بۆ ناو مالم، بەراستی هاتنی تۆ
نۆچوونەو بە ئەک بوو بۆ ژبالم، مالی ئێمەت پر کرد لە خێر و
خۆشی.

قەسەکانی حاجی صالح مێیان تووشی سەر سوورمان کردبوو، بە
خۆم دەگوت: دەبێت حاجی هێندە پوورمی خوش و ێستبێت کە تەنها
لەبەر دلی ئەو ناچار بوو ئەو هەموو سالا ئەو نەهێنێت بە درکێنێت،
نایە دەکرێت ئەو ئەندە دلی پوورمی بەلاوێ مەبەست بووبێت کە
ناچار بوو تەمەنیک خۆی لە نازی باوکایەتی بێبەش بکات، خۆی
لە یەکیەک لە جوانترین و خوشترین وشەکانی ئەو دنیایە بێبەش
بکات کە ئەویش وشە (بابە) یە! هەر دواتر خۆم بە خۆم دەگوت
دەکرێت ئەو چیرۆکە تەنها بیانوویەکی بێت بۆ ئەوێ زوو پروات
و ژنیکی تر بهێنێت، بۆ ئەوێ دوایی من گومانم لە دڵسۆزی و
خۆشەویستی ئەو نەبێت بۆ پوورم.

کاتیک خۆر هەلەات، دنیا جۆریکی تری لێ هاتبوو، مال
گۆرابوو، هەر دەتگوت کەسیک لێرە نەمردوو، خزمانی حاجی
صالح نامادە کارییان دەکرد و شیویان لێدەنا بۆ ژنەپانە کە حاجی

صالح، پاشىپەرۇ حاجى صالح بە خۇي و ژنە تازە كەي ھاتتەو،
مال، ئىش دۇنيا بوومەو كە جىگايەك نەماوە بۇ من لەو مالەدا،
بۇيە پاش عەسر رۇيشتىم بۇ لاي حاجى صالح و پىم گوت:

— حاجى گيان، من دەپىت برۇمەو بۇ ھەولير، دۇنيام ئىش و
كارى زۇر چاوەریمە لە كۆمپانيا. راستى دەمەويت زۇر سوپاست
بىكەم بۇ ھەموو ئەو سالانەي كە وەكوو كورپى خۆت مامەلەت
لە گەل من كرد و منت پەرورەدە كرد، گەر مۆلەت بدەن، دەمەويت
شتە كانم بەيە كجارى كۆ بىكەمەو و برۇم بۇ ھەولير.

حاجى صالح گوتى: ئەو چى دەلىت كورم، رۇيشتىنى چى، تۇ
تازە بەشكى لەو مالە و لە من، دۇنيا بە بۇ ھىچ شويىنىك نارۇيت،
دۇنيام ئەو قسانە بەس لەبەر ئەو دە كەيت كە ژنىكى تر لەجياتىي
پوورت لەو مالەدايە، بەس دۇنيات دە كەمەو (زەينەب) ىش وەكوو
پوورت ژنىكى باشە.

منىش وەلامم دايەو: گومانم لە باشىي خاتوو زەينەب نىيە، إن
شاء الله بەختەودر دەبن پىكەو، بەلام من خۇم وا حەز دە كەم و وا
ئاسوودەترم.

حاجى صالحىش گوتى: چۇن ئاسوودەيت و بە چ شتىك ئاسوودەيت،
ئەو بەكە.

دوای ئه وهی شته کانم کو کرده وه و خستمه ناو سه یاره که م.
 حاجی صالح به ره و لام هات و گوتی: بگره کوړم، نه وه نه و پارانه به
 که له و چهند ساله ی ئیشکردنت په یدات کردو وه، گهر شتیګمان لڼ
 خه رج کردبیت، گهر دنمان نازاد بکه.

زور هه و لم دا بریک له و پاره به بگریخته وه، به لام گوتی: پیو ښتیم
 به پاره نییه، گهر پیو ښتیشم پی بوو، زه وی و مولګمان زوره،
 هه ندیک ده فروشم.

دوای په کترله ئامیزگرتن، مالئاواییم له حاجی صالح و خاتوو
 زهینه بی خیزانی کرد.

به ری که و تم به ره و هه ولیر، وه که هه میشه هاوری سه فهری
 ته نه اییم بیر کردنه وه بوو، بیر کردنه وه له پوورم و میردی پوورم، ده بیت
 پوورم ههستی چون بوو بیت پاش ئه وهی وای زانیوه که هوکاری
 مندالنه بوونیان میرده که یه تی، له کاتیګدا کیسه که له ئه ودا بووه،
 باوهرم وایه وای زانیوه قوربانیه کی گه وره ی داوه به وهی که له گه ل
 حاجی صالح بمینیتته وه و رزای بیت مال که ی خالی بیت له ده نگی
 مندال و خوشه ویستی میرده که ی به سیه تی. ده بیت چهند که سمان
 هه بیت وه کوو پوورم بیر بکاته وه، وا بزانیت شتیکی گه وره ی
 کرده وه، له پیناو ئه وانی تر قوربانیه کی گه وره ی به خوی داوه له
 پیناو مانه وه له گه ل ئه وانی تر، له کاتیګدا ئه وانی ترن که خویان
 کردو ته قوربانی له پیناو ئیمه و پاریزگار یکردن له ئیمه.

زهنگی مۆبایله کهم منی دهرهینا له و بیرکردنه وانه، کاتیک ته ماشای
مۆبایله کهم کرد بینیم وا نوری کچی حاجی که ماله ته له فۆن ده کات،
وه لأمم دایه وه:

— به ئی.

— السلام علیکم، باشیت ئەندازیار، تەندروستیان چۆنە،
هیوادارم باش بن.

— زۆر سوپاس، ئیوه چۆن، حاجی که مالی باوکتان و حاجی
سه بیعه خاتوونی دایکتان چۆن؟

— الحمدالله هه موومان باشین، زۆر سوپاس.

— فەرموون، ئیشیک، کاریکتان هه بوو.

— راستی هه ر چه زم کرد ئاگاداری تەندروستیان بم و بزاتم
چۆن. ئەوه دایکیشم له لام دانیشتوو، سلاوی هه یه بۆتان.

— گه ره ییتان نواند، زۆر سوپاسی ئەحوالپرسینه که تان ده کهم.
سوپاس بۆ خوا باشم، وا خه ریکه به ره وه هه ولێر ده گه ریمه وه.

— دینه وه بۆ هه ولێر.

— به ئی.

— دایکم ده لیت ده بیته بۆ ئیواره بیته مالی ئیمه.

— سوپاسى دايكتان دەكەم و رېز و سلاوم ھەيە بۇيان، بەلام
نابەئە ئەرک بەسەرتانەوہ.

ديار بوو نور مۇبايلەكەى دابوو بە دايكى و دايكى وتى؛
— باشيت كورى خۆم، ئەرکى چى، ئەو قسانە جارىكى تر لە گەل
ئېمە مەكە، بۆ ئىوارە چاوەروانتين.
— ھەرشىك ئىوہ بىلین.

دواى ئەوہى پەيوەندىيەكە تەواو بوو، تۆزىك خىرايى
سەيارەكەم زياد کرد بۆ ئەوہى بتوانم نيوكاترئميرىك پيش مەغريب
بگەمەوہ بۆ كۆمپانيا و ئاويك بکەم بە خۆمدا و بە جلیكى ترەوہ
برۆم بۆ مالى حاجى كەمال. کاتيک گەيشتمەوہ بۆ كۆمپانيا، ھەموو
ئەوانەى لەوى دەمانەوہ، ھاتن بۆ لام بۆ بەخیرھاتنەوہ و دوعايان
دەکرد بۆ پوورم، منيش دواى ئەواى لە گەل يەكەبەيەكەى ئەوان
قسەم کرد و سوپاسم کردن، پۆيشتمە ژوورەكەم، پاش نيوكاترئمير
ھەر لە كۆمپانيا نوێرى مەغريبم کرد و بەرەو مالى حاجى كەمال
بەرى كەوتم. پاش بيست خولەك دەگەمە بەردەمى مالى حاجى
كەمال، زەنگەكە لیدەدەم، نور دیت دەرگاكە دەكاتەوہ، لچكىكى
رەشى پۆشیوہ، چەند جوان رەشى لى دەھات، پوخسارى دەتگوت
مانگى چواردەيە لەنيو ھەورە تاريكەكاندا لە جیگايەكەوہ سەرى
دەر ھیناوە و دەدرەوشیتەوہ، بە زەردەخەنەيەكەوہ پیم دەلێت؛
— فەرموون.

- السلام علیکم، باشیت ئەندازیار.
- وعلیکم السلام، بە خێر بێته‌وه ئەندازیار، چۆن باشن.
- زۆر سوپاس.
- فەرموون لێره‌وه.
- مالی حاجی که مال هه‌وشیکی گه‌وره‌یان هه‌بوو، ئەم ئێواره‌یه
بریاریان دا‌بوو له‌ناو باخچه‌ی هه‌وشه‌که‌یان نان بخۆین، واده‌که‌ینه
ناو باخچه‌که، حاجی که مال و خێزانی له‌ده‌وری می‌زیکی نانخواردنی
بازنه‌یی دانیشته‌بون، کاتی‌ک گه‌یشتم، هه‌ردووکیان هه‌لستانه‌ سه‌ر
پێ و حاجی ده‌ستی هێنا بۆ ته‌وقه‌کردن و گوتی:
- به‌خێر بێته‌وه ئەندازیار، بۆخۆتان خوش بن، إن شاء الله ئەمه
کۆتا خه‌متانه.
- منیش وه‌لامم دایه‌وه: زۆر سوپاس، حاجی گیان، خوا ئێوه‌ش
به‌دوور بگرێت له‌خه‌م و خه‌فته.
- دواتر حاجی سه‌بیعه‌ی خێزانی گوتی:
- خوا له‌پوورتان خوش بێت و جی‌گای به‌هه‌شت بێت، ببوره‌که
نه‌مانتوانی له‌گه‌ڵ حاجی بێین بۆ پرسه‌که.
- زۆر سوپاس بۆ ئێوه‌ش، ئەو دو‌عا‌یانه‌ت هه‌موو شتی‌کن، خوا
لێتانی قبول بکات.

دوای ئەوه دانیشترین و دەستمان کرد به نانخواردن، به دەم نانخواردنەوه باسی ئەوهم بۆ کردن که می‌ردی پوورم ژنیکی تری هیناوه و منیش که لوپه له کانی خۆم به یه کجاری هیناوه تهوه بۆ ههولیر و له مه و دوا نیازم وایه به یه کجاری له ههولیر بژیم.

حاجی که مال، پاش ئەوهی گوئی گرت بۆ هه موو قسه کانی من، به پارچه قوماشه سپییه کهی سهر میزه که دەم و لووتی خۆی پاک کردهوه و گوتی:

— دلنایم بریاری ژنهینانهوه و ئەوهاش زوو بۆ می‌ردی پوورت شتیکی قورس بووه، به لام ههم بۆ ئەوه هه مییش بۆ تو ئەوها باستر بوو و ئەویش تۆزیک به سالدا چووه، ژنیک باستر ده توانیت ئاگاداری بیت، هیوادارم له مه و دوا تۆش بیریک له خۆت بکه یتهوه، تۆش له مه و دوا پیویسته خه میک له خۆت بخویت و هاوسه رگیری بکهیت، هه رکاتییک کچیکی باشت دۆزییهوه، ئاگادارم بکهوه من خۆم بۆت ده چمه داخوازی.

منش وه لامم دایهوه: زۆر سوپاس حاجی گیان، ئەوهشیان له گه ورهیی خۆتانهوهیه، إن شاء الله هه رشتیک هه بوو، ئاگادارت ده که مهوه.

نور دیار بوو خۆشیی دههات له قسه کانی باوکی، کاتییک سه رهتا حاجی باسی هاوسه رگیری منی کرد، نور بزهیه کی کرد و کاتییک دواتر حاجی باسی ئەوهی کرد ئە گهر کچیکت دۆزییهوه

من خۆم بۆت ده‌چمه داوا، دیار بوو نور تۆزیک چاوه‌کانی بۆ یه‌ك
برده‌وه، وه‌کوو نه‌وه‌ی بلیت، بۆچی بۆی ده‌چیته‌ داخوازی، نه‌وه
نییه‌ من هه‌م، نور کچیک بوو باوه‌رم وایه‌ خه‌ونی هه‌موو کوریک
بوو، هه‌موو سیفه‌تیک‌ی جوانی و باشی له‌و کچه‌دا بوونی هه‌بوو،
به‌لام من بۆ رۆژیکیش بیرم له‌وه نه‌کرده‌وه‌ یان وا هه‌ست بکه‌م
ئه‌و بکه‌م به‌ هاوسه‌ری خۆم، نه‌مویستوه‌و مالی حاجی وا تیبگه‌ن
هه‌موو باشیی من له‌ گه‌ل ئه‌وان ته‌نها بۆ نه‌وه‌یه له‌ گه‌ل کچه‌که‌یان
هاوسه‌رگیری بکه‌م.

۱۰۲

دوای نه‌وه‌ی نانه‌که‌مان خوارد، رۆشتین بۆ سه‌ر هه‌ندیک
کورسیی تر، که له‌ هه‌وری هه‌وزی ئاوه‌که‌ دانرابوون، کاتی
چاخوردنه‌وه‌ بوو، حاجی که‌مال گوتی:

— ئه‌ندازیار، ئه‌و پرۆژه‌یه‌ی وا خه‌ریکه‌ به‌و نزیکانه‌ ده‌ر بچیت
بۆ من زۆر گرنگه‌، گه‌ر ئه‌و پرۆژه‌یه‌ بۆ ئیمه‌ بی‌ت، کۆپانیاکه‌مان
دوو هینده‌ی تر ناوی گه‌وره‌ ده‌بی‌ت.

منیش چایه‌کم گرت به‌ ده‌سته‌وه‌ و وه‌لامم دایه‌وه‌: پشتیوان به‌
خوا پرۆژه‌که‌ بۆ ئیمه‌ ده‌بی‌ت.

تاوه‌کوو نزیک‌ی سه‌عات نۆ لای مالی حاجی که‌مال مامه‌وه‌،
دوای نه‌وه‌ی سوپاسگوزاریی خۆم نیشان دا له‌سه‌ر ئه‌و بانگیشته‌،
خواحافیزیم لی کردن و له‌ مالی ئه‌وان هاتمه‌ ده‌ره‌وه‌، دوای نه‌وه‌ی
سواری سه‌یاره‌که‌م بووم، ته‌ماشای کاتر می‌ره‌که‌م کرد، بینیم هیشتا

کات ماوه و دلم حهز ناکات بچمه‌وه بۆ کۆمپانیا، ته‌له‌فونم کرد
بۆ مه‌حوی، دواي ئه‌وه‌ی وه‌لامی دایه‌وه و پاش نه‌حوالپرسین پیم
گوت:

— له مالیت؟

— بۆ هاتوویته‌وه بۆ هه‌ولیر، به‌لێ، له مالم.

— وتم گهر که‌ستان میوان نییه و مه‌جالت هه‌یه، حهز ده‌که‌م
سه‌ریکتان لێ بده‌م.

— یا خوا به‌خیر بێن، چاوه‌ریتانم.

کاتیك گه‌یشتمه به‌رده‌م مالی مه‌حوی، بینیم وا به‌لێن و
هۆشه‌نگیش تازه ده‌گه‌یشتنه مالیان، سلاومان له یه‌کتری کرد و
پیم گوتن:

— ئه‌وه ئیوه چی ده‌که‌ن لێره.

— مه‌حوی ته‌له‌فونی بۆ کردین، وتی گهر کاتتان هه‌یه وه‌رن کۆ
بینه‌وه، مو‌حسین هاتۆته‌وه.

کاتیك پ‌و‌یش‌تینه ژووره‌وه، بینیم وا دکتۆر ئارامیش له‌وییه،
مالی دکتۆر ئارام زۆر دوور نه‌بوو له مالی مه‌حوی.

پاش ئه‌وه‌ی یه‌کتریان له‌ئامیژ گرت و دانیشتین، هه‌موو ئه‌وه‌ی
له‌نیوان پوورم و می‌ردی پوورم رووی دا‌بوو بۆم باس کردن و

پیشم گوتن که میردی پوورم ژنیکی تری هیئاوه. بهردهوام بووین
له قسه کردن تاوه کوو درهنگانیکی شهو، بهراستی نهو دانیشتن
و بینینهی هاوړیکانم بو من زور گرنګ بوو، ههستیکی تری پی
دهدام، نهوانیش هه میسه ههولیان دهدا له ریگه ی رفتار کانیاں وا
له من بگه یه نن که من به ته نهانیم و نیمه هه موومان یه ک خیزانین.

۱۰۴

سی هه فته تیپه ریوو به سهر کوتا په یوه ندیم له گه ل میرا، پاش
نهوه هیچ دهنگ و په نگیکی نه بوو، پاش تیپه ربوونی چوار پوړی
تر و بو پوړی پینجه م که ده یکرده یه کشه ممه، خه ریک بوو کات
بیته کاترمیر سی، که موبایله که م زهنگی لیدا، کاتیکی ته ماشام
کرد، میرا بوو.

ولامم دایه وه: به لی.

— باشیت نه دازیار، میرام، خو ده مناسیته وه؟

— به لی، ده تاناسمه وه.

— زور داوای لیبوردم هه یه، بهراستی نه متوانی په یوه ندیت پیوه
بکه م، چوونکه له کوردستان نه بووم، به گه شتیکی پویشتبووم بو
دوبه ی، دوینی شهو گه رامه وه، کاتیکی ته ماشای موبایله که م کرد،
بینیم پیوه ته له فونتان کردبوو. هه ر نهو کات ویستم ته له فونت بو
بکه م، به لام کاته که ی درهنگ بوو. نه مړو گهر کاتتان هه بیته، هه ز
ده که م له شوینیکی یه کتری بینین.

— به خیر بینه وه، له خزمه تتدام، چ شوینیک ئیوه پیتان باشه، من دیم بو ئه وی.

— زور باشه، ئیستا به نامه شوینه که ت بو ده نیرم له وه تس ناپه وه.

دوای ئه وه مالتاواپی کرد و منیش رویشتم که لوپه لی ئیشه که م کو کردنه وه و له ژووره که م دام نان و دهستم کرد به ئاماده کاری. دوای ئه وه ی بانگی مه غریبی فهرموو، نوژم کرد، دواتر رویشتم بو ئه و شوینه ی ئه و به نامه بو ی ناردبووم، خواردنگه یه کی کورده واری بوو، کاتیک چوومه ژووره، بینیم له گوشه یه که وه دانیشتووه، هه ر که منی بینی دهستیکی بهرز کرده وه، منیش رویشتم بو لای، جلیکی شینی ئاسمانی پو شیبوو، قژه ره شه توخه که ی هه موو کو کردبوویه وه و به سه ر شانی چه پیدا بهری دابوو، دوای ئه وه ی سلاوم لی کرد، گوتی:

به خیر بییت، زور سوپاس که بانگیشته که مت قبول کرد، هیوادارم شوینه که تان به دل بییت، راستی خوم زور ئیره م به دل، زور جار له گه ل باران و یاران دیین بو ئیره.

— زور سوپاس، شوینیکی خوش و پاک دیاره، له هه مووی گرنگتر ئارامیشه.

— ئی ئه ندازیار، ته ندروستیان چونه، ئو ببوره له بیرم چوو ته ندروستی پوورتان چونه ئیستا، باشتره؟

— سوپاس بۆ خوا خۆم باشم، بهلام پوورم دوو ههفته ده بێت
کۆچی دوايي کردوو. ۱۰۶

— چي؟ ئۆ نۆ، بهراستی شهرمه زارم، بمبوره، راستی نه مزانی،
گهر بمزانیبایه دلیا به ته له فۆنم بۆ ده کردی و پرسه ی خۆم ئاراسته
ده کردی، هیوادارم روحیان ئاسووده بێت له ناو گۆردا. هاوبهشی
خه متانم.

— کیشه یه ك نییه، زۆر ئاساییه، زۆر سوپاستان ده كه م.

دواي ئه وه هه ریه کیکمان داواي ئه و خواردنه ی کرد که
ده مانویست، له کاتی نانخواردنه که لیم پرسى:

— ئه ی ئیوه چۆن، خاتوو باران و یاران چۆن؟

— زۆر سوپاس، من زۆر باشم، ئه وانیش باشن.

— یه كه م جار که ته له فۆنت کرد، گوتت شتیك هه یه ده ته ویت
پیمی بلیت؟

ده ستی برد بۆ په رداغه که و قومیکى لیدا، پاشان گوتی:

— ئه ندازیار، بیرته ئه و پۆژه ی که سه یاره که م خه راپ بووبوو،
تۆش یارمه تیت داین و به سه یاره که ی ئیوه هاتینه وه هه ولیر، له ناو
سه یاره که دا پرسیاریکت لیمان کرد، که گوتت: ئایه ئیوه ئاسووده و
دلخۆشن؟ بیرته ماوه یه ك وه ستاین ئینجا وه لامان دایته وه.

— به لئی، بیرمه.

— ده زانی ئەو رۆژه هیچمان وه لایمی راستیمان پی نهوتی!
— چۆن چۆنی؟ تیناگه‌م.

— ریگه‌م پی بده بۆتی باس بکه‌م.

— فهرموو.

۱۰۷

— راستی ماوه‌یه‌ك ده‌بیته هیچ شتیك ئەو چیژ و خوشییه‌م پی
نابه‌خشیته كه پیشتەر پیی ده‌به‌خشیتم، هیچ چیژ نابینم له‌و کارانه‌ی
ده‌یانکه‌م، گهر له‌ تۆره‌ کۆمه‌لایه‌تییه‌کانیش وا خۆم دهر ده‌خه‌م
كه‌ خوشحالم، ته‌نها درۆیه‌كه‌ و وا فیڕ کراوین كه‌ خۆمان دلخۆش
و ئاسووده‌ نیشان بده‌ین، وا نیشانی بده‌ین ئیمه‌ دلخۆشترین و
به‌به‌ختترین كه‌ سین. به‌لام وا نییه‌، ئیستا من خۆم پی به‌ده‌به‌ختترین
كه‌سه‌، ده‌زانی چیه‌، ده‌لیته‌ له‌ گۆماویکی پیسدام، جگه‌ له‌
بۆگه‌نیوه‌كه‌ی هه‌ست به‌ هیچی تر ناکه‌م، به‌لام كه‌سیك نه‌بووه
تا ئیستا من ده‌ستی یارمه‌تی بۆ دریژ بکه‌م و له‌و گیژاوه‌ دهرم
به‌یته‌، تا ئەوه‌ بوو ئەو رۆژه‌ تۆم ناسی، کاتیك بینیم بی ئەوه‌ی
چاوه‌رپی هیچ بکه‌یت و هیچت پی بده‌ین و بمانناسی و بتناسین
یارمه‌تی ئیمه‌ت دا، شیوزای قسه‌کانت ئارامیی پیم ئەدا، بۆ
ساتیک هه‌ستم کرد تۆ ئەو كه‌سه‌ بیت كه‌ ده‌توانی یارمه‌تیم بده‌یت،
به‌لام دواتر گومانم بۆ په‌یدا بوو.

— له چ شتیك؟

۱۰۸

— له وهی که باسی ئیسلامت کرد، له وهی که وت دڅوڅی و ئاسوودهیی راسته قینه له ئایینی ئیسلامدا ده دوزیته وه، به لام پرسیاره که ی من ئه وه بوو، ئایه ده کریت ژنیك دڅوڅ و به خته وهر و ئاسووده بیت له ناو دینیك که ئه و دینه باوه ری به مافه کانی ژنان و ئازادیی ژنان نییه، به زور پوڅاك و حیجابی به سهردا سه پاندوون، کردوونی به کویله ی پیاو، مافی چیژبینین له ژیان و چوونه دهره وهی لی ستاندوون و به زور له گوښه یه کی ماله که ی زیندانیی کردوون و ناهیلن به دوا ی خهون و ئاواته کانی خو یاندا برؤن، ئایینیك ریگه ی داوه به پیاو بو ئه وهی حهزه کانی تیږ بکات، له یه ك کاتدا له گه ل چه ند ژنیك هاوسه رگیری بکات و رابوو یریت و چیژیان لی ببینیت، به لام ژن ته نها بو ی هه یه له گه ل یه ك پیاودا بیت، ئایینیك ریگری بکات له وهی کچیك مافی ئه وهی نه بیت کورپکی خوش بویت و له گه لی دهر بچیت و بیناسیت و بزانییت ئه و که سه شایانی ئه وه یه بیته هاوسه ری، ئایینیك پیی وایه شایه تیی دوو ژن به رامبه ر به یه ك پیاوه، ئایینیك له مولك و سامانیك که باوك بو كچ و كوره کانی جیی هیشتووه سته م له كچ بکات و به دوو خوشك ئینجا هینده ی برایه ك میرات به رن، ئایینیك ریژ و گه وریی پیاوی داوه به سه ر ئافره تدا. ئایه پیم نالییت و ده توانی پیم بلییت چؤن ژنیك ده توانیت له نیو هه موو ئه و سته مانه ی دهرحه قی ده کریت دڅوڅ و ئاسووده بیت؟!

بزه به کم کرد و پیم گوت:

۱۰۹
— به لئی، ده توانم وه لآمی هه موو نه و پرسیارانته بده مه وه، به لآم
پیم بلئی له کوی گویت له و قسانه بووه، له چ شوینیک نه و شتانه ت
بیینون، هوکار چیه سهره پای هه موو نه و ناوبانگ و خوشی
و شتانه ی هه ته هه ست به ناسووده یی ناکه یت؟ چ شتیک وای لئی
کردوویت هه ست بکه یت له گو میکی پسدا یت؟

— گهر تو به لیینم پی بده یت به وه ی که بتوانی وه لآمی نه و
پرسیارانهم بده یتته وه، نه و ا منیش نه و شتانه ت پی ده لیم.
— به لیین بیت.

— یه که م جاره که به راستی وا هه ست ده که م ده توانم متمانه به
پیاویک بکه م، تکایه متمانه که م مه شکینه، تکایه نه وه ی لیره باسی
ده که ین، با که س نه یرانییت؟

— به لیینی نه وه شت پی ده ده م، بیخه م به له وه.

کات درهنگی کردبوو، بویه ریگ که وتین سبه ی له هه مان
شوین و له هه مان کاتدا یه کتری ببینینه وه، دوا ی نه وه مالئاواییان
له یه کتری کرد و له یه کتری جودا بووینه وه. به ری که وتم به ره و
کو مپانیا، سبه ی له سهر کار چه زم ده کرد خیرا کات پروات بو نه وه ی
دووباره دابنیشمه وه له گه ل میرا، به په رۆش بووم بزانه چۆن ژیانیک
ژیاوه. هه رچۆنیک بیت، کاره کانه ته و او کرد و چاوه ری بووم نویژی

مه غريب بكم ئىنجا پرۆم، دواى نه وهى نوپژى مه غريم كرد، بهرئى
كه وتم بو هه مان شوين. هيشتا ميرا نه هاتبوو، پاش ده خولهك ئىنجا
ميرا دهر كهوت، دواى نه وهى سلاوى كرد، گوتى:

۱۱۰

— ببوره نه دازيار، درهنگ كه وتم، كارىكم هه بوو ده بووايه
ته واوم كردبايه.

— زور ئاساييه، ئى ته ندروستيان چۆنه، باشن؟

— زور سوپاس، وا خهريكه له گهلى دهروين.

— دوينى له چ شوينىك وهستايين؟

— لهو شوينهى بريار بوو ئيوه وهلامى پرسياره كانم بدهنه وه و
منيش باسى ژيانى خوم بكم.

— زور راسته، گهر به لاتانه وه ئاسايى بيت، ههز ده كم سه ره تا
ئيوه باسيكى ژيانى خوتان بكن. گهر هه زيش ناكهن، ههلى بگرن
بو دواى وهلامى پرسياره كان.

— هيچ كيشه يهك نيه، به سه ر چاو، من باسى ژيانى خومت بو
ده كم.

— چاوانت ساغ بن.

— زور سوپاس له گهلى چاوانى ئيوه ش.

دواى نه وه ميرا دهستى كرد به گپرا نه وهى ژيانى خوى و گوتى:

قوناغی دووی زانکو بووم بهشی دهرمانسازی، کاتیك
 دایکم کوچی دواپی کرد. پاش ئه‌وهی ماوه‌یه‌ك تیپه‌ری به‌سه‌ر
 کوچی دایکمد، باوكم بریاری دا دووباره ژن بهینیتته‌وه، باوكم
 چوو کچیکی هیئا که تهنه‌ها به سی سال له خوم گه‌وره‌تر بوو،
 باوكم پیایوکی ده‌وله‌مه‌ند بوو، ره‌نگه ئه‌وه‌ش هوکار بووبیت بو
 ئه‌وهی نه‌و کچه رازی بیت می‌رد بکات به که‌سیکی به‌ته‌مه‌نی
 وه‌کوو باوكم، هه‌رچه‌نده باوکیشم ته‌مه‌نی زور نه‌بوو، تازه ده‌بوو
 به په‌نجا سال، دواي ئه‌وهی هاوسه‌رگیری کرد له‌گه‌ل نه‌و کچه،
 باوكم بریاری دا له‌گه‌ل باوه‌ژنه‌کم به‌یه‌کجاری کوردستان جی
 بهیلن و برۆن بو که‌نده‌دا، پیش ئه‌وهی بروات، باوكم دواي لی کردم
 منیش برۆم له‌گه‌لیان، به‌لام من پیم گوت: باوکه گیان، من وا
 خه‌ریکه ده‌خوینم، ناتوانم له‌ نیوهی ریگا واز له‌ خویندنه‌کم بهینم
 و له‌گه‌ل ئیوه بیم، بویه ریك که‌وتین من له‌ کوردستان بمینمه‌وه و
 خویندنه‌کم ته‌واو بکه‌م و ئه‌ویش هه‌رکاتیك پیویستم به‌پاره‌بوو
 بۆم بنیریت. ئه‌وان رویشتن و من به‌ته‌نها مامه‌وه، ده‌ستم کرد به
 خویندن و له‌پال ئه‌وه‌ش چیژبینین له‌ ژيانی لاویتیم. کچیکی جوانی
 بیست سالان بووم، ته‌نانه‌ت له‌ کولیژیش باسی جوانیی من ده‌کرا،
 کوران ده‌یانویست خوم لی نزیک بخه‌نه‌وه و کچانیش ئیره‌ییان پی
 ده‌بردم، لای ماموستا و دکتوره‌کانیشم زور خوشه‌ویست بووم، هه‌م
 کچیکی جوان بووم، هه‌میش زیره‌ك بووم، دکتوره‌یه‌که‌مان هه‌بوو
 ناوی (ساکار) بوو، سالی دووه‌می زانکو پاش کوچی له‌ناکاوی

دایکم ناسیم، زۆر منی خوش دهووست، هه‌میشه ده‌یگوت میرا
 هه‌رشتیکت ویست به‌ خۆم بلێ، به‌ جۆریک له‌ لام خۆشه‌ویست بوو
 وه‌ کوو دایک و خوشکیکی گه‌وره‌ لیم ده‌روانی، وا هه‌ستم ده‌کرد
 تاکه‌ که‌سه‌ که‌ خه‌می منیه‌تی، تانه‌ت له‌ باوکیشم که‌ به‌ هۆی ژنه‌
 تازه‌ که‌یه‌وه‌ خه‌ریک بوو ورده‌ورده‌ کچه‌ تاقانه‌ که‌ی له‌بیر ده‌کرد،
 کچیکی لاو بووم، که‌م نه‌زموون بووم، هه‌رچی بگوتبایه‌ باوه‌رم
 ده‌کرد و هه‌رچی گوتبایه‌ بیکه‌م ده‌مکرد، سه‌ره‌پای نه‌وه‌ی سی جار
 هاوسه‌رگیری کردبوو و جیا بوو بوویه‌وه‌، به‌لام زۆر رقی له‌ پیاوان
 بوو، ده‌یگوت پیاوان ژنیان به‌س بو‌ حه‌زه‌ پیسه‌کانی خۆیان ده‌وێت،
 تۆشیان به‌س تا نه‌و کاته‌ لا گرنگه‌ و تۆیان ده‌وێت تا حه‌زه‌کانیان
 تیر ده‌بێت، دوا‌ی نه‌وه‌ فه‌رامۆشت ده‌که‌ن و نرخیکت نییه‌ لایان،
 هه‌میشه‌ منی ده‌برد بو‌ کۆر و کۆبونه‌وه‌کانیان، نه‌و نه‌ندامی کارای
 یه‌ کیك له‌ ریکخواه‌کانی به‌رگریکردن بوو له‌ مافی ژنان، هه‌میشه‌
 له‌ دانیه‌شته‌کانیان به‌ جۆریک له‌ جۆره‌کان باسی پیاویان ده‌کرد،
 وه‌ کوو نه‌وه‌ی که‌ پیاو و ژن وه‌ کوو دوژمنی یه‌ کتری هاتوونه‌ته‌
 دنیاوه‌، به‌شی زۆری دانیه‌شته‌کانیان به‌ خراپه‌ باسی ئیسلامیان
 ده‌کرد، ده‌یانگوت: ئایینیکه‌ ژنی کردووه‌ به‌ کۆیله‌ی پیاو و ئازادی
 له‌ ژن سه‌ندۆته‌وه‌ و به‌زۆر جلوه‌ریگیان له‌به‌ر ده‌که‌ن و ناهیلێت
 وه‌ کوو چۆن پیاوان چێژ ده‌بینن له‌ خۆشی و رابواردن له‌ گه‌ل ژنان،
 نه‌وهاش ژن چێژ ببینێت له‌ پیاوان به‌ حه‌زی خۆی. به‌رده‌وام نه‌وه‌
 قسه‌کانی نه‌وان بوو، دلنیا‌م هه‌ر کچ و ژنیك ئاماده‌ی کۆره‌کانیان

دهبوو، پاش ته و او بوونی کۆره کان نه فره تی له پیاوان ده کرد و جگه
له رق، هیچ شتیکی تری نه ده برده ده ره وه، جگه له وه، دوا ی نه وه ی
سالی دو وه می خویند نه که م به باشی ته و او کرد، هاوینه که ی منیش
زۆربه ی کات لای نه و بووم، له گه ل نه و بووم، ته نانه ت هه ندیک
جار ده رۆیشتم بۆ شوقه که شی و شه و له لای نه و ده مامه وه و
هه ندیک جاریش له ئاماده کردنی کۆر و کۆبوونه وه کان یارمه تیم
ده دا، سالی سییه می خویندم هاته وه، دوا ی تیپه ربوونی دوو
مانگ، رۆژیکیان دکتۆره ساکار هات بۆ لام، گوتی: میرا تو
کچیکی زۆر جوانی، بالایه کی بهرز و جوانیشت هه یه، زیره کیت
و گشت مه رجه کانی به شدار یکردنت تیدایه، دلنیا م گهر به شدار ی
بکه یت له پیشبرکیی ئه مسالی شاجوانی ئاسیا، تو ده بیته برا وه و
شانازییه کی مه زن بۆ ئیمه ی کورد و ناو و ئالای و لاته که مان بهرز
را ده گریت، منیش قسه کانی نه و کاری تی کردم و پیم گوت: به لام
چۆن چۆنی به شدار ی بکه م، گوتی: خه می نه وه ت نه بیته، (عیسا
یاسین) هه یه بهر پر سیکی بالایه و ده وه مه ندیکی دیاریشه، نه و
یارمه تیمان ده دات و هه موو تیچووی تو له نه ستۆ ده گریت، پاش
نه و قسانه رۆیشتمه وه بۆ نه و شوینه ی لی نیشته جی ده بووم
بۆ نه وه ی په یوه ندی بکه م به باو که مه وه و ئاگاداری بکه مه وه
به شدار ی ده که م له پیشبرکییه کی له و جو ره دا، به لام باو کم هیچ
وه لامیکی نه بوو، سی رۆژ به دوا ی یه کدا هه و لم دا ته له فۆنی
بۆ بکه م، به لام وه لامیک نه بوو، نه وه بوو دوا ی نه وه دهستم کرد

بە نامادە كارىيە كان و جىبە جىكردى ھەر كارىكى بىيىست بە
 بە شدارىكردن لە پىشېركىكە و مۆلەتم لە زانگۇ وەرگرت و بەرپى
 كە و تم بەرەو ولاىتى كۆرياي باشوور، لەو ولاىتە پىشېركىكە لەنجام
 دەدرا، ماو كەى بىستوپىنچ پۇژ بوو، دوازە كچ لە دوازە ولاىتى
 جياجيا بە شدارىيان كىرەبوو، تەمەنى ھەموويان لەنىوان ھەژدە پۇ
 بىستوپىنچ سالىدا بوو، ھەريە كىكەن بە ئاواتى ئەو ھاتبويىن كە
 بىيىتە براوھى نازناو كە، ھەندىكىيان دەيانگوت؛ ھەموو خەونيان
 تەنھا ئەو ھەو كەو شاجوان ھەلېژىردىن، تەنانەت باجى گەشتىن
 بەو نازناو ھەرجىيەك بىت قىلى دەكەين. پىنەدە چوو ھىچكامىك
 لە كچە كان كچى خراب بن، ھەموويان يەك دۇنيا خەونى جوانى
 بۇ ژيانى خۆى ھەبوو، يە كىكىيان خەونى ئەو ھەبوو نازناو كە بەكار
 دەھىنەت بۇ ئەو ھەى كارى خىرخوازى پى ئەنجام بدات، يە كىكى
 تريان خەونى ئەو ھەبوو لەو پىگەيەو ھەناسرەت و پاش ئەو لەگەل
 كورپىكى دەولمەند ھاوسەرگىرى بكات، يە كىكى تريان دەويست
 دواى ئەو ھەبوو براوھى پىشېركىكە، بىيىتە ئەكتەر و لە فىلم و
 دراماكان پۇل بىيىت، راستى تاكە ئامانجى من ئەو ھەبوو كە بە
 ھۆى ئەو نازناو ھەبەناوبانگ بىم و چىژ وەر بگرم لەو ناوبانگ و
 پارەيە لە پىگەى ئەو ھەبوو دەستم دەكەوئىت، بىستوپچوار پۇژ تەنھا
 ئىمەيان دەگىرا بەناو كۆريادا و شوئىنە گەشتىيارىيە كان و شوئىنە
 خوش و جوانەكانى كۆريايان نىشان دەداين، ھەندىك جارىش
 بانگيان دەكردىن بۇ ھۆلىك، كە تەنھا دەبوو جلى ژىرەو ھەبەرمان

بیت و نمایشیان بو بکه‌یین، به و ته‌ی خو‌یان، نه‌وه‌ش خالی له‌سه‌ره
 بو بوون به شاجوان، جار جاره نه‌و که‌سانه‌ی له لیژنه‌که بوون لیمان
 نزیك ده‌که‌وته‌وه و ده‌ستیان ده‌هینا به قزو شان و که‌مه‌رمان، پنیان
 ده‌گوتین نه‌و شتانه به ئاسایی وهر بگرین و به‌شیکن له پیشبرکیکه،
 ئیمه‌ش هیچکام‌یکمان هیچ کاردانه‌وه‌یه‌کی نه‌بوو له ترسی نه‌وه‌ی
 لیژنه‌که لیمان تووره نه‌بیت و لای گشتان پروون بوو کئی زیاتر
 به‌دلی نه‌وان مامه‌له بکات و بجوولیتته‌وه و داواکارییه‌کانیان
 جیبه‌جی بکات، نه‌و ده‌بیتته براوه، نه‌و بیستوچوار پوژهی پیش
 پیشبرکیکه ئیمه‌یان به جوړیک مه‌ست کردبوو، ده‌مانگوت که‌سیک
 له‌و جوړه پیشبرکیانه به‌شداری نه‌کات، نازانیت تام و چیژی ژیان
 چونه، ئیواره‌یه‌کیان که‌سیک هات و گوتی: بو ئیواره بانگیشتی
 نانی ئیواره کراویت له‌لایه‌ن یه‌کیک له‌ئه‌ندامانی لیژنه، منیش
 به‌دلخوشیه‌وه به بانگیشتنامه‌که رازی بووم و پویشتم، دوا‌ی
 نه‌وه‌ی له‌هوتیللیکی پینج ته‌ستیره نانمان خوارد، دوا‌ی لی کردم
 له‌گه‌لی بچم بو ژووړیک، منیش شته‌که‌م به ئاسایی وهر گرت، به‌لام
 کاتیك پویشستینه ژووړه‌که، بینیم وا‌ده‌رگا‌که داده‌خریت و ده‌یه‌ویت
 له‌من نزیك بکه‌ویتته‌وه، سه‌ره‌تا هیچ کاردانه‌وه‌یه‌کم نه‌بوو، وام
 ده‌زانی ته‌نها به‌چهند ماچیک واز ده‌هینیت، به‌لام دواتر تیگه‌یشتم
 شتی تری ده‌ویت، به‌لام من په‌تم کرده و هه‌رچه‌نده ویستی زورم
 لی بکات، من رازی نه‌بووم، دوا‌ی نه‌وه‌ی که‌زانیی من خوم
 ناده‌م به‌ده‌ستییه‌وه، تفیکی کرده ناو چاوم و ده‌رگا‌که‌ی کرده‌وه،

بوو، به لام که بینیم وا خه ریکه په رستو ده گریت، چه زم نه ده کرد
به و جوړه ی ببینم، کاتی نه وه هات هاوه لی دووهمی شاجوان ناشکرا
بگریت، هه رسیکمان ده ستمان خستبوویه ناو ده سستی یه کتری و
توندتوند ده سستی یه کتریمان ده گوشه، تا نه وه بوو گویم لی بوو:
میرا له عیراقه وه بوو به هاوه لی دووهمی شاجوان، بویه ناوی
عیراق خویندرايه وه، چوونکه له ژیر ناوی عیراق به شداریم کردبوو،
دوای نه وه هاوه لی یه که می شاجوان ئوستورالی بوو و کچه
پاکستانییه که ش بوو به شاجوانی ناسیا.

میرا ویستی شتیک بلیت، نه وه بوو یه کیك له کاپتنه کان هات
و گوتی:

— ببورن، ماوه یه کی زوره دانیشتون و داوای هیچتان نه کردووه.
کاتیک ته ماشای کاترمیره که م کرد، بینیم وا سه عاتیکه نیمه
دانیشتونین. بویه به کاپتنه که م گوت:

— ببوره، به هو ی گفتوگو که مانه وه له بیرمان کردووه داوای
خواردنه که بکه ین.

دوای نه وه ی داوای خواردنه که مان کرد، به میرام گوت:

— خه ریک بوو باست ده کرد، به رده وام به.

میرا به رده وام بوو گوتی: دوای نه وه ی پیشبرکیکه ته واو بوو،
په رستو و احلام هاتن بو نه وه ی پیروزیباییم لی بکه ن، منیش

سوپاسم کردن و پروم کرده په‌رسئو و پيم گوت؛ ئيسنا به‌ته‌مايت
چى بکه‌يت؟

۱۱۸

ولامى دامه‌وه؛ نازانم، ده‌گه‌ریمه‌وه بۆ نه‌فغانستان، به‌لکوم
بتوانم بگه‌ریمه‌وه بۆ ماله‌وه.

دواى نه‌وه‌ی بووین به‌ هاوړیى یه‌کتری و له ئینستاگرام
یه‌کترمان فۆله‌و کرد و به‌لینمان به‌ یه‌کتری دا زووزوو هه‌والی
یه‌کتری به‌رسین و گهر کرا سه‌ردانی یه‌کتریش بکه‌ین. پاش نه‌وه
مالئاواییان له یه‌کتری کرد، پیش نه‌وه‌ی بگه‌ریمه‌وه بۆ فرۆکه‌خانه،
دکتوره ساکار په‌یوه‌ندیی پیوه‌ کردم و پیروزیایی لى کردم گوتی؛
دلنیا شایانی نه‌وه بوویت بیته شاجوان، به‌لام هاوه‌لی دووه‌می
شاجوانیش خراب نییه.

دواى نه‌وه‌ی به‌ړی که‌وتم بۆ فرۆکه‌خانه و سواری فرۆکه‌که
بووم و پاش ماوه‌یه‌ک له فرۆکه‌خانه‌ی هه‌ولیر فرۆکه‌که‌مان
نیشته‌وه، کاتیک دابه‌زیم، دکتوره ساکار و کۆمه‌لیک ژن و کچی
تر به‌ پیشوازییه‌کی گهرمه‌وه به‌ره‌و پروم هاتن، هه‌ندیک که‌نالی
راگه‌یاندنیشیان هینابوو، دواى نه‌وه‌ی گه‌یشتمه‌ لای نه‌وان،
گولبارانیان کردم و به‌گهرمی پیشوازییان لى کردم، که‌ناله‌کان
چاوپیکه‌وتنیان له‌گه‌ل ده‌کردم و فلاشی کامیراکان مه‌ستیان
کردبووم، به‌ جوړیک خوشحال بووم، دلنیا بووم گهر بووبام به
شاجوانیش، هه‌ر نه‌وه‌نده خوشحال ده‌بووم و پیشوازیم لى ده‌کرا،

سوپاسى دىكتۇرە ساكارم كىرد بۇ ھەموو شىتېك، ئەۋىش گوتى؛
چىت بېنىۋە كىچىم جارى، ئەۋە سەرەتايەتى، بېينە چۇن كەنالەكان
رىز دەبەستىن بۇ چاۋپىكەۋىتىنىڭ ۋ كۆمپانیاكان شەر دەكەن بۇ
گرېبەستىكىدەن لەگەلت، ھەر ۋاش دەر چوۋ كە گوتى، بە ماۋەيەكى
كەم تۆرە كۆمەلەيەتتەكان پىريان بوۋ لە ناۋى مىن، ئىنستىگرام ۋ
سناپچاتە كەم بە ماۋەيەكى زۆر كەم بە سەدان ھەزار فۆلەۋەرسىيان
پەيدا كىرد، ئىۋارەي ھەمان رۆژ يەككە لە دىيارىتىن كەنالەكان، كە
تەنھائىشى گەۋرە كىردىنى كەسە بېسىۋەدەكانە لەناۋ كۆمەلگا، بىرپار
بوۋ چاۋپىكەۋىتىنىم لەگەل بىكەن، پىشكەشكارە كە (باران)ى ھاۋرىم
بوۋ، تائەۋ رۆژە ھىچ پەيۋەندىيە كەمان نەبوۋ پىكەۋە، بەلام مىن ئەۋم
دەناسى، بەلام ھەر لەپاش چاۋپىكەۋىتىنە كەۋە بوۋىن بە ھاۋرى،
دواتر لەگەل يارانى خوشكىشى بوۋىن بە ھاۋرى، رۆژبەرۆژ
ناۋى مىن گەۋرەتر دەبوۋ، كار ۋ رىكلامى زۆرم بۇ پىشنىياز كرا،
زۆر دلخۆش بوۋم، بە خۆم دەۋت: بەلى، ئەۋە بوۋ دەۋىست، ئەۋ
ھەموو ناۋبانگ ۋ خوشىيەم دەۋىست، ئىۋارەيەك دىكتۇرە ساكار
پەيۋەندىيە پىۋە كىردىم ۋ گوتى: مژدەم بدەرى، (عيسا ياسىن) تۆى
بانگىشت كىردۈۋە بۇ ھۆتىلەكەي، بىرۆ ۋ سوپاسى بىكە بۇ ھەموو
شىتېك كە بۇ تۆى ئەنجام داۋە.

پىم گوت: ئەي تۆ نايەيت؟

گوتى: مىن ھەندىك كارى گىرگىم ھەيە، با بۇ جارىكى تىر بىت.

بۆ ئىواره سه ياره يه كى مۆدىل بهرز هات به دوامدا و منى برد
 ۱۲۰ بۆ هۆتيله كهى (عيسا ياسين)، له وى عيسا ياسين پيشوازيه كى
 گهرمى لى كردم و پيرۆزبایی لى كردم و زۆر وه سفى جوانيه كه مى
 كرد، ئاههنگىكى وه كوو پيرۆزبایی بۆ من ساز كردبوو، منيش زۆر
 دلخۆش بووم كه ده مبینى وا كه سىكى ده ولمه ند و ديار گرنگيم پى
 ده دات، دهنگى مۆسيقا بلند بوو و جۆره هامه شروب پيشكهش ده كرا،
 عيسا ياسين هات بۆ لام و پى گوتم: ئه وه شه ره فه م پى ده به خشيت
 تۆزىك سه مام له گه ل بكه يت جوانى نىو جوانان. منيش داواكه م
 قبول كرد و پىنج خوله كىك سه مامان كرد، پاشان په رداغىكى هينا،
 گوتى: ئه وه جۆرىكى تايبه تى شه رابه، لای من زۆر تايبه ته، به س
 پيشكهشى ئه وه كه سانه شى ده كه م كه لای من زۆر تايبه تن، منيش
 به زه رده خه نه يه كه وه په رداغه كه م لى وه رگرت و خواردمه وه، زۆر
 قورس بوو، سه رمى ده سووراند، به جۆرىك سه رخۆشى كردبووم،
 ئاگام له خۆم نه مابوو، كاتىك به ئاگا هاتمه وه، له سه ر جىگايه كى
 نوستن بووم بى ئه وهى هىچ جلوه رگىكم له به ردا بىت، كاتىك
 ته ماشاى ته نىشت خۆم كرد، بينىم وا عيسا ياسين له پالم راكشاوه،
 په لامارم دا و پىم گوت: هه ي بىنرخ، ئه وه چىت لىم كردووه.

زلله يه كى توندى لى دام گوتى: ****، ئه وه به منت وت بىنرخ،
 ئه وه يه وه لامى ئه وه هه موو چاكه يه ي له گه لم كردى، بۆ نه تده زانى
 كاتىك كه سىك چاكه يه كت له گه ل ده كات ده بىت تۆش به چاكه
 وه لامى بده يته وه، ئىنجا خۆ به زۆر نه مه يناوى، خۆت به پىكانى

خۆت هاتیت، ئەو ئەو ھەموو ئاھ و ئالە و خۆشییەت لە چی بوو،
بیرت نییە چیت پێ دەگوتم.

دەستم کرد بە گریان و پێم گوت: تۆ تەمەنی باوکی منت ھەیە و
منیش تەمەنی کچە بچووکی تۆ، چۆن ئەوەت لە گەڵ کردم، بۆچی؟
دەستی بۆ ژێر سەرینە کە برد و دەمانچە یەك و سەفتە یەك پارە ی
دەر ھینا، ھەمووی دۆلار بوو، پارەکانی بۆ لای من فری دا و گوتی:
بەبێدەنگی ئەو پارانە ھەلبگرە و برۆ، دەنا زۆر خراپ پروو دەدات،
دەمیشت دادەخەیت، دەنا خۆم بۆت دادەخەم.

پارەکانم پێدا دایەو و پێم گوت: بۆ تۆ من بە چی تێگەشتووی،
منت پێ لە شفرۆشە.

دوای ئەو بە گریانەو لە ھۆتیلە کە ھاتمە دەرەو، خێرا تە لەفۆنم
کرد بۆ دکتۆرە ساکار، بە گریانەو پێم گوت: لە کویت؟
ولامی دامەو: چی بوو؟ بۆچی دەگریت؟ وا لە بینای رێکخراوم،
وەرە بۆ ئەوی.

خێرا پۆشیستم بەرەو ئەوی، کاتیك گەیشتم، خۆم ھەلدا یە ناو
ئامیزی، بە گریانەو گوتم، بەدبەخت بووم.

وتی: چی بوو؟ بۆ دەگریت؟ ئەو فرمیسکانهت بێرە و پێم بلی
عیسا یاسین شتیکی پێ گوتوویت؟

فرميسه كانم سړى و گوتم: خوژگه تهنها هەر قسه بايه.

دواى نهوه تهواوى نهوهى بهسهرم هات بوم گيپراوه. پاشان
پيم گوت: يارمه تيم بده، تو نه تده گوت ههركاتيک پيوستيت به
يارمه تى بوو پيم بلئ، نهى ئيره نهو ريکخراوه بو بهرگريکردن نيه
له مافه كانى ژنان، يارمه تيم بده سكالاي لهسهر تومار بکهم، بيده
دادگا بو نهوهى به سزاي خوئ بگات.

دکتوره ساکار فرميسکه كانى سريم و گوتى: سهر که کچى
خوم، دهزانم چيت بهسهر هاتووه، دهزانم سهخته باوهر بهوه
بکهيت و نهوه قبول بکهيت که بهسهرت هاتووه، بهلام ههول بده
ليم تيبيگهيت، عيسا ياسين بهرپرسیکى بالايه، دهستى دهروان
و پشتى ههيه و کهسيکى مهترسيداره، ههول بده نهوهى پرووى
دا لهبىرى بکهيت، دهتهويت تهنها به هوئ شتيکى بچووکهوه که
پرووى داوه داهاتووى خوت ويران بکهيت، تو تازه وا له سهرهتاي
ريگاييت، دهبيت بهرگهئ شتى سهختريش بگريت. بهينه بهرچاوت
نهو شهوه هيچ پرووى نهداوه، فرميسکه کانت بسره و زهردهخنه
بکه، پيبيکه نه بو ژيان، چيژ بيه نه لهو ههموو ناو و ناوبانگهئ که
پهيدات کردووه، ئينجا بزانه ههموو نهوهئ ئيستا پيئ گهيشتووى،
نهو ميرايهئ ئيستا ههيه، به هوئ يارمه تيه كانى نهو پياوه وهيه،
بينه بهرچاوت له پای ههموو نهو شتهئ نهو بو توئ کردووه، توش
نهوهندهت بو نهو نهنجام داوه، ههر نهوهنده.

كاتىك ئەو قسانەم لەو بىست، تووشى شۆك بووم، ھىچم پى
نەدە گوترا. پاشان گوتى؛ ھەندىك كارم ھەيە نەنجاميان دەدەم و
ئىستا دىمەو، تۆش ئەرداخىك ئاو بخۆو دىنيام باشتى دەبىت.

پاش ئەو پىشتىم بۆ گۆشەيەك و دانىشتىم، لەبەر خۆمەو
دەگريام، ژنىكى سى سالان ھات بۆ لام و كلىنكىكى پى دام بۆ
ئەو ھى فرمىسكە كانى پى بسىرم و لام دانىشت و گوتى؛ راستى،
نازانم بۆچى دەگريت، بەلام دىنيام دەردى تۆش لە دەردى من كەمتر
نىيە.

دەستى كرد بە گىرانەو ھى بەسەرھاتى خۆى و گوتى؛ چوار
سالە ھاوسەرگىرم كىدو و خاوەنى دوو كورم، مېردە كەم
فەرمانبەرە، پىاويكى باشە، تا ئىستا نەيھىلاو لە ھىچمان كەم بىت
و چاوشۆرى ھىچكەس بىن، ئىتر ژيانى ھاوسەرگىرى واىە، زۆر
جار دەمەقالە و شەرىشى تى دەكەويت، بەلام پىكخراو ھى كانى ژنان
و ئەو پىكخراوانەى خۆيان بە ناوى بەرگىركىرەن لە مافى ئافرەت
ناساندو، وايان لە ئىمە گەياندو و كە مېردە كەت مافى ئەو ھى
نىيە پىت بلىت پىشتى چاوت برۆيە، وا تىگەيەندراوين كە پىاوبۆى
نىيە ھاوارىكى بچووكىش بىكات بەسەرماندا، كۆتا جار لە گەل
ھاوسەرە كەم لىمان بوو بە دەمەقالى، ئىستا كە بىر دەكەمەو،
سەورم زۆر بەزاندو، بە مەبەستىش وام دەكرد تاو كۆ ئەو ھى
لىم بدات و دواى ئەو مەنىش بىم لە پىكخراو ھى كانى مافى ژنان
سكالاى لەسەر تۆمار بىكەم بۆ ئەو ھى فېرى بىكەم جارىكى تر

تەنیا حاجى

Tanya Haji | تەنیا حاجى

public channel

Description

بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

♥ چەنالىك تايىبەت بە كتيپ و بابەتى جياواز ♥

ئەم كتيپە لەلايەن ئازيزىكى چەنال
كراوہ بە ديارى بۇ خوینەران

چەنال

<https://t.me/tanyahaji7>

بۇ راوبۆچون و پسار بۇ كتيپ مەينىرە ↓
[@tanyahaji22](https://t.me/tanyahaji22)

ئەكاونت ↓

<https://linktr.ee/tanyahaji22>

t.me/tanyahaji7

Invite Link

دهنگ به سهر مندا بهرز نه کاته وه، دواي ده مه قاله به کي زور خلوي
 نه گرت و دوو زلله ي ليم دا، ناخري نه وه ي کرد که من ده مه ويست،
 منيش خيرا خوم کو کرده وه و ويستم له مال بيمه دهر وه، گوتي،
 بو کوي؟ گوتم: دوايي خوت ده زاني بو کوي پويشتووم. به دوامدا
 هات و له بهرم ده پارايه وه، ژنه که بگه پيوه حه يامان مه به، سهر که
 منداله کان چون ده گرین و هاوار ده کهن، به لام من گويم بو قسه کاني
 نه و نه گرت و راسته وخو هاتم بو ئيره، وا نزیکه ي مانگيکه ليهره،
 پوژه کاني سهره تا هه موو شتيک ليهره جوان دهر ده کهوت و به خوم
 دهوت بو شوينه راست و دروسته که هاتووم، کاتيکيش مالي باوکم
 و ميهره کهم زانيان ليهره، سي پوژ به دواي يه کتردا هاتن، به لام
 من رازي نه بووم له گه ليان بچمه وه، پيم گوتن: ده بيت له دادگا
 وه لامي نه وهم بداته وه بزائم بوچي ليی دام، ده بيت بزانييت باجي
 ده سته رز کرده وه له ژنيک چيه. به لام پاش نه وه پوژ به پوژ بوم
 دهر ده کهوت که له چ دوزه خيکدا گيرم خوار دووه و بوچ دوزه خيک
 هاتووم. له و ماوه يه دا سي جار له لايه ن نه و پياوانه ي وا خويان
 دهر ده خه ن دوستي ريک خراوه کاني مافي ژنانن، ده ستر يژنيان
 کردوومه ته سهر، به جوړيکم لي هاتووه تف و نه علت له خوم
 ده کهم، ته نانه ت رووم نييه بگه پيمه وه، ماليشم داواي ليبوردين
 بکه م دواي نه و هه موو شته ي به سهرمدا هاتووه، نازانم چيم لي
 ديت، زور جار بير له خو کوشتن ده که مه وه، ناخر من له چيم کهم
 بوو، مالم هه بوو، ميهره هه بوو، دوو کوري جوانم هه بوو، خه مي

هیچم نه بوو، نازانم بوچی وام له خووم کرد. ئیستاش نازانم دادگا چیم
 بو ده کات تازه، هه رچی بکات دلنیاام تازه من دۆراوم له و بابته دا.
 کاتیك سهیری میرام کرد، بینیم وا خه ریکه فرمیسك له چاوانی
 دینه خوار، منیش خیرا کلینکسیکم هینایه دهره وه و پیم دا، لئی وه
 گرتم و سوپاسی کردم، پاشان بهرده وام بوو و گوتی: ده زانی
 نه ندازیار، ریکه خراوه کانی ژنان له چی ده چن، له و ناگره ده چن تو
 ده ته ویت خوتی له بهر گهرم بکه یته وه، به لام کاتیك به ناگا دیته وه،
 نه و ناگره وا خه ریکه ته واوی گیانت ده سوو تییت. دوا ی نه وه
 چاوه ری دکتوره ساکار نه بووم بگه ریته وه، هه لستام و راسته وخو
 رویشتمه وه بو شوقه کم، تاکه په ناگه یه ک که شکم بوی چوو
 هانای بو بهرم، باو کم بوو، موبایله کم به دهسته وه گرت و ته له فونم
 بو کرد، به لام دوو باره داخرا بوو، ئیواره دکتوره ساکار ته له فونی بوم
 کرد و گوتی: ئه ری دیاره تو چی ده که یه کچم، بو به بی پرسی من
 رویشتمه وه، ده ی نه وه کیشه نییه، خیرا برۆ خواره وه و سه یاره یه ک
 له بهرده م شوقه که ت وه ستینراوه و دیاری ی عیسا یاسینه بو تو.
 ویستم شتیك بلیم، نه و بهرده وام بوو و گوتی: هه ول مه ده ره تی
 بکه یته وه، برۆ وا سویچه که ی له سه ره و به ناوی خوشته وه کراوه،
 به دلکی خوش لئی بخوریت. کاتیك رویشتمه خواره وه، نه و
 سه یاره یه بوو که خه ونم پییه وه ده بین، سبه ی رویشتم بو زانکو
 به و سه یاره یه، به لام هه موو شتیك گۆرابوو، نه و میرایه ی پیستر
 زور له و میرایه ی ئیستا له ناو زانکو جیاوازه، کاتیك رویشتم،

بينيم وا خهريكه گشتيان به خير هاتنه وهم ده كهن و پيروز باييم لى
 ده كهن، هه نديكيان داواي وينه گرتم لى ده كهن، كاتيك نهو
 ديمه نانه ده بينى، بيرم له قسه كانى دكتوره ساكار ده كرده وه كه
 پىي گوتم: نهو شته له بير بكهم كه پرووى داوه، بو ساتيك ده ننگيكى
 سهير له ناخمدا هاواري كرد و گوتى: گه مژه، ببينه چون ده وره يان
 ليت داوه ته نها بو نه وهى وينه يه كت له گه ل بگرن، ده زانى چهندت
 پيوسته تاوه كوو كار بكه يت بو نه وهى نهو جوړه سه ياره يه ي
 كراوده ته دياري بو ت بيكر يت، هيچ شتيك پرووى نه داوه، له بيرى
 بكه، واى دابنى نه وه قوربان ييه كى بچوو كه به خو ت داوه بو نهو
 شته ي كه ده ته وى ت پىي بگه يت. رابردوو فه راموش بكه و
 به ئوميد ده وه بو داهاتوو پروانه. دواي نه وه دكتوره ساكار هات و
 گوتى: دواي نه وهى له زانكو ته واو بووين، ده پروين بو شوينيك.
 منيش پرسيم بو كوى ده پروين؟ نه و يش سه يريكي كردم و گوتى:
 ميرا نه وه چيته، ده زانى نهو ماوه يه پرسيار زور ده كه يت، نزيكه ي
 نيوكا ترمير له شوينيك ئيشمان هه يه و زوو ته واو ده بين. دواي
 نه وهى روشتين بو نهو شوينه، بينيم وا ياران و باران و دوو كچى
 تريش داناشتوون. دواي نه وهى نزيكه ي ده خوله كيك چاوه ريان
 كرد عيسا ياسين له گه ل دوو پياوى تر هاتنه ژووره وه، جگه ره يه كى
 به دهمه وه بوو، پرووى كرده ئيمه و گوتى: چيتان ده وى ت داواي
 بكهن، چى ده كهن بيكه ن، كه س ريگرتان نيه، به لام له به رامبه ر
 نه وه شدا من داواي چيم لى كردن ده بيت نه نجامى بدهن، من داواي

شتی کهم له ئیوه ده کهم و له بهرام بهردا شتی زورنات پشکەش
 ده کهم. پاش نهوهی نهو جوهره قسانه‌ی بو کردین، نه ماشایه کی منی
 کرد و زه‌رده خه‌نه‌یه کی کرد و رۆیشتن، دوا‌ی نهوه‌ی زانیم یاران و
 بارانی‌ش هه‌ر کار بو نهو ده کهن، لێیان نزیک بوومه‌وه، سلاوم لێ
 کردن و پاشان ده‌ستمان کرد به قسه‌کردن له گه‌ل یه‌کتری، دوا‌ی
 نهوه دکتۆره ساکار هات و گوته‌ی: با برۆین. منیش گوتم: تو برۆ،
 من دوا‌یی دیمه‌وه. نهو رۆیشت و من له گه‌ل یاران و باران رۆیشتم
 بو شوقه‌که‌ی نهوان، له‌وی ده‌ستمان کرد به ده‌رده‌دلکردن له گه‌ل
 یه‌کتری، بریارمان دا له گه‌ل یه‌کتری راستگو بین و هه‌رچی
 به‌سه‌رمان هاتوو به‌ یه‌کتری باسی بکه‌ین. من ته‌واوی نهوه‌ی
 به‌سه‌رمدا هاتبوو بۆم باس کردن، دواتر یارانیش گوته‌ی: ئیمه‌ش
 هه‌ر له‌ رینگه‌ی دکتۆره ساکاره‌وه عیسا یاسینمان ناسی، کاتیک بو
 یه‌که‌م جار عیسا یاسین من و بارانی بینی، پیتی گوته‌ی: یاران
 جه‌سته‌یه‌کی جوانت هه‌یه، تو بو مۆدی‌لی باشیت، باران تۆش
 کچی‌کی قسه‌زانی، ده‌تکه‌م به‌ پشکەشکار، بارانی خوشکی‌شم
 وه‌لامی دایه‌وه و وتی: ئاخ‌ر به‌رێزم، من هیچ له‌ راگه‌یاندن نازانم،
 عیسا یاسین زه‌رده خه‌نه‌یه‌کی کرد و گوته‌ی: ئاخ‌ر کچی جوان،
 هه‌لگرتنی مایکی‌ک و رۆیشتن بو‌لای که‌سانیک که‌ هیچ قسه‌یه‌ک
 نازانن و هیچیان پی نییه‌ هینده‌ قورسه‌، هه‌موو ئیشی تو نه‌وه‌یه
 برۆیت بو‌لای نه‌و که‌سانه‌ی ئیمه‌ بۆت دیاری ده‌که‌ین و نه‌و
 پرسیارانه‌یان لێ ده‌که‌یت که‌ ئیمه‌ بۆت ئاماده‌ ده‌که‌ین، به‌ کورتی و

كوردى، تو گەمژە كانمان بۆ بەناوبانگ دەكەيت. دواتر پرووى كرده
 من و پىي گوتىم: توش ھەموو ئەو دەى لەسەرت پىويستە جارجار
 پۈستىك بىكەيت و ئەو شتە پۈست بىكەيت كە ئىمە بۆت دادەنىين.
 لە خوارەو دەش و ئىنەيە كى نىمچە پرووتى خۆت دابنى. پىش ئەو دەى
 پروات، بە ھەريە كىكمان برى ھەزار دۆلارى پى دابى، باوەرمان بە
 چاوانى خۆمان نەدە كرد، پاش ئەو دەى ئەو پىويشت، دىكتۆرە ساكار
 گوتى: كچىنە ئەو چىيە، بەس ئىو ئەزا بن ئەو دەى ئەو پىتان دەلىت
 بىكەن، بۆخۆشتان نازانن پارە چۆن دىت. دواتر شوقەيە كى پىمان دا
 و سەيارەيە كىشى كرى بۆمان، قسە كانم بە ياران برى و لىم پرسىن:
 ئىو چۆن چۆنى دىكتۆرە ساكارتان ناسى؟ باران گوتى: ئىمە خەلكى
 باشوور نىن و لای خۆمان بارودۆخى ئابوورى زۆر خراپە و ژيانى
 خەلكى سەختە، خەلكى بەئەستەم ناننى پىوژيان پى پەيدا دەبىت،
 بۆيە ئىمەش لەگەل خوشكە كەم برىارمان دا بىين بۆ باشوور،
 چوونكە بىستبوومان لىرە بارودۆخ باشتەرە و ژنىش دەتوانىت كارى
 باشى دەست بىكەوئىت، ئەو كاتەى ھاتىن ھىچكەسمان نەدەناسى،
 ماودىە كى زۆر لىرە ماينەو و ھىچ كارىمان دەست نەدەكەوت،
 خەرىك بوو برىار بەدەين بگەپىنەو، بەلام دواتر بىرمان كردهو بۆ
 سەرىك نەدەين لە پىكخراوەكانى ژنان، بەلكو ئەوان بتوانن
 شتىكمان بۆ بىكەن، بۆيە پىويشتىن بۆ پىكخراوئىكى ژنان بۆ ئەو دەى
 يارمەتیدەرمان بن بۆ ئەو دەى كارىك بدۆزىنەو، لەوى بوو دىكتۆرە
 ساكارمان ناسى، ھەر كە زانىي ئىمە خەلكى پارچەيە كى ترى

کوردستانين، خيرا به زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌که‌وه به‌ره‌و پروومان هات و به‌خیرهاتنى کردین و به‌لینى پى داین کارمان بۆ بدۆزیتته‌وه، ماوه‌یه‌که له ریک‌خراوه‌که ده‌ماينه‌وه و شوینیکى باشیان هه‌بوو و کچ و ژنى تریشى لى بوو، تائه‌وه بوو رۆژیک گوتى: وهرن له‌گه‌لم، ئیمه‌ی برد بۆلای عیسا یاسین و له‌وى عیسا یاسین به‌خیرهاتنیکى گه‌رمى کردین، ئەو قسانه‌ی پیشتر پیم گوتى به‌ ئیمه‌ی گوت. جارى دووه‌م کاتیک رۆیشتین بۆ لای، پى گوتین: کچینه چاکه‌یه‌کی ترم له‌ ئیوه‌ ده‌ویت، هه‌موو ئەوه‌ی من له‌ ئیوه‌م ده‌ویت ئەوه‌یه‌ شه‌وانه‌ برۆن بۆ ئەو شوینانه‌ی ئیمه‌ بۆتان دیارى ده‌که‌ین و چه‌ند کاتریمیریک له‌وى ده‌میننه‌وه، پاشان ده‌گه‌رینه‌وه بۆ شوقه‌ی خۆتان. راستى ئیمه‌ موسلمانين، به‌لام تا ئیستا پابه‌ندن نه‌بووین به‌ دینه‌وه، بۆیه زۆر گویمان نه‌ده‌دا به‌وه‌ی چ کاریکه، تهنه‌ا کاریک بیت بتوانین له‌ ریکه‌یه‌وه پاره‌ کوو بکه‌ینه‌وه و ژيانمان خوش بکه‌ین، ئیمه‌ وه‌کوو پیشکه‌شکار و مۆدیل ناسرابووین، به‌لام کارمان ئەوه‌ بوو کاتیک وه‌فدیکى ده‌ره‌کی ده‌هات بۆ هه‌ولیر، شه‌و ئیمه‌ بچین بۆ لایان و بۆ چه‌ند کاتریمیریک ئەوه‌ی ئەوان ده‌یانه‌ویست جیه‌جیه‌ بکه‌ین، راستى ئەوه‌نده‌مان نه‌بوونی چیشتبوو، به‌لامانه‌وه گرنه‌گ نه‌بوو چ کاریکه‌ ده‌یکه‌ین، ئەوه‌ی بۆ ئیمه‌ گرنه‌گ بوو ئەوه‌ بوو که‌ پاره‌یه‌کی باشمان ده‌ست ده‌که‌ویت و ده‌توانین خوش بژین و یارمه‌تیده‌ریکی باشى مالیشمان بین. پاش ئەوه‌ یاران زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی کرد و گوتى: ده‌زانى، من جاریک هه‌وسه‌رگیرم کردووه و جیاش

بوو مه ته وه، بهرده وام بوو و گوتی: جاريکیان عیسا یاسین هات بو
لام و پیی گوتم: ههول بده له گه‌ل کوریک په یوه‌ندی دروست
بکه‌یت، ناسراو بیت باشته. راستی نهو کات له قسه‌کانی
تینه‌ده گه‌یشتم، پیویست نه‌بوو تیشبگه‌م، نهو چیی وتبایه نیمه
ئه‌وه‌مان ده‌کرد، تا ئه‌وه بوو کوریک قوزم ناسی، به‌لام زور ناسراو
نه‌بوو، وا خوم نیشان ده‌دا که خوشم ده‌ویت و عاشقی ئه‌وم، بویه به
عیسا یاسینم گوت: ئه‌وه‌ی تو وت جیبه‌جیم کردووه، کوریکم
شه‌یدای خوم کردووه، گوتی: ئافه‌رین، بهرده وام به تاوه‌کوو من
بیت ده‌لیم چی بکه‌یت. ئه‌وه بوو په یوه‌ندی به‌مان بهرده وام بوو،
تاوه‌کوو ئه‌وه‌ی رۆژیک عیسا یاسین گوتی: بهو کوره بلیت ماره‌ت
بکات، منیش وه‌کوو رۆبوتیکم لی هاتبوو، چیی پیده‌گوتم ئه‌وه‌م
ده‌کرد. ئه‌وه بوو باوک و دایکم هاتن بو ئیره و له گه‌ل نهو کوره
هاوسه‌رگیریم کرد، ماوه‌ی سالیك وا خوم نیشان ده‌دا له و قیدیویانه‌ی
بلاوم ده‌کردنه‌وه نیمه به‌خته‌وهرترین و عاشقترین که‌سین، له
کۆمیتته‌کان زور که‌س ئاواتی به ژیاننی نیمه ده‌خواست.
ئارایشگاهیه‌کی ژنانه‌شم دانا‌بوو، وا خوم دهر ده‌خست له ریگه‌ی
نهو ئیشه‌وده‌یه پاردم ده‌ست ده‌که‌ویت، کوریک چهنده گه‌مژه‌بوو،
وای ده‌زانی عاشقی ئه‌وم، بهو شیویه ژیانمان کرد تا ئه‌وه بوو
نزیکه‌ی سالیك تیپه‌ری، عیسا یاسین رۆژیکیان گوتی: ههول بده
له خوتی بیزار بکه‌یت و وای لی بکه‌یت داوای جیابوونه‌وه‌ت لی
بکات، گهر هه‌ر نا، خوت داوای جیابوونه‌وه‌ی لی بکه، ئه‌وه بوو

رۆژئیک به گریانده وه ئیدیویه کم بلاق کرده وه و گوتم؛ له گه‌ل
مێرده کهم له یه کتری جیا بووینه وه، ئیتر نه و ئیدیویه ته‌واوی تۆره
کۆمه‌لایه‌تییه‌کانی هه‌ژاند، هه‌فته‌یه‌ک باس باسی جیا‌بوونه‌وه‌ی
ئیمه‌ بوو، له‌و کۆره جیا بوومه‌ وه و به‌ویرانی جیم هیشت بی نه‌وه‌ی
بزاتم چ تاوانیککی گه‌وره‌م به‌رامبه‌ر به‌و هه‌ژاره کردووه، دوا‌یی بۆم
ده‌رکه‌وت که عیسا یاسین بۆچی دا‌وای لی کردم هاوسه‌رگیری
بکه‌م له‌ گه‌ل نه‌و کۆره و بۆچییش لی جیا بیه‌وه. نه‌و کات
بارودۆخی هه‌ریم باش نه‌بوو، خه‌لکی نارازی بوون له‌به‌رامبه‌ر
نه‌وه‌ی موچه نییه و دره‌نگ ده‌که‌وێت و خه‌لکی دا‌واکاری هه‌بوو،
تا نه‌وه‌ی ترسیان هه‌بوو که خه‌لکی خۆپیشان‌دانی سه‌رتاسه‌ری
بکات، به‌لام نه‌وان باش نه‌و خه‌لکه‌یان ده‌ناسی، ده‌یانزانی ده‌کریت
به‌دروستکردنی شتییک له‌ تۆره کۆمه‌لایه‌تییه‌کان خه‌لکی خه‌ریکی
چی ده‌بن و چی له‌بیر ده‌که‌ن، نه‌وه‌ بوو خه‌لکی به‌هۆی جیا‌بوونه‌وه‌ی
ئیمه‌ وه له‌بیری کردبوو که وا خه‌ریکه دا‌وای مافه‌کانی خۆیان
ده‌که‌ن، نه‌وان به‌و شیوه‌یه سیاسه‌ت ده‌که‌ن، هه‌رکاتییک بزائن وا
خه‌ریکه خه‌لکی به‌ئا گادیته‌وه، خیرا شتییک دروست ده‌که‌ن،
رۆودا‌وییک گه‌وره ده‌که‌ن بۆ نه‌وه‌ی خه‌لک له‌بیری بکات دا‌وای
چیان ده‌کرد، که‌سییک دینن و له‌ راگه‌یاندنه‌کانه‌وه وانیشانی ده‌ده‌ن
که مایه‌پو‌وچ بووه، هونه‌رمه‌ندییک دینن له‌ هاوسه‌ره‌که‌ی جیای
ده‌که‌نه‌وه، حیجاب به‌ کچییک ده‌که‌ن و دواتر خۆیان وای لی ده‌که‌ن
حیجابه‌که فری بدات، که‌سایه‌تییه‌کی دیار ده‌گرن یا بزری ده‌که‌ن،

خه لکیش بیئاگایه له وهی چی ده گوزه ریت، هه موو نه وهی خه لکی
لیی ئازایه نه وهیه بیت و له تۆره کۆمه لایه تییه کان جنیو و قسه ی
نه شیاو بکات و بیئاگایان بکه ن له راستیی ژیانی خویان.

میرا خه ریک بوو باسی یاران و بارانی ده کرد، تا نه وه بوو
کاپتنه که هات و گوتی: ببورن به ریزان، به لام وا خه ریکه شوینه که
داده خه ی، کاتی که ته ماشای کاتژمیهر که م کرد، سه عات یازده و نیو
بوو. باوه ریم به وه نه ده کرد، به جۆزیک چوو بووینه ناو بابه ته که وه،
له بیرمان کردبوو که کات زۆر درهنگی کردوو، بۆیه بریارمان دا
سبه ی بابه ته که ته واو بکه ین له هه مان شوین که لیلی وه ستاین.

دوای نه وهی مائاوا بییان کرد له یه کتری، رۆیشتمه وه بو
کۆمپانیا، سبه ی له کۆمپانیا حاجی که مال هات و گوتی: نه ندازیار،
ئه و پینجشه ممه یه ان شاء الله ئه و پرۆژه یه کۆتایی پی ده هیئین و
چاوه رپی پرۆژه که ی تر ده بین. منیش گوتم: ان شاء الله.

ئیش و کار زۆری نه مابوو، به لام ده بوو تۆزیکیش ده ستوبرد
بکه ین بو نه وهی ئه و شتانه ی ماوه ته واویان بکه ین، بۆیه زۆر
ماندوو بووم، کاتی که نوێژی عه سرم کرد، خۆم شۆرد و چووم بو
نه وهی تۆزیک بخه وم و ئه و ماندوو یتییهم له جسته بیتته ده ره وه،
ده مزانی خه وی پاش عه سران خراپه، به لام چارم نه بوو، زۆر
ماندوو بووم، کاتی که هه لستم، کاتی بانگی مه غریب بوو، رۆیشتم
ده ستنوێژم شۆرد و نوێژم کرد و رۆیشتم بو هه مان شوینی جاران،

بەرھەشتىنى ئوقۇ

۱۳۲

كاتىك گە يىشىم، مىرا لەۋى بوو و چاۋەرىنى دەكردم. دواى ئەۋەى
سلاوم لى كىرد، پىتىم وت؛ بېورە خۇ زۇر نىيە چاۋەرىنى. ۋەلامى
دامەۋە: نەخىر، منىش تازە گە يىشىم.

دواى ئەۋەى خواردىنمان داۋا كىرد، دەستمان كىردەۋە بە باسە كەى
خۇمان.

مىرا بەردەۋام بوو، وتى: ياران و باران وا خۇيان نىشان دەدا
كە زۇر دلخۇشن و ضىد دەبىنن لە ژيان، بە جۇرىك قسە كانىيان
كارىگەرىى ھەبوو لەسەر منىش، تاۋاى لى ھات منىش بە جۇرىك
لە جۇرەكان خۇم گونجاندى لەگەل ئەو بارودۇخە، خوتىندە كەم
فەرامۇش كىردبوو، دوو جار ئاگادار كىردنەۋەم بۇ ھات كە رىژەى
ئامادەنە بوونم زۇرە، ھەردوو جارە كە دىكتۇرە ساكار بۇى چاك
كىردم، بەلام جۇرىكىم لى ھاتبوو، زۇر گرنگىم بە خوتىندە نەدەدا،
دووسى مانگ تىپەرى، تا ئەۋە بوو رۇژىكىيان ھەۋالىكى
سەيرم بىنى، بىنىم وا نووسراۋە كچە مۇدىلى ئەفغانى پەرىستۇ
لە نەخۇشخانەىە و توۋشى پروۋداۋى ھاتوچۇ بوۋە و بارودۇخى
ناجىگىرە، خىرا پەيۋەندىم كىرد بە أحلامەۋە، ئەۋىش ئاگادارى ئەۋە
بوو چى پروۋى داۋە، بۇيە بىرىارمان دا بىچىن بۇ لای پەرىستۇ، بۇ
رۇژى دواتر من توانىم عەسرە كەى بگەمە ئەفغانىستان و بىچم بۇ
لاى پەرىستۇ، شەۋ أحلامىش ھات، پەرىستۇ بەردەۋام دەگىرىا و
تەندروسىتىشىش باش نەبوو، ئىمەش كە ئەۋمان دەبىنى بەۋ جۇرە
ئازار دەچىژىت، بەرگەمان نەگرت و دەستمان كىرد بە گىرىان، پاش

ماوهیهك أحلام له پەرستوی پرسى: ئەو چۆن چۆنى تووشى ئەو
 پرووداوه بوویت. پەرستۆ ھەرچەندە بەئەستەم دەیتوانى قسە
 بکات، بەلام ھەر جوړيک بىت و بە زۆرلەخوکردن دەستى پى
 کرد و گوتى: ئەو کاتەى لە پىشپرکىکە بووین، پىم گوتن دايک
 و باوکم پىيان گوتم گەر بەشدارى بکەم لەو پىشپرکىيە ئەوا
 دەبىت ناوونىشانى ئەو ماله لهبىر بکەم، کاتىکىش کە نەمتوانى
 بىمە شاجوان و بەتیکشکاوى گەرامەوہ بۆ مالهوہ، باوکم رىگەى
 ئەدا بچمەوہ بۆ مال و پىي گوتم من بىبەرىم لە تۆ و کچىکم نىيە
 بە ناوى پەرستۆوہ، ئىتر منىش سەرگەردان بووم، نەمدازانى چى
 بکەم، رۆيشتم بۆ ھۆتيلىکى ھەرزان بۆ ئەوہى لىي بىنمەوہ،
 ھىچ کارىک نەبوو بىکەم، بارودۆخى ئابوورىم باش نەبوو، تا
 ئەوہ بوو ئىوارەيەکیان ژنىک ھات و گوتى: دەمەوئەت يارمەتیت
 بدەم، پىي گوتم تۆ کچىکى جوانى، دلنىام خەلکى پارەى باش
 دەدەن بە تۆ، پىي گوتم کۆمەلکە سانى گرنگ ھەن ناسراون،
 سىاسەتمەدار و بازرگان و ھونەرمەند و کەسى ديارن، داواى کچ
 دەکەن لە ئىمە و پارەيەکى باشمان پى دەدەن، لەبەرامبەردا ئىمەش
 شەو کچيان بۆ دەنيرىن، تۆش کچىکى جوانى و داواى ئەوہى لە
 پىشپرکىي شاجوانى ئاسيا دەر کەوتى، چەند کەسىک داوايان لى
 کردووم تۆيان بۆ ببەم و وتوويانە نرخەکەى ھەرچەند بىت ئىمە
 دەیدەين، دەشزانم تۆ چەند پىويستىت بە پارەيە، ئاگادارم کە دايک
 و باوکت لە مالهوہ و دەدەريان ناوى. کاتىک قسەکانى تەواو کرد،

گوئی: ئەو بەری ئەو پارەییە کە تەنھا بۆ چوونە لای ئەو بەرپرسە دەستت دەکەوێت، کاتیەک تەماشای پارەکانم کرد، باوەرم نەدەکرد بە چاوەکانم، ئەو پارەییە زۆر زۆر بوو، بیرم کردەووە ئەفغانستان بەو بارودۆخە ئابوورییەووە و خەڵکی بەو هەزارییەووە، کەچی بەرپرسیکی چەپەل ئامادەییە تەنھا بۆ تێکردنی حەزە پیسەکانی خۆی ئەوێندە پارە بدات بە من. ژنە کە پێی گوتم: کاتی زۆرمان لە بەردەست نییە، گەر رازی بیت، بانگی کچەکان دەکەم جلۆبەرگت بۆ بهێن و ئامادەت بکەن بۆ ئەوێ بڕۆیت بۆ ئەو شوێنە، چاریکم نەبوو جگە لە رازیبوون، چونکە پارم پێویست بوو، بۆیە رازی بووم و رۆیشتم، کاتیەک گەیشتم و بینیم چ کەسیکە، تووشی سەرسووڕمان بووم، ئاخەر ئەو پیاویکی زۆر زۆر گەورە و ناسراو بوو و پلەیی وەزیری هەبوو لە حکومەت، گەر ویستبات ببینی، لانی کەم دەبوو سی مانگ پیشتر ئامادەکاریت بۆی کردبایە، کەچی وایستابەر ووتی بەرامبەر من لەسەر جیگا کە راوەستاوە. دواي ئەوێ حەزە پیسەکانی ئەو تێر بوون و من گەرامەووە بۆ شوقە کەم، سبەیی ژنە کە پەییوهندیی کرد و گوئی: ئافەڕین، جەنابی وەزیر زۆر تۆی بەدل بوو بوو. ئیتر بەو شیواییە بەردەوام بووم، هەر شەویەک لە لای کەسیک بووم، سی شەو لەمە و پێش رۆیشتم بۆ لای کەسیک، پیاو کە زۆری خواردبوویەووە، دواتر تووشی گەشکە بوو و کەفی لە دەم دەهاتە دەرەووە، منیش زۆر ترسام، رامکردە دەرەووە، کاتیەک گەیشتمە سەر شەقام، ئاگام لە خۆم نەماوو و زۆریش

ترسابووم، کاتیك به ئاگا هاتمه وه، خۆم له سه ر ته ختی نه خوشخانه

بینیه وه.

۱۳۶

من و أحلام زۆر گریان بۆ ئه و بارودۆخه ی ئه و ی تیدایه، دواتر
له ژووری په رستۆ هاتینه ده ره وه و پۆیشتین بۆ لای په رستاریك و
پیمان گوت هه رشتیك بوو ئاگادارمان بكاته وه، دواتر پۆیشتین بۆ
شوینی مانه وه مان، پرسیارم كرد له أحلام چی ده كه یت و چی ناكه یت،
ئاهیه کی قوولی هه لكیشا و وه لامي دامه وه و گوتی: هاوسه رگرم
كردوه وه له گه ل كوره بازرگانیك، به لام هیچ ئاسووده نیم له گه لی،
چوونكه ده زانم خیانه تم لی ده كات، هه رچه نده چه ند جاریكیش به
باوك و دایکی ئه وم گوتوه، به لام گوی بۆ قسه كام ناگرن، بۆیه
منیش بیده نگیم هه لئارده وه، دواتر أحلام پرووی كرده من و گوتی:
تۆ چۆنی؟ منیش وه لامم دایه وه، بارودۆخی منیش له هیی ئیوه باشت
نیه، دواتر باسی به شیك له نه هامة تییه كانی خۆم بۆ كرد. به هۆی
ئه وه ی زۆر ماندوو بوو بووین به سه فه ره وه، زوو خه وتین، به لام
كاتر میرسی بوو په یوه ندیه کی ته له فۆنی هات، أحلام وه لامي دایه وه،
په رستاره كه بوو، گوتی: ئه و كچه ی ئیوه هاتوون بۆ لای نیو كاتر میرسی
به ر له ئیستا گیانی له ده ست دا. أحلام راسته وخۆ ده ستی كرد به
هاوار كردن و گریان، پاشان به را كردن پۆیشتین بۆ نه خوشخانه، دواتر
ته رمه كه مان وه ر گرتیه وه و تا سبه ی چاوه پروان بووین، بر دمان بۆ
گۆرستان و ناشتمان و پاشان به گریان وه له سه ر گۆره كه ی په رستۆ
من و أحلام په كتریان له ئامیز گرت و مائنا واییمان كرد له یه كتی.

میرا دوو باره خه ریک بوو ده گریا، پاش نه وه پیتی گوتم: دلنیام
له و قسه یه ی ئیستا ده یکم گهر له شکره کان بوونیان نه بایه، نه مرق
گویت له وشه ی له شفرۆشه کان نه ده بوو. پاش نه وه ی له نه فغانستان
گهرامه وه، له زانکو وه هه والم بو هات که من دهر کراوم له زانکو.
راستی زور به لامه وه گرنگ نه بوو، وا بیرم ده کرده وه و به خوم
ده گوت گهر خویندنیس ته واو بکه م، پروبعیکی نه و پاره یه ی ئیستا
دهستم ده که ویت له دهرمانسازی دهستم ناکه ویت. پروژبه پروژ خوم
له بیر ده کرد و زیاتر ئاویتته ی نه و جیهانه پیسه ی نه وان ده بووم،
یاران و باران هه میسه وایان لی ده کردم که وا ههست بکه م
خوشبه ختترین کچم، بهرده وام پیکه وه بووین، پیکه وه گه شتمان
ده کرد، پیکه وه بهرنامه مان ده کرد، هه موو شتیکیان پیکه وه بوو، وا
نیشانی خه لکیان ده دا ئیمه به خته وه رترین کچین و هه رکه سیك
وه کوو ئیمه بیت دلخۆشه و ده زانییت تام و چیژی ژیان چیه و
هه رکه سیك و کچیک وا نه بیت، ژیانی نییه، نه دازیار به سه رهاتی
ریویه کلکپراوه کهت بیستووه؟ ریگه م بده بوئی باس بکه م.
(ده گیرنه وه جاریک کلکی ریویه کیان بریوو، هه موو ریویه کان
لیی کو بوونه وه و پییان گوت: کوا کلکت؟ وه لامی دانه وه: خوم
بریومه، ئیستا ئازادم و جهستم زور سووکه و کاتیک به پی ده پروم
وا ههست ده که م ده فرم. یه کیک له ریویه کان فریوی خوارد و کلکی
خوی بری، به لام زور ئازاری ده دا و پرویشت بو لای نه و ریویه ی
کلکی برابوو، پیی گوت: تو بو درۆت کرد؟ من له تاو ئازاره که م

ژیانم نه ماوه، خه ریکه ده مرم. ریو ییه کلکپراوه که وه لامی دایه وه؛
 بیده نگ به بار یو ییه کانی تر گالته مان پی نه کهن، به رده وام وا
 خوت نشان به که دلخوشیت و ئاسوودهیت، با ژماره مان زیاد
 بکات، وای لی هات ژماره ی کلکپراوه کان نه وهنده زیادی کردبوو،
 گالته یان بهو ریو ییانه ده کرد که کلکیان هیه)). ریك نه وه ژیان یی
 ئیمه یه، ته نها نیما ییش که ریکی ساخته یین، وا خومان نشان ده ده یین
 که دلخوشین، به لام وه لاهی ئیمه خه مبارترین و دلته نگترین چینی
 کومه لگاین، زوریکمان بو نه وه ی توزیک هه ست به دلخوشی
 بکه یین، په نا ده به یینه بهر ماده هوشبه ره کان و حه پ خواردن، گهر
 بلیم له سه ددا هه شتای زیاتری نه وان ی مودی لن و هونه رمه ندن له
 خه مۆکیه کی قور سدا ژیان ده کهن. ئیستا پیم بلی، ئایه نه و ژیان یی
 من بوم باس کردی و پیدایا تیپه ریوم، ده کریت کچیک تییدا هه ست
 به دلخوشی بکات.

میرا بزده کی کرد و گوتی: نه ندازیار، نه وه هه موو نه وه بوو که
 من بوم باس کردی و به لینه که ی خوم گه یانده جی، هیوادارم توش
 بتوانی وه لامی پر سیاره کانم بده یته وه.

منیش وه لامم دایه: دلنیا به له وه ی منیش به لینه که ی خوم به جی
 ده گه یه نم.

شه و دردنگی کردبوو، بریارمان دا له سبه ییه وه وه لامی
 پر سیاره کان بده مه وه، به لام کاته که مان گوری و بریارمان دا سبه ی
 سه عات پینج یه کتری ببینین.

دوای ئەوۋەى مىرا پۇيشت، ماۋەپەك مەن لەسەر مېزەكە مامەۋە،
 ترسم ھەبوو لەوۋەى ئاخۇ دەتوانم ۋەلامانىك بەدەمەۋە كە بتوانن
 تېنووۋىتىيى دلە تېنووۋەكەى مىرا بىشكىنن، ۋەلامانىك بىن كە مىرا
 دەيەۋىن، ۋەلامانىك بىن كە بتوانن بىنە ھۆى رزگاركردى مىرا لەناو
 ئەو دونيا پېسەى تېي كەوتوۋە، بەردەوام لەناو ئەو بېركرنەۋەنەدا
 بووم تاۋەكوو گەيشتەۋە بۆ كۆمپانیا، دوای ئەوۋەى نوۋىژى عېشام
 كرد، داوام لە خوا كرد يارمەتېم بدات لەوۋەى بتوانم گەر ھېچ
 نەبېت بېمە ھۆى رزگاركردى كەسېك ۋە دەستگرتنى كەسېك لە
 تارىكېيەۋە بېھېنم بەرەو پروناكىيى نېمان.

سبەى زوو ھەستام لە خەو، بۆ ئەوۋەى ئەو دوو پۇژەى ماۋە
 بتوانن كارەكان تەۋاو بىكەين ۋ پۇژەكە پېشكەشى حكومەت
 بىكەينەۋە، چەندە بېرم لای كارەكەم بوو، دوو ئەۋەندە بېرم لای ئەو
 پىرسىارانە بوو كە مىرا كىردبوونى ۋ دەبوو مېش ۋەلامم دابانەۋە،
 كات خېرا دەپۇيشت، ئەۋە بوو بۆ نوۋىژى عەسر پۇيشتەۋە بۆ
 ژوورەكەم ۋ جلەكانم گۆرى ۋ بەرى كەۋتم بەرەو ھەمان ئەو
 خواردنگەيەى كە پېشتىر لەۋى چاومان بە يەكتى دەكەۋت.
 كاتېك گەيشتىم مىرا ھاتبوو، كە سەيرى مىرام دەكرد، لە پۇژانى
 پېشووتر زۆر بەپەرۇشتىر ديار بوو، دوای ئەوۋەى سلاوم لى كرد،
 ئەۋىش سلاۋەكەى ۋەلام دايەۋە، لېم پرسى:

— ئەمرو جياۋاتر لە پۇژانى تر دەتېنم، شتېكى نوۋى ھەيە؟

به زرده خه نه یه که وه وه لآمی دامه وه و گوتی:

۱۴۰

– تینووم، تینووی ئاو نا، تینووی دلخووشی و ئاسوودهیی و
هه سترکردن به به خته وه ری، ده زانیت چه ندیکه له دل وه پینه که نیوم،
ده زانی چه ندیکه هه ستم به دلخووشیی راسته قینه نه کردووه، ئیستاش
وه کوو ئهو که سه وام که له بیاباندا له دووره وه ئاو ییک ده بینیت، به
ئاواته وه دیه تراویلکه نه بییت و ئاو ییکی راسته قینه بییت و تینوویتی
بشکینیت، منیش ئاوام، له وه تهی تو گوتووته که ده توانی وه لآمی
پر سیاره کانم بده یته وه، به و شیوه یه تامه زرۆم، ئیستا وا خه ریکه له
دووره وه ئومیدیک هه یه له کو تاییدا له و بیابانه پر له در کوداله پر زگارم
بییت و بگه مه شو ئینیک که به هاریکی نوی بهینیت ته ژیانمه وه. ئیستاش
له وه زیاتر هه ز ناکه م قسه بکه م، هه ز ده که م تو ده ست بکه یت به
وه لآمی پر سیاره کانم، نازانم پر سیاره کانت بیر ماوه یان نا؟

– به ئی، بیرم ماون. به لآم هه ز ده که م من به شیوازیکی جیاواز
وه لآمی پر سیاره کانت بده مه وه، ئه ویش له ریگه ی باسکردنی
گرنگی ئافردت له کچیکی بچوو که وه تاوه کوو ده بیته دایکیکی
به سالد اچوو له ئایینی ئیسلامدا.

– که واته زۆر باشه، با ده ست پی بکه ین، چۆن ئاسووده ی به و
شیودیه وه لآم بده وه، گرنگ ئه و دیه من وه لآمه کانم ده ست بکه ویت.

– بسم الله، به ناوی ئهو خوایه ی که دروستکه ری گشته انه،
هه مووشمان ده بییت بو لای ئهو بگه ریینه وه. پیش ئه وه ی باسی

نافرەتت بۆ بکەم لە دینی ئیسلام، ڕینگەم پێ بەدە باسیکی ژنت بۆ
بکەم پیش هاتنی ئیسلام و بارودۆخی چۆن بوو لە کۆمەڵگادا و
خەڵکی چۆنیان لە ژن دەروانی. بۆ ئەوەی ڕوون بێت و بزانین کێ
نرخ و قەدری ژنی زانیووە و ڕیزی لێ گرتووە و کێش سووکایەتی
پێ کردووە و بە چاویکی کەمتر لە پیاو تەماشای کردووە. کێش
شەری کردووە لەسەر مافەکانی ژن و جەنگاوە بۆ نازادیی
راستەقینە ی ژنان و کێش ژنی کردووە بە کۆیلە و نەهێشتووە
ژنان دەنگ بەرز بکەنەووە و داوای مافەکانی خۆیان بکەن؟ نایە
کامەیان یە کسانیی راستەقینە دابین دەکەن بۆ نافرەت، نایینی
ئەسلام یان ئەو ڕیکخراوانە بە ناو خۆیان ناو ناو ڕیکخراوەکانی
بەرگریکردن لە مافەکانی ژنان؟ نایە ئەوەی ئەو ڕیکخراوانە
بانگەشە ی بۆ دەکەن، تا چەند خزمەتی کردووە بە ژن و ژنی
پاراستووە؟

— ئەوەیان هەر شتیکی زۆر باشە، بۆ ئەوەی بەتەواوەتی و
بەیه کجاری ڕەش و سپیم لە لا دەر کەوێت.

— پاش ئەوەی پەرەردگار ئادەم و حەوای ڕەوانە کرد بۆ سەر
زەوی، هیواش-هیواش ئەوەکانیان دەستیان کرد بە زۆر بوون و تا
ئەوەی بوون بە میللەت و نەتەوای جیاواز و لە شوینی جیاواز
نیشتەجێ بوون. شەیتان لە گەلیان بوو، هەمیشە لە دەرفەتێک
دەگەرا ئەوەکانی ئادەم لە خشتە بەریت و ڕیگای راستیان لێ و ن
بکات. بۆیە وردە وردە دەستی کرد بە لادانیان لە سەر ڕیگای راستی

و ره زنگه به گهم شلپکیش که کرد پشیمان بریتی بوو بیت له تیرکردنی
 ناره زووه کانپان و دوا که و تنی حه زه کانپان و نه نجامدانی زینا و
 به و ره و شتی، له و سانه وه مرؤف درکی به وه کرد که پیاوان خاوه و
 هیزن و توانایان هه به به سهر ژندا، بویه دهستیان کرد به چه وساندنه وه
 و نازاردان و به کاره پینانپان وه کوو خزمه تکار و کالایه ک تنها
 بو تیرکردنی حه زه کانپان، پینه دانی خوراک و تنها نه و خواردنه
 نه بیت که له خویان زیاد بووه، بارودوخ به و شیویه دریژهی
 کیشا، جو ره کانی سزادان پیشکه و تووتر بوو بوون، تاوه کوو نه وهی
 دهستیان چوویه کوشتنی ژنه کانپان، نه مه بارودوخ زین بوو له ناو
 میلله ته جیاوازه کانی جیهان، گهل و نه ته وه کان رای جیاوازیان
 هه بوو له سهر ژن، به لام له سهر سزا و نه شکه نجه دانی ژنان کوک
 بوون. نه غریقیه کان که له کوئترین گهل له کانی جیهان، باوه پریان
 و ابو ژن داریکی ژه هراوییه، کرین و فروشتنی پیوه ده کرا وه کوو
 هه رشتیکی تر له بازاردا. پومانییه کان ده یانگوت ژن روحی نییه،
 گهر ویستبایان سزای ژنیک بدن، نه و اهیتی سووره وه کراویان پیدا
 ده کرد یان ده یانخسته دووی نه سپیک تاوه کوو ده مرد. چینییه کان
 باوه پریان و ابو ژن دوا ی مردنی پیاوه که ی ده بیت به زیندووی
 بنیژریت. لای هیندییه کانیش بارودوخ زین له گهل له کانی تر باشر
 نه بوو، به هه مان شیوه به شیویه کی ئیجگار خراب له ژنانیان
 ده پروانی و باوه پریان و ابو ده بیت چۆن کاتی مردنی پیاوه که ی که
 ددسووتینریت، نه ویش بسووتینریت. فارسه کان ریگه یان به خویان

دابوو که هاوسه رگیری بکه ن له گهل مه حره مه کانیان. جووله که کان
 پییان وا بوو ژن نه فره ته، چوونکه هوکاریکه بو له خشته بردنیان و
 پیسه له کاتی سووری مانگانه و دهستی بهر هه رشتیک بکه ویت
 نهو شتهش پیس ده کات و نهو کاته ی ژن له سووری مانگانه دا
 بوو، بو ی نه بوو له ناو مالدا بژیایه، ده بووایه بچیت له شوینی
 نازه له کان ژیان ی کردبایه، تاوه کوو سووری مانگانه ی ته واو
 ده بیت. عه ره به کانی پیش ئیسلام به جوریک رقیان له ژن بوو،
 هه ر وه کوو رقی پیاویک له مردن و به زیندوویی زینده به چالیان
 ده کردن، په نگه نه وه ی تا ئیره بوم باس کردی نازار به خوش بیت و
 باوه رکردنی قورس بیت، به لام له وه قورستر و نازار به خستر نه وه
 بوو که فه ره نسییه کان نه جامیان دا له کو بوونه وه یه که له سالی
 ۵۸۶ زایینی، که تییدا باس له وه ده کرا ئایه ژن وه کوو پیاو مروقه
 یان مروق نییه! ئایه روحی هه یه یان بیروحه؟ گهر روحی هه یه،
 روحی نازه له یان مروق؟ گهر روحی مروقیشی تییدا بیت، ئایه له
 ئاستی روحی پیاودایه یان که متره؟ له کو تاییدا گه یشتنه نه وه ی
 که به لی ژنیش مروقه، به لام دروست کراوه بو خزمه تکردنی
 پیاوه که ی. په رله مانی ئینگلته را له سه رده می هیئیری هه شته م
 بریاریکی ده رکرد به وه ی ژن بو ی نییه (کتیبی پیروژ) بخوینیته وه،
 چوونکه پیسه. ئیستا با به دیار یکراوی راست باسی بارودوخی
 ژن بکه ین پیش هاتنی ئیسلام له نیو عه ره به کان، ژن لای نه وان
 شتیک بوو جیگای شهرم بوو، میبوون تاوان بوو، گهر که سییک

له کاتی له دایکبوونی منداله که ی هه والی بو هاتبایه که ژنه که ی
 کچیکی بووه، دهرویشته ژووریک و بو ماوهیه که نه دههاته دهرووه،
 یان راسته وخو دهرویشته نه و کچه ی زینده به چال ده کرد. خوی
 گه وره نه و دیمه نه مان زور جوان بو باس ده کات له قورئانی پیروز
 و ده لیت: ﴿وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنْثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَفِيمٌ﴾
یتواری من القوم من سوء ما بشر به سورته تی النحل نایه تی ۵۸.
 ده زانی واتای نه و نایه ته ی ئیستا بوم خویندییه وه چییه؟ نه وه یه
 خوی گه وره ده فهرموویت: ((گه ریه کیل له وان مژده ی بو هاتبایه
 به وه ی که نه و منداله ی له دایک بووه کچه، نه و له ناخوشی نه و
 هه واله رهنگی روخساری ده گورا و زور دلگران و خه مبار ده بوو و
 خوی ده خوارده وه له ناخوشی نه و هه واله ی پی دراوه و ماوهیه که
 خوی له خه لکه که ده شارده وه و خوی داده براند)). ژن لای نه وان
 هه ر وه کوو پاره و ئاژهل ته نها کالایه که بوو کرین و فروشتنیان پیوه
 ده کرد، ژن بوی نه بوو میرات و هه ربگریت و هیچ حه قیکی نه بوو لای
 میرده که ی، ژماره ی ته لاقه کان دیاریکراو نه بوون، ژماره ی ژنه کانی
 دیاریکراو نه بوون، کاتیکیش میرده که ی ده مرد، ده بووایه خراپترین
 جلوه به رگ بپوشیت و نینو که کانی چاک نه کات و خوی پاک نه کاته وه
 و قژه کانی شان نه کات و کاتیکیش باوک ده مرد، کوره گه وره که
 ژنی باوکی ماره ده کرده وه. له یه که کاتدا کوومه لیک پیاو پیکه وه
 دهرویشتن له گهل ژنیک جووت ده بوون و پاشان که منداله که
 له دایک ده بوو، ژنه که به ئاره زووی خوی که سیکی وه کوو باوکی

مندالّه که هه‌لده‌بژارد و پیاوه کانیش بۆیان نه‌بوو ره‌تی بکه‌نه‌وه. یان هه‌ندیك ژنه‌کانی خۆیان ده‌نارد بۆ نه‌وه‌ی سه‌رجییی بکه‌ن له‌گه‌ل که سایه‌تییه گه‌وره و دیاره‌کان بۆ نه‌وه‌ی کوریکیان ببیت سیفەت و تایبه‌تمه‌ندیی که‌سه‌که هه‌لبگریت. یان هاوسه‌رگیریی کاتی ته‌نها بۆ چیژوه‌رگرتن. هه‌موو نه‌وانه‌ی ئیستا بۆم باس کردیت هه‌مووی تیروانیینی نه‌ته‌وه و دینه جیاوازه‌کان بوون به‌رامبه‌ر ئافره‌ت، به‌لام له‌ئیستاوه باسی ئافره‌تت بۆ ده‌که‌م له‌دینه جوانه‌که‌ی ئیمه که دینی ئیسلامه و بۆت باس ده‌که‌م که ئایینی ئیمه چۆن له‌ژن ده‌روانیت و چ په‌یامیک و تیروانیینیکی هه‌یه به‌رامبه‌ر به‌ژن.

میرا به‌سه‌ر سامیییه‌وه پرسی:

— هه‌ر به‌راست، پیشت به‌و شیوه‌یه مامه‌له ده‌کرا له‌گه‌ل ژن؟

— به‌لێ، گه‌ر خراپتر نه‌بووبیت، باشتتر نه‌بووه. به‌لام سوپاس بۆ خوا پاش نه‌وه‌ی دینی ئیسلام هات، بارودۆخه که ته‌واو گۆرڤه‌را، خوا له‌رینگه‌ی کتیبه‌په‌روژه‌که‌یه‌وه که بۆ پیغه‌مبه‌رمانی نارد پیگه و جینگای به‌رزی بۆ ئافره‌ت دانا و کردیه هاوشانی پیاو و نه‌و شوینه‌ی پێ دا که شایانی بوو، پزگاری کرد له‌وه‌ی وه‌کوو کۆیله و ژێرده‌سته‌ی پیاو ته‌ماشای بکریت، بۆیه له‌قورئانی په‌روژ گه‌ر سه‌رنج بده‌ین له‌چه‌نده‌ها شوین خوای گه‌وره‌ناوی ژنی له‌گه‌ل پیاو هیناوه و بگره له‌هه‌ندیك شوین ژنی پێش پیاو خستوه. دهمه‌وێت هه‌ندیك له‌و ئایه‌ت و فه‌رموودانه‌ت بۆ باس بکه‌م که خوا و پیغه‌مبه‌ر باسیان له‌گرنگیی ئافره‌ت کردوه و داویان له‌پیاوان

کردوو به باشه مامه له یان له گه ل بکه ن، سه ره پای ئه وه ی یه کیک له گه وره ترین سو په ته کانی قورئان به ناوی ژنانه وه یه (النساء) و سو په تیکی تریش به ناوی (مریه م) ه وه یه. ده مه ویت ئه وه شت لا پروون بیت، باشتین که سیک ئیمه وه کوو نموونه وه ری بگرین و چاوی لی بکه یین بو مامه لکردن له گه ل ئافره ت و هه موو شتیکدا بریتییه له پیغه مبه رمان محمد (ﷺ)، ئه و باشتین پی شه نگه بو ئیمه. خوای گه وره ش له وه سفی ئه ودا ده فه رمو ویت: ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾ سو په تی ئه نبیاء ئایه تی ۱۰۷. خوا ئامانجی خو ی به پیغه مبه ر فه رمو و و پیی گوت: ((به راستی تو مان ته نها بو ئه وه ناردوو به بیته ره حمه ت و مایه ی خیر و خوشی بو هه موو شتیک)). راسته دینی که بو پرزگا کردنی مرو قایه تی به نیر و مییه وه و پرینموونی کردنیان بو ریگی رایست هاتوو، به لام ره نگه هه له نه بم گه ر پیت بلیم به شیکی هه ره زوری ئه و ره حمه ته به ر ئافره تان که و تو وه، جگه له وه ی مرو قه کانی پرزگار کرد له به ندایه تی کردنی مرو ق بو مرو ق بو به ندایه تی کردنی به نده بو دروستکراوی خو ی و پرزگار کردنی ئافره ت له و سته م و ناخوشییانه ی له ناو کو مه لگای ئه و کاته دا تووشی بو و بوو. هه ر بو یه ش له چه ندین شوینی قورئاندا و له چه ندین فه رمو وده دا ئه وه ده بینین خوای گه وره نیر و میی هاوشانی یه کتری باس کردوو. خوای گه وره له چه ندین شوینی قورئاندا پیمان ده فه رمو ویت: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ

عِنْدَ اللَّهِ اتَّقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿۱۴۷﴾ واتا: ((ئەى خەلكىنە، بىگومان ئىمە ھەموو تانمان لە نىر و مېيەك دروست كردوو (كە باوكە ئادەم و دايكە ھەوايە) و كردوو مانن بە چەندە ھاگەل و تيرە و ھۆزى جوړبە جوړ، تا يە كتر بناسن و پەيوەندىتان خوش بىت بە يە كەو. بەراستى بەرترىنتان لای خوا ئەو كەسانە تانە كە زۆرتر لە خوا ترسە و فەرمانبەردارى خوايە، بىگومان خوا خۆى زانا و ئاگايە بە ھەمووان)) سورەتى الحجات ئايەتى ۱۳. لە شوينىكى تردا دەفەر مووئ: ﴿فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنُتَّى بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضٍ﴾ واتا: ((خوا وەلامى ئەوانەى دايەو كە ھانا و ھاواريان بۆلای ئەو بردبوو و پىي فەر موون: بەراستى من ھەول و كۆشش و كار و كردەو ھى چكام لە ئىو بەزايە ئادەم، چ نىرە و پياوتان، چ مېينە و ئافرەتتان (چوونكە) ھاو كارى يە كتر بوون لە چاكە و چاكە كاريدا)) ئالى عىمران ئايەتى ۱۹۵. لە جىگايە كى تردا دەفەر مووئ: ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ﴾ (۳) وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ... ﴿۳﴾ واتا: ((ئەى پيغەمبەر (ﷺ) بە پياوانى ئيماندار بلى: چاويان بپاريزن (لە سەرنجدانى ئافرەتانى نامە ھەردە ھا نامووس و ەوردەتى خويان لە ھەرام بپاريزن، بىگومان ئەو پاكتر و پوخترە بۆيان (بۆ دل و دەروون و روالەت

و روح و لاشه یان) به راستی خوا ناگاداره به و هه لسوکهوت و
 رفتارانه ی که ده یکه ن(۳۰) به نافرتهانی ئیمانداریش بلی: چاویان
 بیاریزن (له ته ماشا کردنی نامه حرم) داوینی خویان بیاریزن له
 گونا...)) سوپه تی نور ئایه تی ۳۰ و ۳۱. له چهند جیگایه کی تر دا
 خوی گه و ره ده یه ویت گه و ره یی دایک و باوکمان نیشان بدات، بویه
 ده فهرمو ویت: ﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا
 إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا
 تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا﴾ واتا: ((په وهر دگار فهرمانی پی
 کردوون جگه له و که سی تر نه په رستن، هه و ره ها بریاری داوه
 چاکه کاریش بن له گه ل دایک و باوکتان، هه رکاتیکیه کیکیان یان
 هه ردو وکیان به پیری که و تنه لای تو (ته نانه ت) ئوفیان له ده ست
 مه که و (هه رگیز) پیاندا هه لمه شاخی و هاواریان به سه ردا مه که
 به رده و امیش قسه و گفتوگو ت له گه لیاندا با چاک و جوان و به جی
 بیت)) سوپه تی الاسراء ئایه تی ۲۳. هه ر له باسی دایک و باوکدا
 له شوینیکی تر دا ده فهرمو ویت: ﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ
 أُمُّهُ وَهْنًا عَلَىٰ وَهْنٍ وَفَصَّالَهُ فِي عَامَيْنِ أَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ
 الْمَصِيرُ﴾ واتا: ((ئیمه فهرمانمان داوه به ئاده میزاد به چاکه رفتار
 بکات له گه ل دایک و باوکیدا، دایکی ئیش و ئازار و لاوازی و
 بیتا قه تییه کی زوره وه (به پیستی سکی نو مانگ) هه لی گرتووه.
 برینه وه شی له دوی دوو ساله، فهرمانمان پی دا که ئه ی ئینسان،
 سوپاسگوزاری منیش و دایک و باوکیشت به، دلیا به گه رانه وه تان

هەر بۆ لای منه)). سوره‌تی لوقمان نایه‌تی ۱۴، ئیستاش با بچینه
خزمه‌تی پیغه‌مبه‌رمان (ﷺ) بزانین نه‌و چۆن باسی نافرته‌تی کردووه.
له زۆر شوین و جیگا باسی نافرته‌تی کردووه، له فهرمووده‌یه‌ کدا
ده‌فهرمووئیت: (إنما النساء شقائق الرجال) واتا: نافرته‌ت به‌شینکه‌ له
پیاو و هاوه‌لی پیاوانن. له جیگایکی تردا و له‌حه‌جی مائناواییدا
یه‌ کێک له‌و شتانه‌ی زۆری خهم بوو، بریتی بوو له‌ نافرته‌تان، بۆیه
فهرمووی: (أستوصوا بالنساء خيرا) واتا: له‌گه‌ڵ نافرته‌تان باش بن.
له‌ جیگایه‌کی تردا ده‌فهرمووئیت: (لا یکرّم المرأة إلا الکریم، ولا
یهین المرأة إلا اللئیم) واتا: ریزدار نه‌بی‌ت ریزی نافرته‌ت ناگریت،
بی‌ریزیشی به‌رامبه‌ر ناکات مه‌گه‌ر که‌سیکی بی‌ریز نه‌بی‌ت.

من به‌رده‌وام بووم له‌ قسه‌ کانم کاتی‌ک گوئیستی بانگی مه‌غریب
بووم، بۆیه‌ به‌ میرام گوت: من ده‌چم نوێژ ده‌که‌م، تۆش داوای
خواردن بکه‌.

میرا وه‌لامی دایه‌وه: چی بۆ تۆ داوا بکه‌م.

منیش زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌ کم بۆ کرد و پیم گوت: چیت بۆ خۆت داوا
کرد، ئه‌وه‌ش بۆ من داوا بکه‌.

میراش به‌ بزده‌یه‌ که‌وه‌ گوتی: زۆر باشه‌.

دوای ئه‌وه‌ من رۆیشتم نوێژ بکه‌م و کاتی‌ک گه‌رامه‌وه‌، بینیم میرا
داوای مه‌ندیی (خواردنیکی یه‌مه‌نییه‌) کردبوو، له‌ کاتی نانخواردندا
من ده‌ستم کرده‌وه‌ به‌ ته‌واوکردنی قسه‌ کانم، پیم گوت:

— نه وهی تائیره بوم باس کردیت گرنگیی نافرهت بوو به شیوه یه کی
گشتی له دینی نیمه دا، که دینی ناشتی و پیکه وه ژیاڼه. نیستاش با
بیین به تایبه تی و پله به پله له کچیکی بچو و کی نازداره وه تاوه کوو
ده بیته کچیکی پیگه یشتوو و کاتی شوو کردنی دیت و دواي نه وهی
ده بیت به دایک و به ته مه ندا ده چیت باس بکه یڼ. نافره تان بو پیاوان
ره حمه تن، سهیر که کاتیک کچ ده بیته هو ی نه وهی خوا له دایک و
باو کی خوش بییت و خوا به هو ی کچه وه ده رگا کانی دوزه خ داده خات
له سهریان و کاتیکیش پیده گات و هاوسه رگیری ده کات، ده بیته
هو ی ته واو کردنی نیوه ی نیما نی هاوسه ره که ی، کاتیکیش ده بیت به
دایک ده بیته هو ی ریگری کردنی له چوونی مندا له کانی بو دوزه خ،
چوونکه به هه شت له ژیر پیی دایکاندایه وه کوو پیغه مبه رمان له
فه رموده یه کدا باسی ده کات. له کاتیکدا خه لکی شهر میان له
بوونی کچ ده کرد، خوا کچی کرده خه لاتی پیغه مبه ری نازی زمان، نه ک
کچیک، بگره کو مه لیک کچ، له وانه (زهینه ب و روقیه و ام کلسوم
و فاتیمه)، هه موو نه و کچانه شی له نازیترین و خوشه ویستترین
خیزانی بوون که دایکمان خه دیجه یه، ره زای خوا ی لی بیت،
هه موو شیان گه وره بوون و شوویان کرد، راسته خوا کوریشی دابه
پیغه مبه ر، به لام ته مه نی کوره کانی کورت بوو و هه ر به ته مه نیکی
زور کورت بو لای خو ی ده بیردنه وه، پیغه مبه ر کچه کانی زور
خوش ده ویست و زوریش ریزی ده گرتن، ته نانه ت کاتیک ده هاتن
بو لای، له بهریان هه لده ستا و ماچی ده کردن و به گولی ناو ده بردن

و فهرمى ده كرد به له لكى و ده پله رموو (لا تكررهن البنات، فانهن
المؤنسات الغاليات) واته رقتان له كچان له بهتته وه (خوشتان بوين)،
چوونكه كچه كان دلخوشكهرى (خيزان و خانه وادهن) و ريزدار
و به هادارن. ههروه ها پيغه مبهه هانى موسلمانانى داوه به وهى
كه نه گهر بيت و كه سيك كچى بوو و باش پهروه ردهى كردن و
گه وهى كردن و به باشى به رپى كردن بو مالى ميړدى خو، نه وا
به هه شتى بو مسوگه ره، وه كوو له فه رمووده يه كدا ده فه رموويت:
(مَنْ عَالَ جَارِيَتَيْنِ حَتَّى تَبْلُغَا، جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَنَا وَهُوَ كَهَاتَيْنِ)
و ضم أصابعه)) واته: هه كه سيك دوو كچ به خيو بكات تاوه كوو
بالغ ده بن، له روژى قيامه تدا كه ديت من و نه و ناواين له به هه شت
(په نجه كانى هينايه ته نيشته يه كتر).

ئينجا نه و كچه كه ته مهنى گه و ره ده بيت و ده گاته ته مهنى
پيگه يشتن، خوا فهرمى پى كردو وه كه خو دابپوشيت و حجاب
بكات، توش پرسيت ئيسلام به زور حجاب به كچ و ژنان ده كات،
بيت ده ليم نه خير، له تايينى ئيمه دا زور ليكردن نيه، به لام كاتيك
كه سيك باوه ر به خوا و به پيغه مبهه ره كه دى دينيت و بانگه شهى نه وه
ده كات كه گوايه خوا و پيغه مبهه ره كه دى خوش ده ويت، ناكريت
سه رپيچى ته وانيش بكات و له قسه دى ته وانيش ده ربچيت،
چوونكه خوا فهرمى كردو وه كه ده بيت خويان دابپوشن، نايه
تو گهر خاوه نى شتيكى به نرخ بيت، چي لى ده كه يت؟ بيگومان
هه ول ده ده يت ناگادارى بيت و كه س نه ييپييت، ته نها كه سانيك كه

متمانەت پىيان ھەيە و لە تۆۋە نزيكن، يا با بىين باسى ئەۋە بىكەين
تۆ دەرويت بۆ بازار، مۇبايلىكى جوانى گرانبەھا دەكريت، بەلام
راستەوخوش داۋا لە كەسە كە دەكەيت بەرگىك و درعىكت پىن
بدات، باشە گەر لىت بېرسن بۆچى بەرگى بۆ دەكريت و درعىك
لە شاشە كەى دەدەيت؟ دلىام تۆ بى ئەۋەى دوودل بيت دەلىيت بۆ
ئەۋەى مۇبايلە كەم پارىزراۋ بيت لە ھەر زىيانىكى دەرە كى، باشە
مۇبايلىك ئەۋەندە گرنگى پى بدەيت و ھەۋلى پاراستنى بدەيت و
لەلات بەنرخ بيت، كە مۇبايل شتىكى ئەۋەندە گرانبەھاش نىيە،
ئايە ئافرەت كە خوا رىزى لى ناۋە و لە جوانترىن و باشتىن شىۋەدا
دروستى كىدوۋە، ئەۋلاتر نىيە بەۋەى خۆى بپارىزىت و خۆى
داپۆشىت؟ ئافرەت لاي ئىمە بەنرخە، پىرۆزە، بىنە بەرچاۋت باخىك
گەر پەرژىن كرابىت و باش داپۆشرايىت، كەس ناتوانىت لىي
نزيك بىكەۋىتەۋە و بچىتە ناۋى، مەگەر لە رىگەى دەرگايە كەۋە
نەبىت، بەلام گەر ھات و ھىچ پەرژىنىك نەۋو، ھەموو كەسىك
و ھەركاتىك بىەۋىت دەچىتە ناۋ باخە كە، تاۋە كوۋ رۆژىك دادىت
ۋا ھەست ناكەيت ئەۋە باخ بوۋىت، چوونكە ھىچ شتىكى لە باخ
ناچىت، بەلام باخىك كاتىك بە پەرژىن دەۋرە دراۋە، رۆژبەرۆژ
جوانىيە كەى زياد دەكات، ئەۋەش ۋەلامىكە بۆ ئەۋانەى دەلىن
حىجاب جوانىي ئافرەت كەم دەكاتەۋە، بەلام بە پىچەۋانەۋە،
حىجاب ھەم جوانىي ئافرەت و رىز و نرخی ئافرەتىش لە چاۋى
پىاۋاندا زياد دەكات. بۆيە فەرمانكردن بە پۆشتەيى ئافرەت لە

سوودی ئافره ته، ستم نییه له ئافره ت، به لکوو بۆ پاراستنی ئافره نه
له ده ست پیاوی برسی و هه وه سباز، گهر سه یریکی ولاتانی پوژناوا
بکه یین، ده بینین نه و ئافره تانه ی له ده ره وه کار ده که ن زۆری به ی هه ره
زۆری به هۆی جله کانیانه وه گێچه ل و ده ستر یژیان ده کرینه
سه ر، چوونکه کاتیك ژنیك جلیکی نیمچه پرووت له بهر ده کات،
گهر راسته وخۆش نه بیته، نه و نا راسته وخۆ پیاو وا تیده گات که
نه و ژنه ده لیت ته ماشام بکه ن. بۆیه خوا له پینا و ناسووده یی ژنان
فه رمانی پینان کردووه که خۆیان پۆشته بکه ن.

تۆ وت که ئایینی ئیوه ریگری کردووه له وه ی کچ و کوپ
یه کترین خوش بویت و له گه لی ده ربجیت و بیناسیت و بزانیته نه و
که سه شایانی نه وه یه بیته هاوسه ر و باوکی مندا له کانی. به لام من
پیت ده لیم ئایینی ئیمه ریگری له خوشه ویستی نه کردووه، به لکوو
ئایینی خوشه ویستیه، به لکوو پیغه مبه ر پیمان ده فهرموویت له
فه رمووده یه کدا: (لم یر للمتحابین مثل النکاح) واتا: نه مبینیوه باشت
بۆ دوو کهس که یه کترین خوش بویت، جگه له هاوسه رگیری.
خوشه ویستی حه رام نییه، به لام نه وه ی خه لکی به ناوی
خوشه ویستیه وه ده یكات حه رامه، گهر خوشه ویستی حه رام بایه،
بۆچی خوا مه رجی هاوسه رگیری کردنی داناوه به وه ی ده بیته کچه که
پازی بیت و نابیت به زۆر درابیت به شوو، وه کوو پیغه مبه ر له
فه رمووده یه کدا ده فهرموویت: (لا تنکح البکر حتی تستأذن، قالوا:
یا رسول الله، فکیف إذنها قال: أن تسکت) واته: کچ ماره نا کریت

تاوه کوو مۆله تی لی وەر نه گیریت، گوتیان: نهی پیغه مبهری
 خوا (ﷺ) مۆلهت لیوه رگرتنی چۆنه؟ فهرمووی: بیده نگیوونیه تی
 (چونکه جاری واهیه کچ شهرم ده کات بلی: دهمه ویت شوو
 به فلان کهس بکه م). به لام خوشه ویستی نیوان کوپ و کچیش
 کومه لیک ریگا و بنه مای خوی هیه. نهوه خوشه ویستی نییه تو
 بییت به ناوی خوشه ویستییه وه کچ بی جلوه رگ بکهیت، یاری
 به عیزهت و که سایه تی بکهیت و پیی رابویریت، به لکوو نهوه
 خوشه ویستییه نه گهر خوشه ویسته کهت له به رامبهرت وه ستابیت،
 بویری نه وهت نه بییت سهر هه لبری و ته ماشای بکهیت، نهوه هیچ
 ده ستلیکدان هیلی سووره، نهوه خوشه ویستی نییه تو چه ند سالیك
 له گه ل کهسیکدا بیت و دواتریش دلی بشکینی و جیی بهیلتیت،
 گهر سهیریکی نه وروپا بکهین، ده بینین هیچ سنووریک نییه و
 ههردوو ره گهز به ئاره زووی خویان له گه ل یه کتری راده بویرن و
 له گه ل یه کتری له یه ک شوین ده مینه وه و له گه ل یه کتری ده خهون
 و مندال ده خه نه وه و ته نانهت به یاسا نه مه یان ریگه پی داوه به وهی
 دوو کهس، کچ و کوپ، ده توانن پیش هاوسه رگیری بو چه ند سالیك
 پیکه وه بژین و پیکه وه بخهون و مندال بخه نه وه، گهر زانیان
 پیکه وه ده گونجین، نهوا هاوسه رگیری ده کهن، گهر نا، له یه کتری
 جیا ده بنه وه، نهو کاتهش نه وهی ئازار ده چیژت زیاتر ژنه کهیه و
 کومه لیک مندال بیبهش ده بن له نازی دایک و باوک، نمونه شمان
 زوره که دوو کهس له گه ل یه کتری ده ژین و هاوسه رگیریان

نه کردوو، به لام ده بینی کوتایی په یوه نډیه کانیان شکست دینیت.
 لیره دا شتیک هیه، نه ویش ریکخواوه کانی ژنان که کار له سهر
 نه وه ده کهن و بانگه شه بو نه وه ده کهن که ژنیش ده توانیت کتی
 بویت له گه لی رابویریت و چیژ وهر بگریت له ژیان، کاتیکیش له
 نه نجامی نه و جووتبونه ی له گه ل پیاو گهر ژنه که دوو گیان بوو
 و سکی په یدا بوو، نه ووا به یاسا ریگه یان پی داوه به وهی بچیت و
 منداله که ی له بار به ریت و کورپه له که ی بکوژیت بی نه وهی له
 لایه نی یاسا ییشه وه تومه تبار بیت، یان هه نډیکیان کاتیک منداله که
 دیته دونیاوه، له نیو سندوقی ناو باخچه کان یان سه به ته ی خو له کان
 فرپی ددهن، ئیستا تو پیم بلی نه وه له کوپی یاسا نه خلاقیه کان
 و دینییه کان جیگای ده بیتته وه. کچیک هیشتا بیست سالی ته وواو
 نه کردوو به بکوژی کورپه له که ی ناو سکی. خوا له قورئاندا
 پیمان ده فهرمویت: **[وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ * بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ]**
 سوره تی التکویر نایه تی: ۸. واتا: ((کاتیک کچی زینده به چالکراو
 پرساری لی ده کړیت * به چ گونا هیك، به چ تومه تیك کوژرا)).
 یان کومه لیکی زوری مندا له هیه نازان باوکیان کییه، ته نانه ت
 دایکیشیان نازانیت باوکیان کییه؟ له نه مریکا به رنامه یه کی
 به ناوبانگ هیه که چه نده ها ساله به رده وامه به ناوی (تو باوک
 نیت). نایه نه وه چ شوینیکي جوانه تاوه کوو من به ویت له ناو
 کومه لگای منیشدا هه بیت، چ شوینیکي جوانه تاوه کوو شانازی
 پیوه بکه م و هه ول بده م له ناو خه لکیدا بلاوی بکه مه وه. نایینی ئیمه

ریگری له وه نه کردووه کچ و کور یه کتری ببین و یه کتری بناسن
 و له گهل یه کتری قسه بکهن، به لام بو نه وهی شته که به شیوه یه
 بیت نه ههست و سۆزی کچ بریندار بیت، نه ههست و سۆزی
 کوره که، نهوا کومه لیک یاسا و بنه مای بو داناوه، تو بوت ههیه
 نهو کوره یه هاوسه رگری له گهل ده کهیت ببینی و قسه ش بکهن،
 به لام به مهرجی نه وهی سنووره شهرعییه کان نه به زین و به ته نهایی
 نه بیت، به لام به هه موو شیوه یه که ره تی کردو ته وه تاوه کوو که سه که
 ده بیته حه لالی تو دهستی لی بدهیت و له گه لی بخه ویت، قسه یه که
 زور باوه، نه ویش نه وهیه که ده لیت: هه ر کوریک ئاماده بوو نهو
 شتانه ی که ده بیت دوا ی هاوسه رگری بکری پش هاوسه رگری
 له گه لی کردی، بزانه نایه ویت هاوسه رگری له گه ل بکات، گه ر
 هاوسه رگریشت له گه ل بکات، ته مهنی نهو هاوسه رگرییه زور
 نابیت، چونکه به لایانه وه شتیکی تازه نییه و نه وهی که ده بوو
 له ژبانی هاوسه رگری ببین، پش هاوسه رگری بینراون و
 کوتایی به بابه ته که هاتوو، هه ر بویه ده بینین نه مرؤ ریژه ی ته لاق
 و جیا بونه وه چهنه زور بووه. و ته یه که ههیه ئیمه زور سته مهان
 لی کردوو، نه ویش و ته ی (خوشم ده ویت)، به بروای من خوشم
 ده ویت دوو واتای ههیه، یه که میان: نه وهیه من خوشیم له تو
 ده ویت، و اتا تو ته نها ئامرازیکی بو تی کردنی حهزه کانی من و
 من تاوه کوو نهو کاته توم ده ویت که خوشیم پی ده دیت، چیژت
 لی وهر ده گرم و حهزه کانم تی ده بن. واتای دوو ه میان: نه وهیه که

خوشیم بۆت دهوئیت، من نامادهم ههرشتیک بکهه که تو خوشبهخت و خوشحال بکات. هه مووی ئه وهی به لامه وه گرنکه ئه وهیه بتوانم تو خوشحال بکهه و زهرده خه نه له سه ر پرووت بنه خشینم. بویه گهر کوریک کچیکی خوش ویست، باشتین و شه رعیتین ریگا ئه وهیه بچیته داوای و به سه ر به رزی داوای دهستی کچه که بکات له باوکی یا برای، تا ئیره ئه و کچه لای مالی باوکی وه کوو شازادهیه ک ژیاوه، باوک و براکانی باشتین مامه له یان له گه ل کردووه و جوانترین خوشه ویستییان پی داوه، ئیستا ئه و کچه گه یشتوته ته مه نیک که ده توانیت له گه ل که سیکی تر ژیانیکی نوێ دروست بکات. ئایینی ئیمه ش جوانترین شتیک که وه کوو مه رجی یه کهه دای نابیت بریتییه له ئه خلاق و ره وشتی کچه که، نه ک جوانی کچه که، نه ک سامانی باوکی کچه که، نه ک ناو و ناوبانگی بنه ماله ی کچه که، ههر وه کوو پیغه مبه ر له فه رمووده یه کدا ده فه رموویت: (عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: (تُنْكَحُ الْمَرْأَةُ لِأَرْبَعٍ: لِمَالِهَا، وَلِحَسَبِهَا، وَلِجَمَالِهَا، وَلِدِينِهَا، فَاظْفَرْ بِذَاتِ الدِّينِ تَرُبَّتْ يَدَاكَ)) واتا: (له بهر ئه و چوار هوکاره خه لکی هاوسه رگیری ده کهن له گه ل ژن. بۆ مال و سامانه کهی، یان بۆ پله و پایه و ناسراوی بنه ماله کهی، یان بۆ جوانی و شوخوشه نگییه کهی، یان له بهر دین و نه خلاقه کهی، ئیوه ئه وه بهین که دینداره یا دهستان بچیته به خاکدا). بیگومان دین و ره وشت مه رجی یه کهه مه، نه ک تاکه مه رج، نه گینا جوانی مه رجیکی تره و ئه و کهسه ی که هاوسه رگیری

له گه‌ل ده کات ده بیټ له رووی شیوه‌ی روخسار و هه‌لسوکه‌وت
تو به‌دلت بیټ. کاتیك كه سیک دیته داوای کچیك، پیغه مبه‌رمان ۱۵۸
فی‌رمان ده کات نه‌وه‌ی زور به‌لای ئیمه‌وه گرنګ بیټ و چاوی لئ
بکه‌ین له کوره‌که‌دا نه‌وه‌یه که کوریک‌ی پابه‌ند بیټ به‌دینه‌وه و
نه‌خلاق و په‌وشتی باش بیټ، هه‌ر بویه پیغه مبه‌رمان فه‌رموویه‌تی؛
(إذا جاءکم من ترضون دینه و خلقه فزوجوه إلا تفعلوه تکن فتنه فی
الأرض و فساد کبیر) واتا؛ گه‌ر که سیک هاته داوای کچه‌که‌تان یا
خوشکه‌که‌تان و ئیوه له دین و په‌وشتی رازی بوون، نه‌وه بیده‌ن
پیی، خو نه‌گه‌ر وانه‌که‌ن، ده‌بنه‌هوی ناشوب و خراپه‌کارییی گه‌وره
له‌سه‌ر زه‌وی). بی‌گومان ده‌بیټ کچه‌رازی بوو بیټ، هه‌رچه‌نده
کوره‌که‌ کوری باش و دیندار بیټ، مادام کچه‌که‌ نایه‌و‌یت، نه‌وا
نابیټ به‌زور بدریټ به‌شوو.

جاریکیان پیاویك هات بو لای ئیمامی حه‌سه‌نی به‌سپری (په‌زای
خوای لئ بیټ) پیی گوت: کو‌مه‌له‌ که‌سانیک هاتوونه داخوایی
کچه‌که‌م. من کچه‌که‌ی خو‌م بده‌م به‌ کامیان؟ ئیمامی حه‌سه‌نیش
وه‌لامی دایه‌وه: نه‌وه‌یان که‌ له‌خواتر سه‌، خو نه‌گه‌ر خو‌شی ویست،
ریزی لئ ده‌گریټ، به‌لام گه‌ر روژیک هات شتیکی له‌ودا به‌دل
نه‌بوو، سته‌می لئ ناکات). به‌راستی نه‌وه‌ جوانترین وه‌لامیکه‌ بو
هه‌موو نه‌و دایک و باوک و ته‌نانه‌ت کچه‌کانیش ده‌بیټ زور وریا
بن له‌وه‌ی چ جو‌ره کوریک ده‌که‌ن به‌ هاوبه‌شی ژیانیان، زور حاله‌ت
رووی داوه‌ به‌وه‌ی کچیك شووی کردووه به‌ کوریک‌ی مه‌شروبوخو‌ر

و شهوانه نهو کوره که دیته وه له ژنه که ی ده دات و ته نانه ت
 پروی دا یه کیکیان به چه قو له خیزانه که ی دابوو و یه کیکی تریان
 ژنه که ی به کومه لیک مندا له وه جی هشیتبوو و یه کیکی تر ژنه که ی
 سووتاندبوو، من به ته حه داوه پیته ده لیم ژنیک لای پیاو یك بیت له
 نایه ت و فه رمووده کانی ئەم دینه تیگه یشت بیت، سته می کرد بیت
 له ژن. جا بویه زور گرنه که بزانیت چ جو ره کور یك ده کاته
 باوکی مندا له کانی.

نایینی ئیسلام و اجبی کردوو له سه ر نهو کوره ی هاوسه رگیری
 له گه ل کچیک ده کات هم ماره یی بدات و هه می ش خه رجیی
 دابین بکات و دابین کردنی خه رجیی ماله وه ئه رکی ژن نییه، خو
 نه گه ر ژنه که ویستی یارمه تی پیاوه که ی بدات و کاری کرد له
 دهره وه، نهوا نایینی ئیمه ریگری له وه نه کردوو ی به مه رجیک
 پو شاکیکی شه رعی بیوشیت و ئاگاداری سنووری خو ی بیت
 له گه ل نهو پیاوانه ی له شوینی کاره که ی کاریان له گه ل ده کات.
 لیره وه شتیک ده ست پی ده کات، نهویش بابه تی چوونه دهره وه و
 کارکردن و پاره په یدا کردنی ژنه و باسکردنی پله و پایه ی پیاو و ژنه،
 خوی گه و ره له قورئانی پیرو زدا ده فه رموویت: [الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى
 النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ
 فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَاللَّاتِي
 تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ

۱۶۰ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِمْ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا

سورده تی النیساء نایه تی ۳۴. و اتا: ((پیاوان سهر په رشتیارن به سهر
هاوسهره کانیا نه وه، نه مهش به هوئی نه وهی ریز و زیاده نه رکیکه وه
که خوا داویه تی به هندیك به سهر هندیکی تردا (سهره پای نه وهی
که) پیاوان له مال و سامانیان خهرج ده کهن (له پیناو ناسووده یی
و خوشگوزه رانیی نافره تاندا). له ولاشه وه نافره تانی ژیر و دیندار
و گونجاو همیشه گوپرایه لی میړده کانیا نن، نهینی نیوان خویان
و میړده کانیا ن ده پاریزن (به تایه تی نه و نهینیان هی خوا ده یه ویت
پاریزراو بن) به هوئی نه وهی که خوا مافه کانی نیوهی پاراستوه،
نه و نافرتانهش نیوه ده ترسن سهر کهشی و سهر پیچی بکه ن، سهره تا
ناموژگاریان بکه ن، (نه گهر نه ودهش سوودی نه بوو) له ناو جیدا
پشتیان تی بکه ن، (نه گهر نه ودهش سوودی نه بوو) لیان بده ن (به
مه رجیک لیدانه که له دموچاو نه بیت و ناسه وار جی نه هیلیت)،
نه گهر به م هوپانه له لادان و یاخیوون وازیان هینا، نه وه نیتر
سته میان لی مه کهن و رینگه ی تر مه گر نه بهر (بو نازاردانیان)،
بینگومان خوا بهرز و بلند و گهوردیه (گهر سته میان لی بکه ن
توله تان لی ده سینیت)). ریک خراوه کانی ژنان و نه وانه ی ده یانه ویت
ژن له مال بچیته ددره وه، ده یانه ویت نه و ژنه ی وه کوو شارن له
ماله و دیه خزمه تی میړده که ی ده کات و ناگای له مندا له کانیه تی
بییه ننه ددره وه و پینان وایه کویله یه و نازادیی لی سهندراوه و
رینگریی چوونه ددری لی کراوه، به لام هه موو نه و بانگه شانه ی

ئهوان ده‌یکه‌ن تهنه‌ها بۆ ئه‌وه‌یه ژن له مأل به‌چیتته ده‌ر و به‌یتته
 خزمه‌تکار و کۆیله‌ی به‌رپۆه‌به‌ر و خاوه‌ن کاره‌که‌ی، گرنه‌گ نییه
 چه‌ند له ده‌ره‌وه به‌یت، گرنه‌گ نییه چه‌ کاریک ده‌کات، گرنه‌گ نییه چه
 جلوه‌رگیک له‌به‌ر ده‌کات، ته‌نانه‌ت گهر جلیکی ته‌نووره کورتیش
 له‌به‌ر بکات و پیلای ته‌نگیش له‌ پی بکات، هیچ کیشه نییه مادام
 به‌رپۆه‌به‌ر و خاوه‌ن کاره‌که‌ی ئه‌وه‌یان ده‌ویت و ئه‌ویان به‌و شیوه‌یه
 به‌دله. ئه‌وه سته‌مه و به‌ کۆیله‌ کردنی ژنه‌ خواردن بۆ هاوسه‌ره‌که‌ی
 و منداله‌کانی ئاماده‌ بکات، به‌لام ئازادییه‌ پروات له‌ خواردنگه‌کان
 و شوینه‌ گشتیه‌کان خواردن ئاماده‌ بکات و خزمه‌ت بکات،
 به‌ کۆیله‌ کردنی ژنه‌ و ئیشی ژن نییه‌ مالی خوی پاک راگریت، به‌لام
 ئازادییه‌ گهر پروات بۆ خاوی‌نکردنه‌وه‌ی ئاوده‌ستی هۆتیه‌کان و
 پاک‌کردنه‌وه‌ی نه‌خۆشخانه‌کان و شوینه‌ گشتیه‌کان. بوون به‌ کۆیله
 بوونی پیاوه‌ گهر قبولی بکات می‌رده‌که‌ی سه‌روکی خیزان به‌یت،
 به‌لام زۆر ئاساییه‌ و ئازادییه‌ بی‌گانه‌کان به‌رپۆه‌به‌ری بن و ئه‌وه‌یش
 وه‌کوو سکرته‌یه‌ ئیشیان لا بکات. له‌ ماله‌وه‌ نابیت می‌رده‌که‌ی
 ده‌نگی به‌سه‌ردا به‌رز بکاته‌وه‌ یان به‌زۆر داوای سه‌رجیی لی
 بکات، به‌لام زۆر ئاساییه‌ به‌رپۆه‌به‌ره‌که‌ی هاواری به‌سه‌ردا بکات و
 چیی چه‌ز لی به‌یت و به‌ ده‌میدا به‌یت پیی بلیت، گهر به‌رپۆه‌به‌ره‌که‌ی
 یان که‌سیک له‌ شوینی ئیشه‌که‌ی گیچه‌لی سی‌کسی پی کرد یان
 ده‌ستدریژی کرده‌ سه‌ر، ده‌به‌یت بی‌ده‌نگ به‌یت، خو ئه‌گهر پروات
 سکا‌لا تو‌مار بکات، ئه‌وا له‌ کاره‌که‌ی ده‌ری ده‌که‌ن، بۆیه‌ بی‌ده‌نگ

بیټ باشته. زۆریك له وانهی بانگه شهی نازادی بۆ ئافرهت ده كه ن
 ئه و ئایه تهی پیشتر بۆم باس کردی دین و ده لێن خوا زولمی له ژن
 کردوو و به پلهیه کی که متر ته ماشای کردوو و پیاوی کردوو به
 گه و ره به سه ر ژنه وه، به لام با بیین سه یر بکه ین بۆچی خوا پلهیه کی
 زیاتری داوه به پیاو به سه ر ژندا، بۆ ئه وه نا که سته م له ژن بکات
 یان به چاو یکی که متر لێی پروانریټ، به لکو و ئه و پلهیه نه رک ی
 پیاوی قورستر کردوو، ئه وه له جیاتی گه و ره یی پیاو بیټ به سه ر
 ئافره تدا، بریتییه له ئادا گاربوونی پیاو له ژن و بوون به چه تر بۆ
 ئافره ت و ئاگاداری لیکردنی و پاراستنی، و اتا ئه و ئایه ته پیاوی
 کردوو به قه لغانیک بۆ پاراستن و ئاگاداربوون له ژن. ئه و قسه یه ی
 ئیستا بۆت ده که م هه ول بده وه کوو دیمه نیک بیه ینیه به رچاوت،
 جاریکیان پیغه مبه ر له گه ل یه کیك له خیزانه کانی بوو، نه یتوانی
 سواری و لاخه که ی بیټ، له به ر ئه وه ی بالای زۆر به رز نه بوو و
 پیغه مبه ریش چۆکیکی بۆ دانا و پیی فهرموو قاچت له سه ر ئه و
 چۆکه ی من دابنی بۆ ئه وه ی سواری و لاخه که ت بیټ. یان جاری وا
 هه بووه خیزانیکی ده نگ ی به سه ردا به رز کردۆته وه، به لام ئه و زۆر
 ئارام بووه له گه لی، لی ره دا ئه و پله به رزییه ده ر ده که ویت که پیاو
 ئارام بگریټ به رامبه ر ژنه که ی و خو شی بویت و پیداو یستییه کانی
 دابین بکات.

ئینجا بابه تی ئه وه ی پیاو ده توانیټ چوار ژن بیټ، به لام بۆچی
 ژن نه توانیټ له گه ل چوار پیاودا بیټ. ده مه ویت ئه وه ت پی بلیم،

پیش نه‌وهی نایینی ئیسلام بیت ژماره‌ی ژنه‌کان دیارینه‌کراو بوو،
 پیاو هه‌بوو زیاتر له‌پازده ژن یا بیست ژنی هه‌بوو، به‌لام نایینی
 ئیسلام ریژه‌ی کوتایی دانا که پیاو تهنه‌ها ده‌توانیت و بوی هه‌یه
 تا چوار ژن بهینیت و مهرجیشی بو داناون که ده‌بیت له‌گه‌لیان
 دادپه‌روه‌ر بیت. چوار ژن واجبکراو نییه له‌دیینی ئیمه‌دا، به‌لام
 سونته، ئینجا پیاو چوار ژنی هه‌بیت و ئاگاداریان بیت زور باشته
 له‌وه‌ی ژنیکی هه‌بیت و له‌گه‌ل حه‌وت کچ و ژنی تر له‌په‌یوه‌ندی
 ناشه‌رعیدا بیت، هه‌ر وه‌کوو داتا‌کان باسی نه‌وه ده‌که‌ن که زۆریک
 له‌پیاوی نه‌مریکی جگه له‌ژنی خویان په‌یوه‌ندیان له‌گه‌ل چه‌ند
 ژنیکی تریش هه‌یه، خالکی تریش هه‌یه که به‌هوی شه‌ر و
 کیشه‌کانی دونیاوه ریژه‌ی مردنی پیاو زیاتره وه‌کوو له‌ژن، هه‌ر
 بویه‌ش باشته له‌وه‌ی په‌یوه‌ندی ناشه‌رعی دروست بیت به‌ریگه‌ی
 شه‌رعی، نه‌و جوړه بوشاییانه پر بکرینه‌وه. له‌به‌رامبه‌ردا ژن بوچی
 ناتوانیت له‌یه‌ک کاتدا له‌گه‌ل زیاتر له‌پیاویکدا بیت، جه‌سته‌ی ژن
 له‌رووی فیسۆلوجیه‌وه به‌شیوه‌یه‌ک دروست کراوه که ناتوانیت له
 یه‌ک کاتدا له‌گه‌ل پیاویک زیاتردا بیت، وا ده‌شبینین که نه‌و ژنانه‌ی
 له‌په‌یوه‌ندی ناشه‌رعیدان و له‌گه‌ل زیاتر له‌پیاویکدان تووشی
 چه‌نده‌ها نه‌خووشی بوون، به‌لی له‌پوژئاوا ژن هه‌یه په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل
 زیاتر له‌سی پیاودا هه‌یه و سه‌رجییان له‌گه‌ل ده‌کات، به‌لام ده‌بیت
 هه‌موو هه‌فته‌یه‌ک پشکنین بکات بو خۆپاراستن له‌وه‌ نه‌خووشییانه‌ی
 که دروست ده‌بن له‌نه‌جامی کو‌بوونه‌وه‌ی تۆوی نه‌و هه‌موو پیاوه

له ناو ره حمی ئەو ئافره ته، به لام ژنیک که تهنه پیاویکی ههیه،
بیخه مه له هه موو ئەو نه خوشیه گوازاوانه، چوونکه ره حمی
ئافره تهنه ده توانیت مامه له بکات له گه ل تۆوی یه ک پیاو، نه ک
کۆمه له پیاویک له یه ک کاتدا. ئەوهش گهر بیین ته ماشا بکهین،
دوو باره بۆ پاراستنی ئافره ته و دوو ربوونی له نه خوشی و مانه وهی
به تهنه دوستیه.

ئینجا بابه تیکی تر هه بوو باست کرد، ئەویش شایه تیدانی
پیاویک و دوو ژن، خوی گه وره له قورئانی پیرۆزدا ده فهرمویت:
[وَأَسْتَشْهَدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رَجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ
وَأَمْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ
إِحْدَاهُمَا الْآخَرَى] سوپه تی البقره ئایه تی ۲۸۲. واتا: ((با دوو پیاو
له خۆتان شایه تی له سه ر (قه رز و مامه له) بگرن، ئە گهر دوو پیاو
ده ست نه که وتن بۆ شایه تی، با پیاویک و دوو ئافره ت شایه تییه که
بدن له و که سانه ی که رازین به شایه تیدانیان، نه وه کوو یه کیک له
(ئافره تان) بیری بچیت، با ئەوی تریان بیری بهینیته وه...)). هینانی
دوو ژن به رامبه ر پیاویک لی ره دا سته مکردن نییه له ئافره ت، به لکوو
یارمه تیدان و ره چاو کردنی بارودۆخی ئافره ته، ئافره ت ده کریت به
هۆی دوو گیانییه وه گۆرانکاریی جهسته یی روو بدات و تووشی
له بیر چوونه وه بییت، بۆیه گهر یه کیکیان له بیری چوو، ئەوهی
تر بیری ده هینیته وه، یان ده کریت یه کیکیان نه خوش بکه ویت
یان یه کیکیان دوو گیان بیت به هۆی ئەو شتانه ی به سه ری دیت

شایه تیدانه که له بیر بکات، به لام گهر دوو بوون، هاوریکه ی بیر ده خاته وه.

بابه تیکی تر بریتی بوو له میرات، بیباوه ران هه میشه ده گهرین بو ئه وه ی له شوینیکه وه هه له یه ک، ره خنه یه ک بگرن له و دینه، بویه به شیکی زوریان دین و ده لین ئه وه نییه خوا له میراتدا به شی دوو کچی به رامبه ر یه ک کور داناوه. خوی گه وره ده فهرموویت : **[لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِیْنِ]** سوره تی النساء و اتا: ((به شی نیرینه کان ئه ندازه ی به شی دوو مینه یه)). گهر بین به وردی به دوا داچوون بو بابته میرات بکه یین، تیده گه یین که ته نها له چوار جی ئافره ت نیوه ی پیاو میرات وهر ده گریت، به لام له سی جیگای تر باس له وه کراوه ژن یا زیاتر له پیاو یا هینده ی پیاو یان ته نها ژن ده بیات و پیاو میرات نابات. ئه و چوار شوینه ی پیاویش زیاتری ده بات له ژن حیکمه ت و دانایی خوی تیدایه، بو نمونه: کور ده بیت مارهیی کچ بدات، به لام کچ مارهیی له سه ر نییه، پیاو ده بیت خه رجی و مه سروفی ژن بکات، به لام ژن ئه وه شی له سه ر نییه. من دلنیات ده که مه وه له وه ی ئایینی ئیمه به هه موو شیوه یه ک ره حمه ت و خیره بو ژن، ئه و ژنه ی له ناو ئایینی ئیمه هه ست به به خته وه ری نه کات، له هیچ شوینیک هه ستی پی ناکات و ئه و ریزه ی له ناو دینی ئیمه دا بو ژن هه یه، له ناو هه رچی دینی تر دا بوونی نییه.

بو ئه وه ی زیاتر دلنیا بیته وه له و قسانه م، ریگه بده هه ندیک شتی ترت بو باس بکه م له سه ر پیگه ی ژن لای ئیمه. ژنان له

سهرده می پیغه مبه ر و هاوه لانی دوای خوشیدا له مهیدان بوون و کاریگه ریه کی مه زنیان هه بووه له پرووی فیترکردن و زانست و پزشکی و سیاسی و بازرگانی و جهنگیه وه، هتد... نایینی ئیمه زۆر گرنگی داوه به وهی ژن هوشیار بیت، چونکه کاتیک ژن هوشیار بو، ده توانیت بیته پایه یه کی به هیز بو پاراستنی خیزان و کۆمه لگا. پیغه مبه ر له فهرمووده یه کدا پیمان دده فهرموویت: داواکردنی زانست فهرزه له سهر هه موو موسلمانیکی نیر و می. له جیگایه کی تردا پیغه مبه ر وه سفی ژنه کانی نه نسارش ده کات به وهی که شهرم و حه یایان نه بوته هوی نه وهی داوی زانستی شهرعی نه کهن، گهر سه یریش بکه ین ده بینین به شیکی فهرمووده کانی پیغه مبه ر ژنان گپراویانه ته وه، به تاییه تی دایکی ئیمانداران عایشه ی کچی ابوبکر، که زانایان به یه کی که له ژیرترین و تیگه یشته وترین ئافره تان وه سفی ده کهن. عهروه ی کوری زوبیر له وه سفی دایکه مان عایشه دا ده لیت: نه مبینیوه هیچکه سینک زاناتربیت له فیه و پزشکی و شیعردا له عایشه. ههروه ها کۆمه لیکی زۆری تر له ژنان که ئیسلام و موسلمانان شانازیان پیوه ده کهن، له وانه ش (نوسه ییه ی کچی که عب)، که به یه کی که له ژنه ئازاو و ژیره کان داده نریت و داکۆکی کاریک بووه بو مافی ژنان. ههروه ها (فاتیمه فه هراوی)، نه ک موسلمانان، به لکوو ده بیت گشت مرو فایه تی شانازیی پیوه بکات، نه و ئافره زانستخواز و ژیره به دامه زرینه ری یه که مین زانکو داده نریت له میژوودا و له سالی ۸۵۹ زایینی هه لستا به دروستکردنی زانکوی قه رهوین

له ولایتی مه‌غریب، هه‌روه‌ها له رووی سیاسیه‌وه ژن له هال
 زیندانی نه‌کراوه و بۆی نه‌بوو بێت بێته ده‌روه‌وه و به‌شداری بکات
 له بلاو‌کردنه‌وه‌ی دینی ئیسلام. به‌لکوو یه‌که‌مین که‌س که‌ بۆته
 پالپشت بۆ ئەو دینه و سه‌رخه‌ری ئەو دینه، خه‌دیجه‌ی دایکی
 بر‌واداران بووه، هه‌روه‌ها یه‌که‌مین که‌س که‌ له پێناو ئیسلامدا
 شه‌هید بوو ژن بوو، ئەویش سومه‌یه‌ی کچی خه‌یات، که‌ به‌ دایکی
 عه‌مار ناسرابوو. هه‌روه‌ها کچه‌کانی پێغه‌مبه‌ر که‌ پالپشتی باوکیان
 بوون و له‌ رێگه‌ی گه‌یاندنێ ئەو دینه‌وه‌ تووشی ناره‌حه‌تی زۆر
 بوون. ئەسمای کچی أبوبکر، که‌ ئەو کاته‌ی پێغه‌مبه‌ر له‌ گه‌ل
 باوکی رۆیشتن بۆ ئەشکه‌وت، ئەو خواردنی بۆ ده‌بردن به‌ نه‌هینی.
 هه‌روه‌ها له‌ کاتی جه‌نگه‌کاندا، ژن به‌شداریی شه‌ره‌کانی کردووه
 له‌ گه‌ل پیاوان، به‌لام له‌ هه‌له‌کانی دواوه‌ بوون و وه‌کوو دکتۆر و
 په‌رستار پۆلیان بینیه‌وه، هه‌روه‌ها ئاو و خۆراکیان بۆ سه‌ربازه‌کان
 ناماده‌ کردووه‌ و وره‌ی سه‌ربازه‌کانیان به‌رز کردۆته‌وه‌. هه‌روه‌ها
 له‌ به‌واری بازرگانیدا ژن کاریگه‌رییه‌کی مه‌زنی هه‌بووه‌، ته‌نانه‌ت
 خه‌یزانی پێغه‌مبه‌رمان خه‌دیجه‌ په‌زای خوای لی بێت یه‌کیک بوو له
 دیارترین ژنه‌ بازرگانه‌کان. هه‌روه‌ها له‌ سه‌رده‌می ئیمامی عومه‌ر،
 شیفای کچی عبدالله به‌ره‌رسی کاروباری ژنان بوو له‌ ناو بازاڕدا.
 هه‌روه‌ها له‌ به‌واری کشتوکال و به‌واری جیا‌جیا‌کاندا.

پێغه‌مبه‌رمان زۆر باش له‌ پۆلی ئافره‌ت تیگه‌یشتبوو. بۆیه
 به‌رده‌وام هالی هاوه‌لالی ده‌دا که‌ له‌ گه‌ل ژنان باش بن، خوشتان

بوین، لییان مه‌دهن، له فەرمووده‌یه کدا پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) نامۆزگاریی
ئیمه ده‌کات و ده‌فهرموویت: (خیرکم خیرکم لأهله، وأنا خیرکم
لأهلی) واتا: باشت‌رین‌تان ئه‌وه‌یه بۆ مال و خیزانی باش بیت، منیش له
هه‌مووتان باشت‌رم بۆ خیزانم... هه‌روه‌ها له قورئاندا خوا پیمان ده‌لیت:
[وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ] واتا: ((به‌باشی مامه‌له‌ بکه‌ن له گه‌لیان)).

ئییستاش با بیین هه‌مان ئه‌و ژنه‌ی لای پیاوه‌که‌ی به‌خۆشه‌ویستی
ژیان ده‌کات، کاتیک ده‌بیت به‌دایک پله‌که‌ی گه‌وره‌تر ده‌بیت.
هه‌ر وه‌کوو گوتراوه ژن نیوه‌ی کۆمه‌لگایه‌وه و دایکی نیوه‌که‌ی
تریشه. به‌رپرسیاریتی و باشامه‌لکردن له‌گه‌لی ده‌که‌ویته ئه‌ستوی
کۆره‌کانی و کچه‌کانی. له‌زۆر جیگه‌دا باسی گه‌وره‌یی دایک
کراوه، خودای گه‌وره له‌قورئاندا پیمان ده‌فهرموویت: [وَبِالْوَالِدَيْنِ
إِحْسَانًا] واتا: ((له‌گه‌ل دایک و باوکتان باش مامه‌له‌ بکه‌ن، ره‌فتار و
گوفتارتان با باش بیت له‌گه‌لیان)). جاریکیان پیاویک هات بۆ لای
پیغه‌مبه‌ر و پرسیاری لی کرد، باشت‌رین که‌سیک هه‌ورپییه‌تی بکه‌م
و له‌گه‌لی باش بم و گوفتار شیرین بم کییه؟ پیغه‌مبه‌ریش وه‌لامی
دایه‌وه: دایکت. پیاوه‌که‌ پرسی ئه‌ی دوا‌ی ئه‌وه، پیغه‌مبه‌ر دووباره
فه‌رمووی: دایکت. پیاوه‌که‌ گوتی ئه‌ی دوا‌ی ئه‌وه، پیغه‌مبه‌ر وه‌لامی
دایه‌وه: دایکت. تا ئه‌وه بوو بۆ چواره‌م جار فه‌رمووی: باوکت.
به‌لی، دایک له‌هه‌موو که‌سیک شایان‌تره به‌وه‌ی له‌گه‌لی باش بیت
و پیزی بگریت و خۆشت بویت و ده‌نگی به‌سه‌ردا به‌رز نه‌که‌یته‌وه
و ئاگاداری بیت. چونکه‌ پیغه‌مبه‌ر له‌باره‌یه‌وه فه‌رموویه‌تی:

بەرھەشت لە ژىر پىي داپكاندايە، يەككەك لە شاعىرەكانى عەرەب
شتىكى جوانى گوتوۋە لەسەر دايك و دەلىت:

{الأم مدرسة إذا أعددتها ... أعددت شعباً طيب الأعراق}

بەلى، دايك قوتابخانەيە، گەر دايك ھۆشيار و ژىر بول، بىگومان
ئەو كاتە ئەو ھەيەكى ژىر و تىگەشتووش پەرۋەردە دەكات بۆ
كۆمەلگا. بەلام ئەو ھەي جىگاي داخە ئەو ھەي پۇژناۋا باش دركيان
پىي كەردوۋە و كاريان لەسەر كەردوۋە ئەو ھەي كە ئەگەر ھات و
دايكيان لەو ئەركەي كە ھەيەتى جيا كەردەۋە، ئەو كات باشتىر
ھەنگاويان ناۋە بۆ تىكدانى شىرازەي خىزان. ھىوادارم لەو ھەي نىستا
دەيلىم بەھەلە تىنەگەيت، بەلام زۆرىك لەو ژنانەي ئەمىرۆ كە مندا
دەخەنەۋە بە پرواي من وشەي (دايك) نايانگىرئەۋە. ئاخىر دەيىت ئەو
دايك بىت كۆرپەلەي خۆي بخاتە سكى ژنىكى ترەۋە بۆ ئەو ھەي ئەو
نۆ مانگە بۆي ھەلگىرئە، ئەويش پارىزگارى بكات لە جەستەي
خۆي و ئامادەي ئەو ھەي تىدا نىيە ژانى مندا لېۋونىك بىگىرئە و لە
ترسى ئەو پەنا دەباتە بەرنەشتەرگەرى. ئاخىر تۆ بلىيت ئەو ژنە
وشەي دايك بىگىرئەۋە كە تەنھا لەبەر ئەو ھەي مەمكەكانى خراپ
نەبن و شۆر نەبن ئامادە نىيە شىرى خۆي بدات بە مندا لەكەي.
ژنىك ئامادەي ئەو ھەي تىدا نەيىت خۆي مندا لەكەي خۆي پەرۋەردە
بكات و بىداتە دەستى خزمەتكارى بيانى، دەيىت چ كۆرپەلەيەك
دەر بچىت، سەير كە، ھىچ شتىك ھىندەي ئامىزى دايك پىرۆز و
ئارام نىيە بۆ مندا ل، بەلام ۋا دەيىنم ھەندىك ژن كاتىك دەپۇن بۆ

مۆل و شوينه گشتييه كان، منداله كانيان لاي خزمه تكاره كانيانه و
 نهوان هه ليان ده گرن. ئىستا تو بينه بهرچاوت منداليك ئا به و شيويه
 گه وره بكرىت، ده بيت له كوتاييدا چون مامه له بكات له گه ل دايك
 و باوكى، بىگومان چون نهوان نهويان هه لداوته ناو عه ره بانى
 ده ستى و ئامىزى خزمه تكارى بيانى، سبهى هه مان نهو مندالش
 نهوان هه لده داته ناو خانى به سالاچووان. چوونكه له مندالييه وه
 هيچ سۆز و خوشه ويستيه كى وا به هيز دروست نه بووه له نيوان
 كۆرپه له و باواندا وا بكات له مندال سبهى به وه فا بيت و به باشه
 مامه له بكات له گه ليان. نهو كاتهى نهوش پروو ده دات، ده بينين
 روژئاوا ئاههنگى سهركه وتنى ليكهه لوه شاندى خيزان ده گيرن،
 چوونكه سهركه وتوو بوون لهو پلانهى كه دايان رشتبوو. بويه من
 ده مه ويت بليم له لاي ئيمه دايك زور پيروزه، دايك كۆله كه و پايهى
 ماله و گهرمكه ره وهى ماله. ده بيت ژنانيش باش نهوه هه ست پى
 بكن كه مانه وهيان له مال و پهروه رده كرنى مندال شتيكى كه
 نيه، به لكوو گه وره ترين ئيشيك و ئهركيكه پيان سپيردراوه.
 بىگومان ئايىنى ئيمه ئهركى دايكىشى ديارى كردوو و ئهركى
 منداله كانيشى ديارى كردوو. گهر ههردوو لا به ئهركى خويان
 هه لستان، ده بينين چ كۆمه لگايهى ناوازه مان ههيه، وه سفى دايك
 تهواو نابيت، به لام ههزم لييه نهوه ندهش بليم كه پيغه مبه ر (ﷺ)
 ده فهرمو ويت: شهرمه زارى و تياچوون بو كه سيك تاوه كوو دايك
 و باوكى زيندوون نهوه نده چاكهى نه بيت له گه ليان به هوى نهو
 چاكانه وه خوا بيخاته به هه شته وه.

خەریك بوو دەگەیشتمە كۆتایی قسە كانم، ویستم به و قسانه
كۆتایی پی بهینم، بویه گوتم؛

— ئەو به شیکێ بچووک بوو لەسەر گرنگیی ژن لە ئیسلام،
ئەگەر شتیکیش هەبوو بێت یان پەفتاریکی خراپیش کرابێت به ناوی
ئیسلامهوه بهرامبەر به ژن، دلیا به ئیسلام لێی دووره، هەرچهنده به
ناوی ئیسلامیشهوه بکریت یان موسلمانانیش ئەنجامی بدەن. نایینی
ئیمە فەرمانی نه کردووه گەر کچیک حیجابە کە ی فری دا بکوژریت،
به لکوو پێویسته ئامۆژگاری بکریت و پێی بگوتریت کاریکی
نه شیاوی کردووه به فریدانی حیجابە کە ی، به لام گەر هەر سوور بوو
لەسەر کارە کە ی، ئەوا نابێت تۆ توندوتیژی بهرامبەر به کار بهین،
یان بێت ژن بکوژیت به ناوی شەرەفهوه، ئەو ئیشی مەرۆفی موسلمان
نییه و ئیسلامیش فەرمانی بهوه نه کردووه، گەر کەسیکی موسلمان
ئازاری ژنیکی دا، بزانه له ئیسلام و په یامی ئیسلام تینه گەیشتووه.
ئەگەر پوژیکیش بینیت کەسیک به ناوی ئیسلامهوه بپریزی
بهرامبەر ژن دەکات، بزانه ئەو دینی ئیسلام دووره له و پفتاره ی
ئەو، دینی ئیسلام پریه تی له ئامۆژگاری بۆ پیاوان کە مامه له یان
جوان بێت له گەل ژنان، دەمه ویت ئەو هت پی بلیم کە پیغه مبه ر
فەرموویه تی: به سۆز بن له گەل شووشه کان. پیغه مبه ر باسی
ئافره تی کردووه به وه ی زۆر ناسکه و ده بیست به ناسکی مامه له یان
له گەل بکریت و توندوتیژی به کارنه هینین بهرامبەر یان. ببوره گەر
نەمتوانی بێت هەموو جوانیه کانی ئیسلامت بۆ باس بکەم. ئیستا
پیم بلی، ئایه هیه له ئیسلام باشتەر پریزی گرتبیت له ژن، ئایه ئیسلام

بيڙيزي ڪردووه بهرامبر به ڙن، نايه نيسلام نيهه تاڪه پاريزهري
راسته ڦينه ي ڙن؟

۱۷۲

ميرا چاوہ ڪاني پر بووبوون له فرميسڪ و به گريانه وه گوتي؛
نه گهر نه وه ي تو باسي ده كه يت و ديني ٿيو به و شيويه بيت،
بيگومان نيهه دينيڪ باشر له نيسلام ريزي نافرته تي گرتبيت، به لڪو
نه وانه ي دڙي نه و دينه ن بيڙيزيان بهرامبر نافرته ڪردووه و
نيسلام پاريزهري راسته ڦينه ي ڙنه.

شه و درهنگي ڪردبوو، تنها ٿيمه مابووين و ڪارمه نده ڪاني
خواردنگه كه خهريڪ بوون ڪورسي و ميڙه ڪانيان خاوين ده ڪرده وه
و به ته ما بوون شوينه كه دابخه ن. بويه رووم ڪرده ميرا و پيم
گوت: هيوادارم وه لامه ڪانم توانيبيتيان گهر كه ميش بيت نه و
تينوويتيه ي دلت بشكين و بووبيتنه دهروازيه ڪ بو نه وه ي له
ريگه يه وه بگه يته ڪه ناري نارامي و دلت نارام بيته وه. وا شه ويش
درهنگي ڪردووه، هه ڪاتيڪ ويستت قسه بڪهين يان شتيڪي تر
هه بوو باسي بڪهين، من له خزمه تتدا.

وا هه ستم ده ڪرد ميرا زور ناگاي له و قسانه م نه بيت و خهريڪه
بیر ده ڪاته وه، له ناڪاو رووي ڪرده من و زه رده خه نه يه ڪي ڪرد،
پاشان ته ماشايه ڪي ڪاثرميڙه ڪي ڪرد و به بزه يه ڪه وه گوتي؛

— ڪات چهند درهنگي ڪردووه، هيوادارم ڪاتي مينيش ناوا درهنگي
نه ڪردبيت.

– پىشتىوان بە خوا درەنگ نەبوو.

۱۷۲

دوای ئەوێ مائاوايىمان کرد لە يە کترى، بەرەو کۆمپانيا
هاتەو، لە رینگە هەستەم بە ئارامىيەك دە کرد که پىشتەر هەستەم پىي
نە کردبوو، دلخۆش بووم بەوێ که توانيم بە که ميکيش بيتەتوانم
باسى ئىسلام بۆ ميرا بکەم، حەزم دە کرد لەو زەلکاوه رزگارى بکەم
ر بىتە ناو دىنى ئىسلامەو، کاتىک گەيشتمەو کۆمپانيا، شەو
تەواو درەنگى کردبوو، دەست نوێژم شۆرد و دەستەم کرد بە شەو نوێژ
ر لە دلەو دوعام بۆ ميرا کرد، که خوا هيدايەتى بدات و رىنموونى
بکات بۆ سەر رىنگاي راست. پاش ئەو رۆيشتم بۆ سەر جىگا کەم،
بەئاسوودەيى لىي خەوتم. سبەي کاتر مێر نۆ بوو کاتىک لە خەو
هەلستام، ئىش و کارىکى وا نە مابوو لە پرۆژە کە مان، چونکە
کۆتا رۆژ بوو، بۆيە ئەوێ پىويست بوو ئەنجامان دا. سەعات
ياز دە حاجى کە مال هات و نوريشى لە گەل بوو. حاجى کە مال زۆر
دلخۆش بوو کە دەيىنى ئەو پرۆژە يەش بە باشى تەواو بوو، هەموو
خەونيشى ئەو بوو ئەو پرۆژە نوێيەي رادە گەيە ندرىت بۆ ئەو بيت،
چونکە پارەيە کى باشى بۆ تەرخان کرابوو. هات بۆ لای من و زۆر
سپاسى کردم کە لە کاتى ئەو پرۆژە يەدا بە باشى کارم کردبوو و
سپاسى ماندووبوونى کردم. پاش ئەو رۆيشتين بۆ ئەوێ نانى
نێرەرۆ پىکەو بەخۆين. کاتى نانخواردن بوو، مەحوى تەلەفۆنى
کرد، دوای ئەوێ سلاوى کرد گوتى:

– نەرى ناگادارى چى روو دەدات؟

— چى بووه؟

— برؤ ناو فەيسبووك و ئىنستاگرام، ھەمووى بۆتە وىنەى تو
لە گەل ئەو كچەى شاجوانى ئاسيا ميرا.

— ئەو بە راستتە.

— بەلى، وا بلاو كراو تەو و نووسراو شاجوانى ئاسيا ميرا
لە گەل خۆشەويستە كەى. نووسيويانە ماو ەيە كە لە گەل يە كترى
لە خوار دنگە يەك پىكەو ە ژوانيان ەيە و شەوانە تاو ە كوو درەنگ
پىكەو ەن.

نەمدە زانى چى بكەم، خىرا پەيوەندىيە كەم داخستەو ە، رۆيشتە
ناو فەيسبووك و ئىنستاگرام، بينيم سەرتاپاى پەيچە كان بوونەتە
وینەى من و ميرا. ەريە كىكيشيان ناوونیشان و نووسينيكي
جياوازی داناو ە.

حاجى كەمال كە لە تەنشت من خەريكى نانخواردن بوو. گوتى:
ئەندازيار شتىك بوو ە.

منيش مۆبايلە كەى خۆم پى دا بو ئەو ەى بينيت و بزانيت چى
بلاو كراو تەو ە لە سەرم. دواى ئەو ەى وینە كانى بينى گوتى:

— ئەو ە ەر ئەو كچە نييە ئەو جارە ەاتبوو بو كۆمپانيا؟

— بەلى، خۆيەتى.

– من چيم به تو گوت ئەندازيار، ئەمگوت لەو جۆره كچانه
خۆت به دوور بگره!

– حاجى گيان، خوا ئاگاداره ئەوهى ئەوانه نووسيويانه هه مووى
درۆيه، ههچ پهيوه ندييهك نيهه له نيوانماندا، تهنهه ئەوهنده نه بىت
ئەو كچه هه نديك پرسىياري له سهر ئيسلام هه بوو، منيش وه لامم
دايه وه و ته واو.

– خه لكى نازانيت و ئاگادار نيهه ئيوه باسى چيتان كردووه،
چيان هه ز لى بىت به دلى خويان دهينووسن.

– حاجى گيان تاوانى من چيهه؟ ئەو كچه هه ژاره له كيشه و
نارهحه دايه، دهستى يارمه تىي بو من دريژ كردووه، پرسىياري له سهر
ئيسلام هه بوو، به دوای مانايه كدا ده گه رىت، به دوای ريگايه كه وهيه
بو دۆزينه وهى راستى، ريگايهك كه ئاسوودهى بكات.

نور ديار بوو به مۆبايله كهى خوى سهيرى ئەو پۆستانهى ده كرد
كه له سهر ئيمه بلاو كراونه وه، به نيهه رانييه وه خواردنه كهى خوى
هه لگرت و له ژووره كه رويشته دهره وه. ههچمان نه مانزاني بوچى
ئەو كارهى كرد. دواتر حاجى كه مال بهردهوام بوو و گوتى:

– من گومانم له پاكى و راستگويى تو نيهه، ده شزانم ههر
كارىكت كرديت له بهر ره زامه نديى خوا كردووته، به لام ئەو خه لكه
خۆ ويژدانى نيهه. بى ئەوهى بزانيت تو كييت و بوچى له گه ل ئەو

كچه دانىشتووى، هاتوون بو كۆكردنه وهى لايك و كۆمىنت چىيان
 حەز لى بىت بىلوى دە كەنە وه.

۱۷۶

حاجى كەمال لەو قسانە دا بوو كاتىك مىرا تە لە فۆنى كرد، دواى
 ئە وهى سلاوى كرد گوتى: زۆر داواى لىبوردن دە كەم ئەندازيار،
 بەراستى نازانم چۆن چۆنى و كى ئەو وىنانەى گرتوون و بىلوى
 كردوونە تە وه، من زۆر داواى لىبوردن دە كەم ئە گەر بە هۆى ئەو
 چەند رۆژە كە مە وه كە سايە تى پاكى ئىو بە هۆى كە سايە تى
 پىسى من بە دناو بىت.

منىش وه لآم دايە وه: شتىكى وانىيە، خوا بە خىرى بگىرت.
 مىرا گوتى: دەزانم ئەو داواكارىيەى ئىستام قورسە، بەس حەز
 دە كەم ئەمرو گەر كاتت هەيه يە كترى بىنين.

منىش ئەو كاتە لای حاجى كەمال بووم، نەمدە توانى وه لآمى
 بدە مە وه و بلىم باشە دىم، بۆيە پىم گوت: ئىستا تۆزىك ئىشم هەيه،
 دواى پەيوەندىت پىو دە كە مە وه.

حاجى كەمال بە نىگەرانىيە وه پىي گوتم: ئەندازيار، واز لەو
 كچه بهينه، ئە وهى لەسەر تۆ بوو كردووتە، تەواو بە لە مەودوا خۆى
 بوخۆى برىار بدات چى بكات.

منىش بە رىزە وه وه لآم دايە وه و گوتم: حاجى گيان، ناتوانم لە
 نىوہى رىگا واز لەو كچه بهينم، ئەو دەستى يارمەتى و هاوکارى

بۆمىن درىژى كىردۈۋە، پىياۋ يا دەستى يارمەنى بۇ كەسنىڭ درىژى
نەكات، يا كە درىژى كىرد تاۋەكۈۋ بەيە كىجارى رىزگارى نەكات
ئەۋ دەستە بەر نادات.

پاش ئەۋە حاجى كەمال رۆيشت، ھاورىكانم و ھەر كەسنىڭ مەنى
ناسىبايە پەيۋەندىي پىۋە دە كىردم. دۋاى ئەۋەى ماۋەيەك پىشۋوم دا،
مۆبايىلە كەم بە دەستەۋە گىرت و تەلەفۋنم كىرد بۇ مىرا، راستەۋخۇ
ۋەلامى دايەۋە و گۈتى:

— بەلى ئەندازىار.

— بېۋرە پىشتىر خەلكم لا بو، بۆيە نەمتۋانى ۋەلامت بىدەمەۋە.

— مەن داۋاى لىبۇردن دە كەم، بە ھۋى مەۋە تۈش توۋشى كىشە
بۈۋىت و بۈۋمە مايەى سەرىئىشە بۆت.

— نا نا، بە ھىچ جۆرىك.

— لە تەلەفۋنى پىشۋوتر پىم گۈتى ھەز دە كەم بىتانبىنم لە
شۈيىنىك گەر ئىۋە بەلاتانەۋە ئاسايى بىت.

— مەن لە خىزمەتتەم، بەلام شۈيىنە كە؟

— خەمت نەبىت، شۈيىنە كە ھىي ھاورىيە كى نىزىكمە و جىگەي
مەمانەيە.

— زۆر باشە. شۈيىنە كەم بۇ بىنېرە با مەنىش بىم بۇ ئەۋ شۈيىنە.

ساعات دوو بوو، مؤله تم له حاجی که مال وەرگرت و پیم
گوت: دەرؤم بو شوینیک. وا ههستم کرد دهیزانی بو کوی دهچم، ۱۷۸
به لام هیچی نه گوت. دواي ئه وهی رۆیشتم بو ئه و شوینهی که میرا
بوی ناردبووم. کاتیک گه یشتم، دواي ئه وهی سلاومان له یه کتری
کرد، میرا گوتی:

— دهزانم ئیستا کاتی ئه و یه کتربینینه نییه، به لام ئه وهی ئیستا
باسی ده کهم بو من زور له وه گرنگتره که خه لکی باسی ده کهن
و پۆستی له سهر ده کهن. پیش ئه وهی ده ست پی بکه م، ده زانی
ئه مپرو داوام له یاران و بارانیش کرد که بین له گه لم، پیم گوتن ئیمه
وا خه ریکه ته نها خۆمان فریو ده دهین و فیل له خۆمان ده کهین و
قسه کانی تۆم بو باس کردن، پیم گوتن وهرن با به یه کجاری تۆبه
بکهین و په شیمانیی خۆمان دهر بپرین، به لکوو خوی گه وره لیمان
خوش بیت. ده زانی یاران چ وه لامیکی منی دایه وه. پیی گوتم: ئه و
خوایهی بو ئیمه یان باس کردووه له ته مه نی هه شتا سالی ش تۆبه
بکهیت لیت خوش ده بیت، مادام وایه، جاری گه نجین با چیژ له و
ژیانه مان ببینین.

سه یریکم کرد و به ئاهیکه وه گوتم: قسه کهی یاران ته واره، خوا
له ته مه نی هه شتا سالی ش به نده کهی تۆبه بکات تۆبه کهی لی قبول
ده کات، به لام چ گرنتییه که هه یه که ئاخو ئه و هه شتا سال ده ژیت یان
نا، ئایه مؤله تی ئه وهی ده بیت تۆبه بکات.

میرا: شهو کاتیك چوومهوه نه مده توانی بخهوم، ههر بیرم لای نهو شتانه بوو که تو پیت گوتم، بیرم ده کردهوه نایه ده کریت پاش نهو هه موو گوناھ و تاوانه ی نه نجامم داوه خوا لیم خوش بیت. نایه کچیک تاوان نه مابیت نه یکردیت، ئیستا ههر به راست توبه بکات خوا لئی خوش ده بیت و پاکی ده کاتهوه؟

ولامم دایه وه: بیگومان خوا لیخوشبووه، نه ک ههر نه وهنده، به لکوو کاتیك توبه ده که یت خوا خراپه کانیشته ده گوریت بو چاکه. خوی گه و ره له قورئانی پیروژدا ده فهرموویت: **[إِلَّا مَنْ تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا]** سوره تی الفرقان نایه تی ۷۰. کاتیك بهنده یه له بهنده کانی خوا تاوانیک ده کات، هه له یه ک ده کات، پاشان به ناگا دیته وه و ده زانیت له ناو خراپه کاریدا بووه و بو توله کردنه وه و قهره بوو کردنه وه ی نهو کاته ی که خه ریکی خراپه کردن بووه ده ست ده کات به نه نجامدانی کاری باشه، نه وه نهو کات خوی گه و ره به به خشنده یی و میهره بانیی خوی هه موو نهو هه لانه ی که نه نجامیشی داوه پیشتر، ده گوریت بو چاکه، چوونکه نهو خوی به لیخوشبوو و میهره بانه.

— نه وه به راستته؟ واتا خوا له من خوش ده بیت؟

— بیگومان خوا بوخوی له قورئاندا ده فهرموویت: **[نَبِيُّ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ]** سوره تی الحجر نایه تی ۴۹. واتا: ((خوا خوی

فهرمانی کرد و وه به نیردراوه کی، که پیغه مبه ره، که به به نده کانم
 رابگه یه نه که تنها من لیبوره و میهره بانم)). پیغه مبه ریش
 مرده یه کمان پی ددهات و ده فهرموویت: لَو اَخْطَاْتُمْ حَتَّى تَبْلُغَ
 خَطَايَاكُمْ السَّمَاءَ ثُمَّ تَبْتُمْ لَتَابَ عَلَیْكُمْ. نه گهر تاوانه کانن نیوه بگانه
 ناسمان، واتا نه وه نده تاوانتان زور بیت، به لام پاشان له دله وه داوای
 لیخوشوون بکه ن، نه وا خوا له تاوانه کانتان خوش ده بیت.

— ئیستا من پیویسته چی بکه م بو نه وه ی منیش وه کوو تو بیمه
 موسلمان؟

— هه موو نه وه ی سهره تا پیویستته، نه وه یه بلیت: أَشْهَدُ أَنْ لَا
 إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.
 — أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
 وَرَسُولُهُ.

میرا دهستی کرد به گریان له کاتی شه هاده هیاندا و پاشان
 به گریان وه کوتی:

— واتا ته واو، منیش ئیستا وه کوو تو موسلمانم؟

— به لی، ئیستا تووش وه کوو من موسلمانی.

میرا به گریان وه زهرده خه نه یه کی کرد، میرا زور خوشحال دیار
 بوو، راستی من له و گه لیک خوشحالتتر بووم که بینیم نه و چند
 روزه ی له گه ل نه و به پریم کرد، رۆژانیك بوون به رهه میان هه بوو.

دوای پینچ خوله ک میرا به خه مبارییه وه گوتی:

— ئەندازیار ئیستا چی بکهه، خو (عیسا یاسین) بزانیته من موسلمان بووم و واز دههینم له و ئیش و کارانه ی ئەوان، وابه ئاسانی لیم ناگه پریت.

به سه رسامیییه وه وه لامم دایه وه و گوتم: بوچی؟ نه و چ په یوه ندیییه کی به وه وه هیه ته موسلمان بیت یان نا.

— چون نییه تی، مه گهر تا ئیستا من لای ئەوان کارم نه کردوه، ئاگاداری هه موو شتیکیانم، دنیام وا به ئاسانی دانانیشن، بوی هه یه بشمکوژن. له پیناو ئه وه ی ده یزانم ئاشکرای نه کهه.

میرا به گریان وه گوتی: تکات لی ده کهه ئەندازیار، به ته نه جیم مه هیله، مه هیله جاریکی تر بکه ومه وه دهستی نه و گورگه پیسانه.

منیش وه لامم دایه وه: دنیایا به به ته نه جیت ناهیلیم.

دوو-سی خوله کیك رویشته، هیچ کامیکمان هیچمان نه گوت، پاش ئه وه ی به باشی بیرم لی کرده وه، رووم کرده میرا و پیم گوت:

— هیوادارم به هه له لیم تی نه گهیت، دنیایا به جگه له نیه تی خیر، نیه تیکی ترم نییه.

لیره دا شهرمم کرد و نه مده زانی چون قسه کانی دواترم بکهه، به لام هه ر جوړیک بیت خوم کو کرده وه و به میرام گوت:

— هاوسه رگیری له گه‌ل من ده که‌یت؟

۱۸۲

میرا کاتیک گوئیستی نه و قسانه بوو، تووشی سه‌رسوورمان
بوو و گوتی:

— ببوره، چیت گوت؟

ولامم دایه‌وه و پیم گوت: هاوسه رگیری ده که‌یت له گه‌ل من.

میرا گوتی: باوه‌ر به گوئیچه که کانی خوم ناکه‌م، هه‌ر به‌راست تو
ده‌ته‌ویت هاوسه رگیری له گه‌ل من بکه‌یت؟ چون ده‌بیت کوریک
پاکی وه کوو تو له گه‌ل کچیک پیسی وه کوو من هاوسه رگیری
بکات؟ نا، نابیت، من نامه‌ویت توش به هوئی منه‌وه تووشی گرفتی
زیاتر بیت، هه‌ر نه‌وه‌ی نه‌مرو له توره کوومه‌لایه‌تییه کان پییان
گوتی چه‌ند ناخوش بوو، هه‌ر که‌سیک بی نه‌وه‌ی بزانییت چی ده‌لیت
قسه‌ی پی ده‌گوتن، نه‌ی سبه‌ی ده‌بیت خه‌لکی چیی ترت پی بلین.
نا من نامه‌ویت توش تووشی کیشه‌ی زیاتر بکه‌م. نامه‌ویت به هوئی
منه‌وه نه‌و که‌سایه‌تی و ئیش و کاره‌ی ئیستا هه‌ته له‌ده‌ستی بده‌یت.

وه‌لامی میرام دایه‌وه و پیم گوت: به‌لی، ده‌مه‌ویت هاوسه رگیریت
له گه‌ل بکه‌م گه‌ر تو رازی بیت، ئینجا دلنیات ده‌که‌مه‌وه ئیستا ئیوه
له من پاکترن و ئیوه ئیستا که‌سیکی ترن. دلنیام خوا له گه‌ل‌مانه و
یارمه‌تیده‌رمان ده‌بیت و هه‌ر کیشه‌یه کیش بیته ریان، پیکه‌وه تی
ده‌په‌رینین.

— دَلْنیام ئیوه له خه مخۆریتان بۆ من و به زییهاتنه وه به حالی من
ئه و قسه یه ده کهن، من نامه ویت ئه مپۆ تۆ بریارێک بدهیت سبه ی
لێی په شیمان بیته وه. نامه ویت سبه ی منداله کانت بزانی منیکی
پیس دایکیانم و شهرم بکه ن له وه ی به ژنیکی خراپی وه کوو من
بلین دایکه.

— دَلْنیا به له وه ی نه من په شیمان ده بمه وه، نه مندالکانیشمان
شهرم له هه بوونی دایکیکی وه کوو تۆ ده کهن، دَلْنیا به شانازییش
به وه وه ده کهن که ژنیکی وه کوو تۆ دایکیانه.

میرا ده یویست شتیک بلیت، به لام دیار بوو نه یده توانی بلیت،
شهرمی ده کرد. منیش پیم گوت ده ته ویت شیک بلیت، میرا
به شهرمه وه وه لامی دامه وه و گوتی:

— ئەندازیار، ئاگاداری که من چیتەر کچ نه ماوم؟

بزه یه کم بۆ کرد و پیم گوت: ئیستا ئیوه که سیکی ترن، چه زیش
ناکه م چیتەر بیر له و که سایه تییه ی پیشترت بکه یته وه، دَلْنیا به
هه موو ئه وه ی به لای منه وه گرنه گ بیت، ئه وه یه ئیستا ئیوه موسلمانن
و له سه ر پێگای راستن.

— ئەه ی قسه ی خه لکی؟

— بۆ من گرنه گ نییه خه لکی چی ده لێن و چی نالین، هه موو
ئه وه ی ئیستا به لامه وه گرنه گ، ئیوه ببینم به دلخۆشی و ئاسووده یی.

ميرا زهردەخەنەيەكى كرد و گوتى: ھەر بەراست دەتوانم
ھاوسەرگىرى لە گەل تۆ بکەم و منىش وە کوو ھەر ژنىكى تر
مالىكى گەرم و مىردىكى باش و مندالم ھەبىت.

۱۸۴

— بەلى، پشتیوان بە خوا.

— ئەى ئىستا چى بکەين.

— با ھاوسەرگىرى بکەين بۆ ئەو ھى بە تەواوى و بە ئارامى لە گەل
يە کترى بين. بە لام راستى، نازانم چۆن چۆنى دە کرىت مارە پرینە کە
ئەنجام بدەين، چوونکە تۆ کەست لىرە نىيە، نە باوک، نە برا و
ھىچکە سىک. بۆيە پەيوەندى دە کەم بە مامۆستايە کەو ھە بزانی چى
بکەين، تۆش برۆ خۆت بشۆ و جلیكى داپۆشراو لە بەر بکە. دواتر
خۆم پەيوەندىت پىو ھە کەم بزانی چى بکەين.

— زۆر باشە.

دواى ئەو ھە وىستم برۆم، تۆزىک لىى دوور کە و تەمەو ھە، بانگى
کردم: ئەندازيار.

منىش ئاورىکم دايەو ھە و گوتم: بەلى!

زهردەخەنەيەكى كرد و گوتى: ئاگات لە خۆت بىت.

منىش بزەيە کم بۆ کرد و گوتم: بە سەر چاوان.

لە رىگادا مۆبايلە کەم دەرھىنا و بۆ ئەو ھى پەيوەندى بکەم بە
دکتۆر ئىبراھىم سەنگە سەرى. لە رىگەى يە کىک لە مامۆستا کانمەو ھە

ناشنای دکتور ئیبراهیم بووم، ئەو کەسایەتییه کی بەهیزی هەبوو،
 ریزی لە هەمووان دەگرت و بە باشە لە گەڵ هەمووان رفتاری
 دەکرد، خاوەنی زانستیکی زۆر بوو، کەسیکی خاکی بوو، هەر
 ئەوەش وای کردبوو لە دلی گەورە و بچووک جیگای تایبەتی بۆ
 خۆی دروست کردبوو، مامۆستا کەم هەمیشە دەگوت بنەمالە ی
 دکتور ئیبراهیم، کە مەبەستی لە مامۆستا مەلا سلیمانی باپیر
 و مامۆستا مەلا أحمدی باوکی و مامۆستا ملا علاء الدین، کە
 دەیکردە مامی دکتور ئیبراهیم بوون، دەستیکی بالایان هەبوو لە
 هۆشیارکردنەوهی خەلکی لە پرووی دیندارییهوه لە ناوچەی پشدر
 و پشدرە رەقە و بەتایبەتی خەلکی گوندی (دووگۆمان). دوا ی
 ئەوهی پەییوەندیم پێوە کرد، بەوپەری ریزهوه وهلامی دایهوه، به
 هۆی ئەوهی پیشتر یه کتیریمان دەناسی، ژماره مۆبایله که ی منی لا
 بوو، بۆیه دوا ی ئەوهی سلاومان له یه کتری کرد و له تهندرۆستیم
 پرسى، ئەوهیش ئاگاداری ئەو وینانه بوو کە بلاو کرابوونەوه، بۆیه
 بە کورتی بابەتە کەم بۆ باس کرد و دواتر پیم گوت: دکتور گیان،
 الحمد لله کچه که موسلمان بووه و نیه تمان وایه هاوسەرگیری
 بکهین، بهلام ئەو هیچکەسیکی لێره نییه، ئیستا ئیمه چۆن چۆنی
 ماره‌پرینه که ئەنجام بدەین به‌بێ ئاماده‌بوونی باوکی یا کەسیکی
 نزیکى. دوا ی ئەوهی پرسیاره کەم لێ کرد، وهلامی دامه‌وه و گوتی:
 سه‌ره‌تا داواکارم له خوا ی گه‌وره ئەو کاره‌تان بۆ بکاته تویشووی
 قیامه‌ت و ببێته په‌رده‌یه‌ک و پارێزه‌ریک بۆتان له ئاگری دۆزه‌خ و
 خوا خیر بخاته هاوسەرگیرییه که تانه‌وه، بۆ وهلامی پرسیاره که‌شت،

زانیان کۆدهنگن ناموسلمان نابیتته وهلیی ئافرهتی موسلمان، گهر
جگه له باوکی یا برای یان مام یان باپیری موسلمان بوون، نهوان
مارهی ده کهن، نه گهر هیچ خزمیکێ نه بوو، نه واکازی موسلمان یان
زانایه که مارهی ده کات.

دوای ئهوهی وهلامی پرسیاره کهمی دایهوه، زۆر سوپاسم کرد و
ئهویش دوای خیری بو کردم و گوتی: خوا سه رکه وتوو تان بکات.
له سه رینگای سه د و بیستی بووم، هیشتا هه ندیکم مابوو
بگه مه سه رینگای که رکوک، له ناکاو سه یاره یه که به خیرایی هاته
پیشم و پینج کهس به خیرایی به ره و پرووی من هاتن، خیرا منیان
له سه یاره که دابه زاند و به لیدان و به خیرایی سه ریان به شتیک
داپوشیم و منیان خسته ناو سه یاره کهی خویان. نازانم بوچ شوئینیک
منیان برد، به لام زۆریان لیدام، بئ ئهوهی بزانی کین و له کویم،
هاوارم کرد و گوتم: زۆرم تینوو، تکایه په رداخیک ئاوم بدهنی.
چاوه کانی منیان به ستبوو، به لام هه ستم ده کرد که سییک به ره و پرووم
دیت، نازانم چی بوو، به لام شتیک توند بهر سه رم کهوت و له هۆش
خۆم چووم، کاتییک به ناگا هاتمه وه، له برسان سکم قوره قوری بوو
و زمانم وشک بوو و نه مده توانی هیچ بلیم، له ناکاو که سییک هات
و چاوه کانی کردممه وه و نه مده توانی چاوه کانم به باشی بکه مه وه به
هۆی نه و لیداناندهی له پرخساریان دابووم، کاتییک ته ماشام کرد،
عیسا یاسین له بهرام بهرم وه ستابوو و گوتی: سه یرکه کوره، ئهوهی
نیستا پیت ده لیم ده یکه یته ته لقه و له گویتی ده کهیت، واز لهو

کچه به‌هێنه و ده‌میشته به‌داخراوی ده‌هێلێته‌وه، گهر وا نه‌که‌یت،
دۆنیا به‌ جارێکی تر له‌جیاتیی ئه‌وه‌ی ده‌مت دا‌بخه‌م، سه‌رت ده‌برم
و له‌ شوێنێکی وا فریت ده‌ده‌م، هه‌زار سالی تریش لیت بگه‌ڕێن
نه‌ تبه‌ینه‌وه.

دوای ئه‌وه‌ چاوه‌کانیان به‌ستمه‌وه و منیان خسته‌ ناو سه‌یاره‌یه‌ك،
له‌ سه‌د و بیستی، نزیك فرۆکه‌خانه‌ منیان فری دا، شه‌و بوو، راستی
نه‌مه‌ه‌زانی سه‌عات چه‌نده. جله‌کانم هه‌مووی درابوو. هه‌رچه‌نده
هه‌وڵم دا سه‌یاره‌یه‌ك رابگرم، به‌لام که‌س رای نه‌ده‌گرت، تا ئه‌وه
بوو له‌ کۆتاییدا سه‌یاره‌یه‌ك هات و سی گه‌نجی تیدا بوون، دوای
ئه‌وه‌ی رایان گرت گوتیان: فهرموو کاکه، شتیکت پێویست بوو.

منیش وه‌لام دانه‌وه: راستی پێویستم به‌ مۆبایله‌ گه‌ریه‌ کیکتان
مۆبایلم پێ بدات ته‌له‌فۆنی پێ ده‌که‌م بۆ هاو‌پڕیه‌ که‌م.

مۆبایلم پێ نه‌بوو، هه‌ر له‌ناو سه‌یاره‌ که‌مدا بوو، ژماره‌ی مه‌حویم
له‌بهر بوو، دوای ئه‌وه‌ی په‌یوه‌ندیم پێوه‌ کرد، چوونکه‌ ژماره‌ که‌ لای
ئه‌و نه‌ناسراو بوو، سه‌ر‌ده‌تا وه‌لامی نه‌دایه‌وه، دوای ئه‌وه‌ی دووباره
هه‌وڵم دایه‌وه، ئه‌م جار‌دی‌ان وه‌لامی دایه‌وه و گوتی: به‌لێ!

کاتیك گوتییستی ده‌نگی بووم، زۆر دلخۆش بووم و گوتم:
باشی مه‌حو‌ی؟ منم مو‌حسین.

مه‌حو‌ی کاتیك زانی منم قسه‌ی له‌ گه‌ل ده‌که‌م، گوتی: ئه‌وه
له‌ کونێت؟ ده‌زانی سی پۆژه ئیمه‌ چه‌ند بۆت نیگه‌ران بووین.

کاتیک مه‌حوی گوتی سی رۆژ، تووشی سه‌رسوورمان بووم.
 بۆیه به‌و گه‌نجانهم گوت: نه‌مپۆ چه‌ند شه‌ممه‌یه؟ ۱۸۸
 یه‌کیکیان وه‌لامی دایه‌وه: نه‌مپۆ شه‌ممه‌ بوو.

دوای ئه‌وه شوینه‌که‌م به‌ مه‌حوی گوت و مۆبایله‌که‌م به‌
 گه‌نجه‌کان دایه‌وه و سوپاسم کردن، یه‌کیک له‌ گه‌نجه‌کان گوتی:
 خو پتیوستیت به‌ هیچ نییه، گهر پتیوستیت به‌ شتیکه، من له
 خزمه‌تدا.

دوای ئه‌وه‌ی سوپاسم کردن. ئه‌وان رۆیشتن، منیش به‌ هوی
 ئازاری زۆری جه‌ستم رۆیستم له‌ که‌ناری جاده‌که‌ دانیشتم، نازانم
 چه‌ند چاوه‌ریم کرد، به‌لام دیار بوو ماوه‌یه‌کی باشی ویست، دوای
 ئه‌وه سه‌یاره‌یه‌ک هات به‌ره‌و رووم و گلۆپه‌کانی روویان له‌ من بوو،
 دوای ئه‌ودی نزیک بووه‌وه لیم، گلۆپه‌کانی نزم کرده‌وه، دوای ئه‌وه‌ی
 راوه‌ستا بینیم وا هاوړیکانمن، سه‌ره‌تا دکتۆر ئارام دابه‌زی، پاشان
 مه‌حوی و هۆشه‌نگ و به‌لینیش به‌راکردن هاتن بۆ لام، کاتیک
 به‌و شتوده‌یه‌ میان بینی، هیچیان پێ نه‌ده‌گوترا، به‌گریانه‌وه میان
 له‌ئامیز گرت. منیش پیم گوتن: مه‌گرین، من باشم.

هۆشه‌نگ گوتی: ئه‌وه چیت به‌سه‌ر هاتووه؟ کێ وای لێ
 کردوویت؟

به‌لینیش گوتی: په‌یوه‌ندیی هه‌یه به‌و کچه‌وه، میرا، وانیه؟

دکتور ئارامیش گوتی: برایان ئیستا وه ختی نه و پرسیار و وه لامانه نییه، سهره تا با برۆین بۆ مائی ئیمه و ته ماشایه کی جهسته ی بکهین، بزانه هیچ جیگایه کی نه شکاوه.

مه حوی گوتی: دکتور ئارام راست ده کات، با سهره تا برۆینه وه مائی، له وی قسه ده کهین.

هاورپیکانه زۆر بۆ من په رووش و خه مبار بوون، راستی نه مده زانی چۆن سوپاسیان بکه م. له ناو سه یاره دا مه حوی گوتی: حاجی که مال زۆر بۆت نیگه ران بوو، هه موو پوژ ته له فۆنی ده کرد و پیتی ده گوتین هه والیکی نوئ نییه له ئەنداز یاره وه، به لام که سیك له و زیاتر که وا هه ستم ده کرد خه می تۆی بوو، ئەویش کچه که ی حاجی که مال بوو، خاتوو نور، ئەمرو پاش بانگی مه غریب دوو باره ته له فۆنی کرده وه و گوتی: هیچ شتیکی نوئ نازان له سهر ئەنداز یار مو حسین. ئە گهر شتیکی نوئ هه بوو، تکایه خیرا ئاگادارمان بکه نه وه.

دوای ئەوه ی گه یشتینه وه مائی دکتور ئارام، جله کانه هه مووی درابوون و خویناوی بوون، بۆیه دکتور ئارام هه ندیک جلوه رگی خۆی بۆ هینام بۆ ئەوه ی له بهریان بکه م، پاشان پروم کرده دکتور ئارام و پیم گوت: دکتور زۆرم برسییه، سی پوژه هه چم نه خواردووه. دوای ئەوه ی خیزانی دکتور ئارام خواردنی هینا، من ده ستم کرد به خواردن، به هاورپیکانه گوت: ئیوهش وهرن پاروویه ک بخۆن.

مه حوى و هوشه ننگوتيان؛ نوشى گيانت بيت. نيمه نانمان
خواردووه. ۱۹۰

به لىن گوتى: مادام هيئده زورم لى ده كهيت، نه وه من هاتمه
پيشه وه.

هه موومان دهستان كرد به پيكنه نين. دواى نه وه من و به لىن
دهستان كرد به نانخواردن كه هوشه ننگ گوتى:

پينجشمه ممه زورم بير كردبوويت، منيش له دلى خومدا گوتم با
ته له فونيكى بو بكهم، به لام وه لامت نه دايه وه، له دلى خومدا گوتم
رهنكه سه رقال بيت. پاش سه عاتيك له مه سينجهر ته ماشام كرد له
خهت بوويت، دووباره په يوه نديم پتوه كرديت، به لام وه لامت نه بوو.
سه یرم كرد لو كه يشنت كرابوويه وه، بينيم له سه د و بيستيت، به خوم
گوت به هوى ليخوپرينى سه ياره وه رهنكه مه جالى نه بيت. پاش پازده
خولهك ته ماشام كرد له هه مان شوين بوويت، زور لام سه یر بوو.
دواى نه وه هاتم بو هه مان نه و شوينه، بينيم سه ياره كهت له ته نيشت
جاده كه وه ستاره، به لام تووى له ناو نه بوو، دهستم برد بو دهرگاكه،
بينيم دهرگاكه كراوه ته وه و وا موباييله كهش له ناو سه ياره يه. خيرا
ته له فونم بو به لىن كرد و پيم گوت: به ته كسييهك وه ره بو نه و
شوينه ي پيت ده ليم، به لىن گوتى: چى بووه؟ گوتم: تو وه ره. دواى
نه وه خيرا ته له فونم كرد بو مه حوى و دكتور ناراميش و پيم گوتن:
وا سه ياره كه ي مو حسيين له سهر جاده ي سه د و بيستيه و كه چى

ئه‌ندازیار دیار نییه. دواى ئه‌وه‌ی به‌لین هات، سه‌یاره‌که‌ی برده‌وه
بۆ مالى خویان و ئه‌وه‌ مۆبایله‌که‌ته‌ له‌ بى‌ شه‌حنیان کوزاوه‌ته‌وه‌.

ئه‌و کاته‌ی هۆشه‌نگ قسه‌ی ده‌کرد، من به‌رده‌وام بووم له‌
نانخواردن، له‌پری هه‌ستم کرد دلم پر بووه، خۆم پى‌ رانه‌گیرا و ده‌ستم
کرد به‌ گریان، خیزانی دکتۆر ئارام که‌ له‌ته‌نیش دکتۆر ئارام بووم،
وا هه‌ستم ده‌کرد که‌ منى به‌و شیوه‌یه‌ بى‌نێ به‌زه‌ی پیمدا هاته‌وه‌
و ئه‌ویش ده‌ستی کرد به‌ گریان. دکتۆر ئارام هه‌لستا تاوه‌کوو
مۆبایله‌که‌ بخاته‌ ژیر شه‌هنه‌وه‌. دواى ئه‌وه‌ی فرمیسکه‌ کانم سڤى،
پرووم کرده‌ هاو‌پ‌یکانم و پیم گوتن:

— به‌راستی نازانم چۆن سوپاستان بکه‌م، ته‌نها ئه‌وه‌نده‌ ده‌لیم
خوا بۆ منتان به‌یلت.

دواى ماوه‌یه‌ك مه‌حوى گوتى: ئه‌ندازیار، بۆمان باس ناکه‌یت
چی پرووی داوه‌ و بۆچی وایان لى‌ کردوویت؟

پاش ئه‌وه‌ی له‌ نانخواردنه‌که‌ بوومه‌وه‌، زۆر سوپاسی خیزانی
دکتۆر ئارام کرد بۆ ئه‌و خواردنه‌ خۆشه‌ی ئاماده‌ی کردبوو. پاشان
ده‌ستم کرد به‌ باسکردنی ئه‌وه‌ی له‌نیوان من و میرا پرووی داوه‌ و
دواتریش کى‌ بوو ئه‌و که‌سانه‌ی منیان پ‌فاند.

هۆشه‌نگ گوتى: ئه‌و که‌چه‌ ئه‌و پ‌وژه‌ی تۆیان پ‌فاندبوو،
ئێواره‌که‌ی به‌ حىجابه‌وه‌ وینه‌یه‌کى‌ خۆی بل‌او کرده‌وه‌ و نووسیبووی
بوومه‌ته‌ موسلمان و ئیستا زۆر خوشحالم به‌و حىجابه‌ی پ‌وشیومه‌.

به لّین گوتی: واتا تۆ له گه لّ ئه و کچه هاوسه رگیری ده کهیت.

ولامم دایه وه: به لّی، پشتوان به خوا.

دوای ئه وه بیرم که و ته وه ده بیّت ئه و سّ پۆژه میرا چیی کرد بیّت،
بۆیه داوام له دکتۆر ئارام کرد مۆبایله کهم بۆ بهی نیّت. کاتیك
ته ماشام کرد، بینیم میرا نۆ جار ته له فۆنی کرد بوو. پرووم کرده
هۆشه نگ، پیم گوت: بۆ وه لامی ئه و ته له فۆنانهت نه داوه ته وه؟

هۆشه نگیش گوتی: راستی، ههر ئه و کاته ی گه ی شتمه لای
سه یاره که و مۆبایله که تم کوژانده وه.

شه و درهنگی کرد بوو، مه حوی و هۆشه نگ و به لّین پۆیشتن
و منیش ویستم برۆم، به لام دکتۆر ئارام گوتی: ئه مشه و لیّره
ده می نی ته وه، منیش رازی بووم. دوای ئه وه ی ههر چه نده شه و درهنگی
کرد بوو، به لام بیرم کرده وه با شتره ته له فۆنیك بکه م بۆ حاجی که مال
و ئاگاداری بکه مه وه که من باشم. کاتیك ته له فۆنه که ی هه لگرت،
پاش ئه وه ی سلاوم لی کرد و له ته ندروستی حاجی سه بیعه و نورم
پرسی، پیم گوت: ئیستا من باشم و له مالی هاو رییه کم.

دیار بوو به بیستنی دهنگی من و ئه وه ی که من سه لامه تم زۆر
خۆش حال بوو. دوای ئه وه گوتی: سبه ی چاوه ریتم له کۆمپانیا، بۆ
ئه وه ی قسه ی زیاتر بکه ین له سه ر پروودا وه که.

پاش ئه وه ی مالئاوایی کرد، خیرا ته له فۆنیکم کرد بۆ میرا، میرا

راستەوخۇ ۋە لامى دامەۋە و گوتى: بەلى، خوتىت ئەندازىار؟

مىش ۋە لامى دايەۋە: بەلى خۇم، ئىۋە باشى، تەندروستىيان
چۆنە؟

مىرا دەستى كىر بە گىران و گوتى: توو خوا بىمبوره، بە ھۆى
مەۋە توۋشى چ ناخۇشى و ناردەھەتتەك بوۋىت.

— نا، ئەۋ قسانە مەكە، رازىن بەۋەى خوا بۆى داناۋىن. پىم بلى
ئىۋە چۆن؟ دەنگوباستان چۆنە؟ ئەۋ سى رۆرە چىتان كىر؟

مىرا دەستى كىر بە گىرانەۋەى ئەۋەى لە ماۋەى ئەۋ سى رۆرە
بەسەرى ھاتبۇۋ و گوتى: دۋاى ئەۋەى تۆ گوتت بىرۇ خوت بشۇ و
حىجاب بىكەم، رۆيشتەم بۆ بازار بۆ كىرىنى ھەندىك سەرپۇش بۆ
ئەۋەى لە مەۋدۋا بىيانپۇش، دۋاتر رۆيشتەمەۋە بۆ شوقەكەم، خۇم
شۆرد و جەلە نوپكانم پۇشى، بە راستى ھەستىكەم ھەبۇۋ كە ھەرگىز
ئەۋ ھەستەم پىشتەر ھەست پى نە كىرەبۇۋ، بەۋ شىۋە جوانەى خۇم
پى دەبىنى لە ئاۋىنەدا، ھەرگىز بە ھىچ جەلۋە رگىك پىشتەر خۇم
نە دىتەبۇۋ. دۋاتر دانىشتەم و چاۋەرىنى تۆ بوۋم، بە لام ھىچ ھەۋالىك
نەبۇۋ، پاش ماۋەيەك تەلەفۇنم بۆت كىر، ۋە لامت نەبۇۋ، زۆر ھەۋەلەم
دا، بە لام ھەمۇۋ جەرەكان ھەمان شت بوۋ، دلم دەپگوت شتەكى
خراپ پروۋى داۋە، زۆر نىگەرەن بوۋم و دۋەام دە كىر ھىچت لى
نە ھاتىت. راستى زۆر زۆر خەمبار بوۋم، نەمدەزانى چى بىكەم.
پاش ئەۋەى ماۋەيەك تىپەرى، ۋىنەيەكى خۇم گىر بە حىجابەۋە و

موسلمانوونی خۆم راگه یاند. پازده خوله کی نه خایه ند عیسا یاسین
ته له فۆنی کرد و گوتی: سهیر که کچی، زۆر هه له یه کی گهوره ن
کرد، چۆن بێ ئه و دی پرستیک به ئیمه بکهیت نه و کاره ده کهیت.
ده بیت باجی نه و کارهت به دیت. ئیستاش دیارییه کی به و و کم به ن
ناماده کردووه، سهیری بکه بزانه چیه.

دوای نه و ته له فۆنه کهی داخستوه، منیش ته ماشای ئیدیه و کم
کرد، کاتیک بینیم تۆی، که به و شیوهیه تۆم بینێ له هۆش خۆت
چوو بوویت و روخسارت هه مووی خۆت به و، خۆم پرانه گرت و
دهستم کرد به قیژاندن و گریان. خیرا به یه و نه دیم کردووه به عیسا
یاسین و پیم گوت: تۆ خوا واز له و کۆره بهینه، نه و کۆره تاوانی
چی کردووه واتان لێ کردووه، هه موو نه و دی نه و کۆره کردووه به تی
ته نها یارمه تیدانی من به و.

عیسا یاسین به پینگه نینگی به رزده و گوتی: سهیر که چۆن به و
ده پارته و، تاوانی نه و کۆره نه و به هاتووه خۆی هه له ده قورتنهت
له کاری گهوران، ده بیت باجه کهشی به ات، ده بیت له ناوی بهم.

منیش به گریانده و لێی ده پارامه و: تۆ خوا وازی لێ به نه، نه و
داماوه هیچی نه کردووه، گهر که سهیکیش هه بهت هه له ی کرد بهت،
نه و منم، ده بیت هه ر منیش سزا کهی و در به گم.

عیسا یاسین گوتی: گهر تۆ هه نه ده خه می نه و کۆره له، نه و
پینگایه ک هه یه به و نه و دی پرگاری بکهیت.

منیش وه لآمم دایه وه: خیرا پیم بلی چیه نه و ریگایه.

عیسا یاسینیش گوتی: شه ویکی تر هه یینییه، له گه‌ل هه ندیک له هاوړی بهر پرسه کانم کو ده‌بینه وه بوخومان، ده‌بیت توش بیت بو لامان.

منیش به گریان‌ه وه گوتم: توو خوا داوای شتیکی تر بکه، من تازه بوومه ته موسلمان، نامه‌ویت نه و کارانه بکه‌مه وه، خو توو خوت موسلمانی، توو خوا وام لی مه که جاریکی تر بکه‌ریمه وه بو نه‌جامدانی نه و کاره پیسانه.

به‌تووره‌یی‌ه وه وه‌لامی دامه وه و گوتی: رازی ده‌بیت باشه، ده‌نا دوا‌یی ناوی نه و شوینه‌ت بو ده‌نیرم که لاشه‌ی نه و کوره‌مان لی فری داوه.

منیش به گریان‌ه وه پیم گوت: توو چی بلیت نه وه ده‌که‌م، به‌س واز له و کوره بهینن. بویه‌ش رازی بووم، چوونکه زور باش دل‌نیام له‌وه‌ی نه‌وه‌ی بلیت نه‌جامی ده‌دات، فه‌رمان‌کردن به کوشتنی که‌سیک زور لای ئاسانتره له‌وه‌ی فه‌رمان بکات به خزمه‌تکاره که‌ی په‌رداخیک ناوی بو بهینیت.

به زه‌رده‌خه‌نه‌یه که‌وه گوتی: نه‌وه‌ش دوا‌ی هاتنی توو بریاری له‌سه‌ر ده‌ده‌م.

پاش نه‌وه ته‌له‌فونه که‌ی داخسته‌وه، من هه‌ر دلم لای توو بوو. راستی ئیستاش نازانم شه‌وه که‌ی چوون خه‌وتم. سبه‌ی کاتژمی‌ر ده و

نيو له خه وه لستام، نه مده زانى چى بكم، زور دلته نگ بووم، زانيم
 نه مړو هه ينييه، بويه له شوقه كم هاتمه دهره وه و له سر جاده كه
 له گهنجيكم پرسى چ مزگه وتيك هه يه له و نزيكانه شوينى ژنانيان
 هه بيت و ماموستا كه ي ماموستا ي باش بيت. گهنجه كه وه لامى
 دايه وه، له گهره كى به ختيارى مزگه وتى به ختيارى هه يه، شوينى
 ژنانيشيان هه يه و ماموستا كه شى زور باشه. دواى نه وه روښتم و
 مزگه وته كم دوزيه وه، له نزيكى مزگه وته كه سه ياره كم پراگرت
 و له مامه حاجيه ك پرسيم شوينى ژنان له كوييه مامه گيان.
 نه ویش گوتى: كچى خوم، به دهسته چه پدا پرؤ دهرگايه كى تاييه ت
 هه يه به ژنان. كاتيك چوومه ژووره وه، گريام و دلّم چند خوش بوو
 كاتيك بينيم زور يكيان پو شاكيكى سپيان له بهر بوو و هه موو
 جهسته يانى داپوشيوو. له كچيكى سى-چوار سالانه وه تاوه كوو
 ژنى به ته مهن، گشتيان به ريز له ته نيشت يه كترى دانيشتبوون،
 راستى من هيچم له نوڙ و ئادابه كانى مزگه وت نه ده زانى، بويه
 چاوه رى بووم كه سيكى تازه بيت و نه و چى كرد منيش وه كوو نه و
 بكم، دواى نه وه ي كچيك هات، منيش روښتمه ته نيشتى و هه مان
 نه و شتانه م كرد كه نه و نه جامى دان، دواتر دانيشتين چاوه ريمان
 كرد تاوه كوو ماموستا كه دهستى كرد به وتارخويندنه وه، راستى
 وته كانى وه كوو بارانيك بوون بو بيا بانيكى تينوو، دلّم به قسه كانى
 ئارام بوويه وه، هه ستم به تام و چيژى ئيمان ده كرد، ماموستايه كى
 زور گوفتار شيرين بوو، تو ناوه كه ي نازانى نه ندازيار؟

منیش و دلّام دایه و ده: به لئی، هم ناوه که ی ددزانم، همیش
ددیناسم، نه وه دکتور عوسمان هه لّه بجه ییه، یه کتیکه له باشتین و
دیارتین که سایه تییه نیسلامیه کانی کوردستان. منیش هه رکاتیک
مه جال هه بوو بیت بو نوژی هه یینی یان شهوانی قه در له گه ل
هاوریکانم ددچین بو مزگه و ته که ی نه و.

میرا به رده وام بوو و گوتی: هه موو نه و کاتانه ی ژنه کان ددستیان
به رز دد کردنه وه بو دوعا کردن، من ته نها یه ک دوعام ده کرد، نه ویش
سه لامه تی تۆ بوو، دوا ی نه و دی دکتور عوسمان له وتارده که ی ته و او
بوو، گه رامه وه بو شوقه که م، هه ستیکی زور جیا وازم هه بوو له ناو
نه و جلویه رگه، به لام که بیرم ده کرده وه نه مشه و ددبیت بگه ریمه وه
بو دۆزده که ی پیشتر، نیگه رانی پرووی تی ده کردم. دوا ی نه و دی
شه و داها ت رۆیشتم بو نه و قیلایه ی عیسا یاسین که خوی و پنینج
هاورپی تری له وی بوون. کاتیک منیان بین، ددستیان کرد به
گالته پیکردنم و یه کتیکان گوتی: سه یر که ن کچه سۆزانییه که مان
تۆبه ی کردوود، به لام بیر ی نامیزی نیمه ی کردوود.

هه موویان ددستیان کرد به پیکه نین، هه موویان سه رخوش بوون.
نه و شه وه به هه ر شه شیان چییان هه ز لی بوو له گه لیان کردم، دوا ی
نه و پروم کرده عیسا یاسین و پیم گوت: نه وه تۆ چیت له من
ویست نه نجامم دا، تۆش ئیستا نه و کوره نازاد بکه و هیچی لی
مه که.

عیسا یاسین به زه‌رده‌خه‌نه‌یه که‌وه گوتی: جارى نیوه گیانه، له هۆش خۆی چووه، سبه‌ی به‌ئاگا هاته‌وه به پیاوه کانم ده‌لیم نازادى بکه‌ن.

شه کاتیک گه‌یستمه‌وه شوقه که‌م زۆر گریام، شه‌ویش له‌سه‌ر جیگا هه‌ر بیرم له تو ده‌کرده‌وه تاوه‌کوو خه‌و برده‌میه‌وه، سبه‌ی که هه‌لسام، هه‌ر چاره‌پێی ته‌له‌فۆنى تو بووم تاوه‌کوو نیستا.

کاتیک میرا نه‌و قسانه‌ی ده‌کرد، خۆم پێ نه‌گیرا و ده‌ستم کرد به‌ گریان، به‌راستى زۆر ناره‌حه‌ت بووم به‌وه‌ی ته‌نها بو نازادکردنى من ناچار کراوه‌ بگه‌رێته‌وه سه‌ر نه‌و کاره‌ قێزه‌ونانه. نه‌مده‌زانى چى پێ بلیم، به‌گریانه‌وه پیم گوت: میرا، خۆت ئاماده‌ بکه‌ سبه‌ی زوو دیم به‌دواتا بو نه‌وه‌ی بچین بو لای مامۆستا و ماره‌پرينه‌ که نه‌نجام بده‌ین.

دواى نه‌وه‌ی مالتاواييم کرد له‌ میرا، پویشتمه‌وه بو لای دکتۆر نارام و پیم گوت: دکتۆر، ده‌بیت سبه‌ی ئیوه‌ بیتن له‌ گه‌لم بو نه‌وه‌ی بچین ماره‌پرينه‌ که نه‌نجام بده‌ین.

دکتۆر نارامیش وه‌لامى دایه‌وه: زۆر باشه، هه‌وال ده‌نێرم بو مه‌حوى و هۆشه‌نگ و به‌لێنیش بو نه‌وه‌ی بیتن.

پیش نه‌وه‌ی پرۆین به‌خه‌وین، دکتۆر نارام گوتی: وه‌ره‌ با سه‌یرى‌کى جه‌ستته‌ت بکه‌م به‌زانم هه‌یچ شوینیکت شین و مۆر نه‌بۆته‌وه.

تەنیا حاجى

Tanya Haji | تەنیا حاجى

public channel

Description

بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

♥ چەنالىك تايىبەت بە كتيپ و بابەتى جياواز ♥

ئەم كتيپە لەلايەن ئازيزىكى چەنال
كراوہ بە ديارى بۇ خوینەران

چەنال

<https://t.me/tanyahaji7>

بۇ راوبۆچون و پسار بۇ كتيپ مەينيرە ↓
[@tanyahaji22](https://t.me/tanyahaji22)

ئەكاونت ↓

<https://linktr.ee/tanyahaji22>

t.me/tanyahaji7

Invite Link

دوای نه‌وه‌ی ته‌ماشای پشت و سینگ‌ی کردم، گوتی: إن شاء الله
هیچ شتیکی وانییه جیگای مه‌ترسی بیت. نه‌و ناسه‌واری لیدانه‌ش
ماوه‌یه کی تر نامینیت.

سبه‌ی زوو ته‌له‌فونم بو میرا کرد، پاش نه‌وه‌ی سلاوم لی کرد،
پیتم گوت: خوت ناماده کردووه؟

میراش وه‌لامی دایه‌وه: وا خهریکم، توزیکی تر ناماده ده‌بم.

پاش نه‌وه‌ی له‌گه‌ل میرا ته‌واو بووم، دکتور نارام گوتی:
ته‌له‌فونیکم کردووه بو به‌لین بو نه‌وه‌ی سه‌یاره‌که‌ت بو به‌نینتته‌وه.

دوای بیست خوله‌ک به‌لین هات و سه‌یاره‌که‌ی هینایه‌وه و گوتی:
نه‌وه‌ش سویچی سه‌یاره‌که‌ت برا گیان.

منیش وه‌لامم دایه‌وه: زور سوپاس برا گیان.

پاش نه‌وه‌ی من پویشتم بو لای میرا، کاتیک گه‌یشتمه به‌رده‌رکی
شوقه‌که، ته‌له‌فونم بو میرا کرد، دوای سی-چوار خوله‌کیک میرا به
جلیکی قاودیی کاله‌وه هاته‌خواره‌وه، باوه‌رم به‌چاوه‌کانم نه‌بوو نه‌و
میرایه‌میرای پیشتر بیت، نه‌و جلانه‌نه‌ویان زور جوانتر کردبوو.

پیش نه‌وه‌ی بگاته‌لای من، من له‌سه‌یاره‌که‌م دابه‌زیم، پویشتم
ده‌رگای سه‌یاره‌که‌م بو کرده‌وه و پیتم گوت: فهرموو خانمی خانمان.

میرا زده‌ده‌خه‌نه‌یه‌کی کرد و گوتی: زور سوپاس.

دوای ئه وه به پری که وتین بو لای ئه و مامۆستایه ی بریار بوو له
یه کتربان ماره بکات. پاش ئه وه ی گه یشتینه لای مزگه وتی ئه و
مامۆستایه، بینیم وا مه حوی و هۆشه نگ و به لّین و دکتۆر نارام
و خیزانی له به رده می ده رگای مزگه وته که چاوه پری ده که ن. پاش
ئه وه ی سلاومان له یه کتری کرد، پۆیشتینه ژووره وه و له ژووره وه
دوای ئه وه ی مامۆستا وه کوو وه بیره ی نانه وه یه ک باسی گرنگی
هاوسه رگیری کرد، کاتی که مامۆستا له قسه کانی ته واو بوو، پرووی
کرده من و گوتی: بوو که خان له سه ر چه ند ماره بیرین؟

منیش پروم کرده میرا و پیم گوت: ئه وه مافیکی شه رعیی
خۆته، چه ند داوا ده که یت داوا بکه.

میرا پرووی کرده مامۆستاکه و گوتی: تیچووی عه مره یه ک. با
عه مره یه ک ماره ییه که م بیّت.

پاش ئه وه ی من و میرا بووین به هاوبه شی شه رعیی یه کتری،
ده ستم خسته ناو ده سستی میراوه و توند گوшіم، پاشان پۆیشتین
بو دادگا بو ئه وه ی کاروباره یاساییه کانیش ته واو بکه یین. له ناو
سه یاره که دا میرا پرووی کرده من و گوتی:

— وا هه ست ناکه م ئیستا که س هه بیّت له من خۆشحالتی بیّت.

منیش وه لّامم دایه وه: با، هه یه.

میرا به سه رسامییه وه گوتی: کییه؟

منیش گوتم: من.

۲۰۱

هه‌ردوو کمان ده‌ستان کرد به پێکه‌نین.

پاش ئه‌وه‌ی گه‌یشتینه به‌رده‌می دادگا، پێش ئه‌وه‌ی له‌ سه‌پاره‌ که‌م
داببه‌زین، مۆبایله‌ که‌م زه‌نگی لێدا، کاتی که‌ ته‌ماشام کرد ژماره‌یه‌ که‌ی
نه‌ناسراو بوو. وه‌لامم دایه‌وه‌ و گوتم: به‌لێ.

ده‌نگی که‌ هات که‌ وا هه‌ستم ده‌کرد پێشتر ئه‌و ده‌نگه‌م گوتی
لێ بووه. گوتی: زۆر له‌وه‌ زیاتر پڕۆیشتی که‌ ئیمه‌ چاوه‌ڕێیان
ده‌کرد، سه‌یر که‌ کۆره‌، ئه‌وه‌ی ئێستا پێت ده‌لێم ئه‌نجامی نه‌ده‌یت.
نیوکاتر می‌ری تر نابات هه‌رچی وێنه‌ و قیدیوی نه‌شیایو میرایه
بلاوی ده‌که‌مه‌وه. ئه‌ویش دوو شته‌، یه‌که‌م به‌ حاجی که‌مال
ده‌لێت له‌و پڕۆژه‌یه‌یه‌ی به‌نیاز بوو وه‌ری بگریت پاشه‌کشه‌ بکات
و دوو میشیان هه‌رچی زووه‌ له‌و ولاته‌ نه‌می‌نی.

نه‌یه‌شت من هیچ بلێم، ته‌له‌فۆنه‌ که‌ی داخسته‌وه‌، دواى ئه‌وه‌ی
ته‌له‌فۆنه‌ که‌ ته‌واو بوو، میرا گوتی: شتی که‌ رووی داوه‌.

وه‌لامم دایه‌وه‌: نا، شتی که‌ی وا نییه‌، تو بڕۆ ژووره‌وه‌، ئێستا
منیش دێم.

ویستم ته‌له‌فۆن بکه‌م بۆ حاجی که‌مال، به‌لام بیرم که‌وته‌وه‌
حاجی که‌مال چه‌ند چه‌زی لێ بوو ئه‌و پڕۆژه‌یه‌ بۆ ئه‌و بایه‌، بیرم
ده‌کرده‌وه‌ بۆچی ده‌پێت حاجی که‌مال واز له‌و شته‌ به‌یانی که‌ خه‌ونی

له ميژينه يه تى. ئايه ئاماده يه واز بهيئيت له و پرؤژه يه تهنه له بهر
 ئيمه و نهو هه موو پارهي له ده ست خوى بدات. دلنيا نه بووم، به لام
 ناچار بووم ته له فونى بو بكه م. دواى نه وهى ته له فونم بو كرد؛ زور
 خوشحال بوو به بيستنى دهنگى من و گوتى: كورم، نه وه چيت
 لى هات، ده زانى هه موومان چهند بو ت پەرۆش بووين. نهى ئيستا
 له كويت؟ چى ده كهيت؟

۲۰۲

ولامم دايه وه و گوتم: زور سوپاس حاجى گيان بو
 به خه مه وه بوونتان به منه وه، ئيستا وا له بهرده م دادگادام، خه ريكين
 له گه ل مىرا كاروبارى ياسايى ماره برينه كه مان ته واو ده كه ين،
 بيوره كه به بى ئاگادارىي تو نهو كارهمان نه نجام دا.

حاجى كه مال گوتى: نه وهى بو من گرنگه، نه وه يه تو ساغ و
 سه لامه ت بيت.

نه مده زانى چونى پى بليم، بو من زور قورس بوو، ماوهى سى
 چركه رويشتبوو و من هيچ قسه يه كم نه ده كرد.

حاجى كه مال گوتى: شتيك بووه يان پاره ت پيوسته و شهرم
 ده كهيت داواى بكهيت.

وه لامم دايه وه: زور سوپاس حاجى گيان، نه وهى پيوستيم پى
 نيه پارهي، به لام كي شه يه ك هاتوته پيش.

حاجى كه مال به دهنگيكي بهرز گوتى: چ كي شه يه ك؟

بهشت بی تو

۲۰۳

پیم گوت: عیسا یاسین ههیه بهر پرسه و خه ریکی پرۆژه و شته.

حاجی که مال گوتی: به لئی دهیناسم، بۆ چی بووه؟

وه لامم دایه وه و گوتم: ئیدیۆ و وینهی نه شیاوی میرای لایه، هه ره شهی ئه وهی کردووه لیم نه گهر تۆ له و پرۆژهیه پاشه کسه نه کهیت و ئیمهش به زووترین کات ولات جی نه هیلین، نه واته و وینه و ئیدیۆیانه بلای ده کاته وه.

حاجی که مال ماوهیه که هیچی نه گوت، پاشان گوتی: مه رجی یه کهم زۆر ئاسانه، ئه وهی زۆر قورسه مه رجی دووه مه، نه ویش جیهیشتنی ولاته و دهر به دهر بوون. کوپم سهیر که، راسته زۆر حهزم ده کرد ئه و پرۆژهیه بۆ من بایه، به لام باوه پر بکه هه موو ئه و پارهیهی هه مه و له و پرۆژهیه دهستم ده که ویت دهیکه مه قوربانیی تۆ و هاوسه رت، لای من پاراستنی شه رپه ف و ناموسی خه لکی له هه موو پارهی دنیا گه وره تره.

وه لامم دایه وه: به راستی نازانم چون سوپاست بکه حاجی گیان، ئه وهی تۆ بۆ منت کردووه، باوک بۆ کوپی خۆی نایکات.

حاجی که مال وه لامی دایه وه و گوتی: تۆش وه کوو کوپی من وایت و به و ناپیاوانهش بلئی حاجی که مال ئامادهیه پاشه کسه بکات له و پرۆژهیه و ان شاء الله خه میکیش له وهی دووه م ده خوین.

دوای ئه وهی ته له فۆنه کهم ته و او بوو له گه ل حاجی که مال، خیرا په یوه ندیم کرد به هه مان ژماره وه و دوای ئه وهی وه لامی دایه وه.

پیم گوت: ئیمه رازین به دوو مەرجه که، به لام داواکاریم نهوه
پازده-بیست رۆژیک مۆله تم بدهیت تاوه کوو ولاتیک دههینینهوه بو
نهوهی بۆی بچین.

۲۰۴

ئهویش گوتی: بیست رۆژ زۆره، به لام نهوه پازده رۆژ، دواي
نهوه دهروون و ئیره جی دههیلن و جاریکی تر نایه نهوه بو ئیره.
منیش وه لامم دایه وه: زۆر باشه.

میرا دیار بوو زۆر له ژووره وه چاوه ری کربوو، بۆیه هاته
دهره وه و گوتی: شتیك بووه؟ بۆچی نایه یته ژووره وه.

وه لامم دایه وه: نهوه هاتم، یه لا با پیکه وه برۆینه ژووره وه.

پاش نهوهی کاروباری یاسایشمان تهواو کرد، له دهره وه له گه ل
هاورپیکانم کۆبووینه وه و مۆله تمان لی وه رگرتن بو نهوهی ریگه
بدن من و میرا برۆین. پاشان ئیمه رۆیشترین له گه ل میرا، له ناو
سه یاره دا میرا گوتی: ئەندازیار وینه یه ک بگرین و بلاوی بکه مه وه
بو نهوهی خه لکیش بزانییت له مه وودوا ئیمه هاوسه ری یه کترین.

به زه رده خه نه یه که وه وه لامم دایه وه: بو نا با بیگرین، به س
له مه وودوا به مو حسین بانگم بکه.

میراش زه رده خه نه یه کی کرد و گوتی: زۆر باشه.

دواي نهوهی وینه که مان گرت و میرا پۆستی کرد، به میرام
گوت: شتیك هه یه ده مه ویت پیتی بلیم.

میرا به نېگایه کی غه مگینه وه گوتی: چ شتیك.

وه لآم دایه وه: عیسا یاسین ته له فۆنی کرد و هه‌ره‌شه‌ی نه‌وه‌ی کرد نه‌گه‌ر حاجی که مال له‌و پرۆژه‌یه‌ی به‌نیازه وه‌ری بگریت نه‌کشیتته‌وه و ئیمه‌ش کوردستان جی نه‌هیلین، نه‌وا وینه و قیدیوی تۆی لایه بلاوی ده‌کاته‌وه، خوشبه‌ختانه حاجی که مال رازی بو واز له‌و پرۆژه‌یه به‌ینیت و بکشیتته‌وه، ئیستا ماوه بیرك له‌وه بکه‌ینه‌وه بچین بۆ کوی.

میرا ده‌ستی خۆی نا به ده‌میه‌وه و گوتی: چی؟ من نه‌و ناپیاوه ده‌ناسم، ده‌زانم چ ئاژه‌لیکه، هه‌رشتیك بلیت ته‌نجامیشی ده‌دات.

میرا ده‌ستی کرد به گریان، منیش رۆشتم بۆ لای و له‌ئامیزم گرت و ماچیکم له‌سه‌ری کرد و پیم گوت: ئارام به‌وه، هه‌موو شتیك باش ده‌بی‌ت. ئیستاش هه‌ز ده‌که‌م برۆین بۆ مالی حاجی که مال و سوپاسی بکه‌ین له‌سه‌ر هه‌موو نه‌و شتانه‌ی بۆ ئیمه‌ی کردووه، به‌لام پيش نه‌وه با بچین بۆ مزگه‌وت و نوێژی نیوه‌رۆ بکه‌ین.

میرا گوتی: من نوێژ نازانم.

پیم گوت: هی‌واش-هی‌واش فی‌ر ده‌بی‌ت.

پاشان رۆشنتین بۆ مزگه‌وت و نوێژمان کرد، میرا گوتی: برسیمه‌.

رۆشنتین له‌خواردن‌گه‌یه‌ك نانمان خوارد و پاشان رۆشنتین بۆ مالی حاجی که مال. دوا‌ی نه‌وه‌ی گه‌یشتی‌نه به‌رده‌رکی مالی حاجی

که مال، من زهنگه که م لیدا، پاش ماوه یه ک نور هات ده‌رگای لیمان
 کرده و به زه‌رده خه نه یه که وه به خیرهاتنی کردین بو ژووره وه
 و ئیمه‌ش رویشتیینه ژووره وه، دواى ئه وه ی گه‌یشتیینه هۆله
 گه‌وره که ی ماله که یان، حاجی که مال له گه‌ل حاجی سه‌بیعه هاتن
 بو پیشوازیمان و حاجی که مال منی له باوه‌ش گرت و پیتی گوتی:
 ده‌زانی ئه و چه‌ند پوژه چه‌ند خه‌می تو‌مان بوو. ماشاء الله پیروزی
 یه کتریش بن و به‌به‌خته وه‌ری ژیان بکه‌ن. دواى ئه وه ی بو ماوه یه ک
 پیکه وه له هۆله که دانیشتی، حاجی که مال گوتی: ئه‌ندازیار بروین
 له‌ناو باخچه که پیاسه یه ک بکه‌ین. منیش وه‌لامم دایه وه: فه‌رموو له
 خزمه‌تتدام.

دواى ئه وه ی رویشتین بو ناو باخچه که، حاجی که مال گوتی:
 ئه‌ندازیار، بیرت نه‌کردۆته وه بو چ شوینیک برون؟

وه‌لامم دایه وه: ئه وه ی راستی بی‌ت حاجی گیان نازانم چی
 بکه‌م، نازانم ئیستاش کاته که ی گونجاوه یان نا، به‌لام ده‌مه‌ویتی
 له‌گه‌ل میرا عومره یه ک ئه‌نجام بده‌م بو ئه وه ی میرا دلی ئارام
 بیته وه. بو بابته‌ی جیه‌یشتنی ولاتیش، هه‌رگیز بو ساتیکیش بیرم
 له وه نه‌کردبوویه وه پوژیک دابی‌ت ده‌بی‌ت ئه و کوردستانه ئازیزه
 جی به‌یلم، به‌لام وا ئیستا ناچارم و ده‌بی‌ت بریار بده‌م و شوینیک
 هه‌لبه‌ژیرم. تاکه شوینیکیش به‌خه‌یالمدایه‌ت به‌ریتانیایه، بروم بو
 لای ناموزای باوکم که سالانیکی زۆره کوردستانی جی هیشتوووه.
 په‌نگه ئه و بتوانی‌ت یارمه‌تییه که‌مان بدات.

حاجی که مال پرسیی؛ نه و ناموزایه ی باوکت چ کاریک ده کات
له بهریتانیا؟

وه لآمم دایه وه: راستی زور ناگادار نیم چ کاریک ده کات، به لام
پوورم بوی باس کردم جاریک، که باوکم ناموزایه کی هه بووه و
حه زی له ژیانگی گوندی و شوانی نه بووه، بویه بریار ده دات پروات
بو دهره وهی ولات و له کو تاییدا گه یشتبوو به بهریتانیا.

حاجی که مال دووباره پرسیه وه: نه ی ناوونیشان، شتیکی
ده زانی، یا شتیکی تهوت لایه بتوانی په یوه ندیی پیوه بکه یت.

وه لآمم دایه وه: نه وهی راستی بیت هیچ شتیکی دهر باره ی نازانم،
په نگه میردی پوورم حاجی صالح بتوانیت ناوونیشانیک یا ژماره
ته له فونیک په یدا بکات بوم.

حاجی که مال گوتی: گهر میردی پوورت بتوانیت ژماره
ته له فونیک تهوت بو په یدا بکات، زور باش ده بیت، منیش نه وهی
له توانامدا بیت دلنیا به دریخی ناکه م.

به شهر میکه وه رووم کرده حاجی که مال و پیم گوت: به راستی
نازانم چون سوپاست بکه م، ئیوه له پیناو من وارزان له یه کیک له
گه وره ترین پرۆژه کانی خو تان هیئا.

حاجی که مال دهستیکی خسته سهر شانم و گوتی: کورم
هه موو شتیکی پاره نییه، ئینجا بشزانه دینی ئیمه دینی هه لویسته.

۲۰۸ پیغه مبه‌رمان (بهره‌شست لی تو) ده‌فه موریت: [گەر هه‌ریه کێک له ئێوه خراپه‌یه‌کی بیتی، با هه‌ول بدات به ده‌ست بیگۆریت، گەر هه‌ر نه‌یتوانی، با به‌قسه‌کردن بیت، گەر نه‌یتوانی قسه‌ش بکات، با له دله‌وه به‌و کاره خراپه‌ نیگه‌ران بیت که نه‌وه‌شیان لاوازترین جووری نیبانه]. نه‌مڕۆ خوا چاکه‌یه‌کی له‌گه‌ڵ ئیمه‌ کرد به‌وه‌ی ده‌ست هه‌لبگرین له‌ شتیکی دونیایی له‌ پیناو ریگریکردن له‌ خراپه‌یه‌ک و له‌وانه‌ی ده‌یانه‌ویت خراپه‌ کاری بلّاو بکه‌نه‌وه. دلنیاشم له‌وه‌ی هه‌رکه‌سیک له‌به‌ر خوا واز له‌ شتیک به‌یئیت، نه‌وا له‌به‌رامبه‌ردا خوا باشت‌ر له‌وه‌ی پی ده‌داته‌وه.

دوای نه‌وه‌ مۆله‌تم له‌ حاجی که‌مال وه‌رگرت و پیم گوت: ئیمه‌ ده‌بیت برۆین حاجی که‌مال. سوپاس بۆ هه‌موو نه‌و شتانه‌ی بۆ ئیمه‌ت نه‌نجام دا، ئومیده‌وارم خوا مۆله‌تی نه‌وه‌م پی بدات رۆژیک له‌ رۆژان بتوانم وه‌لامی نه‌و چاکه‌یه‌تان بده‌مه‌وه.

حاجی که‌مال گوتی: من له‌ خزمه‌تی تۆدام نه‌ندازیار، هه‌رکاتیک پیوستیت به‌ یارمه‌تی هه‌بوو، ئیمه‌ له‌ خزمه‌تتداین، ته‌له‌فۆنیکیش بکه‌ بۆ می‌ردی پوورت بزاین ده‌توانیت ژماره‌ ته‌له‌فۆنیک، شتیکی نه‌و ئامۆزایه‌ی باوکت په‌یدا بکات بۆمان، بۆ نه‌وه‌ی ئیمه‌ش بتوانین شتیکتان بۆ بکه‌ین.

دوای نه‌وه‌ی یه‌کتیریان له‌باوه‌ش گرت و مالتاوااییمان له‌ یه‌کتیری کرد، دواتر رۆشینه‌وه‌ بۆ ژووره‌وه‌ و مالتاوااییمان کرد له‌ حاجی

سەھىيە ۋە نور ۋە مالى ئەوان ھاتىپە ۋە رەۋە، سوۋارى سەھارە كەمان
 بوۋىن، لەئەۋ سەھارە كەمان مېرا زۇر دىلخۇش بوۋ ۋە زۇرى ۋە سەھى
 حاجى سەھىيە ۋە نور كەرە ۋە گۈلى، پەراستى مالىكى زۇر باشن،
 دايك ۋە كىچ يەك لە پە كىرى لېرتن، پەراستى نور كىچىكى زۇر
 جوان ۋە زېرە، دىلنېام ئەۋ كەسەي نور دەپىت بە ھاۋسەرى زۇر
 پىياۋىكى بە بە خەلە.

باشان مېرا پەرسىيە، ئەي ئىستە چى بىكەين؟ لە گەل حاجى كەمال
 باسى چىتان كرد.

ۋە لىم دايەۋە: ھەر باسى ئەۋەمان كرد كە دەپىت چى بىكەين.
 ئىستە دەپىت تەلەفۇنىك بىكەم بۆ مىردى پوورم بۆ ئەۋەي
 زانىارىيەك، شىكىمان پى بدات لەسەر ئەۋ ئامۇزايەي باوكم.

مىرا بەسەر سامىيەۋە گۈتى: ئامۇزاي باوكت؟
 ۋە لىم دايەۋە: بەلى.

مىرا دووبارە پەرسىيەۋە: بۆچى؟

پىم گۈت: تازىاتر لىرە دوور بىكەۋىنە بۆ ئىمە باشتەرە، دىلنېام عىسا
 ياسىن ۋە زىمان لى ناھىنىت. بۆيە بىرم كردۋتەۋە پىۋىن بۆ بەرىتانيا،
 لەۋى ئامۇزايە كى باوكم ھەيە، پەنگە بتوانىت يارمە تىدەرمان بىت.
 مىرا گۈتى: تۆ بلىت مىردى پوورت بتوانىت ھىچى دەست
 بىكەۋىت.

وه لām دایه وه: نازانم، به لām جگه له هه ولدان، چاره یه کی ترمان

نییه. ۲۱۰

دوای ئه وه ته له فۆنم کرد بۆ میڤردی پوورم، ماوه یه ک چاوه پێم کرد
تاوه کوو وه لāmی دایه وه. گوتی: به لئی. منیش گوتم: السلام علیکم
باشیت حاجی گیان، ئه حوالت چۆنه، پووره زهینه ب چۆنه؟

وه لāmی داوه: وعلیکم السلام ئه وه چۆن چۆنی ئیمهت بیر
کهوته وه جهنابی ئه ندازیار. الحمد لله هه ردوو کمان باشین. ئه ی تو
چۆنی. بوو که که مان چۆنه. ئه وه ده بیئت ئیمه له خه لکی بزانی که
تۆ هاوسه رگیریت کردو وه؟ نیوسه عات پیش ئیستا کوری یه کێک
له و دراوسێیانه مان هات بۆ لām و وینه ی ئیوه ی پێ نیشان دام.
نیازم وا بوو ته له فۆنت بۆ بکه م، که چی تۆ کردت.

وه لām دایه وه: به راستی حه ق به ئیوه یه و ده بووایه ئیوه م ئاگادار
کردبایه وه. به لām شته که خیرا پرووی دا.

به کورتی باسی هه موو ئه و شتانه م بۆ کرد که له و ماوه کورته دا
به سه رمدا هاتبوون و پیم گوت: ئیستاش وا ناچار کراوم که خۆم و
خیزانم ولات جی به یلم. ئیستاش چاکه یه کم له ئیوه ده ویت حاجی
گیان.

وه لāmی دامه وه: هه رچی به ئیمه بکریت، کوری خۆم، دنیایه
دریخی ناکه م.

پیم گوت: حاجی گیان، ئیوه نه و ناموزایه ی باوکی من ده‌ناسن
که رۆیشت بو به‌ریتانیا.

ماوه‌یه که بیده‌نگ بوو، دیار بوو باش بیرى نه‌ما بوو، به‌لام دواتر
گوتی: ئیبراهیمی ده‌لئیت؟

وه‌لام دایه‌وه: راستی ناوه‌که ی نازانم، به‌لام پوورم جارنگیان
بو ی باس کردم که باوکم ناموزایه کی له به‌ریتانیا به.

وه‌لامی دامه‌وه و گوتی: راسته، ناموزایه کی باوکت هه‌ر زوو
رۆیشت بو ده‌رده‌ی ولات، پیم واییت ناوی ئیبراهیمه، به‌لام نه‌من
هیچی ده‌رباره‌ی نازانم.

پیم گوت: حاجی گیان، نه‌گه‌ر له‌و خزمانه‌ی گوندی پرسیارنکم
بو بکه‌یت زۆرت مه‌منون ده‌بم.

وه‌لامی دامه‌وه: کوپری خۆم، مه‌منونی ناوێت، توژنک سه‌یرنکم
لیبگره‌ با ته‌له‌فۆنیکی بکه‌م بو گوندی. دواتر وه‌لامت لى ده‌گیرمه‌وه.

دواتر ته‌له‌فۆنه‌که‌م داخسته‌وه و به‌ میرام گوت: ده‌بییت ئیستا
نووسینگه‌کانی چه‌ج و عه‌مره‌ کراوه‌ بن.

میرا وه‌لامی دایه‌وه: نووسینگه‌ی چه‌ج و عه‌مره‌ بوچی؟

پیم گوت: بو ئه‌وه‌ی بچین بو عه‌مره‌.

میرا به‌ زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌ که‌وه گوتی: به‌راست؟ ده‌چین بو عه‌مره‌.

بەرى كەوتىن بۇ لاي يە كىك لى نووسىنگە كانى جەج و غەمرە،
خۇشەختانە كراوۋە بوو. دواى ئەوۋەى چوۋىنە ژوور و سلاۋمان
كرد، پىم گوتن: دەمانەۋىت غەمرە ئەنجام بەدىن، بەلام تا سەغائىك
زووتر بىت باشتەرە. بىستوومە ئىۋە كاتىك گەشتى غەمرە دەكەن
سەرەتا چەند رۇژىك دەرۋن بۇ شارى مەدىنە، پاشن بۇ ئەنجامدانى
غەمرە دەرۋن بۇ مەككە، بەلام گەر بىكرىت ئىمە دەمانەۋىت
راستەخۇ برۋىن بۇ مەككە و دواتر لە مەككە وە برۋىن بۇ مەدىنە.

خاۋەنى نووسىنگە كە حاجىيە كى بەتەمەنى رىشىسى بوو
وەلامى دايەۋە و گوتى: ئەگەر پاسپۇرت و ئەو شتانەى من
دەلىم ھىنايىتتان، زۇر باش دەبىت بۇ ئەوۋەى كاروبارى فىزا و
گەشتەكەتان بۇ تەۋاۋ بىكەم، چوۋنكە سبەى شەو گەشتان ھەبە
و بەرى دەكەۋىن بۇ بەجىگەياندىنى غەمرە و بۇ ئەو قسەبەى
بەرىزىشتان، دەتوانن دواى ئەوۋەى گەيشتەنە جەددە، لەۋىۋە برۋن
بۇ مەككە، بەلام ئىمە بەرپرسىارىتىى ھەرشىكى نەخۋازراۋ
ھەلناگرىن، بەلام گەر گەيشتىتە مەككە، دەتوانى پەيۋەنلى
بىكەيت بە برايانمان كە ئىستا لە مەككەن.

وەلام دايەۋە: زۇر سوپاستان دەكەم و خوا پاداىشتان بداتەۋە
و انشاءالله ھىچ شتىكى نەخۋازراۋ پروو نادات.

حاجییه به‌ریزه که به زه‌رده‌خه نه‌یه که‌وه وه‌لامی دامه‌وه و گوتی:
 آن شاء الله هیچ شتیک روو نادات، به‌لام ناگادار کردنه وه‌ش خراب
 نییه.

من پاسپورتی له‌ناو سه‌یاره که‌مدا بوو، به‌لام میرا گوتی: پاسپورتی
 من له شوقه که‌مه. خیرا رویشتین بو ئه‌وه‌ی پاسپورته که‌ی به‌نین.
 دوا‌ی ئه‌وه‌ی رویشتین و له کاتی گه‌رانه‌وه‌مان حاجی صالح
 ته‌له‌فونی کرده‌وه و گوتی: ئه‌ندازیار باشیت. ئه‌وه ژماره ته‌له‌فونی
 ئه‌و ئاموزایه‌ی باوکت که داوات کردبوو، ناوی حاجی نیبراهیمه.

زۆر سوپاسی حاجی صالحم کرد له‌سه‌ر ئه‌و یارمه‌تییه‌ی که
 پیشکەشی کردم. دوا‌ی ئه‌وه خواحافیزم لێی کرد. دوا‌ی ئه‌وه‌ی
 گه‌یشتینه نووسینگه که، پاسپورته‌کانمان پێی دان و پێیان گوتین
 چاوه‌روانی ته‌له‌فونی ئه‌وان بین.

دوا‌ی ئه‌وه له‌نووسینگه که‌ده‌ر چووین و له‌نزیکانه‌ مزگه‌وتیکی
 لێ بوو، رویشتین بو ناو مزگه‌وته که بو نوێژکردن، به‌میرام گوت
 به‌و شیوه‌یه ده‌ستنوێژ ده‌شۆین و به‌و شیوه‌یه نوێژ ده‌که‌ین و له
 راوده‌ستانی یه‌که‌م چی ده‌لێین و دواتر له‌رکوع و سوجه‌دا چی
 ده‌لێین و له ته‌حیات چی ده‌لێین، هه‌موو شتی‌کم پێی گوت. میرا
 کچی‌کی زۆر زیره‌ک بوو، هه‌ر ئه‌وه‌ش وای لێ ده‌کرد زوو فی‌ری
 شته‌کان بێت و ماوه‌یه‌کی زۆر که‌می پێویست بوو بو ئه‌وه‌ی فی‌ری
 نوێژکردن بێت. پاش ئه‌وه‌ی نوێژمان کرد، رویشتین بو پارکی سامی

عبدالرحمان. له ناو پارکه که دهستان کرد به پیاسه کرد و دهستان
له ناو دهستی یه کتردا بوو، میرا گوتی: موحسین باوهر ناکهم هیچ
شتیک هیندهی ئه وهسته نارامبه خش بیت که ده بینیت دهست
له ناو دهستی که سیکدایه که دلیایت هرگیز دهستت بهرنادات.
له وهش ئازار به خستر نییه ئازیزترین کهس دهستت بهربدات.

منیش پیم گوت: که سیک توی بهراستی خوش بویت، دهست
بهرنادات و ئه وهسهی دهستیش بهرده دات، هر له سهره تاوه
توی خوش نهویستوو.

— باشه چون بزنام که سیک بهراستی منی خوش دهویت؟

— مروف کاتیک بهراستی که سیک خوش دهویت، هه موو
کاریک ده کات بو ئه وهی خوشه ویسته کهی خوشحال و ئاسووده
بیت له لای، خوی ده پاریزیت له بچوو کترین شتانیک که ده زانییت
ده بنه هوی دلگرانی خوشه ویسته کهی. خوشه ویستی راسته قینه
سهره. که ده بینیت خوشه ویسته کهی نه خوشه، ئه و زیاتر ئازار
ده چیژیت. جه نجالترین شوینی دنیا ئه وی لی نه بیت، چۆله وانییه.
که چی بهس خوشه ویسته کهی له لای بیت، به لایه وه گرنگ نییه
گهر ژیان بکات له چۆله وانیترین و دوورترین شوینی ئه م دنیا یه.

ئیواره بوو، خور له پشتهی په له هه وره کانه وه هیواش-هیواش
ون ده بوو، ئاسمان په نگاله یه کی جوانی وهر گرتوو، دیمه نیک
بوو له تهماشا کردنی تیر نه ده بوویت. له گه ل میرا له سهر یه کی

ئەو شويىنەنى بۇ دانىشتىن گراپون دانىشتىپويىن، مىرا سەرى
خىستىپويى سەرى شانى من و دەستى لىلە ناو دەستىدا بوو. پىم گوت:
برۆين بۇچ شويىنەك بۇ نانخواردن؟

مىرا وەلامى دامەو: زۆر مازدووم، ھەز دەكەم برۆينەو بۇ
شوقەكە مان، خواردنىش لەگەل خۇمان بېيىن لە شوقەكە نان
دەخۇين.

دواى ئەو رۆيشتىن لە خواردنگەيەك داواى خواردنمان
کرد و بەرەو ئەو شوقەيە رۆيشتىن كە مىرا لىي دەمايەو. لە
بالەخانەكە شويىنى مانەوئە لە نھۆمى پازدە بوو، رۆيشتىن بۇ ناو
بەرزكەرەو كە، دواى ئەوئە گەيشتىنە نھۆمى پازدە، رۆيشتىن بۇ
شويىنى مانەوئە مىرا. كاتىك رۆيشتىنە ژوورەو، مىرا گلۆپەكانى
ھەلگەرد، مالىكى خنجىلانەى جوان بوو. خواردنە كانم دانا و بە مىرام
گوت: شويىنى دەستىنوئىژشتن لەكويىە؟ دواى ئەوئە دەستىنوئىژمان
ھەلگەرت، لەگەل مىرا پىكەو نوئىژمان كەرد. كاتىك تەواو بووين،
دەستە كانم بەرز كەردەو، مىراش دەستەكانى بەرز كەردەو. دوامان
دەكەرد، ھەستىكى زۆر خوش بوو. لە دلى خۇمدا دەمگوت. دەبىت
ئەو دوعايە رەتكەردەوئە ھەبىت كە پىاويك دەيكات و ژنەكەشى
لە پشتىەو ئامىن دەكات بۇ دوعاكانى. دواى ئەو دەستەمان كەرد
بە نانخواردن. ئەو شەو زۆرترىن قسەمان كەرد. كاتىك خەوتىن،
كاترئىر لاي دابوو لە دوازە. سبەى لەسەر جىگاي نوستەكە وا
ھەستم دەكەرد دەستىك لەسەر روومەتەكەم دىت و دەچىت، كاتىك

چاۋە كانم كردهۋە، بېنىم مىرايە و زەردەخەنەيە كى كۆتۈر گۆتى،
بە يانیت باش. منیش ۋە لأمم دایەۋە: بە يانی تۆش باش، ئەۋ بۆنە
خۆشە ھىي چىيە؟ چیت دروست كىردوۋە. مىرا ۋە لأمى دایەۋە،
نانى بە يانی ئامادەيە. پۆيشتىم ئاۋىكىم كىرد بە خۆمدا و ھاتمەۋە،
كاتىك تە ماشام كىرد، ھىلكەۋرۋون و زەيت و زەعتەر و زەيتوون و
تەماتەي قازىراۋ لەسەر سفرە كە دانراۋون لە گەل قۇرىيەك چا.
مىرا دانىشتىۋو. پۆيشتىم و ماچىكىم كىرد لە سەرى و لە بەرامبەر
ئەۋ دانىشتىم. پىم گۆت: بەھ بەھ چ سفرەيە كى رازاۋەيە، سوپاس
خانمى خانمان بۆ ئەۋ ھەموۋ شتە، بە راستى ماندوۋمان كىردن.

مىرا ۋە لأمى دامەۋە و گۆتى: ئەۋە من دەبىت سوپاسى تۆبكىم.
بە ھۆى تۆۋە بۆيە كەم جارە لە ژيانم شەۋىك بەۋ ھەستەۋە بخەم
كە بۆ كەسىك گىرگىم و كەسىك ھەيە خۆشى دەۋىم و گىرگىم
پى دەدات.

زەردەخەنەيە كى بۆى كىرد و پىم گۆت: جارى ئەۋە سەرەتايە،
بە لىنت پى دەدەم پۆژ لە پۆژ زياتر خۆشم بويت و ھەر پۆژىك
كە دىت، لە پۆژى پىشتىر تايە تىر بىت.

دوای ئەۋەى نانى بە يانىمان خوارد، لەسەر قەنەفە كە دانىشتىن و
چاۋە پى تە لە فۆنى نووسىنگە كە مان دە كىرد. سەعات دە و نىوزياتر
بوو كاتىك تە لە فۆنىان كىرد و گۆتىان: ئەم شەۋ سەعات سى و نىو
گەشتە كە مان دەست پى دە كات. دوای تە لە فۆنە كە دەستەن كىرد

به ناماده کردنی شته کانمان و دواي ئه وهی ته و او بووین، به میرام
گوت: ئیستا کاتی ئه وهیه په یوندی بکه م به و ئاموزایه ی باو کمه وه.

دواي ئه وهی ئه و ژماره یه م لیدا که حاجی صالحی میږدی پوورم
بوی نارد بووم، ماوه یه ک چاوه ږیم کرد تاوه کوو که سیک وه لامی
دایه وه و گوتی: به لئ.

منیش گوتم: به ږیزتان حاجی ئیبراهیمن.

— به لئ، به ږیزتان کین؟ ببورن خوتان بناسینن.

— سلاوی خواتان لی بیت حاجی گیان. من موحسینم، کوری
ئه مینی ئاموزات.

— کی؟

— موحسین، کوری ئه مینی ئاموزات.

— چونی کورم؟ باشیت. ئه مین باشتړین هاوړی من بوو، به لام
ئه و کاته ی مامم کوژرا، واتا باپیرت، من کوردستانم جی هیشت،
ئه و کاته ی هه والی مردنی دایکت و باو کتم پی گه یشت زور خه مبار
و نیگه ران بووم و زور گریام. ئی کورم چونه پاش ئه و هه موو ساله
منت بیر که وتوته وه؟

هه موو شتیکم بو باس کرد و ئه و هوکاره شم پی گوت که ناچارم
له پیناوی کوردستان جی بهیلم. دواي ئه وهی گوئی بو هه موو
شتیک گرت. وه لامی دامه وه:

— به راستی به داخه وهم بۆ ئه وهی به سه رتان هاتووه، به لام زۆر خوشحالم که گوئیستی دهنگی تو بووم. کورم هیچ خه میکت نه بیّت، من هه موو شتیکت بۆ ده کهم. من له بیرمنگهام داده نیشم. تو گوتت ئه ندازیارم، ئه وه یان هه ر زۆر باشه، من له گه ل یه کیك له هاوړی پاکستانیه کانم به ناوی ئه کبه ر خان به هاو به شی کۆمپانیایه کی نوژنه نکرده وهی بینا و باله خانه کانمان هه یه، راسته وخۆ به گه یشتنت بۆ ئیره واده کهم ده ست به کارکردن بکهیت له گه ل ئیمه. تو کاروباری پاسپۆرتتان ته واو بکهن، دوا ی ئه وهی گه یشتن به ئیره، ئه وهی تر بۆ خۆم لیبگه رین.

دوا ی ئه وه زۆر سوپاسم کرد و په یوه ندیه کهم داخسته وه و راسته وخۆ په یوه ندیم کرد به حاجی که مال و پیم گوت له گه ل ئه و نامۆزایه ی باو کم قسه م کرد و ئه ویش ئاماده یی خۆی بۆ هه موو شتیك ده ربړی. حاجی که مال گوتی: ئه وه یان هه ر زۆر باشه، ئه وه منیش پیّت ده لیم خه می کاروباری ئیره ت نه بیّت، من هه موو شتیك جیبه جی ده کهم. ئه ی چیت کرد بۆ عه مره که.

وه لامم دایه وه: به نیازین ئه مشه و دوا ی سه عات سی برۆین.

پیی گوتم: ئه وه یان هه ر زۆر باشه، برۆن به دلّیکی ئارام و بیر له هیچ مه که نه وه و هه موو شتیك له بیر بکهن، به لام له بیرى نه کهن دوعای خیر بۆ من و مال و مندالم بکهن.

وه لآمم دايه وه و گوتى: دلىيا به وه له وهى له هموو دوعا كانم
له بيرم ده بن و دوعاى خيرتان بو ده كه م.

۲۱۹

پاش ئه وهى مائاواييمان له يه كترى كرد و دواتر بيرم كرده وه
ته له فونيكيش بكه م بو هاوړيكانم، بويه يه كبه يه ك ته له فونم
بويا ن كرد و پيم راگه ياندى ته مشه و ده روين بو عه مره. ئه وانيش
هموو يان گوتيان ئيمه ش تاوه كوو فرۆكه خانه له گه لتان ديي،
به لام پيم گوتن كاته كه ي دره نكه، پيوست به و ماندوو بوونه
ناكات و خومان به ته نها ده روين.

دواى ئه وهى هموو ته له فونه كانم ته واو كرد. ميرا گوتى: ده زانى
چيه موحسين، تاوه كوو ئيستا زور گه شت و سه فهرم كردوو،
به لام وه لاهى يه كه م جاره دلم ئه وها به خيرايى ليده دات، هه ز ده كه م
زوو شه و دابيت بو ئه وهى بروين بو ئه و شوينه ي كه تا ئيستا به س
له وه سف و باسه كانى تو بيستوو مه، هه ز ده كه م ئه و شوينه بيينم
كه خه لك لييه وه فيرى ريزگرتن بوون له ئافرهت و بروم بو سهر
گوړى ئه و پيغه مبه رى هموو ژيانى باسى پيروزيى ئافرهت بوو و
له خه مى ئافره تاندا بوو. ده مه وىت تو زى سهر گوړه كه ي ماچ بكه م.
هه زاران سه لاوات بنيرم بوى.

منيش به زه رده خه نه يه كه وه پيم گوت: ئه م گه شته مان زور
تاييه ته، ده زانى بوچى؟ چوونكه باسى دوو ژنى زور گرنگت بو
ده كه م كه پيغه مبه ر زورى خوش ويستوون و ئه وانيش پيغه مبه ريان
زور خوش ويستوو.

میرا به سهر سوورمانیه وه گوتی: ئه وه به راسته.

وه لآمم دایه وه، به لی.

میرا تۆزیک لیم دوور بوو و بهراکردن هات و خوی هه لدايه ناو
باوه شم و گوتی: چه ندم خوش دهویت.

وه لآمم دایه وه: بیگومان هه رچه ند خوشت بویم، ناگات به و
خۆشه و یستییه ی من بو تۆم هه یه.

میرا زه رده خه نه یه کی کرد و توندتوند دهسته کانی له ده وری
که مه رم توندتر ده کرد.

شه و هه ر پاش نویژی عیша، ته له فۆنمان کرد بو ته کسیه ک
بو ئه وه ی شه و بمانگه یه نیته فرۆکه خانه و دوا ی ئه وه نوستین بو
ئه وه ی خه ومان نه یه ت کاتیک ده گه ین به سعودیه.

شه و دوا ی ئه وه ی ته کسیه که هات و ئیمه ی گه یاند به
فرۆکه خانه له گه ل ئه و عه مره کارانه ی تر که بریار بوو گه شت
بکه ین و کۆبووینه وه و سه ر قافله که مان هه ندیک روونکردنه وه و
شتی باس کرد له سه ر ئه نجامدانی عه مره و پیتی گوتین: لیڤه وه ئیمه
به ره و شاری جه دده ده رۆین و پیش ئه وه ی برۆین بو مه ککه بو
به جیگه یاندنی سوننه تی عه مره که مان، چه ند رۆژیک ده رۆین بو
مه دینه ی منه وه ره و پاشان له ویشه وه ده رۆین بو مه ککه ی پیروژ.
پاشان گوتی ئیستاش کاتی نویژی به یانییه، نویژه که مان به کۆمه ل

دەكەين و دواتر سەر دەكەوينە ناو فرۆكەكە. لە كاتى ھەلستانى
 فرۆكەكە ھەمووان بە دەنگى تەكبىر و ھەلاواتلىدان خوشحالىي
 خويان دەردەبرى. دواى ماوھىيەك بىدەنگى بالى كىشا بەسەر ناو
 فرۆكەكەدا، زۆربەى ھەرە زۆريان خەويان لى كەوتەو. مىرا كە
 لەتەنىش من لەلاى پەنجەرەكە دانىشتىبوو، ھەر زوو خەو بردىو ھە
 منىش دواى ئەو ھەو ھەو بردمىو، كاتىك چاوەكانم كەردەو ھەيىنم دونيا
 وارووناك داھاتوو، دىمەنىكى گەلەك جوان بوو. پاش ماوھىيەكى
 باش مانەو ھەلە ناو فرۆكە، دواجار گەيشتىنە فرۆكەخانەى جەددە.
 لەوى پاس ئامادە كرابوو بۆ رۆيشتن بەرەو مەدينەى مەوھەرە.
 پاش ئەو ھەمووان سواری پاسەكانيان بوون و رۆيشتن.
 دواتر ئىمەش رۆيشتىن بۆ لاى ئەو شەمەندەفەرەى ھاتوچۆى
 دەكرد لەنيوان جەددە و مەكە و دواى ئەو ھەيى بلىتەكانمان بىرى،
 سواری شەمەندەفەرەكە بووین و نيوكاترئىمىرى نەبرد گەيشتىن بە
 پىرۆزترىن خاكى سەرزەمىن، ئەویش مەكەى پىرۆز بوو. كاتىك
 گەيشتىنە ئەو، يەكەك لەو مامۆستايانەى ئەو كۆمپانىيەى
 گەشتان لەگەل كەردبوو چاوەروانى ئىمە بوو و ئىمەى رىنموونى
 كەرد و ئىمەى بەرەو ئەو ھۆتىلەى بۆ مانەو ھەمان ئامادە كرابوو.
 پاشان فىرى چۆنىەتتى بەستنى ئىحرام و ئەو شتانەى پىويستە
 ئەنجاميان بەدين، ھەكوو خۆپاككەردنەو دواى ئەو شتانەى پى
 گوتىن كە بۆ ئەنجامدانى عومرە پىويستن بيانزانين و ئەنجاميان
 بەدين، رۆيشتىن بەرەو كەعبە.

چ دیمه نیکه، چ جوانیه که، مروث تیر نابیت له روانینی،
شوی نیکه ته نانهت به ته ماشا کردن و تیروانینی به عبادت بوت
ئه ژمار ده کریت. دواي ئه وهی گه یشتینه راستی بهرده ره شه که،
ده ستمان کرد به ته و او فکر دن و شانی چه پمان پرووی له که عبه بوو تا
ئه وهی حوت جار به ده وریدا ته و افمان کرد و پاشان رویش تین بولای
مه قامی ئیبراهیم و دوو رکعات نویژی سوننه تمان ئه انجام دا، پاشان
به ری که وتین به ره و سه فا و له ویشه وه بو مه روا، ئه وه شیان حوت
جار ئه انجامان دا و پاش ئه وهی له وه شیان ته و او بووین، من قژی
خوم کورت کرده وه و میراش به شیکی که می له کوتایی قژی بری
و به و شیوه دیه عومره که مان ئه انجام دا. تا ئیره ئه و ماموستا به ریزه
رینموونی ئیمه ی کرد و پیی گوتین ئه وه عومره ی ئیوه ته و او بوو
و ئیستا بوخوتان ده توان عومره ی تر ئه انجام بدن و هه رشتیکی
حه زتان لی بوو له نویژ و دوعا ئه انجامی بدن هه رشتیکی شتان
پیوست بوو، من ناگادار بکه نه وه. دواي ئه وهی سوپاسی ئه و مان
کرد، رویش و من و میرا پیکه وه ماینه وه.

من و میرا دواي ئه وهی گه پراینه وه بو ناو که عبه و ده ستمان
کرد به ئه انجامدانی نویژی سوننهت و دوعا کردن، میرا چوو بوو یه
دونیا یه کی تر و که م قسه ی ده کرد. یان خه ریکی نویژ کردن بوو، یان
دهسته کانی بهرز کرد بوونه وه و دوعای ده کرد و ده گریا، گریانیش
چ گریانیک. به راستی من شهرم له خوم ده کرد و غیره له میرا
ده کرد که ده مبینی به و شیوه یه و به و تامه زرؤیه وه خه ریکی

ئىستا فەرموو گويم بۆت راگرتوو، منىش زەردە خەنە يە كم كرد
بۆى و دەستم كرد بە باسكردنى ئەوئى پرىار بوو بۆى باس بكەم.

پىغەمبەرمان هىشتا ئەبوو بوو بە پىغەمبەر، گەنجىك بوو لەناو
شاردا بە راستگۆ و دەستپاك ناوى پۆشستبوو. ژنە بازىرگانىك
هەبوو، لە جوانترىن و ژىرتىن و دەولەمەندترىن ژنانى مەكە
بوو. ناوى خەدىجەى كچى خوەيلد بوو. پىويستى بە گەنجىك
بوو بۆ ئەوئى كاروبارە بازىرگانىيەكانى بۆ ئەنجام بدات و لە گەل
كاروانەكان سەفەر بكات. خزمەتكارىكى هەبوو ناوى (مەيسەرە)
بوو، داواى لى كرد بگەریت گەنجىكى دەستپاك و جىگای متمانەى
بۆ بدۆزیتەوئە بۆ ئەوئى ئىش و كارە بازىرگانىيەكانى بۆ ئەنجام
بدات. ئەوئىش داواى ئەوئى دەروات لەناو مەكە دەگەریت
و دەپرسیت، دەگەریتەوئە بۆ لای خەدىجە و پىي دەلێت كورێك
هەيە ناوى محمەد، هەمووان باسى دەستپاكى و راستگۆيەكەى
دەكەن و لای خەلكى خۆشەويست و رىزلىگىراو. پاش ئەوئى
پىغەمبەرمان دەروات بۆ لای خەدىجە و دەست دەكات بە كاركردن
و سەرپەرشتىيى كاروانە بازىرگانىيەكانى خاتوو خەدىجە دەكات
و چەند جارىك دەروات بۆ يەمەن و شام، لە سەفەرەكەى شام
پىغەمبەرمان بە قازانجىكى زۆرەوئە دەگەریتەوئە بۆ لای خاتوو
خەدىجە. مەيسەرەى خزمەتكارى خاتوو خەدىجە زۆر وەسفى
باشەى پىغەمبەرمان دەكات و باسى ئەوئى بۆ دەكات كە چەند
كەسىكى لىزان و خەمخۆرە و لەپال ئەوئەشدا دەستپاك و راستگۆيە

له کاره که ی، له و کاته وه پیغه مبه‌رمان ده‌چیته دلی خاتوو
 خه‌دیجه وه و رۆژیکیان خاتوو خه‌دیجه ده‌روات بۆ لای هاو‌پیه کی
 زۆر نازیزی ناوی (نه‌فیه) یه، له‌وی خاتوو خه‌دیجه هه‌ر باس و
 ستاییشی پیغه مبه‌رمان ده‌کات بۆ نه‌فیه، نه‌فیه‌ش ده‌لێت: هه‌ز
 ده‌که‌یت هاوسه‌رگیری له‌گه‌ڵ بکه‌یت؟ خاتوو خه‌دیجه‌ش وه‌لام
 ده‌داته‌وه: به‌لێ. دوا ی ئه‌وه نه‌فیه دیت بۆ لای پیغه مبه‌رمان و
 پرساری لێ ده‌کات: بۆچی تا ئیستا هاوسه‌رگیریت نه‌کردوه؟
 پیغه مبه‌ریشمان وه‌لامی ده‌داته‌وه و ده‌لێت: له‌به‌ر هه‌زاریم. نه‌فیه
 ده‌لێت: ئایه گه‌ر ژنیک هه‌بیته ده‌وله‌مه‌ند بیت و جوان بیت و له‌ناو
 خه‌لکیدارین لێگیراو بیت، ئاماده‌ی هاوسه‌رگیری له‌گه‌ڵ بکه‌یت.
 پیغه مبه‌ریشمان وه‌لامی ده‌داته‌وه: به‌لێ. به‌لام ئه‌و که‌سه کتیه؟
 نه‌فیه‌ش ده‌لێت: خه‌دیجه‌ی کچی خوه‌یلد. دوا ی ئه‌وه‌ی خه‌دیجه
 له‌گه‌ڵ مامی، که‌ ناوی عه‌مری کوری ئه‌سده، قسه ده‌کات، چوونکه
 باوکی نه‌مابوو و پیغه مبه‌ریش له‌گه‌ڵ مامه‌کانی بوو، رۆژیک
 داده‌نێن بۆ ئه‌نجامدانی هاوسه‌رگیریه‌که. کاتی‌ک رۆژی دیاری
 کراو دیت، خزم و که‌سوکاری هه‌ردوو لا له‌یه‌ک شوین کۆ ده‌بنه‌وه
 و له‌وی مامی پیغه مبه‌رمان ابوتالیب کۆمه‌لێک قسه‌ی زیرین
 ده‌کات و ده‌لێت: راسته ئه‌و برازایه‌ی من ده‌ستکورتیه و هه‌زاره،
 به‌لام باشترین گه‌نجی هه‌موو مه‌که‌یه و که‌سیش له‌وه‌دا گۆمانی
 نییه. پاش ئه‌وه‌ی ماره‌برینه‌که ئه‌نجام درا، هه‌رچه‌نده له‌نیوان
 میژوونوسان و زانایان پای جیاوازه‌یه له‌سه‌ر ته‌مه‌نی ئه‌و کاتی

خاتوو خەدیجە و چەند سال گەورەتر بوو لە پیڤەمبەری نازیرمان
 بەلام ئەوەی هەموو زانیان و میژوونوسان لەسەری یە کەدەنگ
 ئەوەیە پیڤەمبەرمان خاتوو خەدیجە زۆر خوش و یستوو و
 ریزیکێ ئیجگار زۆر لەنیونیاندا هەبوو و پیڤەمبەرمان تەنها
 لەو بوو بە خاوەنی منداڵ، کۆرەکانی ناویان: قاسم و عبدالله و
 کچە کانیشی ناویان زەینەب و ڕوقیە و أم کەلسوم و فاتیمە بوون.
 خاتوو خەدیجە گەورەترین پالشتی و سەرخەری پیڤەمبەرمان
 بوو بە ماددی و بە مەعنەوی. هەر لەو شەوی پیڤەمبەرمان
 لە ئەشکەوتی حراء وەحیی بوو دیت، زۆر دەترسیت و بەراکردن
 دەگەریتەووە مالهووە و دەفەرموویت: دام پۆشن، دام پۆشن. خاتوو
 خەدیجەش کە پیڤەمبەرمان بەو شیوەیە دەبینیت، بە کۆمەلێک
 قسە ی گەوهرئاسا دلی پیڤەمبەرمان دەداتەووە و پیتی دەلێت:
 وەلاهی بیخەم بە، خوا هەرگیز پشت لە تۆ ناکات، چونکە تۆ
 پەیوەندیی خزمایەتی ئەنجام دەدەیت و لە قسەکردندا راستگوی
 و یارمەتی هەژاران دەدەیت، بەرگری لە حق دەکەیت. پاش ئەو
 قسانە خاتوو خەدیجە پیڤەمبەرمان دەبات بۆ لای کۆرە مامەکی
 (وەرەقە ی کۆری نەوفل)، کە کەسیک بوو دەیتوانی و شارەزایی
 هەبوو لە خوێندنەوێ دەقە کۆنەکاندا. ئەوەیش پیتی دەلێت:
 ئەوەی بۆ تۆ هاتوووە وەحییە و تۆش وەکوو موسا هەلبرێرداوی
 و تۆ دەبیت بە پیڤەمبەر و خەلکی لە شاری خۆت بە دەرکردن
 دەدەن. خاتوو خەدیجە یە کەم کەس دەبیت باوەر بە پیڤەمبەر

ده‌هینیت. له پیناو سه‌رخستنی نه‌و په‌یامه‌ش تووشی ناره‌حه‌تیی
زۆر ده‌بیت. ههر بۆیه‌ش نه‌و ساله‌ی خاتوو خه‌دیجه و ابوتالیبی
مامی پیغه‌مبه‌ری تیدا ده‌مرین، پیغه‌مبه‌ر ناوی ده‌نیت سالی ماته‌م
و غه‌مگینی. ئاخ‌ر چۆن غه‌مگین نه‌بیت که باشت‌رین که‌سانیک‌ی
له‌ده‌ست داوه که بووبوونه پالپشتی و سه‌رخه‌ری. پیغه‌مبه‌ر
تاوه‌کوو خه‌دیجه له ژیاندا بوو، ژنی تری نه‌هینا، چوونکه خاتوو
خه‌دیجه له گشت پروویه‌که‌وه کامل بوو و جاریکیان جوهره‌ئیل
دیت بۆ لای پیغه‌مبه‌ر و به پیغه‌مبه‌ر ده‌لیت: ئیستا خه‌دیجه دیت بۆ
لات و گهر هات سلاوی خوا و منی پی بگه‌یه‌نه و مژده‌ی مالیک‌ی
پی بده له به‌هه‌شت.

ماوه‌یه‌ك به‌بیده‌نگی مامه‌وه، میرا گوتی: ته‌واو بوویت؟ وتم
نه‌خیر، به‌س به‌شه‌که‌ی تری له مه‌دینه‌ بۆت باس ده‌که‌م. دوا‌ی نه‌وه
بانگی به‌یانیی دا، پاش نه‌وه‌ی نو‌یژی به‌یانیمان کرد، رو‌یشتینه‌وه
به‌ره‌و شو‌ینی مانه‌وه‌مان له هۆتیکه‌که. دوا‌ی نه‌وه‌ی سی‌رۆژ له
مه‌که‌که‌ ماینه‌وه، به‌ری‌ که‌وتین بۆ مه‌دینه‌ی منه‌وه‌ره، پاش نزیکه‌ی
پینج سه‌عات و نیو ئینجا گه‌یشتین. مه‌دینه‌ نه‌و شاره‌ بوو که
پیغه‌مبه‌رمان دوا‌ی نه‌وه‌ی له مه‌که‌که‌ ده‌ریان کرد پیغه‌مبه‌ر له‌گه‌ل
هاوه‌لانی پروویان له‌وی کرد. پاش نه‌وه‌ی گه‌یشتینه‌ مه‌دینه، سه‌ره‌تا
رو‌یشتین که‌لوپه‌له‌کانمان دانا، پاشان رو‌یشتین بۆ ناو مزگه‌وتی
پیغه‌مبه‌ر، دوا‌ی نه‌وه‌ی نو‌یژمان کرد له‌ناو مزگه‌وت و ماوه‌یه‌کی
باش ماینه‌وه، دواتر گه‌راینه‌وه بۆ شو‌ینی مانه‌وه‌مان. میرا گوتی:

بیرته بریار بوو باسی چیم بۆ بکهیت؟ وه لآم دایه وه: به لئی، بیرمه.
پاش نه وه ده ستم کرده وه به باسکردنی بابه ته که مان.

ماوه یه کی باش رۆیشت به سهر کۆچی دواپی دایکمان خه دیجه
و هیشتا پیغه مبه ر ههر بیریشی له وه نه ده کرده وه بیت و ژنیکی تر
به یینیت، به لآم فهرمانی خوا و بوو ده بیت هاوسه رگیری بکاته وه.
یه کیك له و هاوسه رانه شی عائیشه ی کچی نه بوبه کری صدیق
بوو. له نیوان هه موو خیزانه کانی پیغه مبه ر ته نها عائیشه کچ بوو.
عائیشه کچی باشتیرین و نزیکترین هاوپی پیغه مبه ر بوو. زانایان
بیروبووچوونیان جیاوازه له سهر ته مه نی خاتوو عائیشه نه و کاته ی
بوته هاوسه ری پیغه مبه رمان، به لآم دوو باره زانایان و میژوونووسان
هاوده نگن له سهر خوشه ویستی و سۆزی پیغه مبه رمان بۆ عائیشه
و ژیری و تیگه یشتوویی عائیشه، له به رامبه ردا خوشه ویستی
زۆری عائیشه بۆ پیغه مبه رمان. جاریکیان یه کیك له هاوه لانی
پیغه مبه ر پرسیار ده کات له پیغه مبه ر نه و که سه کییه له هه موو
خه لکی سهر زه وی زیاتر خوشت ده ویت؟ پیغه مبه ریش بی دوو دلی
ده لیت: عائیشه. نه و هاوه له به ریزه ده پرسیت نه ی له پیاوان.
پیغه مبه ریش وه لآمی ده داته وه: باوکی (واتا نه بوبه کری صدیق).
سه یر که پیغه مبه ر شهرمی له وه نه کردووه خوشه ویستی خوی
بۆ خیزانی خوی دهر بپریت له به رامبه ر خه لکی و شهرم بکات له
ناوه ینانی، به لکوو له نیو هه موو هاوه لانی نه و قسه یه ی کردووه.
دایکمان عائیشه به زاناترین و ژیرترین ئافره تی میژووی ئیسلامی

داده نریت و یه کیکه لهو که سانه ی زورترین فەرمووده ی له
 پیغه مبه‌ره‌وه گه‌راوه‌ته‌وه، ژماره ی فەرمووده کانیش زیاتر بوون له
 دوو هم‌زار فەرمووده. ته‌نانه‌ت یه کیکه له هاوه‌لان ده‌فەرمووت
 گهر له‌سه‌ر باب‌ه‌تیک رای جیاوازمان هه‌بایه، نه‌وا ده‌رویشینه
 عایشه ی زور خو‌ش ویستوو و نه‌وه‌یش بو ی چاره‌سه‌ر ده‌کردین. پیغه‌مبه‌ر
 عایشه ده‌لیت: وه‌لاهی نه‌من ده‌زانم تو چ کاتیک لیم توورپی.
 عایشه‌ش پی ده‌لیت: چون ده‌زانی؟ پیغه‌مبه‌ریش ده‌لیت: نه‌و
 کاتانه ی لیم توورپی ده‌لیت سویند به‌ خوی ئی‌پراهیم، به‌لام
 کاته‌کانی تر ده‌لیت سویند به‌ خوی محمد. عایشه‌ش وه‌لامی
 ده‌داته‌وه و ده‌لیت: وه‌لاهی راست ده‌که‌یت، هه‌موو نه‌وه ی وازی
 لی دیتم ته‌نها ناوه‌که‌ته. سه‌یر که زور گرنگه‌ پیاو بزانی چ کاتیک
 ژنه‌که ی لی رازی و چ کاتیکیش لی رازی نییه. پیغه‌مبه‌ر
 زور به‌ سۆز و میه‌رهبانییه‌وه مامه‌له ی کردوو له‌گه‌ل عایشه،
 جارنکیان عایشه ده‌نگ به‌سه‌ر پیغه‌مبه‌ردا به‌رز ده‌کاته‌وه و له‌و
 کاته‌شدا نه‌بو به‌ کری باوکی عایشه به‌ به‌رده‌می مالی نه‌واندا په‌ت
 ده‌بیت و گویی له‌ ده‌نگی که‌که ی ده‌بیت، بویه دیته ژوو‌ره‌وه
 و ده‌ست به‌رز ده‌کاته‌وه له‌ عایشه و ده‌به‌ویت لی بدات، به‌لام
 عایشه ده‌روات خوی له‌پشتی پیغه‌مبه‌ر ده‌شارپته‌وه. دوا ی نه‌وه ی
 نه‌بو به‌ کر ده‌روات، پیغه‌مبه‌ر روو ده‌کاته عایشه و پی ده‌لیت:
 چاوت لی بوو چون پرگرم کردیت له‌و پهاوه (مه‌به‌ستی نه‌بو به‌ کری

باوکی بوو). سهیری ئه و میهره بانی و ئارامگریه، کئی ههیه ئه مړو له پیاوان ریگه بدات ژنه که ی دهنگی به سهردا بهرز بکاته وه و ئه ویش هیچ نه لیت. کاتیکیش له عایشه ده پرسن دهر باره ی ره وشتی پیغه مبه ر، وه لامیان ده داته وه و ده لیت: ره وشتی ئه و قورئان بوو، ئه و قورئانیکی زیندوو بوو به سهر زه ویدا ریی ده کرد. پیغه مبه ر سه ره رای ئه وه ی گه وره ترین ئه رکی له ئه ستو بوو که پیغه مبه رایه تی بوو و کیسه و گرفت ی زوری له لا بوو و شهر و ناخو شیی زور بوو، به لام هه میسه کاتی هه بوو بو ئه وه ی له گه ل خیزانه کانی به شی بکات. دایکمان عایشه ده لیت: جاریک له شوینیک ده گه راینه وه له گه ل هاوه لان، پیغه مبه ر به هاوه لانی فهرموو: ئیوه برؤن. من و پیغه مبه ر ماینه وه، پاش ئه وه ی کاروانه که له بهر چاومان ون بوو، پیغه مبه ر فهرموو: دییت پیشبرکی بکه ین. عایشه ده لیت: منیش رازی بووم و پیشبرکیکه م برده وه له پیغه مبه ر. دایکمان عایشه ده لیت: رژه کان رویشتن و هاتن تا ئه وه بوو جاریکی تر له گه ل هاوه لان دهر چووین، پاش ماوه یه ک پیغه مبه ر به هاوه لانی فهرموو: ئیوه برؤن. پاش ئه وه ی ئه وان رویشتن، پیغه مبه ر پیی فهرمووم: دییت پیشبرکی بکه ین. دایکمان عایشه ده لیت: پیشبر کیمان ئه نجام دا و ئه م چاره یان پیغه مبه ر پیش من که و ته وه، چونکه من کیشم زیادی کرده وو، دواتر هات بو لام و گوتی: ئه وه ش له به رامبه ر ئه وه ی تر یان، واته به ک به یه ک. یان جاریکی تر عایشه ده لیت: هاوه لان له ناو مزگه وت خه ریکی یاریکردن بوون، پیغه مبه ریش

فهرمووی هه ز ده کهیت ته ماشایان بکهیت؟ منیش وه لامم دایه وه
 به لئ. دواتر من چوومه سهر شتیک و چه ناگم خسته سهرشانی
 پیغه مبهه و روومه تم نا به روومه تی پیغه مبهه وه. پاش نه وهی
 ماوه یه ک رویشته، پیغه مبهه پیتی فهرمووم؛ ته واو نه بوویت. منیش
 گوتم: نا. دواتر پاش ماوه یه ک پیغه مبهه فهرمووی؛ ته واو نه بوویت.
 منیش دووباره گوتم: نا. پاشان بو جاری سییه فهرمووی؛ ته واو
 نه بوویت، ئینجا من گوتم: ته واو. دایکمان عائیشه ده لیت: هه موو
 نه وهی من ده مویت نه وه بوو له پیغه مبهه وه نزیک بم. گهر بئین
 ته ماشای پیای نه مرۆ بکهین کامه یان کاتی ته رخان کردوووه بو
 خیزان و منداله کانی، له کاتی کدا نه وهی زور گرنگه نه وهیه پیای له
 خزمه تی مال و مندالی خویدا بیت. جاریکیان هه ندیک کهس دین
 و پرسیار له دایکمان عائیشه ده کهن دهرباره ی کاروباری پیغه مبهه
 و پرۆژانه ی پیغه مبهه. نه ویش وه لامیان ده داته وه و ده لیت: بوخوی
 پیلاوه کانی پینه ده کات، مه ریکی هه بوو بوخوی ده یدووشی و
 جله کانی خوی بوخوی ده دوورییه وه. یه کیک له گه وره ییه کانی
 عائیشه نه وهیه دوا ی نه وهی دوو رووه کان بوختانی بو ده کهن و به
 تاوانی نه وهی زینای نه نجام داوه تاوانباریان کرد، خوا له ئاسمانه وه
 به ئایه ت پاکیتی نه وی بو موسلمانان سه لماند. دایکمان عائیشه
 پیغه مبهه ی زور خوش ویستوووه، هه ر بویه غیره یه کی ئیجگار
 زوری هه بوو به رامبهه به پیغه مبهه و وه کوو خوی ده فهرموویت؛
 غیره له هه چکه سیک نه کردوووه به رامبهه به پیغه مبهه، جگه له

خه دیجه نه بیټ. سهیر که دایکمان خه دیجه چه نده ها ساله مردوو، به لام هیشتاش پیغه مبه ر له بیرى نه کردوو، عانیسه ده فهرموویت؛ گهر مه ریک یان شتیکمان کردبایه به خیر، نه وای پیغه مبه ر پتی ده گوتین؛ هاوریکانی خه دیجه له بیر مه که ن و بو نه وانیشی بنیرن. دایکمان عانیسه ده لیت؛ پاش نه وهی مه که که مان رزگار کرد، بینیم وای پیغه مبه ر عباکه ی بهر خوی له بهر ده کات و له سه ر زه وییه که رای خست. پاشان له گه ل پیره ژنه یه ک دانیشن له سه ری. هه ندیک جار پیده که نین و هه ندیک جار ده گریان. دواى نه وهی پیره ژنه که رویش، له پیغه مبه رم پرسى: نه و پیره ژنه کی بوو؟ پیغه مبه ریش وه لامی دامه وه، نه وه هاوریه کی خه دیجه بوو، باسی نه و کاتانه مان ده کرد که خه دیجه زیندوو بوو. هه روه ها کو تا رو ژه کانی پیغه مبه ریشمان له ناو مالی عانیسه دا بوو، ته نانه ت نه و کاته ی مردیش له ناو ئامیزی عانیسه دا بوو و هه ر له ناو ماله که ی نه ویش نیژراوه.

ئاگامان له خو مان نه مابوو که کات چه ند خیرا رویشتوو، تا نه وه بوو بانگی عه سری دا، رویشتین بو مزگه وت و پاش نه وهی نویرمان کرد، رویشتین بو لای گو رستانی به قیع و گو ری پیغه مبه ر. دواى نه وهی ماوه یه کی باش ماینه وه له وى، دواتر رویشتینه وه بو مزگه وت بو نه نجامدانی نویرى مه غریب و تا نویرى عیشاشمان کرد هه ر له ناو مزگه وت که ماینه وه. پاش مانه وهی سی روژ، له کو تاییدا بریارمان دا بگه ریینه وه بو کوردستان.

جیهیشتنی مه دینه بو ئیمه ئاسان نه بوو، به تایبه تی بو میرا، به لام ناچار بووین، دواي ئه وهی به ری که وتین بو فرۆ که خانه ی محمد بن عبدالعزیز، له ویشه وه بو فرۆ که خانه ی هه ولیر. پیشتر هاوریکانم ئاگادار کردبوویه وه له کاتی گه رانه وه م. کاتیک گه یشتینه فرۆ که خانه ی هه ولیر، هۆشه نگ و مه حوی چاوه ریمان بوون و پاش ئه وهی یه کتریان له ئامیز گرت، به ری که وتین به ره و مالی دکتور نارام، چونکه پیشتر دکتور نارام پیی گوتبووین بو ئیواره ده بیته بین بو مالی ئیمه، کاتی گه یشتین، به خیرهاتنیکی گه رمیان کردین و به لین و ده ستگیرانه که شی هاتبوون، ئه و ئیواره یه یه کیك بوو له خۆشترین ئیواره کانی ژیانم. پاش ئه وهی نانمان خوارد و به باشی پشوومان دا، هۆشه نگ پرسیی: ئه ندازیار، ئه ی ئیستا نیازت وایه چی بکه یت. وه لامم دایه وه و گوتم: ده بیته سه ریك بده م له حاجی که مال، بزانه چیی کردووه، پاش ئه وه بیریک بکه مه وه بزانه چی بکه م.

شه و تا دره نگ لای مالی دکتور نارام ماینه وه و پاشان گه راینه وه بو شوقه که ی خۆمان. کاتیک گه یشتینه وه، میرا گوتی: ده مه ویت شتیکی گرنگ له گه ل باس بکه م. وه لامم دایه وه: فه رموو. میرا گوتی: ده مه ویت هه موو ئه و شتانه بفرۆشم که هه مه، هه ز ناکه م هیچیه کیك له و شتانه م بمینیت و ئه و رابردووه پیسه م بیر بهیننه وه. وه لامم دایه وه: چۆن و به چ کاریك ئاسووده ی، ئه وه بکه. سه به ی کاتژمیر یازده له گه ل میرا رۆیشتین بو مالی حاجی که مال و

هه ندىك دياريمان بو هينانبون پيمان دان و ويستان بروين، كه
 زور پيداگرييان كرد ناني نيوه پو له گه له نهوان بخوين. دواى
 نهوهى ناني نيوه پومان خوارد، حاجى كه مال گوتى: پينج پوژيك
 ده خايه نيت كاروبارى فيزا و پاسپورته كان تا نه و كات بزانن چى
 ده كه نه له و شتانهى هه تانه و چ شتيكتان پيوسته له گه له خوتانى
 ببهن. پاش نهوهى له مالى حاجى كه مال هاتينه دهره وه، ميرا گوتى:
 ده توانى ريكرخراويكى خيرخوازى بدوزيته وه جيگاي متمانه بيت
 بو نهوهى نه و پارهيهى له فروشتنى سه ياره و شته كانم دهستم
 ده كه ويت بیده پيمان. وه لامم دايه وه به لى، ريكرخراويكى جيگاي
 متمانه ههيه و بهرپرسه كه شى زور جيگاي متمانهيه، نهوان بوونه ته
 لانه بو بيلانان و چه تر بو ليقه و ماوان و هه لگري نازى بيباوكان
 و پاراستنى ناموس و شهرفى بيوه ژنان. ميرا پرسيارى كرد نهوه
 چ ريكرخراويكه و خاوه نه كهى كييه. وه لامم دايه وه، ريكرخراوى
 به خته وه رييه، بهرپرسه كهى كه سايه تيبه كى خاكى و دلسوزه
 بو هه ژاران و ليقه و ماوان، كه سيكه بوته باوك بو هه ژاران شهو
 و پوژى له سهر يهك دانه وه بو به ده مه وه چوونى نه و كه سانهى
 پيوستيان به يارمه تيبه. ميرا گوتى: زور باشه، مادام كه سه كه
 هه نده جيگاي متمانهيه و ريكرخراوه كه شى گه ورهيه، با شته كانم
 بفروشين و پاره كهى بدين به نه و بو نهوهى بيداته بيباوكان. دواى
 نهوهى هه موو شته كانى ميرانان فروشت به سه ياره و كه لوپه له كانى
 تريه وه، برى پاره كه گه يشته سيوشه ش مليون. ميرا گوتى: چهز

ده که م بیده‌ین به سه د مندالی بیباوک. وانا بو هر مندالیک سنی سه د
و شیست هزار دینار. دواى نه‌وه په‌پوه‌ندیم کرد به حاجی کاروان
مندالانسی بیباوک. دواى نه‌وه‌ی حاجی کاروان زور به‌ریزه‌وه وه‌لامی
داینه‌وه، گوتی: خوا پاداشتی به‌خیرتان بداته‌وه و آن شاء الله ده‌بیته
مایه‌ی رزگاریتان له‌ئاگری دۆزه‌خ. حاجی کاروان به‌رده‌وام بوو و
گوتی: نه‌مرۆ سیشه‌ممه‌یه، آن شاء الله بو‌رۆژی پینجشه‌مه‌ پاش
عه‌سره‌که‌ی ئیمه‌ له‌ بینای ری‌کخراو بانگی سه‌د مندالی بیباوک
ده‌که‌ین و نه‌و بره‌ پاره‌یه‌یان به‌سه‌ردا دابه‌ش ده‌که‌ین به‌و شیوه‌یه‌ی
ئیوه‌ ده‌تانه‌ویت، به‌لام حه‌ز ده‌که‌م ئیوه‌ش بو‌خۆتان ئاماده‌بوونتان
هه‌بیته. میرا به‌و قسه‌یه‌ زور دل‌خۆش بوو و پاش نه‌وه‌ی رۆژی
پینجشه‌مه‌ هات و ئیمه‌ پاره‌که‌مان برد، کاتی دابه‌شکردنی پاره‌که‌
هات میرا گوتی: حه‌ز ده‌که‌م له‌پشتی په‌رده‌که‌وه‌ ته‌ماشا بکه‌م،
نامه‌ویته‌ نه‌و منداله‌ پاکانه‌ بزانه‌ که‌سیکی خراپ و پیسی وه‌کوو
من چاکه‌ی له‌گه‌ل کردوون. من و میرا له‌پشتی په‌رده‌که‌وه‌ ته‌ماشای
حاجی کاروان و ستافه‌که‌مان ده‌کرد که‌چهند به‌ریزه‌وه‌ مامه‌له‌یان
له‌گه‌ل نه‌و مندالانه‌ و دایکه‌کانیان ده‌کرد و پاره‌کانیان پی ده‌دان.
دایکی هه‌ریه‌کیک له‌و مندالانه‌ش له‌دله‌وه‌ سه‌یری ئاسمانیان ده‌کرد
و به‌ده‌ستبه‌رزکردنه‌وه‌ دوعایان ده‌کرد بو‌ نه‌و که‌سه‌ی خیره‌که‌ی
کردووه‌ و بو‌ری‌کخراوه‌که‌ی حاجی کاروان... میرا که‌ نه‌و دیمه‌نانه‌ی
ده‌بینی، که‌ فرمی‌سکی دایکی نه‌و مندالانه‌ی ده‌بینی وا‌خه‌ریکه‌ له‌

دلّه وه دو عای بۆ ده کهن، خۆی بۆ نه گیرا و دهستی کرد به گریان.
 پاش ئه وهی ته و او بوون له دابه شکردنی هه موو پاره که و دایکان و
 مندا له کانیا ن پۆیشتن، من و میرا پۆیشتین بۆ لای حاجی کاروان
 و ستافه که ی بۆ ئه وهی سوپاسیان بکه یین له پای ئه و ماندوو بوون
 و هه و لانه ی دهیده ن له پینا و کارێک که ته نها ئه وهی مه به ستیا نه
 یه که م ره زامه ندیی خوای گه وره یه و ئینجا خزمه تکردنی که به و خه لکه
 بی ناز و نه وایه. پاشان من و میرا پۆیشتین به ره و شوقه که مان و
 دوا ی ئه وه ته له فۆنی که م کرد بۆ مه حوی، پیم گوت: ده مه ویت سبه ی
 له گه لم بییت برۆین سه یاره که م بفروشم. پۆژی هه یینی پاش ئه وهی
 نانمان خوارد له گه ل مه حوی پۆیشتم و سه یاره که م فروشت و
 پاشان به سه یاره که ی مه حوی گه راینه وه و منی گه یانده به رده می
 شوقه که و پاشان پۆیشت. منیش پۆیشتمه سه ره وه و له زه نگه که م
 دا، میرا خیرا هات و ده رگا که ی کرده وه و گوتی: به خیر بیسته وه،
 چیت کرد؟ منیش وه لامم دایه وه زۆر سوپاس، دهستی مه حوی
 خوش بیته به هۆی ئه وه وه باش بوو به پاره یه کی باش فروشتم. پاش
 ئه وه میرا گوتی: وه ره خواردن ئاماده یه، با نان بخۆین. له سه ر میزی
 نانخواردن بووین، حاجی که مال ته له فۆنی کرد و گوتی: هه موو
 کاروباری فیزا و شته کان ته و او بووه و پیا ن گوتم گه شته که تان
 به یانیی پۆژی یه که شه ممه یه سه عات نۆ و چلو پینج خوله که.
 له فرۆکه خانه ی هه ولیره وه ده پۆن به ره و فرۆکه خانه ی دوه ی،
 له ویشه وه بۆ فرۆکه خانه ی برمنگهام... پاش ته له فۆنه که ی حاجی

که مال منیش خیرا ته‌له‌فونیکم کرد بو حاجی ئیپراهیمی ناموزای
 ده‌که‌وین و نازانم چ کاتییک ده‌گه‌ینه برمنگهام. نه‌وه‌یش وه‌لامی
 دایه‌وه، هه‌رکاتییک بییت من چاوه‌ریی ته‌له‌فونی ئیوه‌م. پاشان له‌گه‌ل
 میرا که‌لوپه‌له‌کانی خۆمان خسته‌ناو جانتا‌کانه‌وه و خۆمان ناماده
 کرد بو رۆژی یه‌کشه‌ممه. شه‌و مه‌حوی ته‌له‌فونی کرد و گوتی:
 سبه‌ی نیوه‌رۆ هه‌موومان بریارمان داوه له‌مالی ئیمه‌ کو‌بینه‌وه بو
 مه‌به‌ستی مالتا‌وا‌یی‌کردن له‌ئیوه.

سبه‌ی دوا‌ی ئه‌وه‌ی هه‌موو شتی‌که‌مان به‌ته‌وا‌وی ناماده کرد،
 مه‌حوی به‌سه‌یاره‌که‌ی خۆی هات به‌دواماندا و ئیمه‌ی برد بو‌مالی
 خۆیان. دکتۆر ئارام و به‌لین پیش ئیمه‌هاتبوون، به‌لام هۆشه‌نگ
 تاوه‌کوو کاتی نان‌خواردن نه‌هات. وا هه‌ستم ده‌کرد هیچمان نانمان
 پی نه‌ده‌خورا، ته‌نها وا خۆمان نیشان ده‌دا که‌وا خه‌ریکین نان
 ده‌خۆین، چوونکه‌خواردنه‌کانی پیشمان هیچی وای لی که‌م
 نه‌بوو‌بووه‌وه. هه‌موومان دل‌مان پر‌بوو‌بوو و چاومان پری ئاو‌بوو‌بوو،
 به‌لام هه‌زیان نه‌ده‌کرد بینه‌فرمی‌سک و جو‌گه‌له‌به‌ستن. به‌لام له
 کو‌تاییدا ئه‌وه‌ی به‌نیاز بییت بشکی‌ت، ده‌شکی‌ت و ئه‌وه‌ی به‌نیاز بییت
 پرژیت ده‌پرژیت، مه‌حوی یه‌که‌م که‌س بوو ده‌ستی کرد به‌گریان،
 دواتر ئیمه‌ش خۆمان رانه‌گرت و ده‌ستممان کرد به‌گریان، ئاخ‌ر بو
 رۆژی‌کیش بیرمان له‌وه نه‌کرد‌بوو‌یه‌وه له‌یه‌کتری جیا‌بینه‌وه،
 ئیمه‌که‌بوو‌بووین به‌برای یه‌کتری، ئه‌سته‌م بوو هیچمان به‌رگه‌ی

ئەو ەبگرىت و بېنىت و لەيە كترى جيا دەبىنەو، مىرا كە لەنىوان
خىزانى مەحوى و دكتور نارام دانىشتبوو، بە گريانەو ە گوتى؛ من
داواى لىبوردنم ەيە كە بوومەتە ەوى لەيە كترى جودا كرنەو ەتان.
داواى ئەو ە ەردو و خىزانى مەحوى و دكتور نارام خويان لى نرىك
خستەو ە و لەباوشيان گرت و دكتور نارام گوتى؛ خوشكە كەم نەو
قسانە چىيە، ئىو ە بوون بە مايەى خىر بو ئىمە، دلىيا بە ەاوپرىيەتى
ئىمە ەاوپرىيەتى گيانىيە و وا بەئاسانى لەناو ناچىت.

تاو ە كوو ەسر لای مالى مەحوى بووین، پاشان بە گريانەو ە
كوئا مائاوايىم كرد لە دكتور نارام و بەلین و ەوشەنگ. ئەوان
رۆيشتن، داوام لە مەحوى كرد سەيارە كەم پى بدات تاو ە كوو برۆم
مائاوايىش لە مالى حاجى كەمال بكەم. داواى ئەو ەى رۆيشتىن
بو مالى حاجى كەمال، ئەو كاتەى گەيشتىن ديار بوو نوريش لە
دەرەو ە دەگەرايەو ە، ەەر ئىمەى بىنى و لە سەيارە كەى دابەزى و
بە خىرەاتنى منى كرد و لە گەل مىرايە كترىان لەباو ەش گرت. دواتر
فەرمووى كرنە ئىمە بو ژوورەو ە. تاو ە كوو پىش مەغرىب لە مالى
حاجى كەمال مايەو ە و پاشان كاتىك ويستان مائاوايى بكەين،
ەەرسىكيان بە كول دە گريان، نور بە گريانەو ە بى ئەو ەى مائاوايى
لە ئىمە بكات رۆيشتەو ە سەرەو ە و لە گەل حاجى كەمال بە گريانەو ە
يە كترىان لەباو ەش گرت و مائاوايىشان كرد لە حاجى سەبيە
و بە گريانەو ە مالى ئەوانىشان جى ەيشت. پاشان رۆيشتىنەو ە بو
مالى مەحوى و لە بەردەم ماله كەيان ويستان بە تە كسى برۆين،

که چی مه‌خوی سوور بوو له‌سه‌ر نه‌وه‌ی به‌سه‌یاره‌که‌ی خوی
بمانگه‌یه‌نیته‌وه‌ شوقه. پاش نه‌وه‌ی بو‌ ماوه‌یه‌کی زۆر به‌گریانه‌وه
یه‌کتیریان له‌باوه‌ش گرت، مه‌خویش پویشت. ئیمه‌ش دووقولی
به‌ره‌و سه‌ره‌وه‌ پویشتین. هه‌ردوو که‌مان زۆر نیگه‌ران بووین، له‌ناکاو
میرا گوتی: مو‌حسین تو‌چیت له‌گه‌ل نه‌و خه‌لکه‌ کردووه‌ که‌ ناوا بو
پویشتنت به‌کول ده‌گرین. وه‌لامم دایه‌وه‌ و گوتم: راستی نازانم
چیم کردووه‌، ره‌نگه‌ به‌هوی نه‌وه‌ بیت که‌ به‌بی هیچ به‌رژه‌وه‌ندییه‌ک
خۆشم ویستوون.

پاش نه‌وه‌ی نو‌یژی عیشامان کرد، ته‌له‌فۆنم کرد بو‌ هه‌مان نه‌و
ته‌کسییه‌ی جاری پێشووتر ئیمه‌ی برد بو‌ فرۆکه‌خانه‌ و پیم گوت:
سبه‌ی کاتریمیر نو‌ بیت به‌دواماندا. پاش نه‌وه‌ پویشتین بو‌ سه‌ر
جیگا که‌مان، پرووم کرده‌ میرا و پیم گوت: میرا بو‌چی یاران و
باران هه‌والیکیان نییه‌، بو‌چی جارێک نه‌هاتن بو‌ لات؟ میرا دیار
بوو نیگه‌ران بوو به‌و پرسیاره‌، به‌لام هه‌ر وه‌لامی دایه‌وه‌ و گوتی:
نه‌و کاته‌ی به‌یه‌ کجاری مسو‌لمانبوونی خۆم راگه‌یاند، یاران و باران
هاتن بو‌ لام و پێیان گوتم: کچی نه‌وه‌ تو‌ شیت بو‌ویت واز له‌و
هه‌موو خۆشی و چیژ و رابواردنه‌ ده‌هینی، ده‌زانی سبه‌ی ناتوانی به
حه‌زی خۆت دوو هاو‌پیت بیینی و گه‌شت بکه‌یت بو‌ دوو ولات.
منیش وه‌لامم دانه‌وه‌: من له‌و شتانه‌ تیرم خواردووه‌، ئیستا نه‌و
شتانه‌ی ئیوه‌ باسی ده‌که‌ن چیت‌ر نرخ و چیژیان نییه‌ له‌لای من.
پاش نه‌وه‌ی زانییان قسه‌کردن بپسووده‌ له‌گه‌ل من، پویشتن و

لهو کاته وه بو جاریکیش هه والیان نه پرسیم. هه نه وهشیان لی
چاوه ری ده کریت، هاورییه تییه که له سه بهرژه وهندی دروست
بوو بیته، به نه مانی بهرژه وهندی نهو هاورییه تییه ش نامیته.

پاشان میرا دهستی کرد به گریان و بهرده وام بوو له قسه کردن و
گوتی: دایکم منی به ته نها جی هیشت و پویشته، باو کیشم له بهر
خاتری ژنیکی تر وازی لی هینام و ئیستاش هه والی نازانم، هاوریی
راسته قینه م نییه، هه موو نه وهی بوم ماوه ته وه لهو دونیا به توی،
توو خوا توش ته نهام مه که و به ته نهایی جیم مه هیله.

هه ردوو دهسته کهم توند ئالاند له که مه ری میرا و له خوم نزیک
خسته وه و پیم گوت: به لیت پی دهدهم بوت ببه باشتین هاوری
و هاوسه و نازی باوکایه تی و سوزی دایکایه تیشت پی بدهم.
مه گهر منیش کیم هه یه جگه له تو.

پاشان خهوتین، بو نویژی به یانی هه لستاین نه مانتوانی
بخه وینه وه، چاوه ری هه لهاتنی خور بووین، له به له کونه که وه
له گه ل میرا پیکه وه به بیدهنگی دانیشتبوون و چامان ده خواره وه.
به بیدهنگی له ته نیشت نهو که سه دانیشتبیت که خوشت دهویت و
لیت تیده گات زور باشته له وهی له گه ل که سی که قسه بکه ییت و
لیت تییه گات.

پاش نه وهی بوو به سه عات نو، شو فیتری ته کسییه که ته له فونی
بومان کرد و گوتی: من و له بهرده می باله خانه که چاوه ری تانم.

ئیمه‌ش خیرا شته کانمان هه‌لگرت و رۆیشتینه خواره‌وه و به‌رێ
 که‌وتین به‌ره‌و فرۆکه‌خانه، له فرۆکه‌خانه ماوه‌یه‌ک چاوه‌ریان
 کرد، پاش ئه‌وه‌ی کاتی سواربوونی فرۆکه‌که‌مان هات، ئیمه‌ش
 رۆیشتینه ناو فرۆکه‌که‌ و به‌رێ که‌وتین به‌ره‌و دۆبه‌ی، له کاتی
 هه‌لستانی فرۆکه‌که‌ و به‌رزبوونه‌وه‌ی هه‌ولیر به‌ته‌واوی دیار بوو،
 نه‌متوانی رێگری له فرمی‌سکه‌کانم بکه‌م، ئه‌و قسه‌یه‌م کرد که
 پیغه‌مبه‌ر ئه‌و کاته‌ی له مه‌که‌که‌ ده‌ریان کرد کردی، ئه‌وه‌یش ئه‌وه
 بوو: وه‌لاهی گهر منیان ده‌ر نه‌کردبایه، هه‌رگیز جیم نه‌ده‌هیشتی.
 سه‌عات دوانزه گه‌یشتی‌یه فرۆکه‌خانه‌ی دۆبه‌ی، پاش ئه‌وه‌ی
 هه‌ردوو کمان نوێژه‌که‌مان کرد و پاش ئه‌وه‌ی کاتژمێر بوو به‌ سه‌عات
 سێ، خه‌ریک بوو برۆمه‌ ناو فرۆکه‌که‌، ته‌له‌فۆنی‌کم کرد بۆ حاجی
 ئیبراهیم و پیم گوت وا له دۆبه‌ین و خه‌ریکه‌ ده‌چینه ناو فرۆکه‌که‌.
 ئه‌وه‌یش گوتی: زۆر باشه، گه‌شته‌که‌تان نزیکه‌ی هه‌شت سه‌عاتی
 ده‌وێت. منیش ئه‌و کات دیم بۆ فرۆکه‌خانه به‌دواتاندا. دوا‌ی ئه‌وه
 به‌رێ که‌وتین بۆ برمنگهام و کاتی‌ک گه‌یشتی‌یه ئه‌وی، کات بوو بوو
 به‌ شه‌شی به‌یانی به‌ کاتی ئه‌وی. له فرۆکه‌که‌ کاتی‌ک دابه‌زین، ئیمه
 حاجی ئیبراهیممان نه‌ده‌ناسی. به‌لام تابلۆیه‌کی به‌ ده‌سته‌وه‌ بوو و
 ناوی منی له‌سه‌ر نووسی‌بوو، دوا‌ی ئه‌وه‌ی گه‌یشتی‌یه لای یه‌کتی،
 توندتوند یه‌کتریان له‌باوه‌ش گرت و به‌قوولی ته‌ماشایه‌کی کردم
 و گوتی: وا هه‌ست ده‌که‌م ئه‌مینم له‌پیش راوه‌ستاوه، ئه‌وه‌نده له
 ئه‌و ده‌چیت، دواتر سلاومان کرد له خیزانه‌که‌ی. خیزانه‌که‌ی ناوی

بهره‌رشت بی تو

سو پاس مامه گیان، ئیوه چی بلین ئەوه ده که م.

۲۴۳

پاش ئەوه له مالى حاجی ئیبراهیم هاتینه‌وه و له گه‌ل میرا ده‌ستمان کرد به ریگ‌خستنی ناو ماله که مان، هه‌رچه‌ند هه‌مووشتیک ته‌واو و له جیگای خوی بوو، جانتاکانم هیئان و گشت شته‌کانی ناومان به‌تال کرد و هه‌موویانمان خسته ناو دۆلابه‌کانه‌وه. میرا گوتی: ئازیزم، خۆت ئاماده بکه با بچین هه‌ندیک شت بکړین.

منیش خیرا پویشتم بۆ لای میرا و میرام له‌نامیز کرد و پیم گوت: ئازیزم، با تو‌زیک پشوو بده‌ین، ئینجا ده‌روین هه‌رشتیک تو بته‌وێت ده‌یکړین.

میرا گوتی: مو‌حسین، ئەوه چی ده‌که‌یت، دام بگره‌ سه‌ر زه‌وییه که. به‌پیکه‌نینه‌وه وه‌لامم دایه‌وه: تاوه‌کوو پیم نه‌لێیت خوشم ده‌وێت، دات نانیم.

میراش هه‌ر وه‌کوو مندالێکی به‌نازومه‌ کر گوتی: ئەوه نه‌مگوت، ئیستا تو ده‌بی‌ت من هه‌لبگریت تاوه‌کوو ده‌سته‌کانت شل ده‌بی‌ت و بۆخۆت دام ده‌نی‌یت.

میرام برد بۆ ژووری نو‌ستنه‌که‌مان و له‌سه‌ر جیگای نو‌ستن دامنا.

میرا گوتی: ئەوه چی بوو، خۆ من پیم نه‌گوتی خوشم ده‌وێت. وا زوو ماندوو بوو‌یت.

۲۴۴
ۋە لاسم دايەۋە: من ھەرگىز لە ھەلگرتنى تۆ ماندوو نابم، تەنھا
ويستم گالتەيەكت لە گەل بکەم، ئىستاش بى ئەۋەى تۆ بىلىت،
ئەوا من پىت دەلیم خوشم دەۋىت ئەى باشتىن ھاسەر و
ھاۋەناسەى دونيا.

مىراش ماچىكى كىردم و گوتى: مىش عاشقى تۆم ئەى باشتىن
ھاۋرى و ھاۋدەمى من.

دواى ئەۋەى ھەردوو كمان خەومان لى كەوت. كاتىك ھەلستان،
خۆمان ئامادە كىرد پىۋىنە دەرەۋە، تۆزىك پىۋىشتىن گەيشتىنە
مىزگەوتىك بە ناۋى مىزگەوتى (ئەمانە). بە مىرام گوت: پىۋ با بچىنە
ناۋ ئەۋ مىزگەوتە، كاتىك پىۋىشتىن، دىاربوو زۆربەى خەلكە كەى
عەردب بوون، مىزگەوتىكى تا بلىت جوان بوو، مەۋف دلى پىتى
دەكرايەۋە، پاش ئەۋەى مىرا لە بەشى ژنان و مىش لە بەشى پىاۋان
نۆزىمان كىرد، ھاتىنە دەرەۋە، دەستمان لەناۋ دەستى يە كتر نا و بەرەو
نۆزىكىتىن ماركىت پىۋىشتىن، ئەۋەى پىداۋىستى مالى بوو كرىمان
و پاشان گەراينەۋە بۆ مالى. پاش ئەۋەى سى پىۋ لە گەل مىرا
گەشتان كىرد و پىۋىشتىن بۆ زۆرىك لە مۆل و شۆينە گشتىيە كانى
بىرمىنگەم، شەۋەكەى بە مىرام گوت: دەمەۋىت لە سبەيىيەۋە بچم
بۆ سەر كار و لە گەل حاجى ئىبراھىم دەست بکەم بە كار كىردن. مىرا
گوتى: زۆر باشە، بەلام دەبىت بەلپىنىكم پى بدەيت، ئەۋەيش ئەۋەيە
يارمەتىم بدەيت بۆ ئەۋەى فىرى قورتانخويندەۋەم بکەيت.

مىنىش ۋە ئامم دايەۋە: بەسەر چاۋ ئازىزە كەم، تۆ كاتىك دىيارى بىكە
ۋ پىشتىۋان بە خوا ھەموو رۆژ لە ۋ كاتەدا خەرىكى قورئانخوئىندىن
دەبىن.

پاشان تە لەفۇنم كىرد بۆ حاجى ئىبراھىم ۋ پىم گوت: مامە گىيان
باشى، دەمەۋىت لە سبەيەۋە بىمە سەر كار.

حاجى ئىبراھىمىش ۋە ئامم دامەۋە: موحسىن سبەي دەبىت بچىن
لە گەل پارىزەرە كەم قسە بىكەين بۆ مەبەستى مانەۋەتان ۋ ۋەرگرتنى
ئىقامە بۆ ئەۋەى ھىچ كىشەيە كتان نەبىت لە كاتى كار كىردندا.

سبەي رۆيشتىن بۆ لاي پارىزەرە كەى حاجى ئىبراھىم. پارىزەرە كە
گوتى: خۆشەختانە ئىۋە خاۋەنى كەيسىكى بەھىزن بە ھۆى مىرا
خاتوۋنى خىزانتانەۋە، ئەۋ پىشۋوتەر ئەۋەندەى من ئاگادار بىم ۋە كوۋ
شاجۋانى ئاسيا ھەلېژىردراۋە. من قسە كانم پىي بىرى ۋ پىم گوت:
بىۋرە قسە كانم پى بىرىت، ھاۋەلى دۋۋەمى شاجۋان، نەك شاجۋان.
پارىزەرە كە ۋە ئامم دايەۋە: ھەر ئەۋەى ئىۋە فەرموۋتان، بۆيە
دەبىتە خالىكى بەھىز بۆ ئەۋەى بتۋانن بە زوۋترىن كات ئىقامە ۋەر
بىگرن. من خەرىكى كاروبارە ئاسايە كان دەبىم ۋ ھەركاتىك كاتى
چاۋپىكەۋتن ھات، ئاگادارتان دەكەمەۋە. پاشان لە گەل حاجى
رۆيشتىن بۆ كۆمپانیا ۋ ئەۋ كاتەى ئىمە گەيشتىن، ئەكەرخان، كە
ھاۋبەش ۋ ھاۋرپىي حاجى ئىبراھىم بو، لە بەردەم دەرگاي كۆمپانیا
ۋەستابوۋ ۋ خەرىك بوۋ بە تە لەفۇن لە گەل كەسىك قسەى دە كىرد.

پاش ئه وهی ئیمه ی بینى، په یوه نډییه که ی داخسته وه و بهر و
 پروی ئیمه هات و پاش ئه وهی له گه ل هه ردوو که مان ته و قه ی کرد،
 حاجی ئیپراهیم ئیمه ی به یه کتری ناساند. ئه کبه ر خان پیاو یکی
 بالابه رزی ده موچاوسپی قژ زه رد بوو، ده مبه خه نده و کراوه بوو،
 له ته مه نیشدا هاوشیوه ی حاجی ئیپراهیم بوو. پاش ئه وهی حاجی
 ئیپراهیم هه ردوو که مانى به یه کتری ناساند، ئیمه چوینه ژووره وه و
 باسی ئیش و کارمان ده کرد. حاجی ئیپراهیم گوتی: کارى تو ته نها
 ئه وه یه له گه ل ئه و ستافانه ده ربچیت که بو شوینان ده یاننیرین
 بو نۆژه نکرده وه و پاک و خاوینکرده وه ی مال و شوینه کان.
 حاجی ئیپراهیم له و قسانه دا بوو موبایله که م زهنگی لیدا، منیش
 موبایله که م له گیرفانم ده رهینا، ته ماشام کرد میرا بوو، دواى ئه وه ی
 وه لامم دایه وه، میرا گوتی: وا خه ریکه خواردن ئاماده ده که م،
 چه ز ده که م بو ئیواره بانگی مالى حاجی ئیپراهیم بکه ین. منیش
 وه لامم دایه وه: ئه وه کاریکی هه ر زور باشه، ده سته کانت خوش
 بیت تازیز که م، من چه زم لییه بانگیشتی مالى به ریز ئه کبه ر خانیش
 بکه ین. میرا گوتی: زور باشه، هه موو شتیکم به زیاده وه هیناوه.
 پاش ئه وه پروم کرده حاجی ئیپراهیم و ئه کبه ر خان، پیم گوتن بو
 ئیواره به خیزانى بو مالى ئیمه بانگیشت کراون. ئه وانیش وه لامیان
 دایه وه: مادام به و جوړه یه، با ته له فونیک بکه ین بو خیزانه کانمان بو
 ئه وه ی ئاگادار بن و خویان ئاماده بکه ن. پاشان من موله تم لییان
 وه رگرت و بهر و ماله وه رویشتمه، له ریگا ته له فونم کرد بو میرا

پیم گوت: هیچمان ناویت له گه‌ل خۆم بیهینم. میرا گوتی: هه‌موو شتیکم کریوه، پیویست ناکات هیچ بهینی. دواى ئه‌وه منیش خیرا رۆیشتمه‌وه بۆ ئه‌وه‌ی یارمه‌تی میرا بده‌م. کاتیك گه‌یشتمه‌وه، دواى ئه‌وه‌ی سلاوم لی کرد، پیم گوت: من چی بکه‌م. میرا پاش ئه‌وه‌ی که‌میك بیرى کرده‌وه، گوتی: تۆ ئه‌و سه‌وزه‌یه پاک بکه‌وه و پاشان بیبه‌ سه‌ر میزه‌ که‌ دای بنی، پاشان برۆ قاپ و شته‌کان ببه‌ له‌سه‌ر میزه‌ که‌ دایان بنی و دواتریش وه‌ره‌ میوه‌کان بشۆوه، بیانبه‌ بۆ سه‌ر میزی ناوه‌راستی هۆله‌ که‌. دواى ئه‌وه‌ پیکه‌وه هه‌موو شتیکه‌مان ته‌واو کرد، چاوه‌ری بووین میوانه‌کان بین. من و میرا دانیشتبووین و خۆمان گۆریبوو. تا ئه‌وه‌ بوو زه‌نگه‌ که‌ لیدرا، پاش ئه‌وه‌ی من رۆیشتم ده‌رگا که‌ بکه‌مه‌وه، بینیم وا حاجی ئیبراهیم له‌ گه‌ل خیزانی و کچه‌ که‌ی و ئه‌ که‌ر خانیش له‌ گه‌ل دوو کوپ و کچیکی هاتوون. به‌خیرهااتم کردن بۆ ژووره‌وه، ئه‌ که‌ر خان گوتی: با نویژه‌کانمان بکه‌ین پیاوینه، تاوه‌ کوو خانمه‌کانیش له‌ گه‌ل یه‌ کتری ئاشنا ده‌بن. ئه‌وه‌ بوو ئیمه، من و حاجی ئیبراهیم و دوو کوپه‌ که‌ی ئه‌ که‌ر خانه له‌ دواوه‌ وه‌ستاین و ئه‌ که‌ر خان پیشنوژی کرد بۆمان. ده‌نگیکی چه‌ند ئارامکه‌ره‌وه‌ی هه‌بوو. ئه‌ که‌ر خان و مندا له‌ کانی به‌ هۆی ئه‌و دۆستایه‌تییه‌ به‌هیزه‌ی هه‌یانبوو له‌ گه‌ل حاجی ئیبراهیمدا، به‌باشی له‌ کوردی تیده‌گه‌یشتن و بۆ قسه‌کردنیش باش بوون. پاش ئه‌وه‌ی له‌سه‌ر سفره‌ که‌ گفتوگۆیه‌کی خیزانی جوانمان کرد و ئه‌ که‌ر خان باسی دابونه‌ریتی ولاته‌ی خۆی ده‌کرد بۆ من و میرا، ئیمه‌ش به‌باشی

گویمان گرتبوو بۆی. ئیتواریه کی تایبەت بوو. تا کاتیکی درەنگ
 هەردوو خیزان لای ئیمە بوون، پاشان دوای ئەوەی دەستخۆشیان
 کرد لە میرا لەسەر ئەو خوانە تایبەتە، مائاوا بیان کرد و پۆشتن.
 لە میرا نزیک کەوتەوه و ماچیکم لە نیوچاوانی کرد و پیم گوت:
 ئای چەند شانازیت پێوە دەکەم، ئەمڕۆ سەری منت بەرز کردەوه
 لای میوانەکان، ئیستاش برۆ پشوو بدە، منیش قاپەکان دەشۆم.

میرا وەلامی دامەوه: شتی وا نابێت، تۆ برۆ دابنیشە من ئیستا بە
 پازدە خولەک هەمووی دەشۆم.

منیش گوتم: نابێت، دەبێت ئەمڕۆ من بیانشۆم.

میرا گوتی: پێکەوه با بیانشۆین.

دەستمان کرد بە شۆردنیان، لەناکاوە هەندیک کەفم دا لە نیوچاوانی
 میرا، میراش هەمان کاری کردەوه، لە کۆتاییدا لەبەر شەپە ئاو و
 شەپە کەف بیرمان چوو بوو و ئەو قاپەکان بشۆین و ئەو ناوەشمان
 هەمووی کردوو بە ئاو و کەف. زۆر زۆر پێکەنین. میرا ئەو
 شەو ئەوەندە پێکەنی، باوەڕ ناکەم هەرگیز لە ژیانیدا بەو شیوەیه
 پێکەنێت. دوای ئەوەی قاپەکانمان هەمووی شۆرد، من پۆشتم
 بۆ هۆلەکە. من لەسەر قەنەفە کە پالم دابوو و پاش ماوێهە کە میرا
 هات و خۆی خزانده نیو ئامیزم و منیش بەبێدەنگی توند لە ئامیزم
 گرت. پاش ماوێهە کە لە بێدەنگی میرا سەری بۆ لای من بەرز
 کردەوه و گوتی: شتیک بلیم؟ وەلامم دایەوه و گوتم: بەلێ بۆ نا،

چیت ده‌ویت بیلئی. میرا گوتی: ده‌زانی نامیزی پیاو تاکه شوینه له
 دونیا بو ئافره‌ت، تاوه‌کوو ته‌نگتر بیت، ئافره‌ت زیاتر تییدا هه‌ست
 به ئاسووده‌یی و ئارامی ده‌کات. منیش ماچیکم له قزه‌کانی کرد و
 زیاتر میرام له خووم نزیك خسته‌وه. ماوه‌یه‌ك ته‌ماشای نه‌وه‌م ده‌کرد
 و جگه له زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌ك نه‌بیت هیچم نه‌ده‌کرد، میرا گوتی: نه‌وه
 بیر له چی ده‌که‌یتته‌وه وا زه‌ده‌خه‌نه‌ت خستوته سهر پرووت. وه‌لامم
 دایه‌وه و گوتم: که ئیوه‌م به‌و شیوه‌یه‌ بینی، نه‌و فه‌رمووده‌یه‌ی
 پیغه‌مبه‌رم بیرکه‌وته‌وه که ده‌فه‌رموویت: تایبه‌تمه‌ندی ژنی باش
 سی شته، یه‌که‌میان: گهر ته‌ماشات کرد دلت پیی بکریته‌وه.
 دووه‌میان: گهر له‌لای نه‌بووی ناپاکیت لی نه‌کات. سییه‌میان:
 گهر داوای شتیکت لی کرد بیفه‌رمانیت نه‌کات.

پۆژه‌کان زۆر باش ده‌پۆیشتن، ئیش و کارم زۆر باش بوو
 و زۆر ئاسووده‌بووم له‌گه‌ل حاجی ئیبراهیم و ئە‌که‌هر خان له
 کارکردن، پزیزکی زۆریان لی ده‌گرتم. من و میرا هه‌موو شه‌ویك
 پاش نوژی عیسا چل خوله‌که‌مان دانا‌بوو بو ئه‌وه‌ی میرا فی‌ری
 قورئان‌خویندن ببیت. میرا پۆژانه‌ش ده‌پۆیشت بو مزگه‌وتی ئە‌مانه.
 هه‌رچه‌نده مزگه‌وته‌که خه‌لکه‌که‌ی عه‌ره‌ب بوون، به‌لام چوونکه
 میرا عه‌ره‌بیی باش ده‌زانی، کیشه‌ی نه‌بوو له‌وه‌دا. هه‌فته‌ی
 چوار پۆژ له‌ مزگه‌ته‌که له‌ به‌شی ئافره‌تان خه‌ریکی وانه‌خویندن
 بوو. منیش ده‌پۆیستم بو سهر کار، ئیمه‌ کاتیکی دیاریکراومان
 نه‌بوو. به‌تایبه‌تی من، چوونکه من وه‌کوو سهرپه‌رشتیار له‌گه‌ل

ستافه كان دهرده چووم. پوژه كان به باشى دهرؤيشتن. تا نه وه بوو
ئىواره يه كيان له سهر سفره ي نانخواردن ميرا گوتى: مو حسيين
گه وره ترين ديار ييه ك ژن پيشكه شى هاوسهره كه ي بكات چييه به
برواي تو؟ منيش وه لامم دايه وه: به برواي من گه وره ترين ديار ييه ك
ژن پيشكه شى ميړده كه ي بكات، نه وه يه مندالي بو بهينيته دونيا وه
و بيكات به باوك. دواتر ميرا گوتى: نه ي تو حه زت لييه مندالمان
هه بيت؟ سه يركي ميرام كرد و گوتم: نازيزه كه م، نه و پرسيارانه
چييه ده يانكه يت؟ ميرا گوتى: تو به س وه لامم بده وه. منيش وه لامم
دايه وه و گوتم: بيگومان، كي هه يه حه ز نه كات مندال له ماله كه يدا
بيت و كي هه يه حه ز نه كات منداليك پر به قورگي هاوار بكات
باوكه، دايكه. كي هه يه حه ز به بيستني نه و وشانه نه كات. مندال
خير و به ره كه تن بو مال. ناوه دانين بو مال، گوچاني دايه و بابهن
له پيريدا. ميرا گوتى: ده مژده م بده يه به و نزيكانه ده بيته باوك ان
شاء الله. باوه رم نه كرد به وه ي كه بيستم. به ميرام گوت: چيت
گوت؟ تكايه دووباره ي بكه وه. ميرا خوي به دهنگي به رز گوتى:
ده ليم به و نزيكانه ده بيت به باوك. كه نه وه م بيست، خيرا سوجه ي
شوكرم برد، دواي نه وه هه لستامه وه و ميرام توند له باوه ش گرت و
به رزم كرده وه و به هه موو هيڙي خووم هاوارم ده كرد و ده مگوت:
من ده بم به باوك، من ده بم به باوك. ميرا ده ستي له سهر ده مم دانا
و گوتى: وا مه كه، ناشيرنه، ئيستا خه لكى نالين چي ده گوزه ريټ
له و ماله. دواتر گوتم: ليسان گه ري با نه و خه لكه ش بزنان كه من

وا خه‌ریکه ده‌بم به باوک، با هه‌موو خه‌لکی شار بزانی من ده‌بم به باوک. ناخر ئیوه پی‌م بلین ده‌بیت چ هه‌والیک له‌وه خوشتر بیت، ده‌زانی چه‌ند وشه‌یه کی جوانه، چه‌ند وشه‌یه کی نارامبه‌خسه که بیت ده‌لین: تو ده‌بیت به باوک! بو به‌یانیه که ی کارتونیك شیرینم کری و به هه‌رکه‌سیك گه‌یشتم دانه‌یه کم پی ده‌دا و هه‌رکه‌سیكیش له هۆکاره که ی پرسیبایه، پی‌م ده‌گوت: من ده‌بم به باوک. پاش نه‌وه رۆیشتم بو کۆمپانیا و کارتونیك شیرینی‌یشم بو حاجی ئیبراهیم و ئه‌که‌ر خان و کارمه‌ندانی کۆمپانیا کری. دوا ی نه‌وه ی زانیان هۆکاره که ی چیه، هه‌مووان پی‌رۆزبایان لیم کرد.

رۆژه‌کان زۆر به‌باشی ده‌رۆیشتن، میرا رۆژه‌پرۆژ کیشی زیاد ده‌بوو به هۆی دوو گیانبوونه که‌وه. من به هۆی نه‌وه ی میرا دوو گیان بوو، رۆژانه زوو ده‌رۆیشتمه‌وه بو نه‌وه ی ئاگام لیتی بیت و شه‌ش مانگ بوو میرا دوو گیان بوو، له‌و ماوه‌یه‌دا من هه‌موو ئیشه‌کانی ماله‌وهم ده‌کرد و به هه‌موو شیوه‌یه‌ك هه‌ولم ده‌دا میرا خوشحال بیت و که‌مترین جار توورپه‌بوون یان شتیك بکه‌م میرا دلته‌نگ بیت. خه‌لکی وا گومان ده‌به‌ن په‌روه‌رده‌کردنی منداڵ و پرۆسه‌ی فیرکردن دوا ی نه‌وه ی منداڵه‌ دیته‌ دنیاوه و گه‌وره‌ ده‌بیت و ده‌بیته‌ چوار-پینج سالیك یان دوا ی نه‌وه ده‌ست پی ده‌کات، بیئاگا له‌وه ی په‌روه‌رده‌کردنی منداڵ له‌و کاته‌وه ده‌ست پی ده‌کات که منداڵه‌ که له‌سکی دایکیدایه و منداڵ له‌ چوار مانگی بو پینج مانگی له‌سکی دایکی‌دا هه‌ست به‌ گشت گۆرانکارییه‌کان ده‌کات و دلخۆشیی

دایک کاریگری هیه له سهر منداله که و توورپه بوونی دایک و نه بوونی که شیکې نارامی خیزانی کاریگری خراب له سهر منداله که دروست ده کات. له و باره یه وه توثرینه وهی زانستی زور کراوه و گشتیان نه وه یان سه لماندووه که مندال توانای فیربوونی شته کانی هیه له و کاته وهی له سکی دایکیدایه، بویه تاوه کوو نه و ماوه یه ی دوو گیانی ژینگه ی خیزانی نارامتر بیت، کاریگری باشتري ده بیت به سهر جهسته و دهروونی منداله که وه. ده بیت دایکان و باوکان باش نه وه بزانه مندال هاوار و دهنگه رز کرده وه و خه مخواردن و نه خواردنی خوراکی ته ندروست گاریگریه کی زور خراب له نایینده دا له سهر منداله که یان جیی ده هیلن. ههر له بهر نه وه ش من سوور بووم که ده بیت به جوانترین شیوه مامه له بکه م له گه ل میرا، ده گه رام به س بو نه وه ی بزانه میرا به چی دلخوش ده بیت و چ قسه یه کی حه ز لییه نه وه م ده کرد و به میرام ده گوت تا ده توانی هه ول بده قورئان زور بخوینی و قورئان زور لییده ییت له ناو مالدا. به یانیان زوو هه لده ستام و نانی به یانیم بو خوم و میرا ناماده ده کرد، پیکه وه نانی به یانیانمان ده خوارد و پیش نه وه ی پرؤم، هه موو پرؤژیک به بی پچران ماچیکم له سکی میرا ده کرد. خوم میرام ده برد بو حه مام و ده مشورد و ناو مالم پاک ده کرده وه. پرؤژه کان به سه ختی تیده په رین له سهر میرا، سکی گه وره تر بوو و کیشی زور زیادی کرد بوو. له کوتایی هه فته کانی مندال بوونیدا بوو. ژنان به راستی نیوه مروؤئیکې به هیزن. ده بیت پیاوان درک به وه بکه ن

ماوهی دووگیانی ماوهیه کی ئاسان نییه و بگره زوړیش قورسه
 ده کات ناتوانیت به دلی خوی جلوه برگ بپوشیت. کاتیک تووشی
 نازار ده بیت و نه خوش ده بیت، ناتوانیت نه و دهرمانه بخوات که
 هه بیت له سهر کورپه له که ی. ناتوانیت به حهزی خوی بخه ویت و
 نه و شیوازه بخه ویت که خوی دهیه ویت. ناتوانیت به حهزی خوی
 کیلو هه لده گریت به به رده وامی و گه وره ترین قوربانی ده دات
 به جهسته ی خوی ته نها له پیناو نه وه مندالیکي تهن دروست
 ژان و نازاره ی کاتی مندالبوون بکهین که نه و ژنه پیندا ده پروات،
 به لام نه و بهرگی هه موو نه و شتانه ده گریت و ته نها به بینینی
 کورپه له که ی به یه ک زهرده خه نه هه موو شتیک له بیر ده کات. ئایه
 پیوانیش ناتوان نه و نو مانگه به شیوازیکی تاییه تتر و جوانتر
 مامه له بکهن له گه ل خیزانه کانیا. زیاتر له کاته کانی تر گرنگیان
 پی بدن و زیاتر له لایان بن و له جاران زیاتر پیان بلین خوشم
 ده ویت. چی ده بیت نه و نو مانگه پیاهه که به شیکي کاروباری
 ناو ماله که نه انجام بدات، چی ده بیت له جیاتیی نه وه ی کاتی زیاتر
 به سهر بهریت له گه ل هاورپیکانی بیت و نه و کاته لای خیزانه که ی
 به سهر بهریت. ئایه گهر نه و نافرته بهرگی نه و هه موو نازار و

ناره‌ه‌تیه‌ی گرت، نایه تۆش ناتوانی به‌رگه‌ی تووره‌بوونه‌کانی و
هه‌ندیك له قسه‌کانی بگرت، ناخر نه‌و به کۆمه‌لیك گۆرانکاری
خیرای جه‌سته‌یی و ده‌روونی‌دا تیده‌په‌ریت.

کاتی له‌دایک‌بوونی منداڵه‌که‌ی ناو سکی میرا دیار نه‌بوو،
ده‌کرا له هه‌ر ساتیکدا منداڵه‌که‌ له‌دایک بیت، بۆیه به‌ خیزانی حاجی
ئیب‌راهیم گوت که نه‌و کاتانه‌ی من ده‌رۆم بۆ سه‌ر ئیش، زووزوو
پروات بۆ مالی ئیمه‌ و ناگای له‌ ته‌ندروستی میرا بیت، خوشم
له‌ سه‌ر ئیش هه‌موو سه‌ره‌ سه‌عاتیک ته‌له‌فۆنم بۆی ده‌کرد و له
ته‌ندروستی ئه‌وم ده‌پرسی.

به‌یانیی رۆژی پینج‌شه‌مه‌ بوو من رۆیشتم بۆ سه‌ر ئیش، پاش
دوو کاتر می‌ر خیزانی حاجی ئیب‌راهیم ته‌له‌فۆنی کرد و گوتی: پیم
وا بیت کاتی له‌دایک‌بوونی منداڵه‌که‌ هاتوو و میرا زۆر ئازاری
هه‌یه، بۆیه وه‌ره‌وه‌ بۆ ئه‌وه‌ی بیه‌ین بۆ نه‌خۆشخانه. منیش خیرا
سه‌یاره‌که‌م له‌ حاجی که‌مال وه‌رگرت و به‌خیرایی رۆیشتمه‌وه‌ بۆ
ماله‌وه، ته‌ندروستی میرا هیچ باش نه‌بوو. دوا‌ی ئه‌وه‌ی گه‌یاندمانه
نزیکترین نه‌خۆشخانه‌ی منداڵ‌بوون، میرا توندتوند ده‌ستی منی
گرتبوو و ده‌گریا و ده‌یگوت: موحسین ئازارم زۆره، تکایه به‌ته‌نها
جیم مه‌هیله. منیش توندتوند ده‌سته‌کانم گرتبوو و پیم گوت:
تازیه‌که‌م، بیخه‌م به، دلنیا به‌ من هه‌میشه‌ له‌لات ده‌بم. هه‌موو شتیك
باش ده‌بیت. دوا‌ی ئه‌وه‌ من هاتمه‌ ده‌ره‌وه. رۆیشتم له‌ گۆشه‌یه‌ك
چوومه‌ سوخته‌ و به‌گریانه‌وه‌ دوام ده‌کرد خوایه‌ په‌حم بکه‌ به‌ میرا،

خوايه بپاريزی و هم میرا و همیش منداله که بهسه لامه تی بیته
 دونیاوه. سهرم بهرز نه کردبوویه وه که گوتم له گریانى مندالیک
 بوو، دلم خیرا لییده دا، تا نه وه بوو خیزانی حاجی ئیبراهیم هاتن و
 گوتیان: موژده تان لی بیت نه دازیار، بوون به باوکی کچیکی زور
 جوان. منیش خیرا وه لامم دایه وه: نهی ته ندروستی میرا چونه؟ به
 زرده خه نه یه که وه وه لامی دامه وه: نهویش زور زور باشه. دواى
 نه وه خیرا سو جده ی شوکرم برد. سوپاسی خوام کرد له سهر نه وه ی
 میرا ته ندروسته و مندالیکى کچی پى داین و بووم به باوک. دواى
 ماوه یه ک دکتوره ژنه که هات و پیروزیایی لی کردم پى گوتم ئیستا
 ده توانی بجیته لای هاوسهر و منداله که ت. سوپاسی دکتوره که م کرد
 و رویشتم بو لای میرا. دواى نه وه ی میرام له باودش کرد و پیم گوت
 که چه ند خوشم دهویت، رویشتم بو لای منداله که. ههر به بینینی
 نه مده توانی خوم بگرم، دهستم کرد به گریان. کچیکی بچکوله ی
 چه ند جوان بوو. پاش نه وه ی ماوه یه کی باش له نه خوشخانه مایه وه
 و دکتوره کان ته واو دلنیا بوون له ته ندروستی میرا و کچه که مان،
 به ریکه وتین به ره و ماله وه مان، پاش نه وه ی گه یشتینه وه، خیزانی
 نه کبه ر خانیش هاتبوو له گه ل کچه که ی و خواردنیشان دروست
 کردبوو، دواتر حاجی ئیبراهیم و نه کبه ر خانیش هاتن و هه مووان
 پیروزیایی منداله که یان لی کردین و نه کبه ر خان و حاجی ئیبراهیم
 پیش نه وه ی برۆن هه ریه کیکیان بریک پاره یان وه کوو دیاری بو
 کچه که مان دانا و پاشان رویشتن. پاش نه وه ی نه وان رویشتن،

من رۆیشتم و له ته نیشت میرا دانیشتم و پێم گوت، پیرۆزمان
 بیست نهو کچه جوانه، سوپاس که نهو ماوه یه بهرگهی خوارده
 ناخۆش و سووتاوه کانی منت گرت. میرا دهستی کرد به پیکه نین و
 گوتی: نا نا، خواردنی باشیش ده زانی ناماده بکهیت، بیرم کردۆتهوه
 له مه و دوا تو خواردن ناماده بکهیت. ههردوو کمان دهستان کرد به
 پیکه نین. پاشان میرا گوتی: هیچ ناوکت له خه یالدا بو نهوهی له
 کچه که مانی بنیین. وه لامم دایه وه: ناوم زۆر له خه یالدايه، به لام
 ههز ده کهم خۆت ناوی لی بنییت. میرا گوتی: من ههز ده کهم
 ناوی (ئهوین) بیست. منیش گوتم: ئهوین! بوچی؟ میرا وه لامی
 دامه وه: ئاخر تو ئهوینی راسته قینهت پێشانی من دا. تو بوویت
 ئهوینی راسته قینهت له دلمدا رواند، تو بوویت فیرت کردم ئهوینی
 راسته قینه چیه. تو تووی ئهوینی راسته قینهت له دلمدا رواند.
 ئیستاش وانه و تووه گه شهی کردووه و گه و ره بووه، ده مه ویت بو
 هه میشه نهو ئهوینه م له بهرچاو بیست، هه میشه له سه ر زوبانم بیست.

کچه که مان ناو نا (ئهوین)، رۆژی هه وته می له دایک بوونی
 رۆیشتم هه یوانیکم کری و کوشتمه وه و مالی حاجی ئیبراهیم و
 نه که بهر خان و هاوڕێیانی کۆمپانیا و نهو هاوڕێیانهی له مزگهوت
 ناسیبوونم باگێشتم کردن. ته نانهت ته له فۆنم کرد بو هاوڕێکانم و
 حاجی که مالیش پێم گوتن بووم به باوک. ئهوین مالی ئیمه ی کرده
 مالیکی ئهرو نام و چیرۆکی تری به خشیبوو به ژیا نی ئیمه، گریانی
 شه وانی زه رده خه نه کانی دلی ئیمه ی ئارام ده کرده وه. نهو کاتانهی

من ده‌رۆیشتم به‌ئاو ته‌وه بووم زوو کارم ته‌واو بیت بو نه‌وه‌ی کاتی زیاتر له‌گه‌ڵ میرا و نه‌وینی کچم به‌سه‌ر به‌رم. نه‌و رۆژانه‌ی من ده‌رۆیشتم بو سه‌ر کار میرا نه‌وینی له‌گه‌ڵ خۆی ده‌برد بو وانه‌کانی مزگه‌وتی. میرا بووبوو به‌یه‌کیک له‌مامۆستاکانی به‌شی ژنان له‌مزگه‌وتی (ئه‌مانه)، نه‌ک هه‌ر نه‌وه، بگه‌ر له‌تۆره‌ کۆمه‌لایه‌تییه‌کان و ده‌ورو به‌ری خۆشمان وه‌کوو بانگخوازیکی ژن ده‌ناسینرا. هه‌میشه هه‌ولێ ده‌دا ژنان هۆشیار بکاته‌وه و پێنموونیان بکات بو ئیسلام، به‌هۆی میراوه مزگه‌وتی (ئه‌مانه) گه‌رموگۆرییه‌کی زیاتری پتوه‌دیار بوو، ژنی زیاتر سه‌ردانی مزگه‌وته‌که‌یان ده‌کرد. رۆژ و مانگه‌کان خێرا ده‌رۆیشتن و بوو به‌دوو ساڵ ئێمه هاتبووین بو به‌ریتانیا و ژیانکردنمان له‌بێرمنگه‌ام. هه‌ستم ده‌کرد به‌خته‌وه‌ترین خێزان له‌سه‌ر ڕووی زه‌وی ئێمه‌ین. من و میرا و نه‌وینی کچم. میرا زۆری نه‌ما‌بوو هه‌موو قورئانی پیرۆز له‌به‌ر بکات. هه‌میشه هه‌ولێ ده‌دا و له‌مالی ئێمه‌دا له‌کاتی بێده‌نگیدا ته‌نها ده‌نگی قورئان ده‌بیسترا. قورئان ژبانی ئێمه‌ی سه‌رتاپا کردبوو به‌به‌هار.

رۆژیکیان له‌سه‌ر کار بووم. میرا ته‌له‌فۆنی کرد ده‌گریا، منیش گوتم: چی بووه‌ میرا، بو‌ده‌گریت، شتیکی خراب ڕووی داوه؟ نه‌وین شتیکی لێ به‌سه‌ر هاتوووه؟ میرا گوتی: ئێمه‌ باشین به‌س یاران. دوا‌ی ته‌وه‌ میرا ده‌ستی کرده‌وه به‌گریان گوتم: چی؟ یاران کییه؟ میرا به‌گریانه‌وه وه‌لامی دامه‌وه: یاران خوشکی باران. نه‌وانه‌ی پێشتر هاو‌پێم بوون. منیش وه‌لامم دایه‌وه: ئی؟ یاران چیی لێ

هاتووه؟ چی بووه؟ میرا گوتی؛ له ئینستاگرام بینیم وا نووسراوه
یارانی کچه مۆدیل به هۆی رووداوی هاتوچووه گیانی له ده‌ست
داوه. ئەو کاته‌ی میرا ئەو قسه‌یه‌ی کرد، راسته‌وخۆ ئەو قسه‌یه‌ی
یارانم بیر که‌وته‌وه که به میرای گوتبوو پیشتەر؛ ئەو خوایه‌ی
ئیمه‌ ده‌یناسین و بۆ ئیمه‌یان باس کردووه، له ته‌مه‌نی هه‌شتا
سالی‌ش ته‌وبه‌ بکه‌یت لیت خۆش ده‌بیت. بۆ ئەوه‌ی برۆم دلی میرا
بده‌مه‌وه، مۆله‌تم وه‌رگرت و رویشتمه‌وه بۆ ماله‌وه، میرا به‌رده‌وام
بوو له گریان. له‌ئامی‌زم گرت و پیم گوت؛ ئازیزه‌که‌م، تکایه‌ وا
له‌ خۆت مه‌که‌، ئیستاش با ته‌له‌فۆنی‌ک بکه‌ین بۆ باران و پرسه‌ و
سه‌ره‌خۆشیی خۆمانی ئاراسته‌ بکه‌ین. دوا‌ی ئەوه‌ی ته‌له‌فۆنمان
کرد بۆ باران و میرا ماوه‌یه‌کی باش قسه‌ی کرد له‌ گه‌ل باران، میرا
دوا‌ی ته‌له‌فۆنه‌که‌ باشتر بووبوو. تو‌زیک ئارام بووبوو‌یه‌وه. میرا
پرووی کرده‌ من و گوتی؛ راسته‌ ئەوانه‌ له‌ کاتی‌کی ناسک و هه‌ستی‌ار
پشتیان له‌ من کرد، به‌لام باوه‌ر که‌ مو‌حسین، یاران کچی‌کی خراپ
نه‌بوو و بارانی‌ش کچی‌کی خراپ نییه‌. به‌لام تا ئیستا که‌ سی‌کیان
نه‌دۆزیوه‌ته‌وه‌ یارمه‌تیده‌ریان بیت، ره‌نگه‌ گه‌ر گو‌ییان بۆ من گرت‌بایه‌
و هات‌بان له‌ گه‌ل من بۆ لای تو، ئیستا شته‌کان جو‌ری‌کی تر‌بان.

پاش سی مانگ له‌ مردنی یاران، رۆژی‌کیان پیش عه‌س‌ر بوو میرا
ته‌له‌فۆنی کرد، به‌ ده‌نگی‌را دیار بوو دل‌خۆشه‌ و گوتی؛ مو‌حسین،
تکایه‌ ئەم‌رۆ کاره‌کانت زوو ته‌واو بکه‌ و وه‌ره‌وه‌. منیش گوتم
بۆچی؟ میرا گوتی؛ میوانی‌کی تاییه‌تمان هه‌یه‌. بیرم کرده‌وه‌ ده‌بیت

ئەو میوانە تایبەتە کئی بیّت، پاش ئەوێ کارە کانم تەواو کرد، خێرا
بەرەو ماله‌وه رۆیشتمه‌وه. دواى ئەوێ لە دەرگام دا، میرا هات
دەرگای کردوو و پیکه‌وه رۆیشتینه ژووره‌وه، کاتیك گه‌یشتمه
هۆله‌ که بینیم، و باران هاتوو، خوشکی یاران، خێرا بەرەو پرووم هات
و گوتی: توو خوا براکەم، رینگه‌ بده‌ ده‌سته‌ کانت ماچ بکەم. منیش
وه‌لام دایه‌وه: أستغفرالله خوشکم، ئیمه‌ شایانی ئەو کارە نین. پاشان
بە خێرهاتنم کرد و بە گەرمی پیشوازی و میوانداریمان لی کرد.

پاش ئەوێ نانی ئیوارەمان خوارد، باران باسی مردنی
خوشکه‌ که‌ی کرد و پیتی گوتین: بەراستی ئیمه‌ سته‌ممان له‌ خۆمان
کرد بەوێ به‌دواى قسه‌کانی میرا نه‌که‌وتین و نه‌هاتین بۆ لای
تۆ. ئیمه‌ش ده‌مانزانی ئیمه‌ له‌ چ گێژاو و پیسییه‌ کدا ژیان ده‌که‌ین،
به‌لام نازانم بویری ئەوهمان نه‌بوو دانی پیدا بنیین یا ته‌نها خۆمان
له‌ بابته‌ که‌ بیئاگا ده‌کرد. مردنی یارانی خوشکم بۆ من بوویه
هۆکاریک بۆ ئەوێ به‌ئاگا بیمه‌وه و سنووریک بۆ ئەو کارە خراپانه‌م
دابنیم. ده‌مه‌وێت له‌ سفره‌وه ده‌ست پی بکەمه‌وه. ده‌مه‌وێت بیمه‌وه
به‌ بارانیکی تازه‌ که‌ ژیانیکی تازه‌ی پی بیّت. الحمدالله ئیستا و
ته‌وبه‌م کردوو و وا هه‌ست ده‌که‌م هیواش-هیواش گیانیکی نوێ
دیته‌وه به‌ر جه‌سته‌م. یه‌که‌مین که‌س که‌ ویستم سوپاسی بکەم و
بیینم، هه‌زم ده‌کرد ئیوه‌ بن و ئەو خۆشییه‌م له‌ گه‌ل ئیوه‌ به‌ش بکەم.

میرا پرسیاوی له‌ باران کرد و گوتی: ئەی ئیستا خه‌ریکی چیت؟
چ کاریک ده‌که‌یت؟ باران وه‌لامی دایه‌وه و گوتی: وا خه‌ریکم

له گەل يە كێك له كەناله ئاسمانییه ئیسلامییه كان گرێبه ستێك
ده كه م بۆ ئه وهی لای ئه وان كار به كم.

۲۶۰

میرا دووباره پرسیری کرد له باران و گوتی: نهی عیسا یاسین
چۆن رینگه به وه ده دات؟

باران زه رده خه نه یه کی کرد و گوتی: دیاره ناگادار نین عیسا
یاسین چیی به سه ر هاتووه؟

من و میرا به سه ر سامییه وه گوتمان: چی به سه ر هاتووه؟

باران زه رده خه نه ی هه ر له سه ر روخسار بوو و گوتی: مانگیك
له مه و پیش تووشی جه لته ی ده ماخ بوو و به شیکی زۆری جه سته ی له
كار كه وتووه، به كورسی هاتوچۆی پێ ده كه ن و به ئه سته م ده توانیت
قسه بكات.

باران دواى ئه وه ده سته ی کرد به پیکه نین و گوتی: ئه و چه په له
زۆر له میژ بوو شایانی ئه وه بوو خراپتری لێ به سه ر بیت. هیشتاش
ئه و سزایه ناگات به چاره کی ئه و ئازاره ی ئه و تووشی کچه هه ژار
و بیکه سه کانی کردووه.

پاشان باران پرووی کرده من و گوتی: خۆزگه كاك مو حسین،
هه موو كچێك وه كوو میرا به به خت بایه و تووشی گه نجیکی
باشی وه كوو تۆ بوو بایه. داواكارم له خوا خێر و به ره كه تی زیاتر
برژینیت به سه ر ئه و ماله دا. من جگه له بۆنی خۆشه ویستی و پرێز و

مېهره بانی، بۆلى ھېچى تر ناکەم لەو ماله. مە گەر کچ چىيى دەوئ
لەو زياتر بېت بە ژنى پياويک کە بتوانيت ريزى بگريت و خوشى
بوئ و نازارى نه دات و ماليکى ناسوودهى بۆ دروست بکات.

باران سى پۆژ لای ئيمه مايه وه و دواتر گه پرايه وه بۆ کوردستان.
من و ميرا خوشحال بووين بۆ باران و دوغای خیرمان بۆ کرد. پاش
ئەوێ باران پۆيشت، ميرا گوتى: دەزانى موحسين ئيستا گەر
لیم بېرسن خەونت چييه يا پلانت چييه بۆ داهاتوو؟ چيان وه لام
دەدەمە وه. پيان دەلیم: ھەموو خەونى من ئەوێه پۆژيک بتوانم
لە ولاتى خۆمان، کوردستان، پيشبرکيکى شاجوانى ریکبخەم.
دەزانى مەرجه کان چى دادەنیم. دەبيت ھەموو قورئانى پیرۆزى
لەبەر بيت و زۆرترين فەرمووده شى لەبەر بيت بە تيگە يشتنە وه و
داپۆشراو بيت و گرنگ نيه ژن بيت يان کچ، گرنگ نيه بالاي
چەندە و پەنگى چۆنە و تا چەند جوانە، ھەموو ئەوێه گرنگ بيت
تيگە يشتوويى و پەوشتى جوان بيت و نرخى خۆى بزانيه وه کوو
ئافره تیک.

تەماشايه کى کردم، گوتى: يارمە تيم دەدەيت لەو کارەدا وانیه!
وہ لامم دايه وه و گوتم: بە دلنياييه وه يارمە تيت دەدەم.

ئەوين ھيواش-ھيواش گەورە دەبوو و دەيتوانى لەسەر قاچە کانى
خۆى بروات و ھەندیک قسەش فير بووبوو. تەمەنى بووبوو بە
سى سال، ميرا ھەميشە دەيگوت: موحسين ئەوين چاوه کانى و

ليوه كانى له تۆ ده چيټ، تهنانهت قژيشى وه كوو تۆ لولو له وه
خاله ي سهر پروومه تى چه پى وه كوو نه وهى تويه. منيش ده مگوت؛
سهر كه لووتى ده ليټ لووتى تويه. رهنگى قژى وه كوو رهنگى
قژى تۆ ره شه.

۲۶۲

پوژيكيان له ئيش ته واو بووم و ته له فونه كه م دهرهينا بو نه وهى
ته له فون بكه م بو ميرا و لى بپرسم بزنام هيچمان ناويت له بازار
بيكرم. به لام ميرا وه لامى ته له فونه كه ي نه دايله وه، دووباره ههولم
دايله وه، ديسان وه لامى نه دايله وه، دلم ده يگوت ميرا شتيكى لى
به سهر هاتووه، خيرا رويشتمه وه و كاتيک دهرگاي ماله وه م كرده وه،
بينيم وا ميرا له هو له كه له سهر زهوى كه وتوو وه و ئه وين يه كه به
خوى هاوار ده كات و ده گريت. به را كردن رويشتم به ره و لاي ميرا،
بينيم وا له هوش خوى چوو وه، خيرا ته له فونم كرد بو سه ياره ي
فرياگوزارى و خيرا هاتن، كاتيک دراوسيكانمان گوييستي دهنگى
سه ياره ي فرياگوزارى بوون، هه موويان هاتن حاجى ئيبراهيم،
به خوى و خيزانه ي و ئه كبه ر خان و مندال و خيزانه كه ي هاتن،
خيرا ميرانان برد بو نه خوشخانه ي شارنه ئيليزا بيژ. دواى نه وهى
دكتوره كان ميرانان برده ژووره وه، پاش ماوه يه كه دكتوره كه هاته
دهره وه و گوتى: ئيستانه خوشه كه تان باشه و هوشى بو گه راوه ته وه،
به لام پيوسته پشكنينى زياتر بكه ين بو دنيا بوون له ته ندروستى
خيزانه كه تان. پاش نه وهى ته نجامى پشكنينه كان گه رانه وه و
دهركه وت هيچ كي شه يه كي نيه، گه راينه وه بو ماله وه. پوژ له

دوای رۇز ھەستەم دە کرد میرا رەنگى دە گۆرۈپت و رەنگى رۇخسارى
زەرد دەبىت، لە گەل ئەوۋى ئەو وزە و ھىزەى جارانیشى نە ماپوو.
مانگىك تىپەرى، بە میرام گوت: میرا وا ھەست دە کەم تۇ باش
نەبىت، خۆت ئامادە بکە با پرۆین بۇ نەخۇشخانە. میرا گوتى: ھىچ
نییە، رەنگە بە ھۆى سوورى مانگانە کەمەوۋە بىت. بە لام من سوور
بووم لەسەر ئەوۋى کە دەبىت پرۆین بۇ نەخۇشخانە. پاش ئەوۋى
رۆیشتىن بۇ نەخۇشخانە، دکتۆرە کە گوتى: ھىچ شتىكى وا نییە،
تەنھا بەرگىرى لەشى تۆزىك لاواز بوو. پشکىنىتىكى بۇ دە کەین
بزاین ھۆکارە کەى چىیە. پاش ئەوۋى ئەنجامى پشکىنەکان
ھاتنەوۋە، دکتۆرە کە منى بانگ کرد بۇ ژوورەوۋە و گوتى: ھیوادارم
بەباشى لەو قسانەم تىبگەیت کە ئیستا پىت دەلیم: خىزانە کەى
ئىوۋە تووشى شىرپەنجەى پەنکریاس بوو. ئەوۋى جىگای داخە
ئەوۋە نەخۇشییە کە لە سەرتای بىلەبوونەوۋەیدایە، بە لام خىرایى
دابەشبوونى خانە شىرپەنجەییەکان زۆرە و گەر زوو خەمى لى
نەخۆین، رەنگە چارەسەرى قورس بىت. کاتىك دکتۆرە کە گوتى:
شىرپەنجەییەتى، دونیا لەبەر چاوەکانم رەش بوو. دەمم دەتگوت
بە شتىك بەستوویانە، نەمدەتوانى قسە بکەم. دکتۆرە کە گوتى:
بەپریم، ئىوۋە باشن؟ سەیر کە، ھەموو ھىزى خىزانە کەت تۆى، بۆیە
دەبىت بەھىز بىت و لەبەرەمبەر ئەو خۆت بەلاوازی نیشان نەدەیت.
ئىستاش پىوېستە خىزانە کەت بەین بۇ بەشى تايبەت بە تووشبووان
بە شىرپەنجە. دوای ئەوۋى رۆیشتەوۋە بۇ لای میرا. میرا گوتى:

چى بوو؟ دكتورە كە چىيى پىن گوتى؟ ۋە لاملەم دا يە ۋە و گوتىم؛ شىنكى
 ۋاى نە گوت شايانى باسكردن بىت. مىرا گوتى؛ ئە ۋە ھە موو ماۋە ۋە
 لە ژوورە ۋە بوويت، كە چى ئىستا دە لىت شىنكى نە گوت شايانى
 باسكردن بىت! دۋاى ئە ۋە دوو پەرستار ھاتن و بە مىرايان گوت
 تىكايە ۋەرە لە گە لمان. مىراش گوتى؛ بۆ كۆي؟ موھسىن من چىمە؟
 بۆ قسە ناكەيت؟ ئە ۋانە من بۆ كۆي دە بەن؟ ۋە لاملەم دا يە ۋە؛ نازىم
 خۆ گوتىم شىنكى ۋا نىيە، پىرۇ با پىرۋىن لە گە لىان بزانىن دە مانەن
 بۆ كۆي. ھەر لە ناۋ نە خۇشخانەى شارنە ئىلىزابىت پىرۋىشتىن بەرە
 بەشى شىرپەنجە و چارەسەرى شىرپەنجە. مىرا كاتىك نووسراۋى
 سەر دىۋارە كەى بىنى، راۋەستا و گوتى؛ ئە ۋە چىيە موھسىن؟ چى
 لە سەر ئە ۋە دىۋارە نووسراۋە؟ دۋاى ئە ۋە قسانەى راستە ۋە خۆ مىرا
 لە ھۆش خۆى چو، خىرا بردمانە ژوورە ۋە. كاتىك بە ھۆش خۆى
 ھاتە ۋە، دووبارە پىرسىي: من لە كۆيىم؟ ئە ۋە چى بوو من لە سەر
 دىۋارە كە بىنىم نووسراۋو؟ خۆم لى نىك خستە ۋە و لە نامىزىم
 گرت و پىم گوت: ئارام بە ۋە ئازىم، ھە موو شىنكى باش دە بىت،
 بەس ئارامت ھە بىت. پاشان من پىرۋىشتىم بۆ ئە ۋەى كاروبارى ناۋ
 نە خۇشخانە تە ۋاۋ بىكەم و ناۋى تۆمار بىكەن لە بەشى شىرپەنجە.
 دۋاى ئە ۋەى كاروبارە كانم تە ۋاۋ كرد، دكتورە كە ھات و گوتى؛
 ۋە كۆۋ چارەسەرى سەرەتايى ئە ۋە دەرزىيەى بۆ دە كەين، بزانىن
 كاردانە ۋەى نە خۇشپىيە كە چۆن دە بىت. دە تۋانن نە خۇشە كە تان
 بەنە ۋە، بە لاملەم دە بىت پىرۋانە بە بەردە ۋامى بىن بۆ نە خۇشخانە بۆ
 ۋەرگرتنى پىشكىن و دەرمانە كانى.

پاش نه‌وه‌ی گه‌راینه‌وه بو ماله‌وه، رۆیشتم بو لای مالی حاجی
 ئیبراهیم و نه‌وینم هی‌نایه‌وه، له‌به‌ر نه‌وه‌ی پیش نه‌وه‌ی من و میرا
 برۆین بو نه‌خۆشخانه نه‌وینمان برد بوو بو مالی نه‌وان. کاتی‌ک
 گه‌یشتمه به‌رده‌م مالی نه‌وان، له‌ده‌رگام دا، خیزانی حاجی ئیبراهیم
 ده‌رگا‌که‌ی کرده‌وه، فهرمووی لیم کرد بو ژووره‌وه، به‌لام من سوپاسم
 کرد و گوتم: ده‌بی‌ت برۆمه‌وه. سه‌یری‌کی کردم، گوتی: نه‌ندازی‌ار
 له‌باش ناچیت، شتی‌ک رووی داوه؟ دکتۆره‌که چیی گوت؟ وه‌لام
 دایه‌وه و گوتم: میرای خیزانم شیرپه‌نجه‌یه‌تی. خیزانی حاجی
 ئیبراهیم ده‌ستی خۆی نا به‌ده‌میه‌وه و گوتی: چی؟ شیرپه‌نجه؟ چ
 جو‌ری‌کی؟ وه‌لام دایه‌وه: به‌لێ، شیرپه‌نجه‌ی په‌نکریاس. کاتی‌ک نه‌و
 قسانه‌ی له‌من بیست، نه‌یتوانی هیچ بلی‌ت، خیرا رۆیشت نه‌وینی
 بۆم هی‌نا و دواتر من گه‌رامه‌وه بو مالی خۆمان. کاتی‌ک گه‌یشتمه‌وه
 میرا ده‌گریا. خیرا رۆیشتم بو لای، پیم گوت: تکایه مه‌گری نازیم،
 دلیا به‌هموو شتی‌ک باش ده‌بی‌ت، نه‌وه‌ش تاقیکردنه‌وه‌یه‌که بو
 ئیمه، ده‌بی‌ت له‌سه‌ری ئارامگر بین. خوا (البصیر و السميع)ه، واتا
 ده‌مانبینی و گوئیستی ئیمه‌شه. له‌همان کاتدا (المجیب) واتا
 وه‌لامده‌ره‌وه‌ی دوعا‌کانی‌شمانه، (الرحمان)ه واتا به‌خشه‌نده‌یه، کاتی‌ک
 تو داوای شتی‌کی لی ده‌که‌یت، پیت ده‌دات. سه‌ره‌رای هموو نه‌وانه
 (الكافی) واتا ته‌نها نه‌و به‌سه بو به‌نده‌کانی. گه‌ر نه‌وت له‌گه‌ل
 بی‌ت، هموو دونیاش دژت بی‌ت خه‌مت نییه، خو نه‌گه‌ر نه‌و له‌دژت
 بی‌ت، هموو دونیاش پشتگیری‌ت بکات به‌ست نییه.

۲۶۶ رۆز بەررۇز ئەندروستىيى مىرا بەررە خراپى دەرىشت،
 ھەرچەندە دىكتۆرە كان ھەموو ھەوللىكى خۇيان دەدا، بەلام ھىچ
 سوودىكى نەبوو، دىكتۆرە كە دەيگوت: جەستەى ھىچ وەلامىكى
 ئەرىنىيى نىيە بۇ دەرمانە كانمان. لە كۆتايىدا دىكتۆرە كان بىريارىان دا
 بەوھى دەبىت لە نەخۇشخانە بىمىنىتەو بۇ ئەوھى دەست بگەن بە
 چارەسەرى كىمىيى بۆى. مىرا وەكوو جاران خەمبار نەبوو، نازانم
 چى رووى دابوو، بەلام ئەو ترسەى سەرەتا ھەيىو لە نەخۇشىيە كە،
 ئىستا نەيىابوو. ئەو مىرايەى وەكوو ھاوھلى شاجوان ھەلثىردرا،
 وائىستا لاواز لاواز بوو و جەستەى زەرد ھەلگەراو، قژە جوان و
 رەشە كەى نەمابوو. بەلام لە جاران بەھىزتر بوو، نازانم ھۆكار چى بوو.

من ئەوینم بزدبوو بۆ لای مالى حاجى ئىبراھىم و ھەركاتىكىش
 گریابایە یا مىرا داواى کردبایە، دەمبەرد بۆ لای. منیش شەو لای ئەو
 دەمامەو و رۆژانەش دەرویشتم بۆ سەر كار. رۆژىكىان بانگى
 کردم و گوتى: موحسین واهەست دەكەم ئەو كۆتاساتە كانى ژيانمە
 و زۆرم نەماو بمرم، بە دىكتۆرە كان بلى بىسوودە ھەولەكانیان.
 منیش دەستم کرد بە گریان و پىم گوت: تكایە ئەو قسانە مەكە، و
 دىكتۆرە كان خەرىكى كارى خۇيانن، پشتیوان بە خوا ئەو دەرمانانە
 دەبنە ھۆكارىك بۆ باشبوونەوھت. زەردەخەنەيە كى کرد و گوتى:
 دەتوانى دەفتەرىك و قەلەمىكم بۆ بهینى. منیش دەفتەرىك و
 قەلەمىكم بۆ ھینا. سوپاسى کردم و گوتى: ھەندىك شت ھەيە
 دەمەوئىت بیاننوسم، نازانم توانام دەبىت يان نا.

رۆژه‌کانم له ئیش زۆر به‌قورسی لێ ده‌ڕۆپشتن و شه‌وانیش
 له‌به‌رامبه‌ر میرا داده‌نیشتم و نه‌ماشام ده‌کرد بزانی چی ده‌نورسیت،
 رۆژیکیان له‌ نه‌خۆشخانه‌ بووم، مۆبایله‌ که‌م زه‌نگی لێدا، دوا
 ئه‌وه‌ی هه‌لم گرت زانیتم له‌ کوردستانه‌وه‌ ته‌له‌فۆن ده‌که‌ن،
 وه‌لامم دایه‌وه‌: به‌لێ. که‌سیک گوتی: ئه‌و ژماره‌یه‌ هه‌ی نه‌ندازیار
 موحسینه‌، هاوسه‌ری میرا؟ وه‌لامم دایه‌وه‌: به‌لێ خۆیه‌تی، فهرمووا
 وه‌لامی دامه‌وه‌ و گوتی: به‌ڕیزم من کوری عیسا یاسینم، باوکم
 ده‌یه‌وێت له‌ گه‌ڵ میرا خاتوون قسه‌ بکات. منیش مۆبایله‌ که‌م دا به‌
 میرا، نه‌مزانی چی ده‌لێن، ته‌نها ئه‌وه‌نده‌ نه‌بی‌ت گویم له‌ میرا بوو
 گوتی: خوا بته‌خشیت. پاشان مۆبایله‌ که‌ی دایه‌وه‌ به‌ من و گوتی:
 ده‌یه‌وێت له‌ گه‌ڵ تۆش قسه‌ بکات. پاش ئه‌وه‌ی وه‌لامم دایه‌وه‌:
 به‌لێ، ده‌نگیکه‌ی لاواز به‌چهرچهری هاته‌ به‌رگویم و گوتی: نه‌ندازیار
 بمموره‌. به‌راستی... به‌راستی هه‌موو ئه‌... ئه‌وه‌ی ئیستا تووشی
 بوومه‌... بوومه‌ به‌ هۆی خراپی و پیسیم بوو... بوو له‌ گه‌ڵ ئیوه‌،
 ده‌زانم... ده‌زانم قورسه‌، ماوه‌یه‌ك پراوه‌ستا، دیار بوو هه‌ناسه‌ ته‌نگ
 بووبوو، دواتر به‌رده‌وام بوو و گوتی: ده‌زانم قورسه‌ ئه‌و داوايه‌،
 به‌لام تکایه‌... تکایه‌ گه‌رده‌نم ئازاد بکه‌ن. ده‌زانم دره‌نگیشه‌ بۆ ئه‌و
 قسه‌یه‌، به‌لام... به‌لام داواتان لێ ده‌که‌م بگه‌ڕینه‌وه‌ بۆ کوردستان،
 به‌لێن بی‌ت کۆره‌کانم بینه‌ پاسه‌وانی به‌رده‌رگاتان و بتانپاریزن و
 هه‌موو شتیکی کۆنیش له‌ناو به‌رن. به‌س ئیوه‌ گه‌ردنم ئازاد بکه‌ن
 و لێمان خۆش بن. ده‌زانی شه‌وانه‌ خه‌وم نییه‌، ده‌شزانم به‌ هۆی چ
 شتیکه‌وه‌یه‌. ئیستاش ده‌بی‌ت ته‌له‌فۆنه‌ که‌ داخه‌مه‌وه‌ چوونکه‌

ئاتوانم زۇر قىسە بىكەم بە ھۆى نە خۇشسىيە كەم، گەر گەردەم ئازاد
بىكەن، چا كەيە كى گەورە دە كەن لە گەلم، پاشان تە لە فۇنە كە داھى،
مىرا پاش تە لە فۇنە كە ھىچى نە گوت، چوونگە نەو ماوۋە
زۇر زۇر بىھىز بوو بوو، زۇر بەى كاتە كان دە خەوت و ئىشنىھانى
بۇ خواردن نە ما بوو و ماوۋە ماوۋە دە يگوت؛ ئازارم زۇرە.

رۇژىكىان لە سەر ئىش بووم، تە لە فۇنىك لە نە خۇشخانە،
ھات و گوتيان؛ خىزانە كەت تەندروستىي زۇر خراپە، خىرا خوت
بگەيەنە نە خۇشخانە. منىش خىرا رۇيىشتم بۇ نە خۇشخانە. كاتىك
گەيىشتم، مشەو شىم پىوۋە دىا رىوۋ و قزە كانم ئالوز بوو بوون،
رۇيىشتم بۇ لاي مىرا. مىرا بە دەستى ئاماژەى بۇ كردم كە لىنى نىك
بىمەوۋە، كاتىك لىنى نىك كەوتمەوۋە، دەستى بەرز كىردەوۋە و وەكوۋ
شانە بەناو قزە كانى منىدا ھىنا و قزە كانى بۇ رىك دەخستىم، گەر لىم
بىرسن جوانترىن شانەيەك چى بووۋ قزە كانت پىي شانە كىرىت،
ئەوا بى دوودلى دەلىم دەستى ھاوسەرە كەم بووۋ. مىرا بەردەوام بوو
لە داھىنانى قزە كانم، تائەوۋە بوو دەستىم گرت و توندتوند ماچم كىرد.
بە دەنگىكى نىمەوۋە گوتى؛ لەو دەفتەرەدا كۆمەلىك ئامۇرگارى
و قىسەم نووسىوۋە بۇ ئەوۋىن، ھەركاتىك زانىت بايى ئەوۋە گەورە
بووۋە و تىدەگات لەو قىسانە، بىدە پىي با بىانخوۋىنىتەوۋە، دلىام زۇر
بەسوود دەبىت بۇي. تۆش بىخوۋىنەوۋە و سەيرىكى بىكە، گەر زانىت
لە شتىكى كەمە، بۇي زىاد بىكە. ئەوۋە شىيان نامەيە كە لە مەوۋە بۇ
تۆ، بەلىن بدە تاوۋە كوۋ من دەمرم نەيكەيتەوۋە.

من خه‌ریک بوو ده‌گریام و پتیم ده‌گوت؛ نه‌و قسانه‌چییه، به‌ریار
نییه‌بو هیج شوپنیک برۆیت، پتیکه‌وه کچه‌که‌مان گه‌وره‌ده‌که‌ین و
پتیکه‌وه به‌ریار ده‌بین. خه‌ریک بوو نه‌و قسانه‌م بو میرا ده‌کرد کاتیک
هه‌ستم کرد ده‌ستی شل بوو و فرمیسک له‌چاوه‌کانی هاته‌خواره‌وه،
بزه‌یه‌کی جوان له‌سه‌ر روخساری بوو. هه‌رچه‌ندی بانگم کرد؛ میرا،
میرا! هیج وه‌لامیکه‌کی نه‌بوو، دکتوره‌کان هاتن و دواتر یه‌کینکیان
منی هه‌لستاند و گوتی: به‌ریزم، به‌داخه‌وه، بوخوتان خوش بن.

کاتیک چاوه‌کانم کرده‌وه، بینیم حاجی نیبراهیم له‌ته‌نیشم له‌سه‌ر
کورسییه‌ک دانیشتووه. پرسیم من چی ده‌که‌م لیتره؟ کوا میرا؟ حاجی
نیبراهیم هات بو لام و پتی گوتم: نارام به‌وه‌انا لله و انا الیه‌راجعون.
پاش نه‌وه رویشتین جه‌سته‌ی میرامان وه‌رگرته‌وه نه‌و
جه‌سته‌یه‌ی که‌ته‌نها چهند کیلویه‌کی لی مابووه‌وه. دوا‌ی نه‌وه‌ی
نوژمان له‌سه‌ر کرد و به‌خاکمان سپارد، هاتینه‌وه بو مالتی، به‌لام کام
مال، مالتیک هیج جیگایه‌کی له‌مال نه‌ده‌چوو بی میرا، نه‌و کاته‌ی
میرا زیندوو بوو و هه‌ستت ده‌کرد دیواره‌کانیش گیانیان له‌به‌ره،
به‌لام نیستا بوونه‌ته‌وه چوار دیواری ساردوسر.

هاورنیکانم هه‌موویان ته‌له‌فونیان کرد و زۆر خه‌مبار بوون
به‌کۆچی دوا‌یی میرای خیزانم، حاجی که‌مال ته‌له‌فونی کرد و
سه‌ره‌خۆشیی لی کردم و دوا‌ی لی کردم بگه‌ریتمه‌وه بو کوردستان
و یارمه‌تیی بده‌م له‌نیش و کاری کۆمپانیا.

پینج رۆژ رۆیشتبوو به‌سه‌ر کچی دوایی میرادا، نه‌مده‌توانی
هیچ بکه‌م. له‌ مال نه‌ده‌رۆیشتمه‌ ده‌ره‌وه، گهر نه‌وینیش گریابیه‌
ماوه‌یه‌كه‌ ده‌یاننه‌ینا بۆ لای من و پاش نه‌وه‌ی ژیر ده‌بوویه‌وه کچه‌که‌ی
حاجی ئیبراهیم ده‌ستی ده‌گرت و ده‌بیرده‌وه بۆ مالی خۆیان.

ساتیک بیرم رۆیشت بۆ لای نه‌و نامه‌یه‌ی میرا بۆی نووسیووم،
واهه‌ستم ده‌کرد نه‌و نامه‌یه‌ی بتوانیت تۆزیک له‌و نازاره‌ی سه‌ر دلم
که‌م بکاته‌وه. بۆیه‌ رۆیشتم نه‌و نامه‌یه‌م هینا و کردممه‌وه، تیندا
نووسرابوو:

— السلام علیکم

سلاو له‌و پیاوه‌ی فی‌ری خوشه‌ویستی کردم. سلاو له‌و پیاوه‌ی
توند ده‌ستمی گرت و له‌ناو تاریکییه‌وه منی هینا به‌ره‌و رووناکی.
سلاو له‌و پیاوه‌ی به‌هه‌موو نه‌وه‌ی هه‌یبوو له‌گه‌لم بوو و هه‌موو
شتیکێ خۆی پێ دام، له‌به‌رامبه‌ردا من جگه‌ له‌ ناخۆشی و ئاواره‌یی
و دووری له‌ نیشتمان و دۆستان هه‌یچی ترم پێ نه‌دا. ئازیزم، ده‌زانم
ئێستا که‌ نه‌و نامه‌یه‌ ده‌خوینیته‌وه چه‌نده‌ دلشکاوی، چه‌نده‌ هه‌ست
به‌ ته‌نهایی ده‌که‌یت. سوپاست ده‌که‌م بۆ هه‌موو شتیکێ له‌ پیناو
دلخۆشیی من کردت. سوپاس بۆ بوون به‌ هاوسه‌رم. ئازیزم، بۆ
ساتیکیش گومانم نه‌بووه‌ له‌ خوشه‌ویستی تۆ بۆ خۆم و ده‌زانم
چه‌ند منت خوش ده‌وێت، ده‌زانم چه‌ند بۆت قورسه‌ له‌ جیاتیی
من که‌سیك له‌ ته‌نیشته‌ خۆت بینیت، به‌لام نه‌وه‌ سوننه‌تی ژیانه‌،
ده‌بێت هه‌ریه‌ کێکمان پێش نه‌وه‌ی تر به‌مریت. خوا چاره‌نووسی منی

وا دانا بوو که ئاوا زوو برؤم، خوشه ویستم موحسین. نهوین هیشتا
مندالیکه بچوو که، تو به‌ته‌ن‌ها ناتوانی ناگاداری بیت. نهوین
پیوستی به که‌سیکه رۆلی دایکی بو بگیت، من دل‌نیام له‌وهی
هه‌رگیز بیرت له‌وه نه‌کردۆته‌وه ژنی دووهم به‌سه‌ر من بهینی، به‌لام
من داوات لی ده‌که‌م هه‌رچی زوو به‌ریار به‌دیت و که‌سیکی
گونجاو بکه‌یته دایکی نهوین. ژنیک بیت بتوانیت په‌روه‌رده‌یه‌کی
باشی نهوین بکات و باش ئاگای لی بیت. خو من دل‌نیام له‌وهی هه‌ر
وه‌کوو چۆن دایکه‌مان عایشه‌غیره‌ی ده‌کرد له‌خه‌دیجه‌ی دایکه‌مان،
ئه‌وها ئه‌و ژنه‌ی تو ده‌یهینی غیره‌ ده‌کات له‌من، چونکه‌ دل‌نیام
منت زیاتر خوش ده‌ویت له‌ئه‌و.

خۆشم ده‌ویت!

نامه‌ی ژنیک که نه‌یتوانی بیته ژنیکه‌ی باش بو هاوسه‌ره‌که‌ی.

هاوسه‌ری ئازیزت... (میرا)

دوای خویندنه‌وه‌ی نامه‌که نه‌متوانی کۆنترۆلی فرمیسکه‌کانم
بکه‌م. بیرم له‌و دیره‌ ده‌کرده‌وه که نووسیووێ نهوین پیوستی
به دایکه. ئاخ‌ر چۆن بتوانم که‌سیک له‌جیاتیی تو وه‌کوو دایکی
منداله‌که‌م قبول بکه‌م، چۆن رازی بم منداله‌که‌م له‌جیاتیی تو به
دایکه‌بانگی که‌سیکی تر بکات.

له‌و بیرکردنه‌وه‌نه‌دا بووم و نامه‌که‌م به‌ده‌سته‌وه‌بوو که حاجی
نیپ‌راهیم هات، دوای ئه‌وه‌ی له‌ئه‌حوالی منی پرسی، گوتی: کورم

كچى دونىاي، چوونكه باوكى وه كوو نه وهى تو دووباره نابېته وه.
 ريگه م بده تووزيك باسى نه وهت بو بكم چون باوكتم ناسى. نيواره
 بو، خوړى خه لكى رووى له ناواوون بو، به لام من بيناگا بوم
 له وهى تازو وا خه ريكه خوړى من هه لدېت و ژيانم پرووناك ده كاته وه.
 ناسينى باوكت گه وره ترين ديارى خوا بوو بو من. نهو منى له ناو
 جيهانېكى بوگه نى پيس، كه هيچ نرخيكى بو ئافرهت نيه، پزگار كرد
 به ره و جيهانېك كه تييدا ژن شارنه و خاوه نى كه سايه تى به هيزى
 خويه تى و ريزليگير او وخوشويستراوه. نهو بوو به باشتري پالپشتى
 من و بوو به قهلايهك بو پاراستنى من. نهو له پيناو من ناره حه تى و
 ليدانى زورى بينى. باشتري ژيانى بو من دروست كردبوو. هه ستم
 ده كرد من به خته وه رترين ژنى دونيام و به هاتنه دونىاي توش نهو
 هه سته خوشه زياترى كرد. به لام دياره خوا باشتري ده زانيت خير
 له چيدايه و شهر له چيدايه. ده زانم مردنى من زور ئازار به خش
 بووه بو باوكت، به لام من له پيناو نه وهى كه سيك هه بيت ئاگاي
 ليت بيت، داوام كردووه له باوكت دواى من هاوسه رگيرى بكاته وه.
 كچم باش نهو دپړانه ي ئيستا بخوينه وه و دووباره و سيباره شيان
 بكه وه. نهوانه ي ليره دا نووسيومن، وا هه ست ده كه م يارمه تيده ريكي
 باشت بن له ژيان. كچى خوم پياوان دوژمنى ژنان نين، پياوان بو
 نه وه دروست نه كراون ئيمه ركابه رايه تيان له گه ل بكه ين، به لكوو
 خوا هه ردووكمانى بو نه وه دروست كردووه بيينه هاوپرى و هاوكارى
 يه كترى بو ژيانىكى ئاسووده. كچى خوم، بزانه سه ربه رزى مروف و

زنیس به تایبه تی به ئیسلامه وهیه، من نه و کاته ههستم به نرخى خۆم
 کرد که ئیسلامم قبول کرد، نه و کات زانیم که زیانم واتایه کی تری
 ههیه که موسلمان بووم. کچی خۆم، خۆت بیاریزه له وهی دۆستایه تی
 که سانیك بکهیت که له خوا دوورت دهخه نه وه. هه میسه خۆت له
 که سانیك نزیك بخه وه که ره زامه ندیی خویان مه به ست بیست. کچی
 خۆم، چۆن خۆت له ئاگرێك ده پاریزی بۆ نه وهی نه تسووتینیت و له
 ئاوێك نه تخنکینیت و له مارێك هه لدینیت بۆ نه وهی پیتته وه نه دات،
 ئاواش تۆ هه لیبی له دهستی ریکخراوه کانی زنان. من تا نه و کاته ی
 له گه ل نه واندایه بووم جگه له مروفتیکی دۆراو، هیچی تر نه بووم،
 به لام به س به خۆرزگارکردن لیان، بوومه سه ره برزترین و براوه ترین
 ئافرهت. کچی خۆم، دلنیا م له وهی بوویت به کچیکى زۆر جوان،
 بۆیه ئاگاداری نه و کورانه به که ده یانه ویت به جۆرێك له جۆره کان
 لیت نزیك بکه ونه وه، نه که ی فریوی قسه بریقه داره کانیا ن بخویت،
 کورێ باش گرنگی به ره وشتی کچ ده دات پیش جوانیه که ی، به لام
 کورێ خراپ هه موو نه وهی به لایه وه گرنگه جوانیه که ته و ته نها
 تا کاتیکیش بۆی گرنگی که ده بینیت بوویت به داوی فیله کانی
 نه وه وه، ئیتر نه وهی بیه وی له گه لت ده کات و پاشان تۆ به ویرانی
 جی ده هیلتیت. خوشم ده ویت وشه یه کی جوانه، به لام وریا به
 هه لت نه خه له تینیت. کچی خۆم، له گه ل هه مووان به باشی و پریزه وه
 مامه له بکه، به لام بشزانه هه مووان شایانی نه و پریزه نین. کچی خۆم،
 له جیاتیی نه وهی گرنگی به روخساری ده ره وهت به دیت، هه ول به

ناخت جوان بکهیت، ناخی جوانیش به خویندنه وه و نهجامدانی
 په‌رسته‌شه‌کان و خو‌پاراستن له خراپه‌کان و قورئانخویندن و
 چاکه‌کردن ده‌بیت، گلۆپت بینوه هه‌موو ئەو جوانی و پرووناکییه‌ی
 هه‌یه‌تی به هۆی ئەو تیلە‌ی ناوه‌وه‌یه‌تی، خو هه‌رچه‌نده دیزاینی
 دهره‌وه‌ی ئەو گلۆپه سه‌رنج‌راکیش بیت و به‌لاته‌وه جوان بیت، ئە‌گەر
 ئەو تیلە‌ی ناوه‌وه‌ی ئیشی نه‌کرد ئە‌وا گلۆپه‌که هه‌یج نرخ‌یکی نییه.
 کچی خۆم، کچ هه‌رچه‌ند ئازیز و خۆشه‌ویست بیت لای دایک و
 باوکی، به‌لام ده‌بیت پوژیک بیت ئەو ماله جی به‌یل‌یت و پروو بکاته
 مالی که‌سیکی تر و ببیت هه‌و سه‌ری که‌سیک، جا تو زور وریا به له
 هه‌لبژاردنی ئەو که‌سه، هه‌ول بده که‌سیک هه‌لبژیریت لیت تیبگات و
 هاو‌ریه‌تیت بکات. کچی خۆم، ژيانی هاوسه‌رگیری ژيانیکی خۆشه،
 به‌لام به‌دووریش نییه له کیشه و ناخۆشییه‌کان و پروو ده‌دات تووشی
 کیشه بیت له‌گه‌ل هاوسه‌ره‌که‌ت و له‌یه‌کتری تووره‌بن و ناکوکی‌تان
 له‌نیوان دروست ببیت، به‌لام ئەو کاته‌ی تو له‌گه‌ل که‌سی گونجاو
 هاوسه‌رگیری ده‌که‌یت، ئەو شتانه‌ش زور به‌خیرایی تیده‌پرن. کچی
 خۆم، ژن و می‌رد وه‌کوو ساردی و گه‌رمی سوور و شینی ناو وایه‌ریکی
 کاره‌بایی وان، گه‌ر هات و ئەو دوو وایه‌ره شانه‌شانی یه‌کتری
 پو‌یشتن، ئە‌وا مال و کۆمه‌لگا پو‌شن ده‌که‌نه‌وه، خو ئە‌گەر هات و
 ویستت سه‌ره‌کانیان له‌یه‌کتری بده‌یت و بیانکه‌یت به‌گه‌ر یه‌کدا، جگه
 له‌تاریکی بو مال و کۆمه‌لگا هه‌یچی ترت ده‌ست ناکه‌ویت. کچی
 خۆم، تا ده‌توانی سوور به‌هاوسه‌رگیری له‌گه‌ل کو‌ریک بکه‌یت که

پایه‌ند بیت به دینه‌وه و تیگه‌یشوو بیت له دینه‌وه، چونکه نه‌وه وای
له ده‌کات و هانی ده‌دات بو نه‌وهی بیته باشترین هاوسه‌ر بوت.
کچی خۆم، هیواخوازم باش بیت و بیته کچیکی باش بو باوکت،
چونکه دلنیام له‌وهی نه‌وه بوته باشترین باوکت بوت.

دایکی کوچکردووت (میرا)

پاش نه‌وهی نووسراوه‌که‌م خوینده‌وه، وا هه‌ستم کرد پتویست
ناکات من هیچ بنووسم، نه‌وهی گرنگ بوو میرا باسی کردبوو. پاش
نه‌وهی له فرۆکه‌خانه‌ی دوه‌ی فرۆکه‌که‌ نیشته‌وه، خیرا رۆیشترین
به‌ره‌و نه‌وه فرۆکه‌یه‌ی که ته‌نها نیوکاتزیمیری مابوو بو نه‌وهی
گه‌شت بکات بو هه‌ولیر. پاش نه‌وهی سواری فرۆکه‌که‌ بووین.
به‌ریکه‌وتین به‌ره‌و هه‌ولیر. پاش نه‌وهی له فرۆکه‌خانه‌ی دابه‌زین،
خیرا ته‌له‌فۆنم کرد بو حاجی که مال و پیم گوت: من و کچه‌که‌م وا
له فرۆکه‌خانه‌ین. حاجی که مالیش وه‌لامی دایه‌وه: زۆر باشه، ئیستا
منیش خۆم ده‌گه‌یه‌نمه‌ نه‌وی. نزیکه‌ی چله‌کیک چاوه‌رییان
کرد تاوه‌کوو حاجی که مال هات. پاش نه‌وهی هات و یه‌کتیریان
له‌باوه‌ش گرت و به‌گریانه‌وه گوتی: ببوره‌ گهر زۆر چاوه‌رییان
کردبیتم. دواتر ته‌ماشایه‌کی نه‌وینی کرد و گوتی: ماشاء الله چه‌ند
کچیکی جوانه. نه‌وه ناوی چیه‌؟ وه‌لام دایه‌وه: نه‌وین. پاش
نه‌وهی رۆیشترین و سواری سه‌یاره‌که‌ی حاجی که مال بووین. له‌ناو
سه‌یاره‌ حاجی که مال گوتی به‌راستی زۆر داخه‌م خوارد بو کۆچی

دوایی خیزانه که تان، ان شاء الله خودا به گورهیی خوی لئی خوش
 بووه. منیش گوتم: آمین یارب العالمین. پاش نهوه حاجی که مال
 گوتی: نه ندازیار پیش نهوهی بگهینهوه مالهوه شتی که هه بوو حزم
 ده کرد له گه لتان باسی بکه م، نهویش بابه تی ژنهینانه وه تانه، وه کوو
 ئاگاداری کچه که ت زور بچووکه، به تهنه تۆ ناتوانی ئاگاداری
 بیت، بویه پیوستی به دایکی که هیه بۆ نهوهی ئاگای لی بیت.
 من ماوهیه کی زور بوو ده مویت نوری کچم هاوسه رگیری بکات
 و کوری زوریش ده هاتن بۆ داواکاری، به لام ره تی ده کردنهوه،
 سه ره تانه مده زانی هوکاری نهوه چیه نهوه هه موو کوره باشه رهت
 ده کاتهوه، تا نهوه بوو رۆژیکیان حاجی سه بیعهی خیزانم گوتی:
 نوری کچمان عاشقی که سیکه و هه ره نهویش هوکاره بۆ نهوهی نهوه
 هه موو کوره رهت بکاتهوه. منیش پیم گوت: ئی نهوه شاردنهوهی
 بۆچیه، با بانگی کوره که بکات و بیینین، زانیان کوری باشه،
 ئیمهش ناوی خوی لی دینین. حاجی سه بیعه وه لامی دامه وه:
 ئاخر نابیت، نهوه کوره ئیستا خیزانداره و له کوردستانیش نه ماوه.
 منیش گوتم: کییه نهوه که سه؟ خیزانه که م وه لامی دامه وه و گوتی:
 بیگانه نییه، زوریش لات تاشنایه. نهوه که سه نه ندازیار موحسینه.
 وه لامه که ی تووشی سه رسوورمانی کردم و خیرا بانگی نورم کرد
 و لیم پرسی نهوه راستییه تۆ نه ندازیار موحسینت خوش ده ویت.
 نور له شهرمان سوور هه لگه را و هیچی نه گوت. پاشان دووباره
 لیم پرسی: نهی کچی خوم بۆچی منت ئاگادار نه ده کرده وه یان به

۲۷۹

موحسینت نه ده گوت که خوشت ده ویت. نور وه لاهی دامه وه و
گوتی: باوکه گیان، وه لاهی به ده ست خوم نه بوو و نه شمه توانی
به تو بلیم و شهرمیشم ده کرد له وهی به ئەندازیار موحسین بلیم و
هسته کانی خومی بو دهر بیرم، کاتیکیش ویستم نه و کاره بکه م،
کات درهنگی کردبوو و ئەندازیار له گه ل خاتوو میرا خه ریک بوو
هاوسه رگیری ده کرد. منیش پی م گوت: کچم ئیستا چی ده که ییت،
ئه وه ئەندازیار ژنی خوی هه یه و له گه لیشی به خته وه ره، خو تو
به نیاز نیت هه موو ژیا نیت له نیوان نه و چوار دیواره به سه ر به ییت،
پیوسته بیریک بکه یته وه له خوت، بویه ئەندازیار له بیر بکه و
هه ول بده کوریک تر بدۆزیته وه. نور گوتی: بابا گیان، پیوستم
به کاته. منیش پی م گوت چه ندت کات ده ویت، بیر لئ بکه وه.

کاتیک حاجی که مال خه ریک بوو نه و قسانه ی بوم ده کرد،
نهمده زانی چی بکه م، تاخر چون ده بی ت که سی ک هی نده منی خوش
بویت و من تا گادار نه بم، بوچی هه رگیز هه ستم به هیچ شتیک
نه کرد. له و بیر کردنه وانده دا بووم، حاجی که مال گوتی: وا خه ریکه
ده گه ینه وه مالی. حه ز ده که م گه ر تو پی ت باشه، دوو قو لی له گه ل
یه کتری قسان بکه ن و بریاری کو تایی خوتان بده ن.

پاش نه وه ی گه یشتینه مالی حاجی که مال و دهر گاکه ی بو کرایه وه،
رؤیشتینه حه وشه که، له وی حاجی سه بیعه و نور راوه ستابوون و
به گه رمی به خیره اتنی ئیمه یان کرد و نور نه وینی له باوه ش گرت و
رؤیشتینه ژووره وه، پاش نه وه ی له تهن دروستیی حاجی سه بیعه م

پىرسى و ئەۋىش لە تەندروستىيى مەنى پىرسى، حاجى كەمال پرووى
 كرده من و نور و پىي گوتىن؛ ھەز دە كەم بچنە ناو باخچە كە و
 كەمىك قسە بکەن پىكەۋە. پاش ئەۋەى ئىمە دووقۆلى پۇيشتىن
 بۆ ناو باخچە كە، ماۋەيەك بوو ھىچمان ھىچى نەدە گوت. پاشان نور
 گوتى؛ دەزانى ئەندازىار مەرۇف گەر كەسىكى خوش ويست، نابىت
 ئەو خۆشەويستىيە بشارىتەۋە، دەبىت مەرۇف بوئىرىى ھەبىت و ئەو
 قسەيەى لە دلىدا بە بەرامبەرى بلىت. رەنگە رۆژىك دابىت تۆ
 بتەۋىت بىللىت و ئىتر ئەو نەمابىت و پۇيشتىت و كات درەنگى
 كىرەبىت. مەنىش پىم گوت؛ لە كەيىەۋە ئەو ھەستەت بەرامبەر من
 بۆ دروست بوو؟ بۆچى بەنھىنى ھىشتتەۋە؟ بۆچى قسەت نە كىرد؟
 نور ۋەلامى دامەۋە و گوتى؛ ھەر لە رۆژى يە كەمەۋە كە كارم
 لە گەل كىردن، زانىم ئىۋە كەسىكى جىاۋازن و كەۋتنە دلمەۋە. چەند
 جارىك ويستم پىت بلىم، بەلام نازانم بۆچى نەمدە گوت، ھەندىك
 جارىش چاۋەرى بووم تۆ بىت پىم بلىت، خوشم دەۋىت، بەلام تۆ
 رۇيشتىت و بۆ جارىكىش ئەۋەت نە گوت. ۋەلام دايەۋە و گوتم؛
 ئىۋە باشتىن و ژىرتىن كچن، بىگومان خەۋنى ھەموو كورپكە
 ئىۋە بىنە ھاۋسەرى، ھۆكارى ئەۋەى من ھەرگىز ھەنگاۋىكم نەنا
 بەردە پىشەۋە، ئەۋە بوو نەمدەويست ھەرگىز حاجى كەمالى
 باوكت بەھەلە لىم تىبگات و وا بزائىت نەمە كەبەھرام دەرچووم و
 چاۋم بىۋەتە كچ و سامانى ئەۋ. ماۋەيەك ھىچمان قسەمان نە كىرد.
 دواتر گوتم؛ تازە رابرد و پۇيشت، ئەۋەى لە رابردوۋ گىرنگىرە ئەۋ

داها تو ویه که له پیشهانه. ده مه ویت هاوسه رگیری بکه مه وه، به لام
 وه کوو خوت ئاگاداری من خاوه نی کچیکم، نازانم تو به وه رازیت
 یان نا. نور گوتی: ئه وین! چهند شیوه ی له تو ده کات، راستیان
 گوتووه کاتیک ژن هاوسه ره که ی خوش ده ویت، هاوشیوه که ی ئه و
 ده هیئتیه دونیا وه، دلنایم خاتوو میرا ئیوه ی زور خوش ویستووه.
 ده زانی چی بوو، بیرته ئه و پرۆزه ی له گه ل خاتوو میرا کو تا جار هاتن
 بو مالتاوا ییکردن، من به گریان وه پرۆیستمه سه ره وه. تا ئه و ساته ش
 هیوا یه کم مابوو بو ئه وه ی بگه م به تو، به خوم ده گوت: کی شه نییه،
 ده بم به هاوسه ری دو وه می، بهس با له گه ل ئه و بم، به لام کاتیک
 زانیم وا هه موو شتیک کوتایی ها تو وه و ئیتر من ناتوانم بگه م به تو،
 زور نائومید بووم، هه ر بویه ش خوم پی کۆنترۆل نه کرا و گریام.
 راستی، سه ره پای ئه و نائومیدییه گه وره یه ش نازانم بو چی هه می شه
 هه ستیکم هه بوو که ده گه ریته وه. منیش زه رده خه نه یه کم بوی کرد
 و پیم گوت: ئه و هه سته ت راستی کرد له گه ل ت و ئه وه گه رامه وه،
 هیوادارم ها تنه وه م درهنگ نه بوو بیت. پاش ئه وه پرۆیشتینه
 ژوورده وه و پرووم کرده حاجی که مال و حاجی سه بیعه خاتوون، پیم
 گوتن: ده مه ویت تا وه کوو لای هاو پیکانم بچم و شه ویش له سه ر
 مۆله تی ئیوه بیینه خوازیینی. حاجی که مال زه رده خه نه یه کی کرد و
 گوتی: ئه وه یان هه ر زور کاریکی باشه. پاش ئه وه ویستم ئه وینیش
 له گه ل خوم به رم، به لام نور گوتی: با لای خوم بیت، من ئاگام لپی
 ده بیت. حاجی که مال گوتی: ئه وه سویچی سه یاره که م، پرۆ بیبه.

پاش ئەوەی لە مالى ئەوان هاتمه دەرەو، خیرا مۆبایله کەم دەرھینا
و تەلەفۆنیکم کرد بۆ مەحوی، پاش ئەوەی ماویدیەك تیپەری،
دەنگین گوتی: بەلێ! منیش سلاوم لێ کرد و گوتم: مەحوی گیان
موحسینم. مەحوی گوتی: کام موحسین؟ وەلامم دایەو، مەگەر
تۆ چەند ھاورپیت ھەیه ناویان موحسین بیت؟ مەحوی گوتی:
ئەو تۆیت موحسین گیان، ئەو ژمارە تەلەفۆنە و تۆ. تۆ نابیت لە
بەریتانیاییت؟ ئەو ئەو ژمارە مۆبایله ھیی کوردستان نییە؟ وەلامم
دایەو: بەلێ، گەر او مەتەو بۆ کوردستان. مەحوی گوتی: کە؟
بۆچی ئیمە ئاگاداری ھیچ نین. پیم گوت: ببورە دەبووایە پیشتەر
ئاگادارم بکەربانایەو، بەس تۆ واز لەوە بینە، لە مالى؟ گەر لە
مالى ھاورپیانیش بانگ بکە کاریکی زۆر گرنگم پیتانە.

پاش ئەو بەرپێ کەوتم بەرەو مالى مەحوی، کاتیک گەیشتم،
بینیم مەحوی و لە بەردەرگا چاوەرپێ دەکات. کاتیک لە سەیارە کە
دایەزیم، توندتوند یەکتریان لەباوێش گرت و دوواتریش پۆشتینە
ژوورەو. ماویدیەك چاوەرپیان کرد تاوێ کوو دکتۆر ئارام و بەلێن و
ھۆشەنگیش هاتن. پاش ئەوەی ھەموومان هاتن و بەخیرھاتنەو
منیان کرد، بە ھاورپیکانم گوت: ھاورپیان ئاگادارن من زۆر نییە
خیزانە کەم، خوالیی خوش بیت، وەفاتی کردوو و خاوەنی کچیکی
بچووکیشم ناوی ئەوینە. ئەگەر خوشم نەمەوێت ھاوسەرگیری
بکەمەو، ئەوا نابیت لەبەر ئەوین، ئەو ئیستا زیاتر پیویستی
بە دایکە، نەك باوک. بۆیە بریارم دا ھاوسەرگیری بکەمەو و

بهرشت بی تو

۲۸۳

که سه که ش دیاره و هه مووتان دهیناسن، ئه ویش نوری کچی
حاجی که ماله. ئیستا داوام وایه له ئیوه وه کوو برا گه ورهیه کی من
هه لښتن و ئه مشه و له گه ل من بین بچین بو خوازینی.

هاورپیکانم، که ناتوانم وه سفیان بکه م، هه میشه له کاته
قورسه کان له تهنیشت من بوون و نه یانه یشتووه بی که سیم پیوه
دیار بیت. بویه گشتیان گوتیان: زور باشه. دکتور ئارام و به لښ
و هوشه نگ گوتیان: ئیمه دهروین بو ماله وه و خومان ئاماده
ده که یین و ژنه کانیشمان دینین له گه ل خومان. ئه وان پرویشتن،
مه حوی گوتی: هه لسته با پروین بو بازار، جلیکی نوی بکپین
و پروین بو لای سهرتاشخانه یه کیش قژه کانت بو ریك بخته وه.
پاش ئه وه ی پروشتین بو بازار، شته کانمان کپی و دواتر چووین
بو لای سهرتاشخانه یه ک و قژه کانم کورت کرده وه و بوی داهینام.
گه پراینه وه بو مالی مه حوی. شه و، پاش ئه وه ی هه موومان له مالی
مه حوی کو بووینه وه، پاشان گشتیان پرویشتین بو مالی حاجی
که مال. پاش ئه وه ی گه یشتینه ئه وی، کاتیك ئه وین منی بینی،
خیرا به را کردن هات بو لای من و دواتر هاورپیکانم یه که به یه که
ماچیان کرد. پاش ئه وه ی دانیشتین، مه حوی پروی کرده حاجی
که مال و گوتی: حاجی گیان، لای به ریزتان شاراهه نییه که ئه و
برایه مان چهند پیاویکی باشه و چهند جیگای ئه وه یه متهانه ی پی
بکه یت و پشتی پی به ستی، هه ر له سۆنگه ی ئه وه شه وه ئه مشه و
هه لساوین و هاتووینه خزمه ت بو ئه وه ی داوای نوری کچت بکه یین

بۆ ئەو براهەمان موحسین. حاجی کەمال وەلامی مەحوی دایەو و گوتی: موحسین کۆری خۆمانە و لای خۆمان پێگەشتوو و باشتەر لە ئێوە دەیناسین و گومانمان لە پیاوێتی و دەستپاکییەکی نییە، هاتنیشتان بۆ ئێرە و بەو شیوەیە جگە لە ریز و باشی نەبێت، هیچی تری تێدا نابینم، ئەگینا پێویستی بەوەش نەدەکرد هاتبان، من ماوەیەکی پرازی بووم بەو کارە و بگرە زۆریش خوشحالم. پاش ئەوەی هەموو شتێک بە خێر و خوشی دەڕۆشت، لە کۆتاییدا بپاری درا تا زوو تر کارەکی تەواو بکەیت باشتەر، بۆیە بپاریمان دا سبە پاش نیوەڕۆ بپین و مامۆستایەکی ئایینی بەینین و مارەپرینەکی ئەنجام بدەین. پێش ئەوەی بپۆین ویستم ئەوینیش لە گەڵ خۆم بەرمەو بۆ مائی مەحوی، بەلام دیار بوو ئەوین زۆر باش ھوگری نور بووبوو، بۆیە نور گوتی: بەلێرە بمینیت و ئەمشەو لە گەڵ خۆم بێت.

سبە ھاوڕێکانم هەموو کارەکانیان بەباشی ئەنجام دا و گشت ئامادەکارییەکی تەواو بووبوو، چاوەڕێی مامۆستامان دەکرد بێت بۆ ئەوەی بپۆین، کاتێک مامۆستا گەشت، راستەخۆ ڕۆشتین، کاتێک گەشتین، حاجی کەمال و خزمەکانی پێشوازییەکی گەرمیان لێ کردین. نور جلیکی کوردیی زۆر جوانی پۆشیبوو، ئەوینیشی لەتەنیش خۆی دانیشاندبوو. پاش ئەوەی مارەپرینەکی تەواو بوو و هەموو شتێک کۆتایی پێ هات، حاجی کەمال ڕووی کردە من و گوتی: کۆرم لەمەودوا نەکی تەنھا نور، بەلکوو من و

بهرشت بی تو

۲۸۵

حاجی سه بیعهش خۆمان ئەمانهتی تو کردوو، من ئەو هیزه
جارانم نه ماوه و ناتوانم به باشی کاروباری کۆمپانیا به پیره بهرم،
بۆیه کۆمپانیا که ده ده مه دهستی ئیوه. ئیستاش مادام ئیوه بوونه
حه لالی یه کتری، هه ز ناکه م له وه زیاتر دوور بیت له خیزانه کهت
و له ئیستاه ده توانی بیبهیت بۆ مالی خۆتان. ئەوهش کیلی ئەو
ماله ی که من کردوو مه ته دیاری هاوسه رگیری ئیوه. دوا ی ئەوه ی
سو پاسی حاجی که مالم کرد، له سه ر هه موو شتی که پیم گوت: ئە ی
کاروباره یاساییه کان. وه لامي دامه وه: ده توانن پوژانی داهاتوو
ئه وهش ته نجام به دن. پاش ئەوه وینه یه کی به کۆمه لمان گرت، ئەوین
له ئامیزی مندا بوو له وینه که، پاش ئەوه ی وینه کانمان گرت، پروم
کرده هاو پیکانم، زۆرم سو پاس کردن له سه ر هه موو شتی که، پاش
ئه وه ی هه مووان پویشتن، من و نوریش له گه ل ئەوین پویشتن
بۆ ئەو مال ه ی که حاجی که مال کرد بوو یه دیاری بۆ ئیمه، خانوو که
زۆر دوور نه بوو له مالی حاجی که مال، پاش ئەوه ی گه یشتینه
ناو مال ه که، بینیم هه موو شتی کی ته واوه، پروم کرده نور و پیم
گوت: خۆ ئەوه هه موو شتی کی ته واوه. نوریش گوتی: به لی، پیشتر
ئیره مان به کری ده دا، به لام باو کم له و کاته وه ی زانیی تو به نیازی
بیته وه، هه موو شتی کی ئەو مال ه ی نو ی کرده وه.

مالیکی گه وره بوو، هه وزیکی مه له کردن و باخچه یه کی
بچو و کیشی هه بوو. پاش ئەوه ی دانیشتم، نور پویشت قاوه یه که
دروست بکات، پاش ئەوه هات له ته نیشت من دانیشتم و سه ری

خۇسۇدە سەھەر شام و گۈننى؛ دەزانى ئازىزم، ئاتۇمىدى ئاوانە، ئەو
شەھى بۇ ئۇ بېت، ھەرچەندە دۈۋرېش بېۋات، ھەر دەبېت لە
كۈتايىدا بۇ لاي ئۇ بگەرېتتەۋە، تەنھا ئارامگىرى دەۋىت، راستە
ئارامگرتن تالە، بەلام بەرھەمە كەى شىرىنە.

... سوپاس بۇ خوا تەۋاۋ بوو...

تەنیا حاجى

Tanya Haji | تەنیا حاجى

public channel

Description

بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ

♥ چەنالىك تايىهت بە كتيپ و بابەتى جياواز ♥

ئەم كتيپە لەلايەن ئازيزىكى چەنال
كراوہ بە ديارى بۇ خوینەران

چەنال

<https://t.me/tanyahaji7>

بۇ راوبۆچون و پسار بۇ كتيپ مەينيرە ↓
[@tanyahaji22](https://t.me/tanyahaji22)

ئەكاونت ↓

<https://linktr.ee/tanyahaji22>

t.me/tanyahaji7

Invite Link

بهره‌شْت بِي قَو

ئايە دەكرىت ژىتەك دلخۆش و بەختەوەر و ئاسوودە بىت لەناو دىنىك كە ئەو دىنە باوەرى بە مافەكانى ژنان و ئازادى ژنان نىيە، بەزۆر پۆشاك و حىجابى بەسەردا سەپاندوون، كردوونى بە كۆيلەى پياو، مافى چىزىبينىن لە ژيان و چوونەدەرەوئەى لى ستاندوون و بەزۆر لە گۆشەيەكى مائەكەى زىندانى كردوون و ناهيئلن بەدواى خەون و ئاواتەكانى خوياندا برۆن، ئايىنىك رىگەى داوہ بە پياو بۆ ئەوئەى حەزەكانى تىر بكات، لە يەك كاتدا لەگەڵ چەند ژىتەك هاوسەرگىرى بكات و رابوونى لى بىنىت، بەلام ژن تەنھا بۆى هەيە لەگەڵ يەك پياودا بىت، ئايىنىك رىگى بكات لەوئەى كچىك مافى ئەوئەى نەبىت كورىكى خۆش بويت و لەگەڵى دەر بچىت و بىناسىت و بزائىت ئەو كەسە شايانى ئەوئەى بىتە هاوسەرى، ئايىنىك پىي وايە شايەتى دوو ژن بەرامبەر بە يەك پياو، ئايىنىك لە مۆلك و سامانىك كە باوك بۆ كچ و كورەكانى جىي هىشتووە ستم لە كچ بكات و بە دوو خوشك ئىنجا هىندەى برايەك مىرات بەرن، ئايىنىك رىز و گەورەيى پياوى داوہ بەسەر ئافرەدا. ئايە پىم نالىيت و دەتوانى پىم بللىيت چۆن ژىتەك دەتوانىت لەنىو هەموو ئەو ستمەمانەى دەرەقەى دەكرىت دلخۆش و ئاسوودە بىت؟!

كتىبخانەى حاجى قادرى كۆيى

لقى يەكەم : بەرامبەر دەرگای قەلا - بازاى رۆشنبرى

لقى دووهم : چوارپايانى شىخ مەحمود بەرامبەر مەزگەوتى محمود عەلاف

/M.Ktebxana

۰۷۸۲۴۶۷۱۳۹۴ - ۰۷۵۰۴۶۷۱۳۹۴

